సంపుటము 11
నెం· 2

26 మార్చి, 1992
గురువారము
(శక సం· 1914,
చైత్రం-6)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

పేజి·నెం·

1·	సభా కార్యక్రమము ..	113
2·	ప్రశ్నలు-వాగ్రూప సమాధానములు ..	114
3·	నక్షత్రపు గుర్తులేని ప్రశ్నలు - వ్రాతపూర్వక సమాధానములు· ..	141
4·	వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం - శాసనసభ ఉద్యోగుల మీద ఎంక్వయిరీ గురించిన పత్రికా వార్త గురించి· ..	153
5·	సభా కార్యక్రమము· ..	171
6·	రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము : - హైదరాబాదునందలి పారిశ్రామిక ప్రాంతమైన అజమాబాదులోని చిన్న తరహా పరిశ్రమల యిబ్బందులను గూర్చి· ..	181
7·	సభా సమక్షములో వుంచిన పత్రములు ..	203
8·	ప్రభుత్వ సంస్థల కమిటీ నివేదికల సమర్పణ· ..	204

(తరువాయి మూడవ కవరులో)

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రణాలయ కమీషనరుగారిచే శాసనసభ ముద్రణాలయము, హైదరాబాదునందు ముద్రించబడినది
1992·

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(ఆరవ సమావేశము: ఎనిమిదవ రోజు)

గురువారము, 26 మార్చి, 1992

(సభ ఉదయం 8·30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్షస్థానములో ఉన్నారు)

<u>సభా కార్యక్రమము</u>

Mr. Speaker:- Question No. 5448.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju (Vizianagaram):- Mr. Speaker Sir, one submission.

Mr. Speaker:- Let the question hour be completed first.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- It is a very serious matter.

Mr. Speaker:- Whatever it may be.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Mr. Speaker Sir, it is a very serious matter, which relates to the House. My submission to you is that the institution of the Speaker itself is being chosen to be undermined and in all the newspapers, there are full of reports. It has been reported in the papers that the Hon'ble Speaker was threatened by the Leader of the House. The Secretary of the Legislature was supposed to be threatened. The panel Chairman who was in the Chair was called by the Leader of the House and scolded him....

Mr. Speaker:- Everything is cordially going on. You can ask this after the Question Hour.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- My submission is very simple.....

Mr. Speaker:- There cannot be any question now. You please come to my Chambers. Nothing, what you have said, is there. I will have a talk with you in my Chambers. Before the Question Hour, no such questions.

(Interruptions)

---

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

J.No. 55- 1

When one member is speaking, others should not rise. You know it better. Please resume your seat.

ప్రశ్నలు – వాగ్రూప సమాధానములు

భూదాన భూముల అమ్మకం

71—

5448–(ఎస్) సర్వశ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి, (భోన్గిర్) సి. విఠల్‌రెడ్డి, (నర్సాపూర్) కె. చంద్రశేఖరరావు, (సిద్దిపేట్), కె. కళావెంకటరావు, (ఉణుకూరు) వి. చందర్‌రావు (కోదాడ): రెవిన్యూ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలో భూదానోద్యమం ద్వారా లభించిన భూములను అమ్మివేస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) బీబీనగర్ మండలం, రంగాపురంలో భూదానం క్రింద లభించిన 500 ఎకరాల భూమిని అమ్మివేసిన విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా;

(ఇ) అయినచో, అందుపై తీసుకున్న చర్య ఏమి?

రెవిన్యూ శాఖ మంత్రి (డా. డి.ఎల్. రవీంద్రారెడ్డి):–

(అ) అవునండి.

(ఆ) అవునండి, నల్గొండ జిల్లా, బీబీనగర్ మండలంలోని రంగాపురం గ్రామంలో వున్న 355,22 ఎకరాల భూదాన భూములను మొదట కేటాయింపుపొందిన వారే విక్రయించారు.

(ఇ) బీబీనగరు మండల రెవెన్యూ అధికారి కొనుగోలుదారును ఖాళీ చేయిండానికై చర్య ప్రారంభించారు. అయితే, కొనుగోలుదారు హైకోర్టులో రిటు పిటీషనును దాఖలు చేసి, 5-7-1990 తేదీ రిటు పిటీషను నెం. 9211/90లో స్టే ఉత్తరువులు పొందారు. బీబీనగరు మండల రెవెన్యూ అధికారి కూడ పై రిటు పిటీషనులో కౌంటరును దాఖలు చేశారు. కేసు హైకోర్టులో ఇంకా పెండింగులో వుంది. ఇతర జిల్లాలలో కూడ భూదాన భూములను విక్రయించినట్లు కలెక్టర్లు తెలియజేసినట్లయితే వారి నుండి అట్టి సమాచారం అందిన వెంటనే ఇదేవిధమైన చర్య తీసుకొనడమవుతుంది.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:– మంత్రిగారి సమాధానంలో 355 ఎకరాలు అన్నా కానీ, రంగాపురం గ్రామం నా నియోజకవర్గంలోది. ఇక్కడ 800 ఎకరాల వరకూ భూదానం చేశారు. అక్కడి వారంతా సన్నకారు, చిన్నకారు రైతులే. కొందరు ప్లాట్స్ బిజినెస్ చేసే వారు సుమారు 800 ఎకరాల భూమని కొన్నారు. ఇందులో అధికారుల కుమ్మక్కు కూడా

ఉంది· ప్లాట్స్ చేసి రు· 24 కోట్ల విలువ గల భూమి అమ్ముతున్నారు· స్టే వెకేట్ చేయడమే కాదు, జరుగుతున్న పనులను ఆపాలి· భూవనగిరి మండలంలోనే కాదు ఇట్లా జరిగేది· రాష్ట్రంలో భూధాన యజ్ఞబోర్డు క్రింద ఇచ్చిన భూమి కొన్ని లక్షల ఎకరాలు అన్యాక్రాంతం అవుతోంది· అమ్ముకుంటున్నారు· పెద్ద పెద్ద భూస్వాములే కొనుగోలు చేస్తున్నారు· వీటిని రక్షించడానికి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుందా?

డాక్టర్ డి·ఎల్· రవీంద్రారెడ్డి:– 800 హెక్టార్ల భూమిని చతుర్ గర్జ్ దేశాయ్ భూదాన్ యజ్ఞబోర్డుకు ఇచ్చారు· అందులో 355 ఎకరాలు మాత్రం ఈ ట్రాన్స్‌యాక్షన్ క్రింద పోయింది· హవుస్ కమిటీ వేయడమంటే, సబ్‌జ్యుడిస్ అవుతుంది·

శ్రీ ఎ· మాధవరెడ్డి:– అధ్యక్షా, అది కాదు· మంత్రిగారు····

(ఇంటరప్షన్)

మిస్టర్ స్పీకర్:– ఈ విధంగా అయితే సభ నడవదు· ఏదయినా ఉంటే ప్రక్క సభ్యుడికి చెప్పండి· అన్నీ మీరే అడగాలి అంటే ఎట్లా?

శ్రీ సిహెచ్· విఠల్‌రెడ్డి:– మంత్రిగారు 355 ఎకరాలు విక్రయింపబడిందని ఒప్పుకుంటున్నారు· ఆ భూములను రిజిస్టర్ చేశారా? చేస్తే వెంటనే ఆ రిజిస్ట్రేషన్స్‌ను రద్దు చేస్తారా? ఆ భూములలో భవనాలు నిర్మించడం జరుగుతోంది· హైకోర్టు స్టే ఇచ్చినా యధాతథంగా ఉంచమంటుంది· భవన నిర్మాణం జరుగుతోంది కనుక ఆపడానికి తీసుకునే చర్యలేమిటి? 5·7·91న మండల రెవెన్యూ ఆఫీసర్, భూవనగిరి రిట్‌పిటీషన్‌కు కౌంటర్ ఫైల్ చేశారు· దాని పైన ఇప్పటికి కూడా డిస్‌పోజల్ కాలేదు· రెండు సంవత్సరాలయింది· రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వెంటనే ఈ విషయంలో చర్య తీసుకుని డిస్‌పోజల్ చేయడానికి పూనుకుంటారా? ఇతర జిల్లాల నుంచయినా కూడా సమాచారం ఇంకా రాలేదంటున్నారు· సమాచారం కావాలని ఎప్పుడు రాశారు? ఎందుకు కలెక్టర్లు ఇంకా పంపలేదు? ఎప్పటికి తెప్పిస్తారు?

డాక్టర్ డి·ఎల్· రవీంద్రారెడ్డి:– భూదాన్ ల్యాండ్స్‌ను సేల్ చేయడానికి రైట్స్ లేవు· ఎస్సెన్స్ మాత్రం ఎక్స్చేంజ్ ఆఫ్ ల్యాండ్ చేసుకోవచ్చు· ఆ ప్రాసెస్‌లో జరిగింది· రిజిస్ట్రేషన్ జరగలేదు· హైకోర్టులో ఉంది· త్వరలో డిస్‌పోజల్‌కు ప్రయత్నం చేస్తాము·

శ్రీ ఎ· మాధవరెడ్డి:– మంత్రిగారు సభను తప్పుదోవ పట్టిస్తున్నారు····

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ వి· చందర్‌రావు:– భూదాన యజ్ఞం కోసం కొన్ని వేల ఎకరాలను భూస్వాములు దానం చేశారు· ఎక్కువ భాగం ప్రభుత్వం హ్యాండోవర్ చేసుకోకపోవడం వల్ల భూస్వాములే అమ్ముకున్నారు· రాష్ట్రంలో ఎన్ని ఎకరాల భూమని దానం చేశారు? ఎంత మంది పేదవారికి పట్టాలిచ్చారు? నల్గొండ జిల్లాలో భూదాన్ పోచంపల్లిలో ఈ యజ్ఞం ప్రారంభమయింది· కొన్ని వేల ఎకరాల భూమి ఇవ్వడం జరిగింది· కానీ ఆ భూస్వాములే అమ్ముకున్నారు· ఎక్కడెక్కడ ఎంతెంత భూమి ఉందో తెలియచేస్తారా?

డాక్టర్ డి·ఎల్· రవీంద్రారెడ్డి:- ఈ ప్రశ్నకు సంబంధం లేకపోయినా దాదాపు రాష్ట్రంలో 1,91,000 ఎకరాల భూమి యజ్ఞ బోర్డుకు ఇచ్చారు· అందులో 1,10,000 ఎకరాలు పంపిణీ చేశారు· మిగతాది వ్యవసాయానికి అనుగుణంగా లేదని ఇవ్వలేదు·

శ్రీ డి· చినమల్లయ్య (ఇందుర్తి):- మొత్తం రాష్ట్రంలో తీసుకున్న భూమి ఎంత? పంపిణీ చేసిందెంత?

డాక్టర్ డి·ఎల్· రవీంద్రారెడ్డి:- దాదాపుగా 2 లక్షల ఎకరాలో 1 లక్ష ఎకరాలు సుమారుగా పంచాము· మిగతా భూమి వ్యవసాయానికి అనుగుణంగా లేదని ఇవ్వలేదు·

శ్రీ కె· విద్యాధరరావు (చింతలపూడి):- అధ్యక్షా, సుమారు 2 లక్షల ఎకరాలలో 1 లక్ష ఎకరాలు దాదాపు పంపిణీ చేశామని అన్నారు· మిగతాది వ్యవసాయానికి అనుగుణంగా లేదన్నారు· ఈ సమాధానం మంత్రిగారికి ఎవరు ఇచ్చారో కానీ వారిని సస్పెండ్ చెయ్యాలి· జిల్లాలవారీగా సమావేశాలు జరిగినప్పుడు, ముఖ్యమంత్రిగారికి పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో కామవరపుకోట మండలంలో, కామవరపుకోట గ్రామంలో 1500 ఎకరాలు ఉందని నేను అర్జీ ఇచ్చాను· జవాబు లేదు· ఇంత వరకూ పంపిణీ కాలేదు· నాలుగు సంవత్సరాలయింది· పైగా సొసైటీలు కొన్ని రిజిస్టర్ చేశారు· ఈ భూదాన్ మూవ్‌మెంట్‌లో భూమిని పెత్తందార్లు బోగస్ పట్టాలిస్తున్నారు· ఇది మీ దృష్టికి తెస్తే, దానిని పట్టించుకోకుండా, మంత్రిగారు పంపిణీ చేశామంటే ఎట్లా?

Dr. D.L. Ravindra Reddy:- During the Revenue Ministers' conference, it was discussed. Subsequently, I told to the Hon'ble Prime Minister that the remaining 80,000 acres are supposed to be not fit for agriculture. I will check it up once again.

Sri K. Vidyadhara Rao:- It is a prime agriculture land.

Dr. D.L. Ravindra Reddy:- If it is so, we will definitely distribute it.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Sir. ఎకరం లక్ష రూపాయల విలువ గల భూమి·

Dr. D.L. Ravindra Reddy:- We will definitely distribute it.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నెక్స్ట్ క్వశ్చన్···

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎ· మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మాకు సరిగ్గా సమాధానం రాలేదు· మేము ఊరుకోము· ఇంపార్టెంట్ క్వశ్చన్ ఇది·

శ్రీ కె· విద్యాధరరావు:- కామవరపుకోట భూమి ఎప్పటికి పంపిణీ చేస్తారు? చెప్పమనండి·

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవీంద్రారెడ్డి:- తిరిగి ఎంక్వయిరీ చేస్తున్నాము. వ్యవసాయానికి అనుగుణంగా ఉంటే తప్పకుండా పంపుతాము.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- నాకు విచిత్రంగా ఉంది. పూర్తిగా సమాధానం రాలేదు. భూదాన ఉద్యమం చేసింది ఏ ఉద్దేశంతో? ఇంత ఇంపార్టెంట్ క్వశ్చన్‌కు అవకాశం ఇవ్వక పోతే ఎట్లా? పనికిరాని ప్రశ్నలకు ఇంపార్టెన్స్ ఇస్తారు?

Mr. Speaker:- No - Don't remark like that. You have been given much time.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- మంత్రిగారు సభను తప్పుదోవ పట్టిస్తున్నారు. 355 ఎకరాలు ఎక్స్ఛేంజిలో ఇచ్చామన్నారు. ఎక్కడ ఇచ్చారు? స్టే ఆర్డర్ ఉన్నప్పుడు, ఎటువంటి కన్‌స్ట్రక్షన్స్, రోడ్స్ కానీ ఏవీ కూడా వెయ్యడానికి లేదు. గత 2 సంవత్సరాల నుంచీ కాంపౌండ్ వాల్స్ కట్టడం, రోడ్లు వేయడం అన్నీ జరుగుతున్నాయి. సుమారుగా అక్కడ గజం రు. 150కి అమ్ముతున్నారు. రు. 15 కోట్ల విలువ గల భూమి. దీనికి ఇంపార్టెన్స్ ఇవ్వకపోతే ఎట్లా? రాష్ట్రంలో చాలా చోట్ల జరుగుతున్నాయి. నా నియోజకవర్గంలోనే జరుగుతోంది. హౌస్‌కమిటీ వేయండి. కన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఆపించమనండి. రిజిస్ట్రేషన్స్ అయినవి క్యాన్సిల్ చేస్తారా లేదా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- కూర్చోండి మీరు. మీరు మాట్లాడేది తప్ప దేశంలో వేరేది ఇంపార్టెంట్ లేదని తెలుస్తోంది. హౌస్ కమిటీ వేస్తేనే ఇంపార్టెన్స్ ఉన్నట్లు కాదు.

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవీంద్రారెడ్డి:- ఎస్సైన్ చేయడానికి యాక్ట్‌లో లేదు. ఇది కేవలం ఎక్స్ఛేంజి మాత్రమే. It is only exchange of land.

Mr. Speaker:- Are you going to take action on those who have sold such lands?

Dr. D.L. Ravindra Reddy:- Sir, there was no registration. It is only exchange of lands between two parties i.e., the Society and the Assignee. Subsequently, the Budhan Board wanted to take back 42.23 Acres out of 200 acres. This 42.23 acres had already been exchanged by this Society.

Mr. Speaker:- If there is any enquiry, please take this also into consideration.

Dr. D.L. Ravindra Reddy:- Yes, Sir.

Mr. Speaker:- Now question No. 5748.

Sri A. Madhava Reddy:- Sir, in Nalgonda District only...

Mr. Speaker:- No, No.

(ఇంటరప్షన్స్)

ప్రత్యేకంగా ఏదయినా ఉంటే మంత్రిగారికి కాగితాలు ఇవ్వండి. చర్య తీసుకుంటారు. అంతే కానీ మాధవరెడ్డిగారు మాట్లాడేదే ఇంపార్టెంట్ అంటే How is it? Mr. Madhava Reddy, you are taking much time of the House. That is to be excluded always.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మంత్రిగారి సమాధానంలోనే స్పష్టంగా అర్థం అవుతోంది. జరిగిందని తెలుస్తోంది. భూదానానికి ఇచ్చింది ఎవరో దాత ఇస్తే, ఎక్స్చేంజికి మాత్రం బోర్డుకు ఏం అధికారం ఉంది? అది కూడా ఇల్లీగల్. ఇటువంటివి ట్రాన్స్‌యాక్షన్స్ జరగకుండా, దాతలు ఇచ్చిన భూమిని పేదవారికి ఇచ్చే విధంగా కానీ ప్రభుత్వం మరొక విధంగా ఉపయోగించేట్లుగా కానీ చేస్తారా? ఇటువంటి ట్రాన్స్ యాక్షన్స్‌ను ఆపుతారా? That itself is illegal.

Dr. D.L. Ravindra Reddy:- According to the rule 16(4), the Board may exchange the land.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- రిజిస్ట్రేషన్స్ క్యాన్సిల్ చేస్తారా అంటే సమాధానం చెప్పలేదు. రిజిస్ట్రేషన్స్ అయినవి క్యాన్సిల్ చేస్తారా, లేదా?

(జవాబు లేదు)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం):- రిజిస్ట్రేషన్స్ ఆపాలని అడుగుతున్నారు. హామీ ఇవ్వమనండి. తప్పు లేదు. మీరు ప్రొటెక్ట్ చేయాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- యాక్షన్ తీసుకోమని చెప్పాను. అంతకంటే ఎక్కువ ఏమీలేదు.

సహకార చక్కెర మిల్లుల అమ్మకం

72-

*5748- సర్వశ్రీ యమ్. ఓంకార్ (నర్సంపేట), జి. నాగిరెడ్డి (ధర్మవరం), జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు (పుత్తూరు):- చక్కెర పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) నష్టముతో నడుస్తున్న కొన్ని సహకార చక్కెర మిల్లులను ప్రైవేటు వ్యక్తులకు ప్రభుత్వము వారు అమ్ముటకు నిర్ణయించిన విషయము వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, ఆ అమ్మదలచిన మిల్లుల పేర్లతో పాటు, ఎవరికి వాటిని అమ్మదలచినారో వారిపేర్లు మరియు ఆ అమ్మకపు షరతులు నిబంధనలు ఏవి?

చక్కెర పరిశ్రమల శాఖమంత్రి (శ్రీ మహమ్మద్ జానీ):- (అ) నష్టాలు వస్తున్న కొన్ని సహకార చక్కెర ఫ్యాక్టరీల పని తీరును గురించి ప్రభుత్వం పరిశీలించింది. భారీ నష్టాలతో నడుస్తున్న 4 సహకార చక్కెర ఫ్యాక్టరీలను అమ్మివేసేందుకు సూత్రప్రాయంగా నిర్ణయించింది.

(అ) ఈ నాలుగు ఫ్యాక్టరీలు నంద్యాల, గురజాల, పాలకొల్లు, కడపలలో ఉన్నాయి. వాటిని ఎవరికి అమ్మివేయాలి అన్న విషయమై ఎట్టి నిర్ణయం తీసుకోలేదు. అమ్మకపు నిబంధనలు, షరతులను ఇంకా నిర్ధారించలేదు. సహకార, సంఘాల రిజిష్ట్రారు తగిన చర్యను తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:– అధ్యక్షా, మొదటి ప్రశ్న ఈ నష్టాలు ఎప్పటి నుంచీ వస్తున్నాయి? ఎంత మేరకు నష్టం పేరుకుని ఉంది? సూత్రప్రాయంగా ఈ నాలుగు ఫ్యాక్టరీలను అమ్మడానికి నిశ్చయించారా? నిశ్చయించి ఎంత కాలం అయింది? దీనికి నిబంధనలు, షరతులు వగైరా రూపొందించడానికి ఎంత టైము తీసుకుంటారు? దీనికి కొనుగోలుదారులు ముందుకు వచ్చారా? వస్తే వారి పేర్లేమిటి?

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:– 1990–91 సీజన్ వరకూ కడప ఫ్యాక్టరీకి రు. 11.57 లక్షలు, నంద్యాలకు రు. 1581.85 లక్షలు, నాగార్జునసాగర్ – గురజాల ఫ్యాక్టరీకి 1448.26 లక్షలు. పాలకొల్లు ఫ్యాక్టరీకి రు. 860.07 లక్షలు నష్టం ఇప్పటి వరకూ వచ్చింది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:– నేను అడిగిన వాటిలో ఒకదానికి సమాధానం వచ్చింది. నష్టాలతో నడుస్తున్న నాలుగు ఫ్యాక్టరీలను ప్రయివేటు వ్యక్తులకు అమ్మాలని ఎప్పుడు నిర్ణయించారు? నిబంధనలు రూపొందించలేదు అన్నారు. ఎప్పటికి రూపొందిస్తారు? వీటిని కొనుగోలు చేయడానికి ఎవరయినా ముందుకు వచ్చారా? వస్తే వారి పేర్లేమిటి?

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:– 22.8.91న క్యాబినెట్ సూత్రప్రాయంగా ఈ ఫ్యాక్టరీలను అమ్మాలని నిర్ణయించింది. సహకార సంఘాలకు సంబంధించిన విషయం కనుక సహకార సంఘాల రిజిస్ట్రారు దీనికి సంబంధించిన షరుతులు, నిబంధనలు రూపకల్పన చేస్తున్నారు. అవి నిర్ణయం చేసిన తరువాత తగిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఇప్పటికి కొన్ని అప్లికేషన్స్ సెక్రెటరీకి వచ్చాయి. ఇవి అథరైజ్డ్ కావు. షరతులు, నిబంధనలు నిర్ణయించిన తరువాత వాటికి లోబడి ఉంటే కన్సిడర్ చేయడానికి పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు:– నాలుగు ఫ్యాక్టరీలకు నష్టం వచ్చింది కనుక అమ్ముతామంటున్నారు. మిగతా ఫ్యాక్టరీలలో కూడా ఉత్తరోత్తా నష్టాలు వస్తే అమ్ముతారా? కోఆపరేటివ్ ఫ్యాక్టరీలకు వేటికి నష్టాలు వస్తే వాటిని అమ్ముతారా? ప్రభుత్వ జోక్యం వల్ల తిరుపతిలో రేణిగుంట షుగర్ ఫ్యాక్టరీకి ఇద్దరు ఎం.డి.లను వేశారు. బత్తిరెడ్డి, రామగంగిరెడ్డి. ఈ విధంగా దాదాపు మూడు నెలలు వారు కొట్టుకోవడం వల్ల క్రషింగ్ సీజన్ రెండు నెలలు పోస్ట్‌పోన్ అయింది. తరువాత 3వ ఎం.డిని వేశారు. వేసి అయిదు నెలలు కాకముందే తిరిగి బత్తిరెడ్డిని వేశారు. ఈ విధంగా కోఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలలో ప్రభుత్వ జోక్యం వల్ల నష్టాలు వస్తున్నాయి. ఇద్దరు ఎం.డి. లను ఎందుకు వేశారు? ఎందుకు ఫ్యాక్టరీలు మూతపడ్డాయి?

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:– ఎం.డి.ల సమస్య ఈ ప్రశ్నకు ఏమి సంబంధం ఉంది? సంబంధం ఉందంటే చెబుతాను. నేను ఖచ్చితంగా మొదటి సమాధానంలోనే చెప్పాను. 1985–86 నుంచి నష్టాలలో నడుస్తున్నాయి. ప్రభుత్వం ఈ రోజు జోక్యం చేసుకోవడం వల్ల జరుగుతోంది అనడంలో ఎంతవరకూ సత్యముందో పరిశీలించాలి.

శ్రీ సి. వెంకటహార రామజోగయ్య (పాలకొల్లు):- అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలో కొన్ని కోఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలు లాభాలతోనూ, మరికొన్ని నష్టాలతోనూ నడుస్తున్నాయి. నష్టాలతో నడుస్తున్న ఈ నాలుగూ ఎందుకు ఆ విధంగా నడుస్తున్నాయనేది అధ్యయనం చేశారా? ఇవి కోఆపరేటివ్ ఫ్యాక్టరీలు కనుక ఇందులో రైతులు షేర్ హోల్డర్స్‌గా ఉంటారు. జనరల్ బాడీలో వారిని కన్‌సల్ట్ చేయడం కానీ, తీర్మానించడం కానీ చేశారా? తీర్మానం లేకుండా ప్రభుత్వమే అమ్మడానికి నిశ్చయిస్తే అది లీగలైజ్ అవుతుందా? ఎటువంటి నిబంధనలు పెట్టకుండానే, ఫ్యాక్టరీలు అమ్మడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది అంటే ఉద్యోగస్తులను కానీ, ఫ్యాక్టరీల లొకేషన్ కానీ మార్చడానికి ఆలోచించకుండానే ప్రభుత్వం ఇటువంటి నిర్ణయం తీసుకుందా?

8.5 ఉ. శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం సూత్రప్రాయంగా నిర్ణయం తీసుకుందనే మాట నా మొదటి ప్రశ్నలోనే చెప్పాను. కోఆపరేటివ్ రిజిష్ట్రార్‌గారికి ప్రొసీజర్ అంతా ఎడాప్ట్ చేయమని ప్రభుత్వం సూచన చేసింది. కో ఆపరేటివ్ రిజిష్ట్రార్‌గారు అన్ని ఫ్యాక్టరీలకు సంబంధించిన జనరల్ బాడీలతో మీటింగులు పెట్టుకున్నారు. చేయవలసిన కార్యక్రమం అంతా చేసిన తరువాతనే ఇది ఎగ్జిక్యూషన్ చేస్తామనే సంగతి సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. వారు ఇంకో ప్రశ్న వేశారు. నష్టాలు జరగడానికి చాలా కారణాలు వున్నాయి. తగిన చెరకు ఆడలేని పరిస్థితులలో ఫ్యాక్టరీలు వుండడం. తరువాత చెరకు రికవరీ బాగా రాకపోవడం ఇవన్నీ కారణాలు వున్నాయి. ముఖ్యంగా వారి నియోజకవర్గంలో వున్న పాలకొల్లు ఫ్యాక్టరీ కెపాసిటీ మేరకు ఎప్పుడూ ఆడలేదు. అక్కడ పాడి ఎక్కువ వుండడం వలన చెరకు రైతులు అంతగా చెరకు వేయడానికి ముందుకు రావడం లేదు.

శ్రీ సిహెచ్. వెంకటహార రామజోగయ్య:- పాలకొల్లు కోఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ విషయం మేనేజ్‌మెంట్ డిఫెక్ట్ అయినప్పటికి ఈ రోజే ఫ్యాక్టరీని అమ్మాలని ప్రభుత్వం ఇంత త్వరగా నిర్ణయం తీసుకోవలసిన పరిస్థితి ఏమిటి? ఇది సరిగ్గా అధ్యయనం చేసి అక్కడ కోఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ సభ్యులను కూడా కనుక్కొని ఇది ఏమయినా రివైజ్ చేయడానికి అవకాశం వున్నదా? నష్టాలలో నడవకుండా ఇంకా దానిని ఏమయినా చేయడానికి అవకాశం వున్నదా అనేది ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకొని చేస్తే బాగుంటుంది. ఈ నిర్ణయం మాత్రం కొంచెము తొందరపాటేమో అనిపిస్తున్నది.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- అధ్యక్షా, నేనే స్వయంగా స్పెషల్ ఇంటరెస్ట్ తీసుకోవడం వల్లనే ఆ ఫ్యాక్టరీలు ఈ సంవత్సరం ఈ సీజన్‌లో 1 లక్షా 25 వేల టన్నుల చెరకు ఆడించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ఇప్పటిదాకా ఒక లక్షా 5 వేల టన్నుల చెరకు ఆడడం జరిగింది.

శ్రీ సిహెచ్. వెంకటహార రామజోగయ్య:- లాస్‌లో వున్నది. దాని మీద పునరాలోచన చేయడానికి అభ్యంతరం ఏమిటి?

(జవాబు లేదు)

శ్రీ ఎం. రత్నబోస్ (గన్నవరం):- కృష్ణా జిల్లాలో అంబాపురం ఫ్యాక్టరీ స్థాపించిన 7 సంవత్సరాల తరువాత వర్కింగ్‌లో పడింది. దాని వలన నష్టం ఎక్కువ వస్తుంది కానీ దానికి ప్రభుత్వ లోటుపాట్లు కారణం, ఫ్యాక్టరీయొక్క రైతులు కారణం, ఫ్యాక్టరీ మేనేజిమెంట్ లోపం కానే కాదు. కేవలం ఫ్యాక్టరీ మొదలు పెట్టడంలో 7 సంవత్సరాలు జాప్యం జరిగినందువలన నష్టం జరుగుతున్నది. అయితే ఫ్యాక్టరీ రైతులకు ప్రభుత్వం కావలసినంత ప్రోత్సాహకమైన దర యివ్వడం లేదు. ఇంతకు ముందు మంత్రిగారు చెబుతూ పాడికి ఎక్కువగా అవకాశం ఇస్తున్నాం అని అన్నారు. ప్రత్యేకమైన దర ఇస్తారా ఇవ్వండి. ధర ఇస్తామని సభలో ప్రామిస్ చేయండి. అప్పుడే చెరకు వేయడానికి రైతులు ముందుకు వస్తారు.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- ధరకును ఫ్యాక్టరీలు ఆడడానికి ఎక్కడయినా సంబంధం వున్నదా?

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు (నందిగామ):- 1985వ సంవత్సరం నుంచి లాసెస్ వస్తూ వున్నాయన్నారు. ఈ ఫ్యాక్టరీలు ఎప్పుడు పెట్టారు? 1985వ సంవత్సరముకు ముందు లాభాలు వచ్చాయా? క్రషింగ్‌లో వున్న కేన్ ఎంత? ఇలాంటివి అన్నీ కూడా మేనేజ్ మెంట్ లోపాలని స్పష్టం అయింది. కనుక మేనేజ్‌మెంట్ తప్పు అని ఒప్పుకొని మనం అమ్ముతున్నామనేది స్పష్టం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- అధ్యక్షా, నేను ఖచ్చితంగా 1985వ సంవత్సరం నుంచే ఈ ఫ్యాక్టరీలు నష్టాలలో నడుస్తున్నాయనే మాట చెప్పలేదు. కానీ అంతకు ముందు కూడా నష్టాలలో నడిచాయి. 1985వ సంవత్సరం నుంచే నా దగ్గర వివరాలు వున్నాయి కాబట్టి నేను చెప్పాను. గుంటూరు జిల్లాలో గురజాల ఫ్యాక్టరీ వున్నది. 1981-82వ సంవత్సరంలో మొదలు పెట్టారు. ఎప్పుడు పూర్తి కెపాసిటీ మేరకు ఆడలేదు. స్టార్టింగ్ దగ్గర నుంచే నష్టాలలో నడుస్తున్నది. సంవత్సరానికి ఒక కోటి రూపాయలో, 80 లక్షలో, 70 లక్షలో యాడ్ చేస్తే ఇవాళ వరకు ఈ పరిస్థితి వచ్చింది. ఏదో 1985-86వ సంవత్సరం నుంచి నష్టాలలో వున్నాయి. కొని ఫ్యాక్టరీలు బాగానే వున్నాయని చెప్పి నేను సాహసం చేయలేను. టోటల్‌గా దీనికి మేనేజ్‌మెంట్ ఒక కారణం అని నేను మనవి చేస్తున్నాను. దానికి వెనక్కు వెళ్ళేది లేదు. అందుకోసం ఇవాళ గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్ పాలసీ ప్రకారం ఇవన్నీ కూడా బెటర్ మేనేజ్‌మెంటుకు వెళ్ళాలంటే ఈ విషయంమీదఫ్లోర్ లీడర్స్‌ను కుర్చోబెట్టుకొని నేను మాట్లాడాను. ప్రభుత్వం ఏకపక్షంగా నిర్ణయం తీసుకోలేదు. ఇది ఒక ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ. ఆ కమిటీ ఒక రిపోర్టు ఇస్తే దాని మీద ఒక క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ కూర్చుని నిర్ణయం చేస్తుంది. ఆ నిర్ణయం క్యాబినెట్‌కు వెళ్ళే లోపల గత అసెంబ్లీ సమావేశంలో అందరు ఫ్లోర్ లీడర్స్‌తో మాట్లాడి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. అమ్మడానికి సిద్ధంగా లేము. ఆ తరువాత రిజిష్ట్రార్‌గారు తన కార్యక్రమాలు చేయవలసి వున్నది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు (కుప్పం):- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానంలో క్లియర్‌గా వున్నది. ఇప్పుడు మేనేజ్‌మెంట్ తప్పు వలన లాసెస్ వస్తున్నాయన్నారు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వున్నప్పుడు ఎం.డి.లను అందరినీ, టెక్నోక్రాట్స్ అందరినీ తీసుకోవడం జరిగింది. అదీ గాకుండా మూడు సంవత్సరాలకు

ఒకసారి వాళ్ళకు టర్మ్ ఇచ్చి ఎవ్వరయినా సరిగ్గా లేకపోతే వాళ్ళను రీప్లేస్ చేయడమో లేకపోతే మూడు నెలల నోటీస్‌తో వాళ్ళను టెర్మినేట్ చేసే అధికారం కూడా ఫ్యాక్టరీలకు ఇచ్చాము. తిరిగి ఈ రోజు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఎం.డి.లు అందరికి ట్రాన్స్‌ఫర్స్ పెట్టారు. ఎం.డి. ట్రాన్స్‌ఫర్స్ పెట్టడం వలన ఎకౌంట్ లేకుండా పోయింది. ఇప్పుడు వారు చెప్పిన ఉదాహరణ ఒకటి తీసుకుంటే పాలకొల్లులో వున్న ఎం.డి. తిరుపతిలో ఎం.డి.గా వున్నారు. తిరుపతి ఎం.డి.గా వుండి బ్రహ్మాండమైన ప్రాఫిట్స్ తీసుకువచ్చారు. ప్రభుత్వం రాజకీయంగా ఆయనను మార్చి పాలకొల్లు వేశారు. ముద్దు కృష్ణమనాయుడుగారు చెప్పినట్లు తిరుపతిలో ఈ రోజు ఇద్దరు ఎం.డి.లను వేశారు. క్రషింగ్ సీజన్ రెండు నెలల తరువాత మొదలు అయింది. దాని పర్యవసానం ఈ రోజు ఆలోచిస్తే మొదట రామగంగిరెడ్డిని వేశారు. తరువాత ఇంకొకరు చెబితే పక్కిరెడ్డిని వేశారు. ఇద్దరిని వేస్తే ఎవరు యాక్షన్ చేయాలి? ఎవరు ఆపరేట్ చేయాలి అనేది తెలియకుండా రెండు నెలల తరువాత ఈ రోజు క్రషింగ్ మొదలు పెట్టారు. ఈ రోజు షుగర్ ఫ్యాక్టరీలను అమ్మవలసిన అవసరం లేదు. సమర్థవంతంగా మేనేజ్‌మెంట్‌ను యివ్వగలిగితే ప్రాఫిట్‌వస్తుంది. ఇప్పుడు పాలకొల్లు ఫ్యాక్టరీ విషయం హరిరామజోగయ్య గారు చెప్పారు. దానిలో వాస్తవం వున్నది. 30, 40 వేల టన్నుల కంటే ఎప్పుడు క్రష్ కాని షుగర్ ఫ్యాక్టరీకి ఒక ఎం.డి.ని క్రొత్తగా వేశారు. ఒక లక్షా 15 వేలు, ఒక లక్షా 25 వేల టన్నుల చేరకు ఆడుతూ వున్నదని మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. ఇదంతా వారి పాలసీ వల్లే జరుగుతూ వున్నది. రైతులు సిద్ధంగా వున్నారు. రైతుల తప్పు కాదు. మరల రీ కన్సిడర్‌చేసి ఈ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలను అమ్మకుండా సమర్థవంతమైన ఎం.డి.లను యివ్వండి. వాళ్ళకు అధికారాలు యివ్వండి. ఒకవేళ అలా చేయని పక్షంలో చర్య తీసుకోండి. ఆ విధంగా అయితే షుగర్ ఫ్యాక్టరీలు బాగుపడతాయి. అది ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- అధ్యక్షా, మేము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత క్రొత్తగా ఎం.డిలను రిక్రూట్‌చేయలేదు. వాళ్ళ హయాంలో రిక్రూట్ చేసిన ఎం.డి.లే ఈ రోజు పని చేస్తున్నారు. పాలకొల్లు ఎం.డి. కష్టపడుతున్నారంటే రిజల్ట్ వచ్చిందని చెప్పారు. ఒక లక్షా 5 వేల టన్నుల చెరకు ఆడారు. ఇంకా 20 వేల టన్నుల చెరకు క్రష్ చేస్తారు. గత సంవత్సరం బాగుంది. ఈ సంవత్సరం కూడా బాగుంది కానీ ఎం.డి.లు ఒక్కరే కారణం మేనేజ్‌మెంట్ మాత్రం కాదనడం వాస్తవం కాదని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- షుగర్ ఫ్యాక్టరీ రెండు నెలలు ఆడలేదు. దీనికి కారణం ఏమిటి? నేను ఒక పాలసీ అడిగాను. రికవరీ లేకుండా లాభం ఎలా వస్తుంది?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎక్కువ వచ్చే దానికి ఎం.డి.లు కారణం. ఎక్కువ తెచ్చే

9.00 ఉ. ప్రయత్నం చేస్తాము అన్నారు. ఏదన్నా వుంటే వారి సమాధానం అంతే. వారు చెప్పినదాంట్లో సమాధానం వచ్చినా, మరల అడిగితే ఎట్లా? No - No how can we take? There is no action about it. You explain me first, as to how can we take. నేను 10 నిముషాలు సమయం యిస్తాను, నాకు ఎక్స్‌ప్లెయిన్ చెయ్యండి. వారన్నది ఎక్కువ లాభంవచ్చేదానికి కారణం ఎం.డి కాదు. ఎక్కువ వచ్చేదానికి ప్రయత్నం చేస్తాము అన్నారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– మేనేజ్‌మెంట్ ఇక్కడ వుంటారు. ఎం.డి. అక్కడ వుంటారు. వాళ్ళు లాభం చేసినా, రికవరీ పడిపోయినా, మిస్ అప్రోప్రియేషన్ జరిగినా ఏ విధంగా జరుగుతుంది? ఎం.డి. తప్పుచేస్తే ట్రాన్స్‌ఫర్ చెయ్యడం పనిష్‌మెంట్ కాదు. ఇంతకుముందు 3 నెలల ముందు నోటీసు యిచ్చి చూచి కొత్తవాళ్ళను రిక్రూట్‌చేసుకునే అధికారం ఆరోజుల్లో వుంది. అది కాకుండా తప్పు చేసిన ఎం.డి.కి ప్రమోషన్ యిచ్చి వేరే మంచి ఫ్యాక్టరీకి పంపితే ఆఫ్యాక్టరీ కూడా నాశనం అయిపోతుంది. ఆ పాలసీ మీరు ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:– ఆలోచిస్తాను అధ్యక్షా.

శ్రీ సిహెచ్. రామచంద్రరావు (తాళ్ళరేవు):–అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో సహకార రంగంలో ఎన్ని చక్కెర ఫ్యాక్టరీలు వున్నాయి? అందులో కేవలం 4 ఫ్యాక్టరీలలో మాత్రమే నష్టాలు వస్తున్నాయని మంత్రిగారు చెప్పారు. అయితే టోటల్‌గా రాష్ట్రంలో ఎన్ని ఫ్యాక్టరీలు నష్టంలో వున్నాయి? కేవలం 4 కే నష్టం వచ్చిందా? మొత్తం ఫ్యాక్టరీల నష్టాల వివరాలు తెలపమని కోరుతున్నాను, మొత్తం దీని గురించి మంత్రివర్గ ఉపసంఘం వేయమని .....

మిస్టర్ స్పీకర్:– మీకు ఇది ఒక అలవాటై పోయింది. You wanted to put the question. Demand for it. I cannot give more time to make statement now.

శ్రీ సిహెచ్. రామచంద్రరావు:– ఎక్స్‌పర్ట్స్ కమిటీని నియమిస్తామన్నారు. ఆ ఉప సంఘాన్ని నియమించారా? నియమిస్తే గవర్నమెంట్‌కు ఏమి రికమండేషన్స్ యిచ్చింది?

శ్రీ మహమ్మద్‌జానీ:– అధ్యక్షా, సహకారరంగంలో ఆంధ్రరాష్ట్రంలో 18 ఫ్యాక్టరీలు ఉన్నాయి. ఒక ఆఫీసర్స్ కమిటీ వేసి దానిమీద నష్టాలు జరుగుతున్న ఫ్యాక్టరీల మీద పని తీరు మీద, బాగుచెయడానికి వీలుంటుందా అనే విషయాలు చూడడానికి ఆఫీసర్స్ కమిటి చీఫ్ సెక్రటరీగారి నాయకత్వంలో నియమించగా, వాళ్ళు మొత్తం 18 ఫ్యాక్టరీలను మూడు క్యాటగరీస్ చేస్తూ 'ఎ' క్యాటగిరీ, 'బి' క్యాటగిరీ, 'సి' క్యాటగిరీ అని విభజించి, ఎ క్యాటగిరీ అంటే బాగా నాష్టాలతో ఉన్న ఫ్యాక్టరీలు, దానికి ప్రభుత్వం ఆర్థికసహాయం యిచ్చి బాగుచేయాలంటే కష్టం అని నిర్ణయించడం జరిగింది. ఇందులో 4 ఫ్యాక్టరీలు వున్నాయి.

బి క్యాటగిరీలో 10 ఫ్యాక్టరీలు, ఒక మోస్తరుగా పనిచేస్తున్నవి. డబ్బు యిచ్చి, బాగా మేనేజ్‌మెంట్ చేస్తే ఇంప్రూవ్ కావడానికి అవకాశం ఉందని చెప్పారు.

తరువాత 'సి' క్యాటగిరీ బాగా పనిచేస్తున్నాయని 4 ఫ్యాక్టరీలను చెప్పడం జరిగింది. ఇది ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ రిపోర్టు. దీనిని సబ్ కమిటీకి ఎండార్స్ చేస్తూ, దీనిని ప్రతిపక్ష నాయకులతో జరిగిన సమావేశంలో పెట్టి చర్చించడం జరిగిందని తమకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి (మక్తల్):– అధ్యక్షా, ఈ కోఆపరేటివ్ రంగంలో ఉన్న ఫ్యాక్టరీలను ప్రైవేటు వ్యక్తులకు అమ్మజూపుతున్నారా? ఈ కోఆపరేటివ్ రంగంపైన ప్రభుత్వానికి విశ్వాసం తగ్గుతున్నదా? లేకపోతే ఈ కోఆపరేటివ్ రంగంలో సక్రమమయిన నిర్వహణ జరగదు అనే నిర్ణయానికి వచ్చిందా? దీనిని డిస్కరేజ్ చేసే ఉద్దేశ్యం? ఈ 4 షుగర్ ఫ్యాక్టరీలు, ఇక్కడ చూపించేవాటికి సక్రమంగా ఎన్నికలు, నిర్ణయించిన సమయానికి మేనేజ్‌మెంట్ సిద్ధంగా వుందా? లేదా?

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:– అధ్యక్షా, సహకార సంఘాలలో, సంస్థలు దెబ్బతింటే వాటిని డిస్కరేజ్ చేయాలన్నది ప్రభుత్వ విధానం కాదు. సహకార సంఘాలు, సంస్థలు పనిచేసే తీరుపట్ల, వాటిని బాగుచేసి రైతాంగానికి ఉపయోగపడే విధంగా చేయడమే ప్రభుత్వ విధానం అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఇక్కడ వున్న 4 ఫ్యాక్టరీలు బాగుచేసినా బాగుపడవు. ఎక్యూమిలేటెడ్ లాస్ ఎక్కువగా వుంది కాబట్టి ఇది ఏ విధంగానూ సాధ్యం కాదని తమద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఎన్నికలు జరగలేదని మాట నేను చెప్పడం జరిగింది. వచ్చే సెషన్‌లో కోఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ చట్టానికి ఎమెండ్‌మెంట్ తీసుకువచ్చి తొందరగా ఎలక్షన్ పెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తాము.

వెనుకబడిన తరగతుల విద్యార్థులకు పాఠ్యపుస్తకముల సరఫరా

73–

*6127–శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం):– వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) పాఠశాలలకు వెళ్ళే 13 లక్షలమంది, వెనుకబడిన తరగతుల విద్యార్థులందరికి ప్రభుత్వం ఉచితంగా పాఠ్యపుస్తకాలను యిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, 1991–92 సం.లో విద్యార్థులందరికీ అవి సకాలంలో ఇవ్వబడినవా;

(ఇ) పుస్తకాల సరఫరాకు ప్రైకాలంలో ఎంత వ్యయం అయినది?

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీ జె. చిత్తరంజన్ దాస్):– (అ) అవునండీ.

(ఆ) వెనుకబడిన తరగతుల విద్యార్థులకు జాతీయ పాఠ్యపుస్తకాలు పంపిణీ చేసే పనిని 1991–92 సంవత్సరం జూను నెలలో ప్రారంభించి, చాలావరకు అన్ని జిల్లాలలో మొదటి మూడు నెలలలోనే పంపిణీ పనిని పూర్తి చేయడమయింది. 1991–92లో, 13.87 లక్షల మంది వెనుకబడిన తరగతుల విద్యార్థులకు జాతీయ పాఠ్యపుస్తకాలను సరఫరా చేయడమయింది.

(ఇ) రాష్ట్రంలోని వెనుకబడిన తరగతుల విద్యార్థులకు పాఠ్యపుస్తకాల సరఫరా కోసం 1991–92లో రూ. 427.00 లక్షలు ఖర్చయింది.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:– అధ్యక్షా, ఇంతవరకు అయితే ఈ ప్రశ్నకు సరితూకంతో మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పినందుకు నేను వారిని అభినందిస్తున్నాను. ప్రధానంగా క్లారిఫికేషన్ నాకు కావలసింది, అసలు ఈ పాఠ్యపుస్తకాలను తీసుకోడానికి అర్హత ఏమిటి? విద్యార్థులకు వుండవలసిన అర్హత ఏమిటి? ఆర్థికమయిన అర్హత ఏమిటి? అలాగే ఏ ఏ సబ్జెక్టులకు సంబంధించి పుస్తకాలు మీరు ఆ విద్యార్థులకు సప్లయి చేస్తున్నారు? అలాగే 92–93కు కూడా దీని గురించి బడ్జెట్ కేటాయింపు మీరు ఎంతవరకు పెట్టదలచుకున్నారు?

శ్రీ జె. చిత్తరంజన్ దాస్:– అధ్యక్షా, విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు 12 వేల లోపల ఆదాయం వున్నవారయితే వారందరికీ మేము పుస్తకాలు సప్లయి చేస్తున్నాము. బి.సి. హాస్టలు విద్యార్థులందరికీ వారు వేరే క్యాస్టుకు చెందినవారయినా, బి.సి హాస్టలులో ఉండే విద్యార్థులందరికీ సప్లయి చేస్తున్నాము. వెనుకబడిన తరగతుల విద్యార్థులు డే స్కాలర్స్‌కు వారి తల్లిదండ్రుల ఆదాయం 12 వేల లోపు ఉండేవారికి సప్లయి చేస్తున్నాము. అన్ని సబ్జెక్టులకు చెందిన టెక్స్టుబుక్స్ యివ్వడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:– అధ్యక్షా, ఇప్పుడు 12 వేలు రాష్ట్రంలో సంవత్సర ఆదాయం ఉన్న పేరెంట్స్ ఉంటే యిస్తామని అంటున్నారు. ఈవేళ ఇక అటెండరు జీతం కూడా 1250 నుండి 2 వేల వరకు ఉంటుంది. రెండు వేల రూపాయల జీతం ఉన్నప్పటికీ కూడా వాళ్ళు ఒక కుటుంబానికి రెండు పూటలా సక్రమంగా తిండిపెట్టడానికే అవకాశం లేని పరిస్థితిలో ఈ ఎలిజిబిలిటీ సంవత్సరానికి తల్లిదండ్రుల ఆదాయం 24 వేల వరకు పెంచి, ఆ విద్యార్థులకు యిచ్చే అవకాశం ప్రభుత్వం కల్పిస్తుందా? అలాగే 92–93కు మరి ఎంత కేటాయించదలచుకున్నారు? 10 శాతం గ్రోత్ రేటు వుంటుంది కాబట్టి అప్రాక్సిమేట్‌గా ఎంత బడ్జెట్ కేటాయింపు టెక్స్టుబుక్స్ గురించి చేయదలచుకున్నారు?

శ్రీ జె. చిత్తరంజన్ దాస్:– అధ్యక్షా, ఈ 12 వేలు నుండి పెంచడానికి ఇది పాలసీ మ్యాటర్ కాబట్టి దీనిని పరిశీలిస్తాము. అయితే 1992–93కు దాదాపు 14 లక్షల విద్యార్థులకు పుస్తకాలు కావాలనే ఉద్దేశ్యంతో నాలుగున్నర కోట్ల మేరకు మేము ఇండెంట్ పంపించడం జరిగింది. ఎంతమంది విద్యార్థులు వున్నప్పటికీ అందరికీ యిస్తాము. ఎవరినీ వదలిపెట్టము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నకిరేకల్):– సర్, వారు పుస్తకాలు, ప్రింట్‌చేసి జూన్‌లో పాఠశాలలు మొదలయ్యే లోపల యిస్తామని చెబుతున్నారు, గత సంవత్సరం ఇవ్వలేదు. ఈ నడుస్తున్న సంవత్సరంలో కొన్ని పాఠాలకు సంబంధించిన 10వ తరగతి ఇంగ్లీషు పుస్తకం రాలేదు. 7వ తరగతి హిందీ పుస్తకం రాలేదు. వాళ్ళు కొనుక్కున్నతరువాత ఆ పుస్తకాలు రావడం జరిగింది. అటువంటి పద్ధతులు కూడా కొన్ని వుంటున్నాయి. అందుకని దయచేసి పాఠశాలలు ప్రారంభమయిన నాటికే విద్యార్థుల చేతికి పుస్తకాలు చేరేవిధంగా, అన్ని తరగతులకు సంబంధించిన పుస్తకాలు ప్రింట్‌చేయించే విధానం చేస్తారా?

శ్రీ జె. చిత్తరంజన్ దాస్:– ఇన్‌టైమ్‌లో సప్లయి చేస్తామండి.

పెద్ద అంబర్‌పేటలోని యునైటెడ్ టీచర్స్ సహకార గృహ నిర్మాణ సంఘములో అవకతవకలు

74–

*5717– శ్రీ ఎ. రాంబాబు (రేపల్లె):– కార్మిక, గృహనిర్మాణ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రంగారెడ్డి జిల్లా, పెద్ద అంబర్‌పేటలోగల యునైటెడ్ టీచర్స్ సహకార సంఘమువారు సంఘ సభ్యుల నుండి 50 లక్షల రూపాయలను వసూలుచేసి, ముద్రించ బడిన రసీదులను ఇచ్చి, ఆ 50 లక్షల రూపాయలలో రూ. 23,69,228/–లు మాత్రమే డిపాజిట్‌చేసి మిగిలిన మొత్తాన్ని దుర్వినియోగము చేసిన విషయం వాస్తవమేనా?

(ఆ) ఆ సంఘమువారు 49 ఎకరాల 9 గుంటల భూమిని కొనుగోలుచేసి ప్లాట్లుగా విభజించి అమ్మిన విషయం 579, 592 సర్వే నెంబర్లలో లేఔట్ ప్లానులో చూపిన 224 ప్లాట్ల కంటే 1686 చ. గజముల భూమిని అదనంగా అమ్మిన విషయం కూడ వాస్తవమేనా;

(ఇ) సదరు సంఘపు ఎన్నికలు 31–7–90 నాడు జరుగునని నోటీసులు జారీచేసి, 18–7–90నాడే ఎన్నికలు జరిగినవని తదనంతరం ప్రకటించిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఈ) అయినచో, పైన తెల్పిన అవకతవకలతో సంబంధమున్న వ్యక్తులపై తీసుకొన్న చర్యయేమి?

కార్మిక, గృహనిర్మాణశాఖ మంత్రి (శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి):– (అ) లేదండీ.

(ఆ) లేదండీ.

(ఇ) అవునండీ.

(ఈ) ఎన్నికలు నిర్వహించడంలో ఎటువంటి అవకతవకలు జరుగలేదు. అందుచేత చర్యతీసుకునే విషయం ఉత్పన్నం కాదు.

కొత్తగూడెం మండలంలోని మైలారం గ్రామంవద్ద రాగి గనులను మూసి వేయుట

75–

*5331– సర్వశ్రీ ఎన్. రఘురాం (జగ్గయ్యపేట), కె. సుబ్బారెడ్డి (కోయిల కుంట్ల), ఎస్. వేణుగోపాలచారి (నిర్మల్), నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి (కోవూరు):– గనులు, భూగర్భశాస్త్రి శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) కొత్తగూడెం మండలంలోని మైలారం గ్రామమువద్ద రాగి గనుల అన్వేషణను 15 సంవత్సరాల క్రితమే ప్రారంభించారా;

(ఆ) ఒక సంవత్సరం క్రితం ఆ పనిని నిలిపి వేసినారా?

(ఇ) అయినచో, అందుకు కారణాలేమి?

గనులు, భూగర్భశాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎం. జానికిరాం):- (అ) అవునండీ.

(ఆ) పనులను 1987 సంవత్సరంలో ఆపివేయడం జరిగింది.

(ఇ) ఆ ప్రాంతంలో గనుల కౌలు కలిగి ఉన్న ఆంధ్రప్రదేశ్ ఖనిజాభివృద్ధి సంస్థ 1986 వరకు ప్రయోగాత్మక ప్రాతిపదికపై ఉత్పత్తి కార్యకలాపాలను కొనసాగించింది. ఈ ప్రాజెక్టుకు సాంకేతిక పరంగా, ఆర్థిక పరంగా స్వయం పోషకశక్తి లేదని, సాధ్యపడదని 1986లో రూఢిగా తెలియవచ్చింది. సాంకేతికపరంగా, ఆర్థిక పరంగా స్వయం పోషకశక్తి లేనిదిగాను, సాధ్యపడనిదిగాను పరిగణించి ఈ ప్రాజెక్టును 1987, జూలైలో మూసి వేయడం జరిగింది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- ఆంధ్రప్రదేశ్ మినరల్ డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషన్ నుంచి వీటిని ఉపసంహరించినతరువాత ప్రైవేటు పార్టీకి ఏమైనా యిచ్చారా? ఎప్పుడు యిచ్చారు? వాళ్ల పేరు ఏమిటి?

శ్రీ ఎం. జానకిరాం:- ప్రైవేటు పార్టీకి యివ్వలేదు యింతవరకు. రెండు సార్లు పేపర్లో ప్రకటించడం జరిగింది ఎవరైన ఇంటరెష్టు పార్టీస్సు ఉంటే రావాలని, ఒక పార్టీ వచ్చింది. అసలు యిప్పుడు ఎ.పి మినరల్ డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషన్‌కు మైనింగు లీజ్ లేదు. ఎందుకంటే వేరే ఎరియాలకు ఉంది కాబట్టి ఇవి అన్నీ ఎ.పి. మైనింగు డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషన్ పరిశీలనలో ఉంది. ఒక పార్టీ కలకత్తా నుంచి వచ్చి ఉంది. అంతేకాని ఎవ్వరికి ఇవ్వడం జరగలేదు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- యిది రిజర్వు ఫారెస్టు ఏరియాలో ఉంది. అప్పుడు మైనింగ్ డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషన్‌కు ఎట్లా యిచ్చారు? ఇప్పుడు కలకత్తా నుంచి వచ్చిన పార్టీ పేరు ఏమిటి? ఏస్టేజిలో ఉంది అది.

శ్రీ ఎం. జానకిరాం:- అప్పుడు ఎన్విరన్‌మెంటు ఫారెష్టు వాళ్ల రూల్సు వేరుగా ఉన్నాయి తరువాత 1984లో మార్చి నందువల్ల రెన్యూవేయడం జరగలేదు. మైనింగ్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్‌కు కూడా పెద్ద ఇంటరెష్టు లేకుండా ఉంది నష్టం వచ్చినందువల్ల. యిప్పుడు ప్లాన్ అసియా మైనింగ్ కంపెనీ వారు వచ్చారు సంప్రదింపులకి, సంప్రదింపులు జరుగుతున్నాయి. ఓన్లీ పార్టి వాళ్లు ఎవరైనా గాని ఆమోదయోగ్యం అయితే పరిశీలన చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది.

చేనేత పనివారి కొరకు బ్యాంకును స్థాపించుట

76-

*5917- సర్వశ్రీ టి. జీవన్‌రెడ్డి (జగత్యాల్), ఎం. నరసయ్య (మైదారం), డి. కిరణ్‌కుమార్ (అచ్చంపేట), కె. సాయిరెడ్డి (హుజూరాబాద్), జి. చిన్నారెడ్డి:- వనపర్తి, జౌళి, చేనేత శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) చేనేత పనివారికి, మరమగ్గాల పనివారికి ఋణాలను మంజూరు చేయుటక్కై ప్రత్యేకంగా ఒక బ్యాంకును స్థాపించే ప్రతిపాదన ఏదైనా వున్నదా;

(ఆ) అయినచో, దానిని ఎప్పుడు స్థాపిస్తారు?

జౌళి, చేనేత పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి (శ్రీ డి. ప్రసాదరావు):– (అ) లేదండి.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ టి. జీవన్‌రెడ్డి:– అధ్యక్షా, చేనేత పనివారలు ఎందరో పని లేకుండా ఆకలితో అలమటిస్తున్నారని మనం ప్రతి రోజు పత్రికలలో చూస్తున్నాము. యిప్పుడు చేనేత పని వారలకు ఆర్థికంగా సహాయం లభింపచేయడానికి ఎక్కైక ఫైనాన్సు ఎజెన్సీ జిల్లా సహకార బ్యాంకు. సహకార బ్యాంకు కూడా ప్రత్యేకంగా రైతులకు రుణ సదుపాయం కల్పించాలనే ఉద్దేశ్యంతో నెలకొల్పడం జరిగింది. దాని పర్యవసానము ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం మూలంగా చేనేత పనివారలకు ముఖ్యంగా చేనేత కార్మికులు వారికి ఆర్థిక సహాయం కావాలని చెప్పి ఎంత మంది ముందుకు వచ్చిన కాని వారిని ఎవరు పట్టించుకోడంలేదు. గతం లోపలకూడా చేనేత పని వారికి ప్రత్యేకంగా ఒక బ్యాంకు కావాలని వాళ్ళు అందోళన కూడా చేపట్టడం జరిగింది. మంత్రిగారు బ్యాంకు ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేయడంలేదని చెప్పారు. యిప్పుడు వెనుకబడిన తరగతుల కొరకు రజకులకు కానివ్వండి నాయిబ్రాహ్మలకు కానివ్వండి గీతకార్మికులకు కానివ్వండి, ప్రత్యేక ఫెడరేషన్ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. మీరు చేనేత పని వారలకు వారికి కావలసినటువంటి ఆర్థిక సహాయం అందచేయడానికి ఒక వేవర్సు ఫెడర్శేన్ ఏర్పాటుచేయడానికి ఆలోచన చేస్తారా. అని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. ప్రసాదరావు:– అధ్యక్షా, వేవర్సు సహకార సంఘాలకు రాష్ట్రంలో ఆర్థిక సహాయం సుమారు 26 కోట్ల రూపాయలు అందించడం జరిగింది. ఈ ప్రపోజల్ డిస్కస్ చేసి ఇది సాధ్యం కాదు అని కేంద్ర ప్రభుత్వం పరిశీలనచేసి చెప్పడం జరిగింది. సెంట్రల్ బ్యాంకు ఈ సంఘాలకు ప్రాతినిధ్యం కల్గించి ప్రతి రెండు నెలలకు ఒకసారి ఈ సంఘాలకు ఆర్థిక సహాయాన్ని మానిటరింగ్ చేయడానికి జిల్లా స్థాయిలోను రాష్ట్ర స్థాయిలోను ఉన్నతాధికారులతో కమిటీలుకూడా వేసి మానిటరింగ్ చేస్తున్నారు. అందుచేత ఈ సంఘాలకు కావలసినటువంటి ఆర్థిక సహాయం అందుతుంది ఎట్లాంటి సందేహంలేదు. యిప్పటి కంటే హెచ్చు అవసరాలు తీర్చవలసిన అవసరంలేదు శ్యాటిస్‌ఫ్యాక్టరీగా నడుస్తున్నది.

శ్రీ డి. కిరణ్‌కుమార్:– అధ్యక్షా, చేనేత కార్మికుల సమస్య చాలా తీవ్రంగా ఉంది. ఆకలిచావులు కూడా సంభవించే విషయంతెలియందికాదు. మంత్రిగారి సమాధానం సంతృప్తికరంగా లేదు. యిప్పుడు సహకార సంఘాలలో సరైన ప్రాతినిధ్యం యిచ్చి అప్పులు దొరికే పరిస్థితిలేదు. ఇంకా కమిటీలు వేసి ఆలోచనచేసే పరిస్థితి వస్తే యింత కంటే అధ్వాన్నమైన పరిస్థితి వస్తుంది. త్వరలో నిర్ణయం తీసుకొని ఒక ఫైనాన్సు ఏజన్సీ ఏర్పాటుచేసి వారికి కావలసినటువంటి అప్పులు అందివ్వడానికి పరిస్థితులు కల్పించాలని వారు స్పష్టమైన సమాధానము చెప్పి హామీ యివ్వాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. ప్రసాదరావు:- రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైన ఫైనాన్సు బ్యాంకు ఏర్పాటు చేసే అవకాశంలేదు. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వం పరిశీలించిన తరువాత దీనిని తిరస్కరించడం జరిగింది. 1964 కోఆపరేటివ్ యాక్టు రూల్సు ఎమెండుమెంటు చేసి ప్రతి కేంద్ర సహకార బ్యాంకులో ఒక వీవర్సు రిప్రజెంటేటివ్ బోర్డు ఆఫ్ మేనేజిమెంటులో పెట్టి దానికి సేఫ్‌గా రూలుకు మనం ఎమెండుమెంటు తీసుకువచ్చి ఆ పరిపాలనలో ఆ సంఘాలకు అందుతున్నటు వంటి ఆర్థిక సహాయాన్ని పరిశీలన చేసేందుకు అవకాశం కల్పించడం జరిగింది. కనుక సక్రమంగానే యిప్పుడు సంఘాలకు ఆర్థిక సహాయం అందుతుంది.

శ్రీ డి. చిన్నమల్లయ్య:- అధ్యక్షా, చేనేత గురించి మీకు తెలియంది కాదు. చేనేత వాళ్లు చేనేత మరమగ్గాలతో పోటీపడే అవకాశంలేదు. మరమగ్గాలను కూడా ఇండివిడ్యు వల్‌గా కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులద్వారా యిప్పించి వారికి తగిన నిధులు రంగులు, రసాయినాలు అన్నీ కూడా సబ్సిడీపై యిచ్చి వారు నేసినటువంటి గుడ్డలు కూడా ప్రభుత్వం ఖరీదు చేసి విక్రయించి వాళ్లకి జీవనోపాధి కల్పించే ఏర్పాటుచేస్తారా?

శ్రీ డి. ప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, ఇది సపరేటు ప్రశ్న.

శ్రీ డి. చిన్నమల్లయ్య:- అధ్యక్షా, మరమగ్గాలు ఉంది. సపరేటు ప్రశ్న కాదు దయచేసి చెప్పించండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇది అయితే సపరేటు, కాని జవాబు చెబుతారు.

శ్రీ డి. ప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, చేనేత మరమగ్గాలు అనేది రెండు పరస్పరం పోటీపడుతున్నటువంటి సందర్భంలో యిది పరిశీలన చేయవలసినటువంటి విషయం.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రత్యేకమైనటువంటి బ్యాంకును ఆర్థిక సంస్థను ఏర్పాటు చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అధికారంలేదు అన్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం క్రింద ఫైనాన్సు ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్ కొన్ని ఉన్నాయి. యిప్పుడు ఆర్థిక కార్పొరేషన్ ఉంది దానితోపాటు కమర్షియల్ బ్యాంకుతో కోఆపరేటివ్ బ్యాంకుతో మాట్లాడి వీళ్లకు ఎందుకని అంటే కోఆపరేటివ్ బ్యాంకో డి.సి.సి. బ్యాంకో కేవలం సొసైటీలకే అప్పులుయిస్తున్నాయి. ఆ సొసైటీలు 10 శాతం మందికి కూడా పని చూపించడంలేదని మీకు మాకు అందరికి తెలిసినటువంటి విషయం. మిగతా వాళ్ల కొరకు కనీసం 4, 5 వేలు వృత్తిపరంగా అప్పు యిప్పించే పద్ధతి మీరు ఆ బ్యాంకులతో మాట్లాడి ఏర్పాటుచేయ వచ్చు కదా. ఆ పని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేయడానికి మేము హామీ తీసుకొంటామని మీరు ముందుగా బ్యాంకులకు చెప్పి ఉంటే వారు తప్పనిసరిగా ఒప్పుకొంటారు. ఆ రకంగా బ్యాంకులతో మాట్లాడి వాళ్లకు కావలసిన పరపతి సృష్టించడానికి ప్రయత్నం చేయడానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు ప్రయత్నించదు.

శ్రీ డి. ప్రసాదరావు:- కోఆపరేటివ్ సంఘాలలో లేనటువంటి వీవర్సుకు ఆర్థిక 9.20 ఉ. సహాయం కల్పించడానికి డిస్ట్రిక్టు లెవల్‌లో డిస్ట్రిక్టు కన్సల్టేటివ్ కమిటి వుంటుంది. దానికి కలెక్టరు ఛైర్మన్‌గా వుంటారు. రిజర్వు బ్యాంకు గైడ్‌లైన్సు ప్రకారముగా లీడ్ బ్యాంక్ చేసినటువంటి లెండింగ్ మీద 1 పర్సంటుతో యీ ఆర్టిజన్స్‌కు యిచ్చే అవకాశం వుంది. జిల్లా స్థాయిలో వున్నటువంటి కలెక్టరు దీనిని మానిటర్ చేసి వారి అవసరాలు తీర్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తారు.

శ్రీ టి. సీతారాం (ఆముదాలవలస):– గౌరవనీయ జీవన్‌రెడ్డిగారు సూచించిన బ్యాంకు పెట్టడానికి ప్రభుత్వ పరిధిలో అధికారం లేనప్పుడు – గీత కార్మికులకు ఫెడరేషను పెట్టారు అలాంటి – ఒక ఫెడరేషను ప్రత్యేకమైనటువంటి ప్రతిపత్తితో – ఎందుకంటే యీ రాష్ట్రములో చేనేత పరిశ్రమపై జీవిస్తున్నవారు అత్యధిక సంఖ్యాకులు వున్నారు కాబట్టి అలాంటి ఫెడరేషనును – పెట్టే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం వద్ద వుందా? లేనప్పుడు జిల్లాలో వున్న బ్యాంకులలో సర్టెన్ పర్సెంటేజ్ పర్టిక్యులర్‌గా యీ చేనేత పారిశ్రామికుల కొరకు పెట్టి, వారు రుణ సహాయానికి వచ్చినప్పుడు, వారికి ఆ సహాయం అందించడానికి ప్రత్యేకమైనటువంటి ఆదేశాలను ఆ బ్యాంకులకు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుండి యిచ్చే అవకాశాలు ఏమైనా వున్నవా?

శ్రీ డి. ప్రసాదరావు:– అధ్యక్షా, ఫెడరేషను అనేది రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పరిశీలనలో లేదు. ఈ సంఘాలకు ఆర్థిక సహాయం అందించే కార్యక్రమానికి యిప్పటికే రాష్ట్ర ప్రభుత్వము 70 కోట్లకు నాబార్డ్ బ్యాంకుకు గ్యారంటీ యివ్వడం జరిగింది. ఆప్కో 40 కోట్లు, సంఘాలు 26 కోట్లు వుపయోగించుకోవడం జరిగింది. కనుక యీ ప్రతిపాదన ప్రభుత్వ పరిశీలనలో లేదని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. జీవన్‌రెడ్డి:– అధ్యక్షా, సమాజములో వున్న బలహీనవర్గాలలో ముఖ్యమైనటు వంటి వారు చేనేత పారిశ్రామికులు. వారిని ఆర్థికంగా పురోభివృద్ధి చేయాలని ఆనాడు కాంగ్రెస్ పార్టీ కంకణం కట్టుకుంది. వారికి సహకార సంఘాలు నెలకొల్పి ఆర్థిక సహాయం చేయడం జరిగింది. కాని యీ రోజు వారికి సరైన ఫైనాన్సింగ్ ఏజన్సీ లేకపోవడం వల్ల, ఎంతో మంది పారిశ్రామికులు, వారు పని చేద్దామన్నా పని లేకుండా, ఆకలితో అలమటిస్తున్నారు. అందుకని వారి కొరకు బ్యాంకు గాకున్నా మరేదైనా ఫైనాన్సింగ్ ఏజన్సీని ఏర్పాటు చేస్తారా? వారికి అప్పు దొరికితే సబ్సిడి యివ్వ గలుగుతారు, అప్పు అనేది దొరకకపోతే సబ్సిడి ఏ విధంగా యిస్తారు?

శ్రీ డి. ప్రసాదరావు:– నేను స్పష్టంగా చెప్పాను. ప్రభుత్వం నాబార్డ్‌కి 70 కోట్లకు గ్యారంటీ కూడ యిచ్చింది. ఆ 70 కోట్లలో పూర్తి శాతాన్ని వినియోగించుకోవడం జరిగింది.

(ఇంటరప్షన్)

ఫెడరేషన్ అనేది యిప్పటివరకు పరిశీలనలో లేదు. అది పరిశీలించడానికి అవకాశం లేదు....

(ఇంటరప్షన్)

పరిశీలన చేస్తాం.

రాశి సిమెంటు కంపెనీచే అమ్మకముల పన్ను ఎగవేత

77–

*5442–(వి)– సర్వశ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు, సి. విఠల్‌రెడ్డి, మహ్మద్ రజబ్ అలీ (సూజాతనగర్), డి. చినమల్లయ్య, ఎన్. రాఘవరెడ్డి, ఎ. మాధవరెడ్డి, వి. నారాయణ రావు (మునుగోడు), జి. యాదగిరిరెడ్డి (రామన్నపేట), కె. బిక్షం (బూర్గంపహాడ్): వాణిజ్య పన్నుల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) నల్గొండ జిల్లా, దామర చెరువు మండలంలోని వాడిపల్లి గ్రామం వద్ద గల రాశి సిమెంటు కంపెనీలో 1990, జనవరి నుండి 1990, డిశంబరు వరకు, మరియు 1991, జనవరి నుండి 1991, జూన్ వరకు 17·5 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల సిమెంటు ఉత్పత్తయిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) సదరు కంపెనీ తప్పుడు లెక్కలను చూపి, ఉత్పత్తి చేసి, అమ్మిన సిమెంటుపై రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వములు రెంటికి అమ్మకపు పన్ను ఎగవేసినదా, అయినచో, ఆ విషయంలో తీసుకొన్న చర్య ఏమిటి?

వాణిజ్య పన్నుల శాఖమంత్రి (శ్రీ కె. బాపిరాజు):– (అ) లేదండి. మెసర్స్ రాశి సిమెంటు కంపెనీ వార్షిక లైసెన్సు, స్థాపిత శక్తి సంవత్సరానికి 11·00 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులని రూఢీ పర్చుకోవడమయింది. 1990, జనవరి నుండి 1990 డిశంబరు వరకు 9 లక్షల 90 వేల 893 మెట్రిక్ టన్నులు ఉత్పత్తి అయింది. 1991, జనవరి నుండి 1991, జూన్ వరకు 5 లక్షల 45 వేల 765 మెట్రిక్ టన్నులు ఉత్పత్తి అయింది. మొత్తం ఉత్పత్తి 15 లక్షల 36 వేల 658 మెట్రిక్ టన్నులు. ఇది స్థాపిత శక్తిలో 93 శాతం ఉన్నట్లు లెక్కించడం జరిగింది. పూర్తి ఉత్పత్తి శక్తిస్థాయి ప్రకారం కూడా ఆ కాలపరిమితిలో 16·50 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు ఉంటుంది.

(ఆ) హైదరాబాదు రూరల్ డివిజను ఇంటిలిజెన్సుకు చెందిన వాణిజ్య పన్నుల అధికారి 5–10–1991 నుండి కంపెనీ అకౌంట్లను తీవ్రంగా పరిశీలించారు. దాని ఫలితంగా సిమెంటు నిల్వలో 9 వేల మెట్రిక్ టన్నుల మేరకు తేడా ఉన్నట్లు కనుగొనడం జరిగింది. అంతేకాకుండా రిజిష్టరు కాని డీలర్లకు అంతర్ రాష్ట్ర సిమెంటు అమ్మకాల పై పన్ను రేటును సక్రమంగా వర్తింపజేయక పోవటం, రవాణా చార్జీలకు సంబంధించి అందిన కొన్ని మొత్తాలను టర్నోవరులో చేర్చకపోవడం వంటి అక్రమాలు జరిగినట్లు తెలియవచ్చింది. 25–4–1987 తేదీ రెవిన్యూ శాఖ ఎం.ఎస్.నెం. 374 జి.ఓ.ను అనుసరించి గోనె సంచుల అమ్మకం పై సరిగాని మినహాయింపు కోరినట్లు కూడా గుర్తించడం జరిగింది. అందువల్ల 1990–91, 1991–92 (1991, ఆగస్టు వరకు) సంవత్సరాలకు ఒక కోటి పన్నెండు లక్షల తొంభై ఆరు రూపాయల అదనపు మొత్తాన్ని కంపెనీ నుండి ఎందుకు వసూలు చేయరాదో ఆక్షేపణలు ఏవైనా వుంటే తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతూ 14–11–1991 తేదీన ఒక నోటీసును కంపెనీకి జారీ చేయడం జరిగింది. కంపెనీ సవివరమయిన వివరణను దాఖలు చేసింది. అది పరిశీలనలో ఉన్నది.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:– అధ్యక్షా, 9 వేల 644 మెట్రిక్ టన్నుల సిమెంటు అవకతవకలు జరిగినట్లు మంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పారు. రిజిస్టరు కాని డీలర్లకు అంతర్ రాష్ట్ర సిమెంటు అమ్మకాలపై జరిగిందని, అట్లాగే అమ్మకం పన్ను కూడ ఒక కోటి పన్నెండు లక్షల తొంభై ఆరు వేల నాలుగు వందల రూపాయలు మనకు రావలసి వుంది. దాని గురించి మీరు నోటీసు యిచ్చారు. వారు వివరణ యిస్తున్నారు. కాని ఎప్పుడు పరిష్కారం చేస్తారు? అది రాబట్టడానికి ఎప్పుడు చర్యలు తీసుకుంటారో మంత్రిగారు స్పష్టంగా చెబితే బాగుంటుంది – మన ఆదాయం పెరుగుతుంది.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- అధ్యక్షా, తొలిసారిగా 9 వేల 644 మెట్రిక్ టన్నుల తేడా వుందని మా పరిశీలనలో తేలిందని చెప్పడం జరిగింది. ఇది కూడ తొలిసారిగా నేను మంత్రి అయిన తరువాత - రాసి సిమెంటులో నేను షేర్‌హోల్డరుగా వుండే వాడిని - అందుకని ఫస్టు టైం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఒక సిమెంటు ఫ్యాక్టరీని ఎట్.ఎ.టైం. ఆఫీసును ఫ్యాక్టరీని I don't say it is a raid, but inspection ఒకేసారి ఆఫీసును, ఫ్యాక్టరీని - నేను రేయిడ్ అనను - ప్రత్యేకంగా యినస్పెక్టు చేసి దానికి కొన్ని గైడ్‌లైన్స్ యిచ్చి అసలు ఏ రకంగా యీ వుత్పత్తి - ఎనర్జీ మీదగాని క్లింకర్ మీద గాని, జిప్సం గాని - వీటి అన్నింటి మీద యావరేజ్ చేస్తే టోటల్ ప్రొడక్షన్ ఏ విధంగా వస్తుంది, యీ టోటల్ ప్రొడక్షన్‌కి వారికి యిచ్చేటటువంటి దానికి డిఫరెన్సు ఏమైనా వుందేమోనని ఒక ప్రొఫార్మ యిచ్చి యినస్పెక్టు చేయిస్తే ఒక వంద టన్నులు వారికి ఎక్కువ చూపించినట్టు వచ్చింది తప్ప మేము లెక్కలు వేస్తే అది కరక్టుగా సరిపోయింది. అయితే వారు యిచ్చిన ఎకౌంటు, మాది డిఫరెన్సు 9 వేల 644 టన్నులు. కాబట్టి మేము నోటీసు యివ్వడం జరిగింది. In regard to branch transfers, consignment transfers గురించి - దీనికి రాష్ట్ర స్థాయిలో సుమారు 50, 60 బ్రాంచీలు దాకా వుంటాయి గాబట్టి It is a long process. మీరు క్వశ్చన్ వేయక ముందే స్వతహాగా మేము చేసిన కార్యక్రమంగాబట్టి మీరు అప్రిషియేట్ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్‌అలీ:- అధ్యక్షా, రెండు సంవత్సరాల నుండి ఆ కంపెనీలో ఉత్పత్తి అయినటువంటి ఉత్పత్తిని కూడ వారు చెప్పారు. ఇక్కడ మేము అడిగే ప్రశ్న ఏమంటే - పేరుకుపోయి వున్న డబ్బును - వారు ఎగ్గొట్టారు - రాబట్టడానికి మనం తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి? రెండవది, రెగ్యులర్ కార్యక్రమాల నిర్వహణలో సేల్స్‌టాక్స్ వారు నిద్ర పోతున్నారా? ఎంత ఉత్పత్తి అయిందనేది తెలిసిన తరువాత వారు నిద్రాణ అవస్థలో వుండడానికి కారణం ఏమిటి? అసలు వారు, వీరు ఏమైనా కొల్లాయిడ్ అయినారా? ఈ డబ్బు ఎందుకు పేరుకుపోయిందనే విషయం మంత్రిగారు గమనించారా? గమనించినట్లయితే సూటిగా సమాధానం చెబితే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను ఫస్టు టైం యింత మంచి క్వశ్చన్ వినడం.

9.00 ఉ. శ్రీ కె. బాపిరాజు:- అధ్యక్షా, సూటిగా సమాధానం చెబుతాను. ఇందులో ఏ రకంగా కూడా మా డిపార్టుమెంటును అనుమానించే అవకాశం ఏ కోశానా లేదు. ఇది వాస్తవంగా మేము వాలంటరీగా మొట్టమొదటిసారిగా ఈ రకమైన ఇనస్పెక్షనుచేసి ఈ డిఫరెన్సుకు నోటీసు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది క్వాజీ జుడీషియరీ క్రింద The Deputy Commissioner has given the notice. He takes his own time. దానిని అతితొందరలో పరిశీలనచేస్తాము. ఏ రకంగా అనుమానానికి తావు లేదని తమకు మనవిచేస్తున్నాను. ఇది శ్రీ మహమ్మద్ రజబలిగారు నమ్ముతారని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. చిన్నమల్లయ్య:- అధ్యక్షా, ఆన్సరు బాగానే ఉంది. మంత్రిగారు కూడా కృషి చేసారు. 14-11-1991న నోటీసు ఇస్తే ఇప్పటికి 4 మాసాలు అయింది. 4 మాసాలనుంచి ఫ్యాక్టరీ నడుస్తూ ఉంది. ఆయన అది కట్టకుండా పోతాడు. ఆయన పైన తీసుకున్న చర్య అది అని తృప్తిపడితే ప్రభుత్వం ఎలాగ నడుస్తుంది. అది వసూలు చేయడానికి వెంటనే ఏమైనా చర్య తీసుకుంటారా? లేకపోతే వెంటనే వారి లైసెన్సు రద్దు చేస్తారా?

శ్రీ కె. బాపిరాజు:– నోటీసు ఇవ్వడం జరిగింది. చాలా లాంగ్ ప్రోసెస్. చిత్తశుద్ధితో చేస్తారా చేయరా అని అడిగితే సరిపోతుంది. లైసెన్సు క్యాన్సిలు చేస్తారా అనేది కాదు. సిన్సియర్‌గా చిత్తశుద్ధితో సర్తైనటువంటి అధికారితో ఈ కార్యక్రమం అతితొందరలో పూర్తి చేయిస్తానని సభకు హామీ ఇస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:– అధ్యక్షా, మంత్రిగారికి వాటాలు ఉన్నా కూడా చాలా చిత్త శుద్ధితో చేస్తామని చెప్పారు, బాగానే ఉంది. దానిలో వాటాలు ఉన్నా మేము లెక్కలన్నీ సక్రమంగా చేసామని చెప్పారు.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:– ప్రస్తుతానికి లేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:– పూర్వం ఉండేది, ప్రస్తుతానికి మరొకరి పేరున మార్చారని అన్నారు. అయితే అందులో 9,644 మెట్రిక్ టన్నులు తేడా వచ్చిందని చెబుతు న్నారు. ఇదొక్కటే కాదు, మొత్తం అన్ని సిమెంటు ఫ్యాక్టరీల ఉత్పత్తిలో తేడాలు చూపిస్తు న్నాయి. దాని ఉత్పత్తి కెపాసిటీలో 93 శాతం చేసాయని చెప్పారు. మిగిలిన 7 శాతం కూడా చేసినటువంటి ఉదాహరణలు ఉన్నాయి. మీరు అక్కడ సర్తైన కాపలా పెట్టి రోజూ ఎంత ఉత్పత్తి అవుతున్నదో చూడండి. ఎక్కువ రాకపోతే అడగండి. మీరు అక్కడ ఒక ఆఫీసరును వేసి ఈ ఫ్యాక్టరీలన్నింటిని చూస్తే ఆదాయం పెరగకపోతే నన్ను అడగండి. లెక్కలకు రాకుండా పోతున్నది చాలా ఉంది. దానిని అరికట్టి మీరు పన్ను రాబట్టడానికి ప్రయత్నం చేయండని మేము అంటున్నాము. దానిలో తేడా వచ్చింది, నిజమే, అయినా మేము చిత్త శుద్ధితో చేస్తున్నామని అంటున్నారు. మీ చిత్తశుద్ధిని మేము ఎప్పుడు శంకించాం. ఆదాయాన్ని రాబట్టుకోమని మేము చెబుతున్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:– ఆదాయం లేక మిమ్ములను అడిగితే ఏమి చెబుతారు? అప్పుడు అన్నాను అంతే అంటారు. మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:– అధ్యక్షా, శ్రీ రాఘవరెడ్డిగారు అడిగినదానిలో వాస్తవం ఉంది. కొన్ని ఫ్యాక్టరీలలో 118 శాతం కూడా ప్రొడక్షను జరిగింది. కాబట్టి పరిశీలన చేస్తే జనరల్‌గా ఈ ఫ్యాక్టరీలలో జరిగే ప్రొడక్షనులో మోసం చేయడానికి అవకాశం ఉండదు. సెంట్రల్ ఎక్సయిజు విషయంలో కాని వేటిలో కాని చాలా ఇన్స్పెక్షన్సు జరుగుతూ ఉంటాయి. ప్రొడక్షనులో తేడా జరగదు. అధ్యక్షా, శ్రీ రాఘవరెడ్డిగారు అసెంబ్లీలో చాలా ఉపయోగకరమైన క్వశ్చన్ వేసారు. 1983లో కాన్స్టిట్యూషను అమెండుమెంటు చేసారు. It was already done. 1983లో ఫైనల్ చేసినటువంటి దానికి నేటివరకు పూర్తి స్వరూపం రాకుండా పార్లమెంటులో పెండింగు ఉంది. If you all can give a unanimous resolution బాగుంటుంది. కన్సైన్మెంట్సు మీద కూడా టాక్సు వేసే విధానానికి కాన్స్టిట్యూషను అమెండుమెంటు చేయడం జరిగింది. అది సి.ఎస్.టి. కనుక పార్లమెంటులో చేయడం జరిగింది. దానికి ఫైనల్ రూపం ఇవ్వడంలో ఇన్ని సంవత్సరాల నుంచి పెండింగు ఉంది కనుక ఇక్కడినుంచి ఒక రిజల్యూషను పాస్ చేస్తే తప్పకుండా It will be useful for all the States.అని మనవిచేస్తున్నాను. సి.ఎస్.టి. అనేది సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు ఎగగొడుతున్నారు అని ఒక భావం కూడా వెలిబుచ్చారు. అటువంటిది ఏమీ కాదు. సి.ఎస్.టి. కాని జి.ఎస్.టి. కాని మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వంవారు తీసుకునే రెవిన్యూ కేవలం గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా తరపున సి.ఎస్.టి. యొక్క పాస్ అవుతుంది తప్ప ఏరకంగా చూసినా దానియొక్క అడ్మినిస్ట్రేషనులో కాని రెవిన్యూ

కలెక్షన్సులో కాని పూర్తిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించిందని తమద్వారా నేను మనవి చేస్తున్నాను.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Sir, the Minister for C.T. said that a resolution should be brought in the House. Let him draft resolution and come up before this House. Then we will consider.

Mr. Speaker:- He will come up with a resolution.

Sri K. Bapi Raju:- Yes. It is a good advice. Before I come up with a resolution. I also take the advice of Sri Ashoka Gajapathi Raju because he was also a former Minister of Commercial Taxes.

ENHANCEMENT OF D.A. TO VILLAGE SERVANTS

78-

*5013-Q- Sarvasri B. Venkateswara Rao (Madhira), P. Ramaiah (Nidumolu), D. Rajagopal (Achanta), K. Bojji (Bhadrachalam) and N. Raghava Reddy:- Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether D.A. and other allowances have been enhanced to the Village Servants alongwith other State Government employees;

(b) whether it is also a fact that though they are appointed as part time employees, fulltime work is extracted from them; and

(c) the reasons for not absorbing these people in regular posts?

Dr. D.L. Ravindrareddi:- (a) Village Servants are part-time Government Employees and they are paid only honorarium. Whenever an instalment of D.A. is granted to Government Employees, an adhoc increase of Rs. 5/- p.m. is given for them.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise, as they are part-time employees.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇక్కడ అంశకాలిక ఉద్యోగులంటే పార్టుటైం ఉద్యోగులు అని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. కాని వారిని రాత్రిపూట మండలాల దగ్గర పడుకోపెడుతున్నారు. పగలు ఏ ఆఫీసరు వచ్చినా అక్కడ ఉండక పోతే ఆయనను సస్పెండు చేస్తున్నారు. రోజూ వారిని మండలాలకు పిలిపించి పని చేయించుకొంటున్నారు. కాని వారికి టి.ఎ., డి.ఎ.లు ఇవ్వడం లేదు. వారిలో మూడువంతులమంది హరిజనులు, గిరిజనులు ఉన్నారు. వారికి 100 రూపాయలు పెంచకుండా ప్రభుత్వోద్యోగులకు

పెంచినప్పుడు 5 రూపాయలు పెంచుతున్నామని అంటున్నారు. అది పార్టుటైం అవునో కాదో మీకు తెలుసు. ఇదివరకు మేము అడిగితే మేము దీనిని పరిశీలిస్తాము, 100, 200, రూపాయలు పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మంత్రిగారు అన్నారు. 100, 200 రూపాయలు ఇవ్వలేదు. తమిళనాడు, కర్నాటక ప్రభుత్వాలు ఇచ్చే విధంగా మీరు ఇవ్వడం లేదు. రాష్ట్రంలో 52 వేలమంది ఉన్నారు. వారు అవస్థ పడుతున్నారు. అటువంటి స్థితిలో ప్రభుత్వం పార్టుటైం ఉద్యోగులకు ఇచ్చేది లేదని చెప్పడం బాగుండలేదు. కుర్చీలో కూర్చున్న ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్లుకు మాత్రమే ఇస్తామనే పద్ధతి సరిగా లేదు. ఇన్ని సంవత్సరాలనుంచి పెరుగుతున్న ధరలకు అనుగుణంగా కాకుండా 5 రూపాయలు ఇస్తే ఏమి లాభం? మిరపకాయలు కిలో 50 రూపాయలు, నూనె కిలో 40 రూపాయలు అమ్ముతున్నారు. ఇవన్నీ ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా దృష్టిలోకి తీసుకొని వారికి పెంచుతుందా? వారికి నెలకు 100 రూపాయలు, 200 రూపాయలు పెంచడానికి మీరు ప్రయత్నం చేస్తారా?

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవీంద్రారెడ్డి:– అధ్యక్షా, శ్రీ రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పింది మంచిగా ఉంది. మనసుకు, చేసే పనికి చాలా తేడా ఉంది. వారు మాత్రం కష్టపడు తున్నారు. వారి ఆనరోరియం పెంచేదానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీ పి. రామయ్య:– మంత్రిగారు పరిశీలిస్తామని చెబుతున్నారు. ఈ సమస్య 9.40 ఉ.
యిప్పుడు వచ్చిన సమస్య కాదు. ప్రతి అసెంబ్లీలో చర్చకు వస్తున్నటువంటి సమస్య. వారికి ఈ డ్యూటీలు వెట్టిచాకిరీగా ఉన్నది. వెట్టిచాకిరి చేసుకుంటూ పాట్లు, పోట్లు, తిట్లు అనుభవించవలసి వస్తున్నది. ఈ సమస్య గురించి వారి పట్ల సానుభూతితో, హ్యూమెన్‌టేరియన్ గ్రౌండ్సుతో పరిశీలించవలసిన అవసరం ఉంది. అయిదు రూపాయలు ప్రతి సంవత్సరము డి.ఎ. క్రింద పెంచుతూ వారు మీద శ్రద్ధ ఉన్నదని చెబుతున్నారు. దానిని బట్టి వారి శ్రద్ధ ఎంత ఉన్నదో అర్థము అవుతున్నది. వారి పట్ల ఎటువంటి శ్రద్ధ లేకుండా ఎవరైనా అడిగినప్పుడు చెప్పడం, మీటింగులో చెప్పడమే జరుగుతున్నది. దీని విషయంలో చాలా శ్రద్ధతో పరిశీలించవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ విధంగా మంత్రిగారు శ్రద్ధ తీసుకుని పరిశీలిస్తారా?

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవీంద్రారెడ్డి:– శ్రద్ధతో పరిశీలిస్తాను.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:– రాష్ట్రములో ఎంతమంది గ్రామసేవకులు ఉన్నారని మంత్రి గారిని మీద్వారా అడుగుతున్నాను. డి.ఎ. పెంచడానికి పరిశీలన చేస్తున్నామని అన్నారు. వారి జీతభత్యాలు ఎంత కాలములో పెంచుతారు? ఈ సమస్యను ఎప్పటికి పరిశీలించుతారు? ఎప్పటికి పూర్తి చేస్తారు? ఈ సమస్య మీద ఆల్ పార్టీ ఫ్లోరు లీడర్లుతో ఒక కమిటీ ఏర్పాటు చేసి ఆ కమిటీ చేసిన సూచనలను, సలహాలను తీసుకుంటారా? అందుగురించి ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేస్తారా?

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవీంద్రారెడ్డి:– రాష్ట్రములో 52 వేల మంది గ్రామసేవకులు ఉన్నారు. వారి రిటైరుమెంటు వయ: పరిమితిని కూడా పెంచాము. వారి విషయంలో సాను భూతితో వేతనము పెంచే విషయం ఆలోచన చేస్తాము.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- పార్టు టైము ఉద్యోగులు - విలేజి సర్వెంట్స్ గురించి కమీషనరు ఫర్ లాండు రెవిన్యూ 700 రూపాయల నుంచి 850 రూపాయల వరకు వేతనము చెల్లించమని ఒక రిపోర్టు ప్రభుత్వానికి పంపిన మాట వాస్తవమా? వారు ఆ విధముగా రిపోర్టు పంపినట్లయితే ఎప్పుడు పంపించారు ఆ రిపోర్టు? ఆ రిపోర్టు మీద యిప్పటి వరకు ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు? యిదవరలో గ్రామకరణాల వ్యవస్థను రద్దు చేశారు. గ్రామకరణాల వ్యవస్థ రద్దు చేసినప్పుడు గ్రామకరణాలకు, తలారీలకు జీతములో వ్యత్యాసము 15 రూపాయలే ఉండేది. యిప్పుడు వీరిద్దరి జీతభత్యాల మధ్య ఎంత వ్యత్యాసము ఉంది? ఆ వ్యత్యాసాన్ని తగ్గిస్తారా?

డా. డి. యల్. రవీంద్రారెడ్డి:- వాస్తవమే. తేదీ నా దగ్గరలేదు. నాలుగైదు మాసాల క్రితము రిపోర్టు పంపినారు - ఆ రిపోర్టు కన్సిడరు చేసి వేతనము పెంచుతాము.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- ప్రస్తుతం చీఫ్ శెక్రటరీగా ఉన్న శ్రీ నటరాజన్‌గారు అప్పుడు కమీషనరు ఫర్ లాండు రెవిన్యూగా ఉండి ఈ సిఫారసు చేశారు. ఎన్ని రోజులలో ఈ రిపోర్టు మీద యాక్షను తీసుకుంటారు. వారిని బాండెడ్ లేబరుగా ఉపయోగించుకుంటున్న మాట వాస్తవము. వీరికి జీతాలు మూడు నాలుగు నెలలకు ఒకసారి చెల్లించుతున్నారని, ప్రతి నెలా జీతాలు చెల్లించడం లేదని కంప్లయింట్సు ఉన్నాయి. మీరు యిచ్చే జీతాలు ప్రతినెలా రెగ్యులర్‌గా యిచ్చే ఏర్పాటు చేస్తారా?

డా. డి. యల్. రవీంద్రారెడ్డి:- మూడు నాలుగు నెలలకు ఒకసారి యిస్తున్నట్లుగా కంప్లయింట్సు లేవు. అట్లాంటివి ఉంటే చర్యలు తీసుకుంటాము. గ్రామాధికార వేతనాలు పెంచుతాము.

మిష్టర్ స్పీకర్:- మెంబర్సు రిక్వెస్టు మీద ప్రశ్న నెం. 79-(5445-ఇ) ప్రశ్నను విత్‌డ్రా చేయడమైనది.

ఎం.సి.హెచ్.లో ఆస్తి పన్నును పెంచుట

80-

*5279- సర్వశ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి (కార్వాన్), సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు (మెట్‌పల్లి), ఆర్. రవీంద్రనాథరెడ్డి (అలంపూర్), టి. రాజేశ్వరరావు (వర్ధన్నపేట), జి. నాగిరెడ్డి:- పురపాలక శాఖామంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) హైదరాబాదు, సికిందారాబాదు జంటనగరాలలో ఆస్థి పన్నును ప్రభుత్వం పెంచిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, ఏ ప్రాతిపదికపై దానిని పెంచారు;

(ఇ) ఆస్థి పన్నును మదింపు చేయుటకు శాస్త్రీయ పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రభుత్వ సమక్షమందేదైనా ప్రతిపాదన కలదా?

పురపాలకశాఖ మంత్రి (శ్రీ యం. నరసింహారెడ్డి):- (అ) కాదండీ.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

(ఇ) అవునండీ.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- జంటనగరాలలో ఉన్నటువంటి ప్రజలకు కార్పోరేషను ద్వారా వేస్తున్నటువంటి ప్రాపర్టీ టాక్సు ఏదైతే ఉందో ఆ టాక్సు వారు మోయలేని పరిస్థితి ఉంది. కాని మంత్రిగారి సమాధానంలో కాదని అంటున్నారు. యిదివరకు ప్రాపర్టీ టాక్సు 50 రూపాయలు కడితే యిప్పుడు 2000 రూపాయలు టాక్సు పెంచినారు. యిదివరకు 200 రూపాయలు కట్టినవారికి యిప్పుడు ప్రాపర్టీ టాక్సు 5000 రూపాయలకు పెంచినారు. ఈ విధంగా పెంచడానికి కారణాలు ఏమిటి? ప్రాపర్టీ టాక్సు రూపములో సంవత్సరానికి ఎంత వసూలు చేస్తున్నారు? సిబ్బంది జీతభత్యాల క్రింద ఎంత పే చేస్తున్నారు? డెవలప్‌మెంటు విషయంలో ఎంతవరకు సద్వినియోగం చేసారో ఆ వివరాలు చెప్పండి. ఆస్థి పన్ను మదింపు చేసే నిమిత్తం శాస్త్రీయ పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రభుత్వం వద్ద ఏమైనా ప్రతిపాదన ఉందా? అని ప్రశ్న వేస్తే మంత్రిగారి సమాధానంలో అవునండి అని చెప్పారు. పద్ధతిలో 25 పర్సంటు ప్రాపర్టీ టాక్సు అనే సూత్రాన్ని అమలు చేస్తున్నారా? లేక చదరపు మీటరు మీద యింత అని వసూలు చేయడానికి చూస్తున్నారా? క్రమబద్ధము చేయడానికి మీరు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారో మంత్రిగారు సవివరంగా తెలియచేస్తారా?

శ్రీ యం. నరసింహారెడ్డి:- బద్దం బాల్‌రెడ్డిగారి ప్రశ్నకు నేను డిటెయిల్డ్‌గా సమాధానం యివ్వదలచుకున్నాను.

శ్రీ యస్. రాఘవరెడ్డి:- లెంగ్తీ ఆన్సరు అయితే వ్రాతపూర్వకముగా మంత్రిగారిని ఒక నోట్ రూపములో యివ్వమనండి. ఆర్బిట్రరీగా పన్నులు పెంచినందువలన జంట నగరవాసులు చాలా బాధలు పడుతున్నారు. మంత్రిగారిని ఒక నోట్ రూపములో యివ్వమనండి.

మిష్టర్ స్పీకర్:- మంత్రిగారి ఆన్సరు ఒక నోట్ రూపములో యిస్తారు.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- చెప్పమనండి.

మిష్టర్ స్పీకర్:- మంత్రిగారు సమాధానం చెబితే నోట్ రాదు.

శ్రీ యస్. రాఘవరెడ్డి:- మీరు మాకు రక్షణ యివ్వవలసింది పోయి వారి పక్షాన్న ఉంటే మేము చస్తాము...

శ్రీ యం. నరసింహారెడ్డి:- ఎసెస్‌మెంటు గురించి నాలుగు జోన్సుగా చేశారు. మొదటి జోనులో 3 మరియు 6 సర్కిల్స్ ఉన్నాయి. రెండవ జోనులో సికిందరాబాదు డివిజను ఉంది. మూడవ జోనులో సర్కిల్ నెంబర్సు నాలుగు, అయిదు ఉన్నాయి. జోను 4లో సర్కిల్ నెంబర్సు 1, 2 ఉన్నాయి. లాస్టు టైము ఏదైతే రివిజను జరిగిందో అదే లాస్టు రివిజను. 1975-76లో జరిగింది. అదే లాస్టు రివిజను. సిబ్బంది ఎక్కువగా లేనందువలన ఒక సంవత్సరము ఒక జోను చేయాలని పెట్టారు. ఆ విధముగా నాలుగు

జోన్సు నాలుగు సంవత్సరాలలో కంప్లీటు చేయాలని పెట్టారు. సిబ్బంది పూర్తిగా లేని కారణంగా ఒక సంవత్సరము అవ్వవలసింది రెండు సంవత్సరాలు పట్టింది. జోను 1లో 75-76, 76-77 సంవత్సరాలలో జరిగింది. జోను 2లో 77-78, 78-79 సంవత్సరాలలో జరిగింది. జోను 3లో 79-80, 80-81 సంవత్సరాలలో జరిగింది. జోను 4లో 81-82, 82-83 సంవత్సరాలలో జరిగింది. లాస్టు రివిజను జరిగినప్పుడు 75-76 రివిజనుగానే భావించబడింది. అప్పటినుంచి యిప్పటివరకు రివిజను జరుగలేదు. 1983-84 సంవత్సరములో సర్కిల్ 3 మరియు 6 లో వేల్యూయేషను ఆఫీసరు రివిజను జరిపినప్పుడు అప్పటి ముఖ్యమంత్రి ఏ కారణము చేతనో ఆపు చేయించారు. దాని తరువాత 8-8-88 గవర్నమెంటు ఎప్రూవల్ యిచ్చింది. 75-76 నుంచి యిప్పటివరకు రివిజను జరుగలేదు. 1989 సంవత్సరములో సర్కిల్ 3లో అదే స్కేకిల్‌లో రివిజను జరిగింది. టాక్సెస్ పెంచినారు. పదిరెట్లు, 15 రెట్లు పెంచినారని తిరిగి ఆపు చేయడం జరిగింది. మీరు ఏద్వైతే కొత్త పద్ధతి అంటున్నారో......

మిష్టర్ స్పీకర్:- రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా నోట్ యివ్వండి. తిరిగివారు సప్లమెంటరీలు వేస్తే సమాధానం మీ దగ్గర ఉండదు; మీరు ఫుల్‌గా వారికి ఆన్సరు యివ్వడానికి......

శ్రీ యం. నరిసింహారెడ్డి:- నేను వారికి సమాధానం చెప్పి తృప్తిపరచగలను. వారి సప్లమెంటరీలకు నా దగ్గర సమాచారం ఉంది. 1975-76 సంవత్సరములో టు బెడ్ రూమ్సు యింటికి 200 నుంచి 250 రూపాయలు అద్దె ఉంటే ఆ అద్దె 1991-92
9.50 సంవత్సరములో 2000 రూపాయలకు పెరిగింది. అదే ఆనాడు అద్దె ఏదయితే వుండేదో దాని
ఉ. ప్రకారం టాక్స్‌వేస్తే రూ. 200లు నెలకు చొప్పున సంవత్సరం మీద రూ. 2,400 వస్తే, రూ. 240 లు మెయింటెనెన్స్ ఖర్చు తీసివేస్తే, రూ. 2,160 టాక్స్‌వేస్తే రూ. 475 లు ఏదండి? ఈవాళ 2 వేల రూపాయలు అద్దె పెరిగినప్పుడు, అదే టాక్స్‌వేస్తే రూ. 6,480 టాక్సు అవుతుంది. రూ. 1200, 1300 రూపాయలు మేము పెంచింది ఏమీ లేదు. రూల్సు ప్రకారం పెంచడం జరిగింది. నూతన పద్ధతి ప్రకారం టాక్సు పెంచాము. అది పర్ స్క్వేర్ ఫీట్ ఆఫ్ ఏరియా. దానిమీద రెంటల్ వాల్యూ ఏర్పాటుచేసి, ఇది శాస్త్రీయ పద్ధతిగా చేయడం జరుగుతుంది. అందులో ఈ యాక్టు నెం. 20 ఏ.పి.మునిసిపల్ యాక్టు అసెంబ్లీలో ఇదివరకే పాసయింది. దీనికి సంబంధించిన రూల్సు ఇప్పుడు ఫ్రేమ్ చేశాము. మొత్తం రూల్సు నిన్న టేబుల్ మీద పెట్టాము. అది శాస్త్రీయ పద్ధతిలో చాలా బాగా జరుగుతుంది. జోన్స్ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. వివిధ రకాల బిల్డింగ్స్ మొత్తం వివరాలు టేబుల్‌మీద పెట్టాము.

Mr. Speaker:- Any one of you.

شری محمد امان اللہ خان:۔ رولس کمیٹی میں کہا تھا کہ ہم جو بھی نوٹس دیتے ہیں اس کا اکنالیجمنٹ دیا جائے۔ پراپرٹی ٹیکس کے تعلق سے ہم بھی 304 رولس کے تحت ایک نوٹس دیئے تھے اب سوال آیا اس میں ہمارا نام بھی شریک کریں۔

Sri Mohd. Virasat Rasool Khan (Chairman):- No decision should be taken unless the discussion is made, Sir.

مسٹر اسپیکر :۔ آپ کا نام بھی شریک کیا جاتا ہے اور 304 قواعد کے تحت جو نوٹس دیئے اسکو ختم کر دیا جائیگا۔

شری محمد امان اللہ خان :۔ پراپرٹی ٹیکس جو میونسپل کارپوریشن آف حیدرآباد کے تعلق سے منسٹر صاحب نے اناملبا جواب دیئے ہیں کہ 1975 میں (Revise) کیا گیا تھا 1976ء ریوائس کیا گیا تھا۔ شہر حیدرآباد کے اندر تقریباً 5 لاکھ مکانات ہیں جو بغیر اجازت کے تعمیر کئے گئے ہیں۔ یہ آج سے نہیں ہیں بلکہ 20 سال سے یہ تعمیر ہوتے جا رہے ہیں۔ اسکو خود گورنمنٹ تسلیم کرتی ہے۔ یہ بڑھتے بڑھتے آج تقریباً 8 تا 10 لاکھ مکانات بغیر اجازت کے تعمیر کئے ہوئے ہیں۔ ان مکانات کو آپ Regularise نہیں کرتے۔ ان مکانات کو آپ ایسسمنٹ کیوں نہیں کرتے۔ ان لوگوں سے آپ ٹیکس نہیں لیتے۔ ملٹی اسٹوری جو کامپلکس بنے ہوئے ہیں ان کامپلکس کو کیوں (Revision) نہیں کرتے۔ آپ (Revision) کرتے ہیں تو سلم کے چھوٹے چھوٹے مکانات کی۔ ان مکانات کا کرایہ کے لحاظ سے سال میں بہت سے بہت 500 روپئے بھی نہیں آتا۔ بغیر اجازت کے جو مکانات تعمیر کئے گئے ہیں انھیں (Regularise) کردیں۔ دوسری بات یہ ہے کہ ملٹی اسٹوری بلڈنگس اور کمرشیل کامپلکس ہیں ان کے ٹیکس کو enhances کر سکتے ہیں تو ہمیں کوئی اعتراض نہیں۔ لیکن سلم حلقوں کے اندر جہاں غریب لوگ رہتے ہیں وہاں پر 100 فیصد ٹیکس کا اضافہ کرینگے تو کیا ہوگا۔ وہاں پر کرپشن چل رہا ہے۔ ایک بلدیہ کا انسپکٹر وہاں پر جاکر کہتا ہے ایک چھوٹے مکان کا ٹیکس 180 روپئے کی جگہ 1000 روپئے کہتا ہے۔

شری ایم۔ نرسمہا ریڈی :۔ امان اللہ خان صاحب نے جو سوال پوچھا ہے اسکے تعلق سے میں جواب دینا چاہتا ہوں کہ بغیر اجازت کے جو مکانات تعمیرات کئے گئے ہیں اس سے کوئی مطلب نہیں ہے۔

مسٹر اسپیکر :۔ جواب کے ساتھ سوال نہیں ہونا چاہیئے۔

شری ایم۔ نرسمہا ریڈی :۔ بغیر اجازت کے جو مکانات تعمیر ہوئے ہیں اگر ان کا ٹائٹیل صاف ہے اور 100 مربع گز زمین پر جو بھی مکانات تعمیر ہوئے ہیں ان مکانات کو ریگولرائز (Regularise) کر رہے ہیں۔ بلدیہ پٹہ سرٹیفیکیٹ تقسیم کر رہی ہے۔ ان لوگوں سے ٹیکس لیا جا رہا ہے۔ ان کا دوسرا سوال یہ ہے کہ چھوٹے چھوٹے مکانات والوں کو بھی ٹیکس بڑھا دیا گیا ہے۔ یہ بات بالکل غلط ہے۔ چھوٹے چھوٹے مکانات والوں کو ٹیکس نہیں بڑھایا جا رہا ہے۔ ان کے مکانات کا ٹیکس اضافہ نہیں ہوا۔ چھوٹے چھوٹے مکانات کا سلاب سسٹم ہے۔ آپ جو کہہ رہے ہیں وہ بات ٹھیک نہیں ہے۔ ٹیکس دینے والوں اور بلدیہ کے ملازمین میں ہے۔ مکانات والے لوگ صحیح کرایہ نہیں بتاتے۔ ہر مربع گز زمین پر جو تعمیر شدہ ہے ٹیکس عائد کرنے کے تعلق سے اسی اسمبلی میں ایک ایکٹ نمبر 20 جو 1989ء میں پاس کر چکے ہیں۔ اس ایکٹ کے تحت ہم رولس بنا رہے ہیں وہ رولس بننے کے بعد جو بھی غلط فہمیاں اور برائیاں ہیں وہ سب دور ہو جائینگی۔

مسٹر اسپیکر :۔ تقسیم کا جواب مسٹر نرسمہا ریڈی نے مجھے تکلیف میں ڈال دیا ہے۔

شری ڈی۔ کے۔ سمر سمہا ریڈی :۔ وزیر بلدیہ خلوص و محبت کے ساتھ بہت ہی تفصیل کے ساتھ جواب دیئے ہیں۔

شری ایم۔ نرسمہا ریڈی :۔ یہ میرا فرض ہے۔ آپ نے مجھ سے پوچھا۔ مجھے اس کا جواب دینا فرض ہو جاتا ہے۔

శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి (శ్రీకాళహస్తి):- ఇది రాష్ట్రము మొత్తంమీద మునిసి పాలిటీలకన్నింటికి సంబంధించింది. దీనిలో ఒక రేషనేల్ లేదు. ఉద్దేశము మంచిదే వుండ వచ్చు. కాదని అనను. దీని ఇంప్లిమెంటేషన్‌లో అవకతవకలు జరుగుచున్నాయి. టాక్స్ వేయడం 4-5-6 జోన్స్ పెట్టారు. రెంటల్ డిఫరెన్స్ ఇవ్వలేదు. అన్నింటికి యూనిఫారం రెంట్స్ ఇచ్చారు. అటువంటప్పుడు ఆరు జోన్స్ చేయవలసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చింది? దీనిలో హట్స్‌ను మినహాయించాలి. టాక్స్ అన్నింటికి విపరీతంగా వేశారు. మా కాలహస్తి మునిసి పాలిటీలో 30 లక్షల ఆదాయం వస్తున్నది. అక్కడ 50 లక్షలు వేస్తే సరిపోతుంది. ఈ విధంగా టార్గెట్ ఫిక్స్ చేస్తే బాగుంటుంది. ఊరక పెంచడంవల్ల అదనపు టాక్స్ రాదు కదా, వచ్చే అసలు టాక్స్ కూడా రాదు. దానిపై అందరూ కోర్టుకు పోతారు. అవసరమయితే చట్టాన్ని తీసుకొని రండి. మునిసిపాలిటీలలోవున్న ప్రజలను లూటీ చేసే విధంగా టాక్స్ వుండకూడదు. లేదా ఆల్ పార్టీ సభ్యులతో ఒక హౌస్ కమిటీని వేయండి.

Sri M.Narsimha Reddy:- This question pertains only to the Corporation, not to other Municipalities. It pertains only to Hyderabad Corporation.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- కార్పొరేషన్‌లో అవినీతి చాలా వుంది. ఇష్టం వచ్చినట్లు టాక్స్ వసూలు చేస్తున్నారు. త్రీ బెడ్‌రూమ్ ఎపార్ట్‌మెంటుకు ఒకరికి 2 వేలయితే మరొకరికి 5 వేలు, 10 వేలు వేస్తున్నారు. ఇది అవినీతి కాదా? ఒక ఇంటికి వంద రూపాయలు వేసే చోట 2 వేలు వేస్తున్నారు. ఏమైనా అంటే మేము పెంచలేదని అంటున్నారు. ఎట్లా పెంచారో సమాధానము చెప్పకుండా, దీనికంతా కారణం చెప్పకుండా తప్పుత్రోవన పట్టిస్తున్నారు. కరప్షన్ చాలా వుంది. దీన్ని అరికట్టడానికి ఏమి చర్యలు
10-00 ఉ. తీసుకొంటున్నారు? కరప్షన్ అరికట్టడానికి ఏమి చేస్తున్నారు? - అప్పుడు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో స్లమ్స్‌లో ఉన్న బీదవాళ్లకి 50 గజాల లోపల ఉన్నవారికి టాక్సు లేకుండా ఉండే. ఇప్పుడు టాక్సు వేశారు. దానిని రద్దు చేస్తారా, ఈ రెండూ చెప్పండి.

శ్రీ ఎం. నరసింహారెడ్డి:- ఇప్పుడు యూనిఫారమ్‌గా టాక్సు లేదు అని అన్నారు. ఒకే బిల్డింగుకి ఒకే రకమైన బిల్డింగుకి ఒకచోట 2 వేలు ఉంటే అటువంటి దానికే అటువంటి చోటనే 3000 ఉంటున్నది అన్నారు. దాన్ని ఆపడానికే ఇప్పుడు ఒక శాస్త్రీయ పద్ధతిలో 89లో పాస్‌చేసిన ఏక్టుకి రూల్సు ఫ్రేమ్ చేస్తున్నాము. దాని ప్రకారంగా ముందు ముందు ఇటువంటివి జరగడానికి అవకాశాలు ఉంటాయి. ఇప్పుడు ఏన్యువల్ రెంటు 200 ఇదివరకు ఉండేది. ఇప్పుడు 2,000 అయింది కాబట్టి యిప్పుడు టాక్సు పెరుగుతుంది. ఏన్యువల్ రెంటులో వాల్యు 300 నుంచి 1200 వరకు 17 పర్సెంటు ఇది చాల నామినల్‌గా ఉంటుంది. అన్ని మళ్లీ పరిశీలన చేస్తాము.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి (చేవెళ్ళ):- హైదరాబాదు నగరములో టాక్సెస్ ఎబ్‌నార్మల్‌గా పెంచారు. జోనల్ సిస్టమ్ చేయడంవల్ల ఇట్లా జరిగింది. జోన్సు డివైడు చేసినందువల్ల ఎబ్‌నార్మల్‌గా టాక్సు పెరిగింది. సిటీ ఎం.ఎల్.ఏలను అందరిని ఇన్‌వాల్వు చేసి సమావేశము జరిపి చర్చించిన తరువాత చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. నరసింహారెడ్డి:- 1974-75 తరువాత మళ్లీ రివిజన్ జరగలేదు. అప్పుడు 200 రూపాయలు రెంటు ఉంటే ఇప్పుడు అది రెండు వేలకు పెరిగింది. పదింతలు పెరిగింది అంటే మరి టాక్సు కూడ పెరుగుతుంది. 89 లో ఈ అసెంబ్లీ పాస్‌చేసిన ఎక్టు నెం. 20 ప్రకారమే ఇప్పుడు దానికి రూల్సు ఫ్రేమ్ చేయడం జరిగింది. టేబిల్‌మీద పెట్టబడ్డాయి. ముందు ముందు వాటిని అమలుపరుస్తాము అని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker:- It is not S.R.S.P.

Sri Mohd. Virasat Rasool Khan:- Mr. Speaker, Sir, The Government has issued a G.O. for regularising the construction of unauthorised buildings under the plot area of 100 and 200 s.y. I want to know from the Government why they are not issuing G.O. for the buildings which have been constructed on plots above 200 square yards. The Government can get about 300 crores if they regularise these buildings. I want a specific reply from the Hon'ble Minister, Sir.

Sri M. Narsimha Reddy:- That is in the process. That is being done. It will be done shortly.

Mr. Speaker:- Short notice question postponed. I am going to 304.

నక్షత్రపు గుర్తులేని ప్రశ్నలు - వ్రాతపూర్వక సమాధానములు

LOCK UP DEATH OF BONALA ODELU

141-

5115-Q- Sarvasri N. Chandrababu Naidu, A. Madhava Reddy, Y. Ramakrishnudu, L.B. Dukku and M. Raghuma Reddy:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Mr. Bonala Odelu of Adilabad District was killed in lock up in Ramakrishnapur Police Station on 1st April, 1991; and

(b) if so, the action taken against the persons responsible for the same?

A-(a) No, Sir. According to the Magisterial Enquiry held into the matter, he committed suicide out of frustration due to family affairs.

(b) Does not arise.

DHOBIGHATS

142-

5075-Q- Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi:- Will the Minister for Backward Classes Welfare be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to construct Dhobighats for Washermen in the following places of Sangam Mandal of Nellore District:

(1) Annareddipalem.

(2) Duvvur.
(3) Jandadibba ;and

(b) if so, the estimated cost and when they will be started and completed?

A-(a) Yes, Sir.

(b) Estimated cost of Dhobighats would be Rs. 50,000/- each. The work will be taken up soon after the amount is allotted to Districts.

ACCIDENT AT LEVEL CROSSINGS ACROSS RAILWAY LINES

143-

3225-Q- Sarvasri P. Shanker Rao, D. Kiran Kumar, K. Sai Reddy and T. Jeevan Reddy:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) the number of level crossings existing across the Railway lines in the State manned and unmanned for all categories of Roads in the State;

(b) whether it is a fact that a number of accidents are occurring due to unmanned level crossings; and

(c) if so, whether the Government move the Central Government for providing manned level crossings?

A-(a) There are 366 level crossings across Railway lines on all Roads and Buildings Roads in the State; out of which 340 level crossings are of the manned type and 26 level crossings are of the unmanned type.

(b) Accidents generally occur at unmanned level crossings.

(c) The Railways will take up the matter directly regarding the manning of unmanned level crossings, depending on the necessity.

BYE-PASS ROAD BETWEEN KASIBUGGA AND PALASA TOWNS

144-

5663-Q- Smt. D. Nagavali:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether laying of bye pass Road betwen Kasibugga and Palasa towns on National Highway-5 road is delayed, if so, the reasons therefore; and

(b) whether there is any proposals to construct the road as a pucca road?

A-(a) No, Madam. The proposal for formation of bye-pass road to the Kasibugga and Plasa towns was included in the VIII Plan proposals and sent to Government of India for approval which is awaited.

(b) Yes, Madam.

SUPPLY OF RICE TO SOCIAL WELFARE HOSTELS

145-

4718-Q- Sarvasri N. Chandrababu Naidu, C. Narsi Reddy and T. Penchalaiah:- Will the Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) whether the Government have discontinued supply of rice to the Social Welfare Hostels; and

(b) If so, the reasons therefor?

A-(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

PERMISSION TO SUGAR FACTORIES IN PRIVATE SECTOR

146-

5454-Q- Sarvasri P. Ashok Gajapathi Raju, K. Vivekananda, R.S.D.P. Appla Narsimha Raju and G. Appala Suryanarayana:- Will the Minister for Sugar Industries be pleased to state:

(a) whether the State Government have decided to permit the Sugar Factories only in Private Sector; and

(b) if so, the reasons therefor?

A-(a) No, Sir.

(b) The State Government have decided to set up Sugar Factories in the Private/Joint Sector as the case may be, by abrogating the restrictions imposed earlier that new Sugar Factories should be set up only in the Co-operative Sector. Further in view of the heavy expenditure involved in the establishment of Sugar Factories and with the object of that the factories are established as expeditiously as possible to help growers of cane on one hand and increase of Sugar production on the other, the State Government had taken a decision to set up Sugar Factories in the Private Sector/ Joint Sector.

COMPOUND WALLS TO POLICE STATIONS

147-

3147-Q- Sri P. Shankar Rao:- Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there is no provision in the Budget for the construction of compound walls for the Police Stations in the State; and

(b) if so, whether there is any proposal to provide funds for construction of compound walls?

A-(a) Yes, Sir.

(b) No, Sir. While preparing the estimates for construction of new buildings for Police Stations, the Andhra Pradesh State Police Housing Corporation Limited inludes the cost of construction of compound wall also in the estimates. As regards construction of compound walls for the existing Police Station Buildings, the proposals of Director General and Inspector General of Police, will be considered with reference to availability of Budget Provision.

SEWAGE BOARD

148-

1946-Q- Smt. Mary Ravindranath:- Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to take over Sewage Board by the Municipal Corporation of Hyderabad; and

(b) if so, the details thereof?

A- (a) There is no proposal to take over Sewage Board by the Municipal Corporation of Hyderabad.

(b) Does not arise.

OVER HEAD WATER TANK IN DATTATREYA COLONY

149-

3174-Q-(U)- Sarvasri Baddam Bal Reddy, V. Jayapal, T. Rajeswara Rao, R. Ravindranath Reddy and Ch. Vidyasagar Rao:- Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the construction of an over head tank had been taken up seven years ago in Dattatreya Nagar Colony, Asifnagar, Hyderabad City is not completed till today;

(b) whether it is also a fact that the two cosntractors were dispensed within the middle and, if so, the reasons therefor; and

(c) the time by which it will be started and completed?

A-(U)-(a) Yes, Sir. The construction of the over head tank was taken up in the year 1980 at Dattatreya Nagar Colony.

(b) Yes, Sir. It is a fact that the two contractors were dispensed within the middle of the work. Firstly, the work was awarded to Sri Sardar Balwanth Singh, Contractor, who stopped the work after laying the bottom of the lower brace. He claimed escalation in prices which was against the agreement condition. The delay in his resuming the work resulted in termination of the contract. Thereafter the work was allotted to another contractor, Sri Karunakaran Pillai. He completed the work of raising the inner columns upto ring beem level and outer column upto 10.47 metres height and then abandoned the work. Hence, the contract was terminated. Therefore, the two contractors were dispensed with because of undue delay in completing the work and for lengthy stoppage of the work.

(c) The work order to complete the balance work was issued on 20-4-1991 to Sri C. Gopal, Contractor. The Civil portion of the work has been completed by 12-11-1991, except for testing of the reservoir. The work of laying vertical pipe connections to provide inlet and outlet pipes to the reservoir is in progress and will be completed shortly.

DRINKING WATER SUPPLY SCHEME TO NELLORE TOWN

150-

3810-Q- Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi:- Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) the estimated cost of drinking water supply scheme to Nellore town from Kandaleru river;

(b) the reasons for the abnormal delay in posing the said scheme for external assistance through Government of India;

(c) when will the proposals be sent for external assistance; and

(d) the time by which the said work will be started and completed?

A- (a) The estimated cost of the Water Supply Improvement Scheme to Nellore Town from Kandaleru balancing Reservoir as per preliminary proposals at 1986-87 rates in Rs. 26.90 Crores.

(a) No Municipal Water Supply Scheme has been posed for external assistance so far and no decision also has been taken to that effect.

(c) Depending upon the interse priorities, the matter may have to be taken up at the appropriate time, after detailed investigation is completed.

(d) There is no possibility of including this Scheme in the annual plan 1992-93 due to restricted plan allocation indicated for this Department.

POLLUTION OF DRINKING WATER

151-

4791-Q- Sri M. Kodanda Reddy:- Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it is a fact that drinking water is being polluted by the drainage mains and the atmosphere due to over flow of drainages in twin cities of Hyderabad and Secunderabad; and

(b) if so, whether there is any comprehensive scheme to change the entire drainage system in twin cities?

A-(a) No, Sir. The drinking water pollution cases are caused due to crossing of private pipe connections over drains/sewer lines, maintainance of pit taps, development of holes in old private pipe connections and sometimes entry of drain water into water supply lines during non-supply hours. Such cases are immediately rectified. The number of pollution cases reported are two to three per day over a length of 2600 Km length of pipe line and 1,90,000 house service connections.

(b) The remodelling of the sewerage system is included under the World Bank Project. These works will be implemented at a cost of Rs. 66.68 crores.

WATER SUPPLY IN SANATHNAGAR COLONY

152-

5252-Q- Sri M. Omkar:- Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there is a water supply main line from Nehru Park to old stone over head tank near bus stand with direct line connections in Sanathnagar Colony, Hyderabad.

(b) whether it is also a fact that water is not being let out through this line causing a lot of inconvenience; and

(c) whether the Water Works Department cause an enquiry into this and let out the water through this line as is done previously to releave the hardships?

A-(a) No, Sir. The water supply distribution lines in Sanathnagar Colony are connected to the main pipeline of Manjira Water Supply System.

(b) The water supply distribution in Sanathnagar Colony is connected to the main pipe line of Manjira Water Supply

system where there is sufficient water pressure and the present water supply to the area is satisfactory. The people of Sanathnagar Colony are not experiencing shortage of dringking water and complaints are not being received.

(c) Does not arise, in view of the position explained at (a) & (b) above.

EXPENDITURE ON WATER SUPPLY SCHEMES

153-

5752-Q- Sri M. Omkar:- Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it is a fact that most of the Municipalities are incurring heavy expenditure on Water Supply Schemes at present; and

(b) if so, the steps taken to revamp the said scheme to make them on no profit no loss basis?

A-(a) Yes, Sir.

(b) By enhancing water tariff suitably, duly revising the Water Supply Bye-Laws of the Municipalities, by the Municipal Councils which are vested with those powers.

ESTIMATION FOR THE TEMPLE WORKS IN NELLORE DISTRICT

154-

*5076-Q- Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi:- Will the Minister for Endowments be pleased to state:

(a) what is the estimated cost of each one of the following works of temples in Nellore District:

(1) Construction of Sri Mathamma Temple in Arundhateeyapalem of Annereddipalem in Sangam Mandal.

(2) Construction of Sri Anjaneya Swamy temple at Manubolu in Manubolu Mandal.

(3) Renovation of Sri Rama Temple at Puttavarigutta in Duvvuru Panchayat of Sangam Mandal.

(4) Renovation of Sri Eswara Temple at Yakastirimattam in Jandadibba of Duvvur Panchayat of Sangam Mandal; and

(b) when will the above works in Nellore District be started and completed?

A-(a) (1) The estimated cost of construction of temple is Rs. 30,000/- under Weaker Section Housing Colony Temple Scheme.

(2) The estimated cost will be about Rs. 1,25,000/- If the above temple is constructed with the minimum requirements of Garbhalayam and Mukha Mandapam.

(3) The estimated cost for renovation of Sri Rama Temple will be above Rs. 75,000/- and of Mandapam and Sri Anjaneya Swamy temple is constructed the estimated cost will be about Rs. 1,00,000/-.

(4) The estimated cost will be about Rs. 1,00,000/- If it is constructed with minimum requirement of Garbhalayam and Anthralayam.

(b) The works will be stared only after fulfilment of all requirements as per rules and sanction by the Common Good fund Committee and the Sponsors deporting the matching contribution.

HOUSE SITES TO JOURNALISTS

155-

986-Q- Sri G. Muddu Krishnama Naidu:- Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that House sites were given to Journalists in Hyderabad and in all important towns and in Mandal Headquarters; and

(b) if so, the number of journalists provided house sites so far?

A-(a) Yes. It is a fact that House Site Pattas were given to journalists in Hyderabad and in all important towns and in Mandal Head Quarters.

(b)

	District	No.
1.	Visakhapatnam	31
2.	West Godavari	14
3.	Krishna	41
4.	Guntur	15
5.	Prakasam	36
6.	Nellore	94
7.	Ananthapur	12
8.	Cuddapah	9
9.	Kurnool	11
10.	Chittoor	77
11.	Mahabubnagar	8
12.	Khammam	6

13.	Nalgonda	4
14.	Nizamabad	19
15.	Warangal	30
16.	Srikakulam	nil
17.	Vizianagaram	nil
18.	Adilabad	nil
19.	Medak	nil
20.	Rangareddy	nil
21.	Karimnagar	33
22.	East Godavari	39
23.	Hyderabad	Extent of 25.00 acres out of Sy.No. 403 was allotted to journalists co-op. HOuse Building Society, (Total 551 person).

HOUSE SITES TO POOR PEOPLE OF KOTHURU

156-

4938-Q- Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi:- Will the Minister for Revenue be please to state:

(a) whether pattas for house sites were granted to the poor people of Kothuru of Ramannapalem in Kodavalur Mandal of Nellore District;

(b) if so, the reasons for the delay in handing over possession of plots of house sites to the assignees (beneficiaries); and

(c) when will possession of house sites be given to the assignees (beneficiaries)?

A-(a) Yes, Sir.

(b) There was shrub growth on the said land. The house plots had to be handed over to the assigners only after the removal of vast shrub. Hence the delay.

(c) The possession has already been given on 7-8-1991.

CONSUMPTION OF FRUITS, FOOD ETC. BY THE STAFF MEMBERS OF MENTAL HOSPITAL

157-

5587-Q- Sri Syed Sajjad:- Will the Minister for Medical and Health be pleased to state:

(a) whether it is a fact that food, fruits, milk meant for inpatients of the Government Mental Hospital, Yerragadda, Hyderabad is being consumed by the staff members residing in the quarters of the said hospital; and

(b) if so, the action taken against the persons responsible for the same?

A- (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

FAMILY PLANNING INCENTIVES TO GOVERNMENT EMPLOYEES

158-

6387-Q- Sir M. Omkar:- Will the Minister for Medical and Health be pleased to state:

(a) whether it is a fact that according to the scheme for sanctioning incentive increments to the Government Servants, it is necessary to get certification of Family Planning operation by a Government doctor, if such operation is undergone in a Private Hospital;

(b) whether it is also a fact that a number of employees denied increments on the plea of non-certification by the Government doctor, within the stipulated time; and

(c) if so, whether the Government consider to sanction incentive increments to such employees by allowing time now to get confirmation as special case since the fact of operation is genuine and non-certification is a procedural lapse.

A- (a) Yes Sir.

(b) No such cases have been brought to the notice of Government so far.

(c) Does not arise Sir. However, if genuine cases are brought to the notice of Government they will be examined and suitable orders/clarifications will be issued.

MUNSIF COURT AT HUSNABAD

159-

5308-Q- Sarvasri D. Chinnamallaiah, P. Nageswara Rao, and K. Biksham:- Will the Minister for Law and Courts be pleased to state:

(a) The stage at which the starting of Munsif Clourt at Husnabad, Karimnagar District stands at present; and

(b) the time by which it is likely to be started?

A- (a) the issue relating to the establishment of an independent Munsif Magistrate Court at Husanabad in Karimnagar District is under active consideration of the Government.

(b) After a decision is taken by the Government, orders will be issued immediately.

SUB-COURT AT REPALLE

160-

5445-Q-(M): Smt. E. Seetharamamma and Sri M. Peda Rattaiah:- Will the Minister for law and Courts be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to establish a Sub-Court at Replle; and

(b) if so, the time by which it is likely to be set up?

(A)-(M)-(a) The issue relating to the establishment of an independent Sub-court at Repalle in Guntur District is under active consideration of the Government.

(b) After a final decision is taken by the Government orders will be issued immediately.

PRIVATE BUSES ON DONKA ROUTES

161-

2082-Q- Sarvasri P. Venkateswara Rao and M. Ratna Bose:- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) the number of private buses plying on the Donka routes in Krishna District;

(b) whether there is any proposal to notionalise the said bus routes; if so, when and

(c) the time by which the Private City bus routes in Gudivada will be nationalised?

A- (a) 6 Buses of Private operators are plying on the following "Donka" routes in krishna District:

1. Vijayawada - K. Kandriga 1 Bus
2. Gollapudi - Madhira - 2 Buses
3. Nandigama - Madhira - 1 Bus
4. Nuzivid - Jangamgudem - 2 Buses.

(b) No, Sir.

(c) There is no proposal at present to nationalise the private city bus routes in Gudivada.

REAR - ENGINE AUTOS

162-

6109-Q- Sarvasri G. Mukunda Reddy, D. Kiran Kumar, M. Narsaiah, G. Chinna Reddy, K. Ramachandra Rao and T.Jeevan Reddy:- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether there is any proposal before the Government to introduce rear-engine autos in twin cities in place of present autos to control sound pollution as in Maharastra State; and

(b) if so, when?

A-(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

RE-EMPLOYMENT TO CERTAIN RETIRED GOVERNMENT EMPLOYEES

163-

6368-Q- Sarvasri B. Venkateswara Rao, N. Raghava Reddy, P. Ramaiah and M. Omkar:- Will the Minister for Finance be pleased to state:

(a) whether it is a fact that certain retired Government Employees are being re-employed in the posts they are holding at the time of their retirement or other posts created afresh; and

(b) if so, whether there is any proposal to ban completely re-employment of retired personnel in view of the prevailing un-employment among the educated youth?

A-(a) In Memo.No. 4611-A/1191/FR.I/89-1, dt. 18-2-1989 orders were issued stating that as a matter of policy proposal for re-employment should not be entertained. But in exceptional circumstances of the case, Govt. have been allowing re-employment of the retired Government employees in Public Interest.

(b) In view of item (a) above this will not arise.

AUTONOMOUS BODY FOR DROUGHT PRONE AREAS OF ANANTAPUR DISTRICT

164-

5931-Q- Sri G. Nagi Reddy:- Will the Minister for Rural Development and Rural Water Supply be pleased to state:

(a) whether the Government considering to provide an Autonomous Body for the Development of famine prone Anantapur District.; and

(b) if so, the details thereon?

A-(a) Yes, Sir.

(b) The details are being worked out.

ALLOCATION OF WHITE PAPER BY CENTRAL GOVERNMENT

165-

3114-Q- Sarvasri T. Purushotham Rao, C. Dass and K. Sai Reddy:- Will the Minister for Primary and Secondary Education be pleased to state:

(a) quantity of white paper allocated to Andhra Pradesh by Central Government at concessional rates for Printing Text Books, Exercise Note Books etc., during the years 1989 and 1990; and

(b) the quantity received during the said years?

A-(a) Quantity of white printing paper allocated by Government of India:-

1989 (Jan-Dec.)	5262 Mts.
1990 (Jan. - March)	1317 Mts.

No allocation of white printing paper was made from April 1990 by Government of India.

(b) The quantity received during the said years:-

1989	539 Mts.
1990	2069 Mts. Including 175 Tonnes for Examinations.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్రశ్నలు - సమాధానములు ముగిసినవి.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం – శాసనసభ ఉద్యోగుల మీద ఎంక్వయిరీ గురించిన పత్రికా వార్త గురించి

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Before Zero Hour, I want to bring a matter to your kind notice, which concerns the whole of this Legislature, Sir. Recently we have been hearing since two days through papers that this Assembly itself has a problem. Give me a minute and I will explain my stand.

Mr. Speaker:- I do not think you will complete within a minute.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Sir, I want to draw your attention to page 113 of Kaul and Shakdar.

Mr. Speaker:- Let the Zero Hour be complete. Then you come, so that every body...

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- It has nothing to do with Zero Hour. Let me complete. After that it is your will. In page 113 of Kaul and Shakdar (Practice and Procedure of Parliament), India's first Prime Minister, Pandit Jawaharlal Nehru has gone on record, Sir, "The Speaker represents the House, he represents the dignity of the House, the freedom of the House and because the House represents the nation in a particular way, the Speaker becomes the symbol of the nation's freedom and liberty. Therefore, it is right that should be an honoured position, a free position and should be occupied always be men of outstanding ability and impartiality." Sir, I also draw your attention to the same Kaul and Shakdar at page 194. "When any individual or party disregards or attacks any of the privileges, rights and immunities either of the Members individually or of the House in its collective capacity or of its Committees, the offence is termed as a Breach of privilege and punishable by the House". Sir, I further draw your attention....

Mr. Speaker:- There is no need about it.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Give me a minute, Sir. Allow me to place certain things. What we are doing is with thinking. It is not without thinking we are raising this. Sir, at page 257 of Kaul and Shakdar there is another thing which I would like to bring to your notice. Besides acts directly tending to obstruct Officers of the House in the execution of their duties, any conduct which may have a tendency indirectly to deter them from doing the duties in future may also be treated by the House as a breach of privilege or contempt. It is everybody's knowledge Sir and in the second day in succession, all newspaper have reported, even today Sir, I do not mind even quoting a newspaper which is not known to be pro-Telugu Desam.

Mr. Speaker:- Not necessary. Everybody reads newspapers. It is not necessary.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Here the question is that it is understood and reported that the Leader of the House has expressed his displeasure to the Speaker Sir and it has been expressed in a manner which amounts to.....

Mr. Speaker:- That is mentioned in the paper. Nothing has happened. Everything is cordial. That need not come again also.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Sir, the Deccan Chronicle has said that the Chief Minister reportedly went to the Speaker's chambers and asked him in an emotional tone as to why he was singled out. The same paper has also said that the 10
Chief Minister in a very emotional way has questioned the ఉ.
Speaker and threatened the staff of the Legislative that they will be suspended.

Mr. Speaker:- I have seen the paper. Please resume your seat. Let me tell now.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- I draw your attention to Article 187 of the Constitution.

Mr. Speaker:- Why it is. There is no dispute. Nothing has happened.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- My submission to you is that it has been reported in the news papers. But no denial has come from the Leader of the House. That is why the confusion. We are concerned with the freedom of this House. You represent the whole House, Sir. By your representing the whole House, you are a Member of this August House. You have been chosen by all of us unanimously and you represent this House.

Minister for Law and Courts (Sri D.K. Samarasimha Reddy):- Sir, let us not while away our time like this.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Sir, if the control is usurped by the Leader of the House, the Chief Minister of Andhra Pradesh, it is violation of Article 187. We are very much concerned. You are in this August House. The Leader of the House has gone in news that he threatened the Leader of the Opposition also and other Members. If such a thing comes in, the freedom of this insitution and the legislators is in jeopardy. Therefore, we request you to give us guarantee that all our freedom inclusive of your own freedom is maintained as enshrined in the Constitution. Only such action can guarantee the freedom of this Legislature.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- నేను చెప్పే మరొక ముఖ్యమైన పాయింటు ఏమిటంటే యిపుడు అశోకగజపతిగారు యిచ్చిన వివరాలు ఒక భాగం. రెండవ భాగం ఏమిటంటే యీ అసెంబ్లీ స్టాఫ్‌మీద, ప్రతిపక్షనాయకుల మీద డి.ఐ.జి. ఇంటలిజెన్స్‌ని వేసినారు. ఈ అసెంబ్లీ స్టాఫ్‌మీద స్పీకర్‌మీద డి.ఐ.జి.కి అథారిటీ ఏమిటి? ప్రభుత్వంనుంచి స్పీకర్ పర్మిషన్ లేకుండా ఇంటిలిజెన్సును స్టాఫ్‌మీద ఉపయోగించడం యీ సభ హక్కులకు వ్యతిరేకమని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- సర్ యీరోజు, నిన్నటిరోజున కూడా పేపరు న్యూస్ మనము చూస్తున్నాము. 90 శాతం న్యూస్ పేపర్సు స్పీకర్సు మీద వారి హక్కులకు సంబంధించి వ్రాస్తూ యిపుడు యీ సభలో మన అధ్యక్షులవారిమీద జరిగిన అవమానం

విషయం వ్రాసినారు· సభా హక్కుల విషయం ప్రస్తావనకు వస్తే దేశ వ్యాప్తంగా ఉన్న అభిప్రాయం ఏమిటంటే వ్యక్తులు వేరు, దేశంలోని ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్ వారి గౌరవంవేరు· ఇపుడు యీ మన రాష్ట్రంలో ఏమైనా యీ సభా కార్యక్రమాలు నిర్వహింపబడాలంటే కార్డియల్ రిలేషన్‌షిప్ ఎగ్జిక్యూటివ్, లెజిస్లేచర్, ఉండితీరాలి· అట్లాగ కాకుండా లీడరు ఆఫ్ ది హౌస్ ఎలెక్టెడ్ ఎగ్జిక్యూటివ్‌గా యీ సభాపతి మీద లీడర్ ఆఫ్‌ది హౌస్ పవర్‌తో స్పీకర్‌గారికి తెలియపర్చకుండా అసెంబ్లీ స్టాఫ్‌మీద ఇంటిలిజెన్స్ డి·ఐ·జి·ని వేసారెంటే అది సభా హక్కులకు భంగకరం· దేశంలో జుడిషియరీ, ఎగ్జిక్యూటివ్, లెజిస్లేచర్ యీ మూడింటి మీద ప్రజాస్వామ్యం నడుస్తుంది· వాటిహక్కులు కాపాడవలసిన బాధ్యత ప్రతి పౌరుడిమీద, ప్రతి సభ్యుడిమీద ఉంది· అది లేకపోతే యీ ప్రజాస్వామ్యమే పతనం అయిపోతుంది· ఇపుడు ఎగ్జిక్యూటివ్ హెడ్‌గా లీడర్ ఆఫ్‌ది హౌస్ యీ హౌస్‌కు సంబంధించిన హెడ్ సభాపతిని సంప్రదించకుండా స్టాఫ్‌మీద అపోజిషన్ వారి కార్యక్రమాల మీద టేప్స్ వెరిఫికేషన్ కొరకు ఆర్డర్ వేసినారంటే యిది అధికార దుర్వినియోగం అవుతుంది· ఇప్పుడు పేనల్ ఆవ్‌ది ఛైర్మన్, డిప్యూటీ స్పీకర్ మీద కూడా ఆదేశాలు ఎగ్జిక్యూటివ్ హెడ్ నుంచి వస్తున్నాయి· కాబట్టి మిమ్ములను, మీ పదవిని కాపాడడం మా విధి· మిమ్ములను మీరు కాపాడుకోవడం కాదు, యీ లెజిస్లేచర్ సెక్రటేరియట్ అటానమస్‌గా ఉండాలి· కాని యిప్పుడు యీ ఎగ్జిక్యూటివ్ కబంధ హస్తాలలో యీ లెజిస్లేచర్ స్టాఫ్ నలిగిపోతున్నది· కాబట్టి యీ విధంగా ప్రజాస్వామ్యాన్ని కబళించేవారి విషయంలో చాలా జాగ్రత్తగా ఉండాలి· మనశాసన సభలోనే ఒక ప్రిసిడెంటు కూడా ఉంది· ఇదివరకు రామచంద్రా రెడ్డిగారు సభాపతిగా ఉన్నప్పుడు చెన్నారెడ్డిగారు లీడర్ ఆఫ్‌ది హౌస్ యిటువంటి సంఘటనలమీద తమ హుందాతనంతో స్పీకరుగారికి క్షమాపణ చెప్పడం జరిగింది· అందువల్ల యిప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా క్షమాపణ స్పీకరుగారికి చెప్పవలసిన అవసరం చాలా ఉంది· ఈ సభాహక్కులను కాపాడడానికి యిక్కడ సభ్యులందరూ పూనుకొంటారని ఆశిస్తున్నాను·

శ్రీ డి·కె· సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, యిక్కడ గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యులు అందరూ మన స్పీకరుగారి గౌరవాన్ని కాపాడాలని కౌల్ అండ్ షేక్దర్ పుస్తకాలను కోట్ చేస్తూ చెబుతున్నారు· వారి అభిప్రాయాలతో ఏకీభవించకపోవడానికి యిందులో ఏమీ వేరు అభిప్రాయం లేదు· Every one is having the same opinion so far as respecting the office of the Speaker is concerned. సర్ యిప్పుడు యిక్కడ యీ విషయంలో సమస్య నాకు తెలిసినంతవరకూ ఏమీ లేదు·

(Interruption)

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- I heard others views patiently. Let me say. Let me have may say. యిపుడు యీ శాసనసభ, ఎగ్జిక్యూటివ్, లెజిస్లేచర్ యీ మూడింటిమీద యీ ప్రజాస్వామ్యం నడుస్తున్నదని అన్నారు· అందులో కూడా భేదాభిప్రాయంలేదు· అక్కడ ఉన్న సభ్యులు కాని యిక్కడ ఉన్న సభ్యులు కాని ఎవరు పొరపాట్లు చేసిన అది పొరపాటే·. కాని నాకు తెలిసినంతవరకూ యిక్కడ సభాపతిగారిమీదగాని స్టాఫ్‌మీదగాని ఆర్డర్స్ యిచ్చినట్లు రిలయబుల్ ఇన్ఫర్మేషన్ లేదు· కాని నాకు మాత్రం ఒక రిలయబుల్ ఇన్ఫర్మేషన్ ఉంది· అది ఏమంటే మా

పార్టీ శాసన సభ్యులుగాని ఎవరు అయినా భోజనాలకు పిలిస్తే వెళ్ళకూడదని ప్రతిపక్ష పార్టీ సభ్యులు హాజరు కాకూడదని విప్ జారీచేసారుట. ఇది ఎక్కడ అన్యాయం? భోజనాలకు వస్తేనే వారి పార్టీ వారిని మేము ఎత్తుకుపోతామా? మీ సభ్యులమీదనే మీకు నమ్మకంలేదు. ఈ విషయాలన్నీ అడగడానికి మాకు అవకాశం ఉన్నా మేము యిక్కడ అడగలేదు. కాని ప్రతిపక్ష సభ్యులు యీ విధంగా ప్రతి విషయాన్ని లేవనెత్తుతున్నారు కాబట్టి అడుగుతున్నాను. Basing upon some illusory things, if they are allowed to move on the floor of the House in this manner, it is very difficult, Sir. I am asking them not to take cognizance of certain things until and unless it is positively said by a particular Member. If they are allowed to go on like this, we will not be doing justice to this House. Please close the issue and go to the next business.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు (హిందూపూర్):- ఇపుడు గౌరవనీయులైన న్యాయశాఖ మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ మేము మా పార్టీ సభ్యులను కాంగ్రెసుపార్టీ వారు చేసే భోజన పంక్తులవిందులకు హాజరు కావద్దని విప్ యిష్యూచేసామంటున్నారు. తెలుగుదేశం పార్టీ భోజనాలకు పిలిస్తే వెళ్ళకూడదు అనుకున్నది. ఎందుకంటే ఒక ప్రక్కన యీ రెండు రూపాయల కె.జి. బియ్యం పథకము అమలుకు తిలోదకాలు యిస్తూ మమ్ములను భోజనాలకు ప్రభుత్వం తరఫు నుంచి ఆహ్వానిస్తే మేము ప్రజలసొమ్ము తినలేము. అందుకే మేము ఎవరూ రాకూడదనుకున్నాము.

Mr. Speaker:- Let me tell what happened then. You please hear me. 10.ఉ.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- తరువాత ఇల్యూజరీ అన్నారు. ఏమిటి ఇల్యూజరీ. ఈవేళ పేపర్స్‌లో పడితే అన్నీ కూడా ఈ వేళ - 10 ఇల్యూజరీ అయితే ఆ వార్తలను మీరు ఎందుకు ప్రకటించారు అని పేపర్స్ వారిని పిలిపించి జరిగిన ఈ అగౌరవ విధానానికి చర్య తీసుకుంటారా నెంబర్ వన్ - తరువాత....

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- దీనిని అనవసరంగా డిబేట్ చేశారు మీరు.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి:- అశోకగజపతిగారు మాట్లాడడం అనవసరం.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- పేనల్ స్పీకర్ ఎర్రన్నాయుడుగారిని పిలిపించి వారిని త్రెటిన్‌చేశారు. సెక్రటరీ ఆఫ్ లెజిస్లేచర్‌ను పిలిపించి ఎందుకు జరిగిందని వారిని త్రెటిన్ చేశారు. తరువాత స్టాఫ్ అందరిని కూడా సస్పెండ్ చేస్తామని అనడం ఇది అంతా

నియంతృత్వమా లేక ప్రజాస్వామ్యమా అని అడుగుతున్నాను. కాబట్టి, ఇది అందరికి అవమానం. ఈనాడు మీకు మీరు సంబంధించిన వారు కాదు. మీరు మాకు అందరికి సంబంధించిన వారు. మీ గౌరవం మా గౌరవం. మీ గౌరవం పోయినట్లయితే స్పీకర్‌గారి గౌరవం పోయినట్లే. ఈ విధానసభకు గౌరవం పోయిన తరువాత ఇక మనమందరం ఉండి కూడా లాభం లేదు. ఈ విధంగా రాజ్యాంగానికి విరుద్ధంగా వ్యవహరించినందుకు ముఖ్య మంత్రిగారు రిజైన్ చేయాలి. We demand for it.

(ఇంటరప్షన్స్)

హోం శాఖామంత్రి (డాక్టర్ ఎమ్.వి. మైసూరారెడ్డి):- అధ్యక్షా;...

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు దీనిని డిబేట్ చేసి....

డాక్టర్ ఎమ్.వి. మైసూరారెడ్డి:- మేము ఏమీ డిబేట్ చేయడం లేదు. వారు మెన్షన్ చేశారు కాబట్టి చెపుతున్నాను.

Mr. Speaker:- Again they will say, and you will also say.

డాక్టర్ ఎమ్.వి. మైసూరారెడ్డి:- చెప్పనివ్వండి. ఇప్పుడు ప్రతిపక్ష నాయకులు....

మిస్టర్ స్పీకర్:- దామోదరరెడ్డిగారు అనవసరం అన్నారు మీరు చెపుతున్నారు. దామోదర్‌రెడ్డిగారు వద్దంటే నేను ఊరుకున్నాను. చెపుతానంటే చెప్పండి.

డాక్టర్ ఎమ్.వి. మైసూరారెడ్డి:- నేను ప్రభుత్వం నుంచి మాత్రం డిన్నర్ పెట్టలేదు. నేను నా స్వంత డబ్బు మీద స్నేహితులు అందరిని పిలిచి భోజనము పెట్టాను. దానికి రెండు రూపాయలు కిలో బియ్యం ఇవ్వలేని ప్రభుత్వం అంటున్నారు. వారు కూడా ఏడు సంవత్సరాలు పాలించినప్పుడు డిన్నర్స్ పెట్టారు. మరి అప్పుడు ఆయన వస్తూ ఉన్నాడా, నాకు తెలియడం లేదు. నిజముగా రెండు రూపాయలు కిలో బియ్యం పథకం అమలుజరగలేదని ఆయన ఇంటిలో పస్తు పడుకుంటే నేను కూడా ఒప్పుకుందును. Personal dinners are different from Government dinners. వారి సభ్యుల మీద వారికే నమ్మకం లేక వారు ఆ మాదిరి చెప్పడం వారికి సిగ్గుచేటు అనుకోవాలి. ఒక మాట వినండి. గతములో శాసన సభ్యుల యొక్క గౌరవాన్ని ఒక ప్రక్క భంగపరుస్తూ శాసనసభ గౌరవాన్ని నిలబెట్టమని చెప్పడం ప్రతిపక్ష నాయకులకు నోరెట్లా ఆడుతోందో. ఇది దెయ్యాలు వేదాలు వల్లించినట్లుగా ఉంది. ఈ శాసనసభలో ఏడు సంవత్సరాలు రొంటిన బిగించుకొని మైకులు ఇవ్వకుండా శాసనసభను నడిపించి శాసనసభ స్పీకర్‌ని తన చేతి క్రింద పెట్టుకొని ఈ దినం శాసనసభ సాంప్రదాయాలను గురించి మాట్లాడడం దెయ్యాలు వేదాలు వల్లించినట్లు ఉంది. ఆ రోజు ఈ ప్రజాస్వామ్యం ఎక్కడికి పోయిందని అడుగుతున్నాను. ఈ శాసనసభ సాంప్రదాయాలను కాలరాచి ఈ రోజు

ప్రతిపక్ష నాయకులు ఇలా మాట్లాడుతున్నారంటే సిగ్గుచేటని కూడా మనవి చేస్తున్నాను. అది ఏదో ఊహించుకొని తాడే పామని భయపడుతున్నారు వారు.

రోడ్లు, భవనాలు శాఖామంత్రి (శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి):– ప్రతిపక్ష నాయకులు సభ్యులను భోజనానికి పోవద్దని చెప్పడం సభా హక్కులకే భంగం. ఈ శాసనసభ్యుల హక్కులకు భంగం కలగచేస్తున్నారు. ఈ శాసన సభ్యులను ఇలా అవమానించినందుకు వారు సభలో సభ్యులకు క్షమాపణ చెప్పాలి.

(ఇంటరప్షన్స్)

డాక్టర్ ఎమ్.వి. మైసూరారెడ్డి:– అప్పుడు శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు రెవెన్యూ మంత్రిగా ఉండిరి. ఆయన వీరతాండవము చూశాము. అధ్యక్షా, మరి ఈ రోజు ట్రోజన్ హార్స్ – అంటారో నాకు అయితే తెలియదు కాని వారు కూడా మాట్లాడుతున్నారు అధ్యక్షా. ఆ రోజులలో ఏమి మాట్లాడారో వారికి కూడా తెలుసు. ఆ రోజు స్పీకర్‌గారిని ఏమని నిమర్శించారో వారికి తెలుసు. మరి ఈరోజు ఉన్నతమైన అసనాన్ని గురించి కూడా వారు మాట్లాడుతున్నారు. ఎక్కడో పేపర్లో వచ్చినప్పుడు ఊహాగానాలను పట్టుకొని వారు ఏదో జరిగిపోయినట్లు మాట్లాడుతున్నారు. అందుకని నేను చెప్పేది ఈ చర్చ ముగించమని మిమ్ములను కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:– ఆ రోజున తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం హయాములో నేను లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్‌గా ఉన్నప్పుడు ఈ విధంగా సభా గౌరవాన్ని ఎప్పుడూ కూడా త్రెటెన్ చేయలేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:– నేను ఒకటి అడుగుతున్నాను. స్పీకర్‌గారికి అవమానం జరిగింది అంటే భోజనాల సంగతి మాట్లాడుతున్నారు ఏమి అధ్యక్షా, భోజనాల సంగతి సమరసింహారెడ్డిగారు చెపుతున్నారు తప్ప – The honour of the institution of the Speaker is at stake. Democracy is in peril.

Mr. Speaker:- Everything is diverted. This subject is not necessary. ఎందుకండి – జీరో అవర్.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు:– గౌరవనీయ సభ్యులు అశోకగజపతిరాజుగారు అన్ని వివరాలు చెప్పారు నేను రిపీట్ చేయడం లేదు. పేపర్స్‌లో వచ్చినటువంటి వార్తల గురించి చాలా స్పష్టముగా చెప్పారు వారు. ఇవి ఏదో ఇల్యూజరీ అనడానికి వీలులేదు. సమరసింహా రెడ్డిగారు అన్నారు. వారికి ప్రజాస్వామ్యం పట్ల, రాజ్యాంగ బద్ధంగా ఉన్నటువంటి పత్రికా స్వాతంత్ర్యం పట్ల వారికి ఏమి ఉందో స్పష్టమవుతోంది. దాని గురించి కూడా

నేను వివరంగా చెప్పడం లేదు. మీరు అంటున్నారు నాకు బాధ లేనిది మీకు ఎందుకు వచ్చిందని. మంథని శాసనసభ్యులు శ్రీపాదరావుగారి సమస్య కాదు ఇది. ఈనాడు మొత్తం శాసనసభ మిమ్ములను ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకొని ఆ స్థానములో ఉంచి ఆ స్థానం యొక్క గౌరవం కాపాడాలని కోరింది. ఆ స్థానం యొక్క గౌరవం కాపాడడంతో పాటు శాసన సభ్యుల యొక్క హక్కులను పరిరక్షించే విధంగా, ప్రజల యొక్క సమస్యలను ఈ రాష్ట్ర శాసనసభలో ప్రతిబింబింపచేసి ప్రజా సమస్యలకు పరిష్కార మార్గం చూపెట్టవలసిన గురుతర బాధ్యత మీ మీద ఉంది. ఇవి పత్రికలలో వస్తున్నాయి. పత్రికలలో వచ్చిన వార్తల గురించి మీరు అంటున్నారు. నేను ఆ వివరాలలోకి పోవడం లేదు. మీరు రూలింగ్ ఇచ్చారు. మీ రూలింగ్‌లో సభ్యుల పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ లేవదీయడం వల్ల లేక ఆ అంశాన్ని శాసనసభలో లేవదీయడం వల్ల ఇవన్నీ బయటకు వచ్చాయని మాత్రం సూత్ర ప్రాయంగా రూలింగులో ఇచ్చారు. ఏవి బయటకు వచ్చాయని మేము అనలేదు. పేపర్స్ వారికి చెప్పలేదు, పేపర్స్ వారు ఏమీ అనలేదని. అవన్నిటికి కూడా ఊరుకున్నాము ఎందుకంటే సమసి పోయిందని. కాని ఈనాడు పేపర్స్‌లో వచ్చినటువంటి వార్త, ఆ వార్తలను బట్టి చూస్తే – మీ చాంబర్స్‌లో మేము ఏమీ చెప్పలేదు అభిప్రాయాలు. ఆ వచ్చిన వార్తలను చూస్తే మీకు ఎంత బాధ కలిగిందో మీరు నిన్న ఎందుకు రాలేదో, అధ్యక్షా, ఈ సంఘటన వల్ల బయటకు వస్తోంది. మీరు సరిదిద్దకపోతే మొత్తం ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రజలందరు ఊహించుకోలేరని అనుకోవడం చాలా పొరపాటు. Anybody can easily draw an inference. Definitely the Speaker was humiliated by the Chief Minister and other Ministers like Samarasimha Reddy, and others. ఒక సమస్య వచ్చినప్పుడు డిన్నరు గురించి చెపుతారు. చాలా స్పష్టముగా అశోకగజపతి రాజుగారు రెయిజ్ చేస్తే డిన్నరు గురించి, లేకపోతే గత శాసనసభలో స్పీకర్‌గారు హుమిలియేట్ చేయబడ్డారు, ఇది కాబడ్డారు అని మళ్ళీ హుమిలియేట్ చేయడం, ఇది మా పార్టీపరమైన సమస్య మేము తిట్టుకుంటాము, మేము తన్నుకుంటాము, మేము కొట్టుకుంటాము, మేము బట్టలు విడిచేస్తాము మీకు మాట్లాడడానికి సంబంధము లేదనేటటువంటి దానికి ఊరుకోడానికి మేము సిద్ధముగా లేము. ఇది స్పష్టముగా తేలవలసిన అవసరం ఉంది. మీరు ఒక రూలింగ్ ఇవ్వాలి. మీ వ్యక్తిగత రక్షణ ఒక శాసన సభా స్పీకరుగారికి రక్షణ కరువైనప్పుడు, మీరు హుమిలియేట్ అయినప్పుడు అసలు శాసనసభ, అందరు శాసనసభ్యులను అవమానపరచినట్లు అవుతుంది. కాబట్టి ప్రభుత్వపరంగా ఒక స్పష్టమైన ప్రకటన చేయాలి. డి.ఐ.జి. ఇన్‌టిలిజెన్స్‌తో ఎంక్వయిరీ ఏమిటి? Who is that D.I.G.? You must call the D.I.G. into the House on breach of privilege. డి.ఐ.జి.ని మీరు బ్రీచ్ ఆఫ్ ప్రివిలేజ్ క్రింద ఆ స్టేట్‌మెంటు ఏమిటి? డి.ఐ.జి.కి గాని, ఎవ్వరికిగాని అధికారం లేదు. సెక్రటరీ మీద, లెజిస్లేచర్ స్టాఫ్ మీద ఎవరికి, ఏ పోలీసు అధికారికి అయినా, ఎవరైనా చేయిపెట్టే అధికారంగాని లేక ఎంక్వయిరీ చేసి అధికారంగాని లేదు. అది పేపర్సులో వచ్చింది. Immediately you summon those people. వారు ఏమనుకుంటున్నారు శాసన సభ గురించి. మనము ఇటువంటి కఠిన చర్యలు తీసుకోకపోతే దీనికి హద్దూపద్దూ ఉండదు. కాబట్టి నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాను. నాకు ఇబ్బంది లేదు కాబట్టి మీరు బాధ పడకండి అంటే సర్దుకుపో అంటే ఎపుడూ అది మంచి పద్ధతి కాదు. స్పీకర్‌గారి

హుందాతనానికి తగినది కాదు. కాబట్టి, ప్రభుత్వాన్ని మీరు ఆదేశించండి. ఈ పత్రికలలో వచ్చిన వార్తలకు వారు జవాబు చెప్పాలి, స్పందించాలి. బేషరతుగా రాష్ట్ర శాసన సభ స్పీకర్‌గారికి క్షమాపణ చెపుతానని అంటే ఈ శాసనసభను మీరు ముందుకు కొనసాగించాలి. లేకపోతే మన గౌరవాలు కాపాడడానికి బదులు మన గౌరవమర్యాదలు మంటగలుపుతున్నారు వీరు. ఇది మంచి పద్ధతి కాదని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు శాసన సభ గౌరవాన్ని కాపాడవలసిన బాధ్యత మీకు ఉంది. ఆ బాధ్యతను గుర్తించి భవిష్యత్తులో ఇటువంటి సంఘటనలు పునరావృతం కాకుండా చూడాలంటే ప్రభుత్వంతో మీరు బేషరతుగా క్షమాపణ చెప్పించవలసిన అవసరం ఉంది. మీకు కాదు, ఈ శాసన సభకు, శాసనసభ స్పీకర్ గారికి.

(అంతరాయము)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు ఏమిచేయాలో అది చేశాక ఇంకేం ఉంది? Let me tell. 10.30 ఉ.

(Interruptions)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ముగ్గురు మంత్రులు మాట్లాడారు, మాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మా అభిప్రాయం వినండి.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ (చాంద్రాయణగుట్ట):- మాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

Mr. Speaker:- Let me tell....

(Interruptions)

మొదట నన్ను చెప్పనివ్వండి.

(Hon'ble Members from Oppositions stood up)

(Interruptions)

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- ఒకమారు తమకు మనవిచేస్తున్నాను, ఇది విధానసభకు సంబంధించిన విషయం. కాబట్టి అందరికీ మాట్లాడే హక్కు ఉంది, ముఖ్యంగా ఫ్లోర్ లీడర్స్ అందరికీ కూడా.

(గౌరవ సభ్యులు అధికార పక్షము నుండి ఒకేసారి మాట్లాడడానికి ప్రయత్నించారు)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- వారు లేచేది ఏమిటి? Have you given permission, Sir? మేము మాట్లాడేందుకు మాకు అవకాశం ఇవ్వాలి.

مسٹر اسپیکر :- چندر شیکھر جی اگر آپ یہاں پر بیٹھے تو معلوم ہوگا کہ کیا تکلیف ہوتی ہے ۔

I am not disputing the matter raised by all the sections.

శ్రీ ఎన్·టి· రామారావు:– సభా గౌరవంకోసం ఫ్లోర్ లీడర్స్‌ను దయచేసి మాట్లాడ నివ్వండి· ఇది అందరి మర్యాదకు సంబంధించిన సమస్య·

మిస్టర్ స్పీకర్:– పెద్దలు రామారావుగారూ, ఒక్క విషయం చెపుతాను వినండి, మీరు ఫ్లోర్ లీడర్స్ మాట్లాడవచ్చు· ఆ సబ్జెక్ట్‌మీద – I am not disputing with the matter raised by all the Sections. స్పీకర్ పదవి, సభ హుందాతనం కాపాడాలన్న విషయంలో ఎవరికీ డిస్‌ప్యూట్ లేదు· కాని ఎంతదూరం తీసుకుపోతారు? నేను 'జీరో అవర్' అనుకొంటుంటే నన్ను అడగకుండానే వాదన మొదలుపెట్టారు·

(అంతరాయము)

నేను మిమ్మల్ని అడుగుతాను, మీరు కూర్చోండి· There cannot be any interruptions like this. Please resume your seats. నేను చెప్పేది వినిపించు కోరా?

శ్రీ సిహెచ్· విద్యాసాగరరావు:– అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్· నేను చెప్పేది జాగ్రత్తగా గమనించాలి· మేము అడిగిన విషయాలు మీనుంచి ఎక్స్‌ప్లనేషన్ కొరకు కాదు· మీరు ఆ స్థానంనుంచి ఎక్స్‌ప్లనేషన్ ఇస్తే మమ్మల్ని బాధపెట్టినవారు అవుతారు· ఇంకా కించపరచినట్లు అవుతుంది·

మిస్టర్ స్పీకర్:– ఇప్పుడు నామీద జరిగితేకదా?

శ్రీ సిహెచ్· విద్యాసాగరరావు:– మీరు ఎక్స్‌ప్లనేషన్ ఇవ్వవలసిన అవసరంలేదు· పేపర్లలో వచ్చిన వార్తలు, అలాగే మేము ఇక్కడ చెప్పిన అంశాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రభుత్వం ఏమిచేస్తుందో చెప్పమనండి, అంతే· పేపర్లో వచ్చిన వార్తలపై, మేము చెప్పిన వాటిపై సమాధానం చెప్పమని ప్రభుత్వాన్ని మీరు ఆదేశించండి· మీరు ఎక్స్‌ప్లనేషన్ ఇవ్వవలసిన అవసరంలేదు, మీరు ఎవరికీ భయపడవలసిన అవసరం లేదు, మీ ఎక్స్‌ప్లనేషన్ మాకు అవసరంలేదు·

మిస్టర్ స్పీకర్:– నేను ఎందుకు భయపడతాను? నేను ఎవరికీ భయపడలేదు, అది వేరే విషయం· నేను చెప్పకముందే మీరు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అని మాట్లాడితే ఎట్లా? ప్రభుత్వం తరఫునుంచి అలాంటిది ఏమీ జరగలేదని అంటే సరిపోతుంది కదా? మీరు అడిగేది? ఇదే కదా? అలాంటిది ఏమీ జరగలేదు·

శ్రీ సిహెచ్· విద్యాసాగరరావు:– జరగలేదని వారు చెప్పడానికి వీలులేదు· రెండు, మూడు రోజులనుంచి రాష్ట్ర ప్రజలందరూ, కోట్లాది మంది ప్రజలు వింటున్నటువంటి దానిని, చూస్తున్నటువంటి దానిని వారు కాదనడానికి వీలులేదు· ఇది జరిగింది, కాబట్టి

ప్రభుత్వం బేషరతుగా రాష్ట్ర శాసన సభ స్పీకర్‌గారికి క్షమాపణ చెప్పుకోవలసిన అవసరం ఉంది. దానిగురించి మీ ఎక్స్‌ప్లనేషన్ అవసరం లేదు. మీరు నిశ్చలంగా ఏమీ మాట్లాడకుండా ప్రభుత్వానికి డైరెక్షన్ ఇవ్వండి, అప్పుడే మీరు గౌరవాన్ని కాపాడినవారు అవుతారు.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:– సభా నాయకుడు నిజంగా ఈ విధంగా అని ఉండకపోతే 'నేను అనలేదు' అని చెప్పమనండి, ఒక్క మాటతో పోతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:– అనలేదన్న మాట చెపుతారు కదా? అది జరిగితే సరిపోతుంది. The matter will be closed. Let us close the matter.

శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు:– లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్‌ను రమ్మనండి, 'నేను ఈ విధంగా అనలేదు' అని వారిని చెప్పమనండి, మేము అంగీకరిస్తాం. అంతేకాని మీరు సరిపెట్టుకోవద్దు.

(శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు, శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ తదితరులు మాట్లాడే ప్రయత్నంచేశారు.)

మిస్టర్ స్పీకర్:– నన్ను చెప్పనివ్వండి. ప్రభుత్వంలోని వారికి జాయింట్ రెస్పాన్సిబిలిటీ ఇది జరగలేదని ఎవరు చెప్పినా సరిపోతుంది కదా? ఇలాంటిది జరగలేదన్నారు. ఇలాంటిది ఏమీ జరగలేదు. I assure you also.

(అంతరాయము)

(శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్, శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు, శ్రీ పి. అశోక్‌గజపతిరాజు, శ్రీ కె. వీరారెడ్డి, శ్రీ జె.సి. దివాకర్‌రెడ్డి మొదలైనవారు లేచి నిలుచున్నారు.)

మిస్టర్ స్పీకర్:– ఇంతటితో క్లోజ్ చేయండి. (అధికార పార్టీవారిని ఉద్దేశించి) మీరు ఏమిచేస్తారో చేయండి. Let all the Hon. Members resume their seats. మీరు అక్కడ ఉండి అంటున్నారు. ఏమి చేయాలో చెప్పండి.

(Interruptions)

I request all of you to resume your seats. Mohd. Amanullah Khan to speak.

شری محمد امان اللہ خان :۔ جناب اسپیکر صاحب ۔ ابھی اشوک گجپتی راجو صاحب نے جو مسئلہ اٹھایا ہے کوول اینڈ شکدر بک کا حوالہ بھی دیئے ہیں ۔ ہمیں کوئی اعتراض نہیں ہے ۔ اسپیکر صاحب کی عزت اور ان کا مقام کیا ہے یہ سب کو معلوم ہے ۔ انڈین ڈیماکریسی کے اندر اسپیکر کو کیا اختیارات حاصل ہیں یہ واضح طور پر موجود ہیں ۔ آپ کو چیف منسٹر

صاحب نے ڈرایا اور دھمکایا ہے۔ اس تعلق سے 90 فیصد اخبارات میں نیوز آئی ہے۔ یہاں تک کہ خود کانگریس کے ایک ایم پی کا جو انگلش اخبار دکن کرانیکل ہے اسمیں بھی یہ نیوز آئی ہے۔ اپنے طور پر کسی کو بھی بولنے کی ضرورت نہیں ہے۔ آپ جو سیٹ پر بیٹھے ہوئے ہیں سب آپ کو عزت کی نظر سے دیکھتے ہیں۔ آپ اپنے طور پر اسکی وضاحت کرنے کی ضرورت نہیں ہے۔ ابھی سمرسمہا ریڈی صاحب نے کہا کہ تلگو دیشم پارٹی نے وہپ جاری کیا کہ کوئی بھی ایم ایل اے ڈنر میں شریک نہیں ہونا چاہئے۔ یہ ان کے اندرونی پارٹی کا معاملہ ہے۔ تلگو دیشم نے بھی اسپیکر کے ساتھ کیا کیا نہیں کیا۔ ان کو کس طریقہ سے ستایا ہے یہ سب لوگوں کو معلوم ہے۔ اسلئے وہ لوگ ادھر بیٹھے ہوئے ہیں۔ آج وہی کام آپ بھی کر رہے ہیں۔ ھوم منسٹر صاحب تلگو دیشم کے زمانے کے تعلق سے کہہ رہے ہیں۔ آج آپ وہی مثال کیوں لینا چاہتے ہیں۔ لیجسلیچر کے سکریٹری کو ڈرایا دھمکایا جارہا ہے۔ ہمیں یہ بھی اطلاع ملی ہے کہ ایک ڈی آئی جی کو اسکی انکوائری کیلئے رکھے ہیں۔ آپ کے ٹیلیفون کو ٹیپ کیا جارہا ہے۔ ڈیماکریسی کہاں پر ہے۔ اسپیکر صاحب آپ اگر نہیں نہیں کہتے رہینگے تو ہم ثابت کرنے کیلئے تیار ہیں۔ یہ دوسرا حادثہ ہے اس سے پہلے بھی آپ ماٹنس کے تعلق سے ایک ہاؤز کمیٹی بنانے کے تعلق سے کہے تو آپ کی کتنی بے عزتی کی گئی۔ چیف منسٹر صاحب نے کھڑے ہو کر بولے کہ آپ کو کیا ضرورت ہے کمیٹی بنانے کی۔ اس تعلق سے پورا ہاؤز گواہ ہے۔ آج دوسرا موقع ہے۔

مسٹر اسپیکر:۔ کوئی بات ایسی نہیں ہے۔ کل میں شادی میں گیا تھا اور ایک پبلک میٹنگ میں شریک ہوا تھا اس لئے میں کل اسمبلی نہیں آسکا۔

شری محمد امان اللہ خان:۔ گورنمنٹ آپ کا ٹیلیفون ٹیپ کر رہی ہے۔ ایک ڈی آئی جی اسمبلی میں گڑبڑ کر رہا ہے۔ کیا لیجسلیچر ڈپارٹمنٹ ایک اٹانمس باڈی نہیں ہے۔ کیا یہ ڈپارٹمنٹ آپ کے اختیار میں نہیں ہے؟

Mr. Speaker:- Let us close the matter here.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- I draw your attention to Art. 164.....

Mr. Speaker:- No. There is no dispute.....

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- With regard to collective responsibility, I am to say that there can be collective responsibility with regard to the cabinet decisions but not with individual mis-behaviour. If a Minister is corrupt, it is not collective responsibility and that Minister is individually responsible. Similarly, any type of mis-behaviour does not become collective responsibility. So, it is the individual responsibility of the Chief Minister to come over here. The Chief Minister ought to come to this House and explain and it cannot be explained by any other Minister under collective responsibility.

Mr. Speaker:- It has not at all happened and there is nothing.......

(Interruptions)

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- ఇప్పుడు యీ విషయం పత్రికల్లో వచ్చిన తరువాత మీరు 10.40
ఏమి అనుకుంటున్నారో, చీఫ్ మినిష్టరుకు, మీ మధ్య వున్నది అనుకుంటున్నారు. నాకు ఉ.
ఏమి అని అనుకుంటే అయిపోయింది అనుకుంటున్నారు. మీ విషయం చీఫ్ మినిష్టరు విషయం కాదు ఇది అందరిది, హౌసు విషయం. అందరికి సంబంధించిన విషయం. మేము ఇద్దరం మాట్లాడుకున్నాం, ఏమీ అనలేదు అంటే.... ఎన్నో పేపర్లో వచ్చిన తరువాత ఒక్కరు కూడా కాంట్రాడిక్టు చేయలేదు. పత్రికల్లో వచ్చినటువంటి విషయం తప్పా? నిన్న కాని ఎప్పుడు కూడా కాంట్రాడిక్టు చేయలేదే. ఇది అట్లాగే వుండిపోయింది. ఏమి అనుకోవాలి. దాన్ని, తమరిని అడుగుతున్నాను. మేము అడుగుతున్నాము మీరు ఏదో వారి ఒత్తిడికి గురి అయి మీరు యీ విషయం చూస్తుంటే, స్పీకరుగారి గౌరవం కాపాడవలసిన బాధ్యత మాప్పై వున్నది. మీరు చూస్తుంటే, చిన్నపోయినట్లు కనిపిస్తున్నారు. మీరు ఏమీ చిన్నపోవలసిన అవసరంలేదు. మీకు అండగా వున్నాము. మీ గౌరవమే మా గౌరవం, సభా గౌరవం కాపాడవలసి వుంటుంది.

మిష్టర్ స్పీకర్:- నౌ ఐ హావ్ టు క్లోజ్ ది మేటర్......

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మేము చాలాసేపటి నుంచి మీ దృష్టిని ఆకర్షించడానికి ప్రయత్నం చేశాము. దురదృష్టం - మాకు పర్మిషన్ ఇవ్వడంలో యిది చేశారు.

మిష్టర్ స్పీకర్:- మీది దురదృష్టం కాదు; ఎక్కువ మాట్లాడకూడదనే దానికి...

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అల్లరిచేసిన వారికే ఎక్కువ ఇస్తాము. ఏది ఏమైనా, సభయొక్క గౌరవానికి సంబంధించిన విషయం. మీది చీఫ్ మినిష్టరుగారి ప్రాపర్టీ కాదు. అందరికి సంబంధించిన అంశము. ఇప్పుడు నర్సిరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు 'మౌనం అర్ధాంగీకారం' అంటారు అండి. సార్, నిన్న వచ్చింది పత్రికల్లో - ఒకవేళ ఏమీ కాకపోతే ఖండించండి? What is wrong in it? They should have done it. తరువాత, పత్రికల్లో వచ్చిదాంట్లో మీరు నిన్న రాకపోవడానికి మనస్తాపంతో రాలేదని వచ్చింది.

మిష్టర్ స్పీకర్:- నేను చెప్పలేదు ఎవరికి....

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఇప్పుడు మేము రేజ్ చేయకపోతే, ఏమి అయ్యేది? ఆంధ్రదేశ ప్రజలు ఏ అభిప్రాయంతో వుంటారు. నాకు ఏమీ అభ్యంతరంలేదు - నన్ను అనలేదు అనండి? ఐవిల్ సిట్..... మాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. చీఫ్ మినిష్టరుగారు చెప్పడం మంచిది. నేను దాంట్లోకి పోవడంలేదు. కావలసినంత లోతుకుపోయి పెద్ద ఇష్యూ చేయాలనే అభిప్రాయం నాకు లేదు. కానీ, ఇది అన్ని పేపర్లో వచ్చినది. మేము అడుగకపోతే యీ హౌసు యొక్క హక్కు ఎస్టాబ్లిష్ చేసుకోకపోతే ఆంధ్రదేశ ప్రజలు ఏదో జరిగింది అనుకుంటారు. మా పి.ఏ.లను అడుగుతున్నారు; కేరిడార్లో అడుగుతున్నారు. ఎవ్రిబడి యీజ్ ఆస్కింగ్ ఔట్సైడ్ - మేము తెలియనివారిలాగా వుండాలా? What has happened is happened. We are not concerned.—— లీడర్ ఆఫ్ ది హౌసు ఏమీ జరగలేదని అంటే అభ్యంతరంలేదు. కామన్ రెస్పాన్సిబిలిటీ అని మిత్రులు

అంటున్నారు. దీంట్లో కామన్ రెస్పాన్సిబిలిటీకి సంబంధం లేదు నాకు తెలిసినంతవరకు. ఎవరో ఒక మంత్రిగారు లంచం తీసుకుంటే, పంచబోతున్నారా? ఐ డునాట్ ఎక్స్‌పెక్ట్ యిట్... ఎవరు అయితే పొరపాటు చేశారని అంటున్నారో వారు పొరపాటు అని అయినా చెప్పాలి; లేదా జరగలేదంటే, జరగలేదని చెప్పమనండి; నాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. ఐ విల్ సిట్ సార్...

మిస్టర్ స్పీకర్:– మీరు అడిగిన దాంట్లో యీ విధంగా వచ్చింది పేపర్లో అనే కదా?.....

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:– ఇప్పుడు టేపులు వినిపించారు అన్నారు – మాకు వినిపించ లేదు. మంత్రులు ఐదు, ఆరుగురు వున్నారు; మీ అసెంబ్లీ స్టాఫ్ ఎవరి కంట్రోలులో ఉన్నదండి? వారు వినమంటె విన్నాం – మీరు కూర్చున్నమాట వాస్తవం – దాని మీద ఎంక్వయిరీ ఎందుకు? ఇట్ యీజ్ దీ ప్రిరోగేటివ్ ఆఫ్ ది స్పీకర్ — ఇట్ యీజ్ ఎన్ ఇండిపెండెంటు బాడీ... మన రైట్‌ను ఎసర్టు చేసుకోవాలండి. జుడిషియల్ పెత్తనం చేయడానికి వీలులేదు. అందుకని హౌసు యొక్క శాంక్టిటీని క్వశ్చన్ చేస్తూ బయట జరుగుతుంటె we have to come to their rescue.

మిస్టర్ స్పీకర్:– ఇప్పుడు ఏమీ హక్కులకు భంగం కలుగదు. ఎంక్వయిరీ కూడా లేదు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:– మీరు ఏమీ చెప్పవద్దు – వారిని చెప్పమనండి? హౌసు లీడర్‌ను వచ్చి చెప్పమనండి? మాకు అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:– అధ్యక్షా, నేను, ఏదోరకమ్మైన పరిష్కారం లభించాలనే ఆదుర్దాతో వుంటూ పదే పదే చేతులు ఎత్తినప్పటికీ నాకు పర్మిషన్ యివ్వడంలేదు. నేను అర్హత కలిగిన వాడిని కాదా? అరచినప్పుడల్లా ఇస్తున్నారనే పరిస్థితి వస్తున్నది. నా తోటి సోదరులందరూ అన్ని వివరాలు చెప్పారు. నేను ఇంకా వివరాల లోకి పోను. కాని పత్రికల్లో వచ్చినటువంటి ఏ వార్తలూ అవాస్తవం కావడంలేదు. ఇవాళ పరిస్థితి అది. కొన్ని ఇన్నర్‌పార్టీ వ్యవహారాలు కూడా అవాస్తవం కావడం లేదు. వాస్తవాలు అవుతున్నాయి. ఇది కాదనంటె, సభా నాయకులను చెప్పమనండి, అభ్యంతరం లేదు. ఏమీ లేదు అన్నారు; లేదు అంటే చాలదు. అంతకంటె కావలసింది ఏమీ లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:– జీరో అవర్ – 304లు పోతాయి.....

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:– సభ్యుల యొక్క గౌరవాన్ని కాపాడవలసిన బాధ్యత మీ మీద వున్నది. ఇది వాస్తవం కాదంటె, కాదని చెప్పమనండి? అది, పూర్తి వివరాల్లోకి పోను. సభా నాయకున్ని కాదని చెప్పమనండి?

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:– సార్, ఒకసారి పేపర్లో వచ్చిన వార్తలు గాని, 10.50 ఉ. పార్టీలకు చెందినవి లేవనెత్తినప్పుడు గాని..... మీరు అన్న తరువాత క్రమశిక్షణతో మేము ఉండాలని అనుకునేవారిలో నేను ఒకడిని. మీరు చెప్పిన మాటను రూలింగ్‌గా

భావించాలి. ఆ అంశాన్ని లేవనెత్తరాదు. కానీ మీరు ముఖ్యమంత్రిగారిని అన్నారు అని అనలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు మిమ్మల్ని అన్నారని.

(ఇంటరప్షన్స్)

సమరసింహారెడ్డిగారు కానీ మైసూరారెడ్డిగారు కానీ మధ్యలో వేరే విషయాలను తెస్తున్నారు. నేను ఒకటే చెబుతున్నాను. మీరు ఆలోచించండి. ఏ విధంగా మీరు స్పందిస్తారో మీకే వదిలిపెడుతున్నాను. రాజ్యాంగంలో మన రాష్ట్రానికి సంబంధించినంత వరకూ అత్యున్నత స్థానం స్పీకరు. డి.ఐ.జీ. కానీ ఇంకెవరయినా కానీ మనకుగల ఇన్‌హెరెంట్ పవర్స్ ప్రకారం మీ చేతి క్రిందకు వస్తారు. అది మీకు తెలుసు. మన వద్దగల చట్టాలలో ఐ.పి.సి., సి.ఆర్.పి.సి. చట్టాలున్నాయి. సమరసింహారెడ్డిగారికీ, మైసూరారెడ్డిగారికీ చాలా తెలుసు. ఎన్నో నేరాలు జరుగుతాయి. వాటిలో కొన్ని కాంపౌండబుల్ నేరాలుంటాయి. కొన్ని నాన్ కాంపౌండబుల్ నేరాలు ఉంటాయి. చట్టాన్ని బట్టి ఉంటాయి. ఇది ఏదయితే ఉందో, ప్రజల ముందు నాన్ కాంపౌండబుల్ అవుతుంది. మీరేదో చెబుతూ, సరిదిద్దుకోవచ్చు. This offence is not at all compoundable before Praja Court. ప్రజల ముందు నాటకీయంగా చెప్పడం, మీరేదో తృప్తి పరిస్తే, ప్రజలు మాత్రం క్షమించరు. ప్రజల కోర్టులో ఇది కాంపౌండబుల్ ఆఫెన్స్ అని అనుకోరు. దీనిని ఖచ్చితంగా నేరంగా భావిస్తారు. ముఖ్యమంత్రిగారు స్పోర్టివ్‌గా తీసుకోవాలి. నిన్నా, మొన్నా వారు ఏ విధంగా స్పోర్టివ్‌గా తీసుకున్నారో, అదే విధంగా తీసుకుని ఏమీ జరగలేదు అని వారు అంటే ఇంకా హుందాతనంగా ఉంటుంది. ఇది నా అభిప్రాయం మాత్రమే.

మిష్టర్ స్పీకర్:– నా మీద వదలిపెటారు కదా? ఇంక అందరూ కూర్చుంటారు కదా? I have given chance to everybody to discuss the issue which has not happened.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు:– అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన మాటలు విన్నారు. ఇది కేవలం ఏ ఒక్కరి విషయం కాదు.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య (సిరిసిల్ల):– అధ్యక్షా, నాకు ఒక్క నిమిషం అవకాశం ఇవ్వండి. బ్యాక్ బెంచెస్‌కు ఇవ్వరా?

మిష్టర్ స్పీకర్:– కూర్చోండి. నేనుం చేస్తాను బ్యాక్ బెంచెస్‌కు ఇవ్వనివ్వకపోతే?

శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు:– గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలు విన్నారు. ఇది ఏ ఒక్కరికే సంబంధించినది కాదు. మనందరి గౌరవానికీ, ప్రతిష్టకూ సంబంధించింది అని చెప్పారు. ఒకరు అన్న మాట మీద వచ్చింది. పెద్ద మనిషిగా, హుందాతనంతో, వారు కూడా వ్యవహరిస్తే బాగుంటుంది. ఆ విధంగా అనలేదు అనే సభా గౌరవాన్ని పాటిస్తాము, సభా ప్రతిష్టను కాపాడుతాను అని చెప్పవలసిన బాధ్యత సభానాయకుడిగా వారికుంది. దేశమంతా, రాష్ట్రమంతా అట్టుడిగి పోయిన తరువాత, స్పీకరు గారినే, పేనల్ స్పీకరుగా

ఉండేవారినీ, సెక్రటరీ, లెజిస్లేచర్‌నీ, స్టాఫ్‌నీ అంతా కూడా ఈ విధంగా నిరంకుశంగా మాట్లాడారు అనే అప్రతిష్ట ఆ ప్రభుత్వానికే వస్తుంది. వారు మంచితనంతో, పెద్ద మనిషిగా వచ్చి, నిజాయితీగా, మంచితనంగా 'ఇది జరగలేదు' అని చెప్పమనండి. We wan clean and open statement like that. దానికోసం ఏమిటిదంతా? ఎందుకు మధ్యపెట్టడం?

మిష్టర్ స్పీకర్:– అపోజిషన్ లీడర్స్ అంతా మాట్లాడింది విన్నాను. ప్లీజ్ లీవ్ ఇట్ టు మి. రామారావుగారూ మీరు చెప్పింది చెప్పారు. నా మీద వదలండి. తమకు అర్థం కానిది లేదు. నేను ఫాలో అయ్యాను.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:– దీనిలో ఎవరూ కూడా ఎంక్వయిరీ చెయ్యడానికి వీలు లేదు. ఇది మనకు సంబంధించినది. గౌరవంగా పరిష్కరించుకుందాము. నిజంగా జరగకపోతే వచ్చి చెప్పమనండి. వారు చేశారని ఎవరూ అనడంలేదు. అటువంటిది జరగలేదని చెప్పమనండి. ఈ విధంగా మాట్లాడలేదు అని అంటే తప్పేమిటి?

(ఇంటరప్షన్స్)

మిష్టర్ స్పీకర్:– కూర్చోండి. ఒక్క మాట చెబుతాను. పెద్దలు చెప్పారు.

శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు:– వారిని ఆత్మపరిశీలన చేసుకోమనండి. మనందరి గౌరవం కాపాడవలసిందిగా, 294 మంది గౌరవ సభ్యుల గౌరవం కాపాడాల్సిన బాధ్యత సభానాయకుడిగా వారి మీద ఉందని దయచేసి మనవి చేస్తున్నాను. నేను దయచేసి అనే పదం వాడుతున్నాను. పెద్దరికంతో మాట్లాడుతున్నాను. వారు గొప్ప హృదయంతో, పెద్దరికంతో, మంచి మనిషిగా రావాలి. సభా గౌరవం కాపాడాలి అని తమ ద్వారా చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:– నాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ:– అధ్యక్షా, ...

(ఇంటరప్షన్స్)

మిష్టర్ స్పీకర్:– [illegible] చెప్పనివ్వాలి కదా? ఫ్లోర్ లీడర్స్ చెప్పిన తరువాత ఇంకా ఎందుకు? హుందాగా రావాలని పెద్దలు రామారావుగారు అన్నారు. జరిగిన దానిమీద ఆర్టికల్స్, రూల్స్ విషయం మాట్లాడిన తరువాత, నేను ఒకటే చెబుతున్నాను. ఏదయినా ఆర్టికల్స్‌కు విరుద్ధంగా జరిగిందనేది ఉన్నప్పుడు విషయం లేవదీస్తే బాగుంటుంది. డిస్‌ప్యూట్ జరిగితే లేవదీయవచ్చు. We have no dispute about the Articles or the Rules. That is what I am saying ~~again. ఏదయినా~~ జరిగితే హుందాగా రావాలి. అసెంబ్లీ మీద ఎంక్వయిరీ అన్నది, ఏ డి.ఐ.జీ.కి కానీ ఎవరికీ అధికారం లేదు నేను ఆదేశించనంతవరకూ. కనుక పేపర్లలో వచ్చినా, పత్రికలలో వచ్చినా కానీ స్పీకరు ఆధ్వర్యంలో ఉంటుంది. ఎంక్వయిరీ వారితోనే జరుగుతుంది. ఇక్కడకు దయచేసి ముగించి, అటువంటివి ఏమీ జరగలేదు కనుక తరువాత జీరో అవర్ విషయానికి వద్దాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా,......

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను క్లోజ్ చేశాను.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- My appeal to you is, please expunge all the discussion that has taken place. తాము ఎంతో వివరంగా చెప్పేశారు. ఏమీ జరగలేదని చెప్పారు. దాంతో గౌరవ సభ్యులు అంగీకరించారు. చాలా సంతోషం....

శ్రీ పి. అశోకగజపతి రాజు:- నోనో. మేము అంగీకరించలేదు.

(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యులు
నో, నో అన్నారు.)

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నన్ను పూర్తి చెయ్యనివ్వండి. ఒకటే మనవి చేస్తున్నాను. ఒకసారి ఆ స్థానంలో కూర్చుని మీరు వివరణ ఇచ్చేసి, అటువంటిది ఏమీ లేదని, ఊహాతీతమనీ చెప్పాననీ తరువాత, మళ్ళీ ఇదంతా పత్రికలలోకి పోవడం భావ్యం కాదు.

(Interruptions)

Let me tell. Let me complete it, Sir.

(Interruptions)

(తెలుగుదేశం పార్టీ గౌరవ సభ్యుల నుండి 'నో, నో' అనే కేకలు)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- వీల్లేదు. It cannot be expunged. పేనల్ స్పీకర్ ఉన్నారు........

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నన్ను చెప్పనివ్వండి. చెప్పడానికి లేదా? Sir, am I not entitled to make my submission? నేను మనవి చేసేదొకటే. తమరు వివరణ చెప్పారు. మేమూ చెప్పాము, ఇదంతా ఇల్యూషనరీ అని. అటువంటిదేం లేదని తమరు క్లియర్‌గా చెప్పారు. క్లియర్ అయింది.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, మీది మీరు చెప్పారు. పేనల్ స్పీకర్ సంగతేమిటి? వారిని ఆత్మపరిశీలన చేసుకోమనండి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఇదేం పద్ధతి?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- అధ్యక్షా,.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- దయచేసి మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- కూర్చోను. ఇదేమిటి?

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ డి·కె· సమరసింహారెడ్డి:– అధ్యక్షా, తమరినే వీళ్ళు ఛాలెంజ్ చేస్తున్నారు· ప్రై నుంచి మీ రక్షణకు వస్తారట? అందరూ రక్షణకే అంటారు· I am raising two points, Sir. Once the matter is closed by you, there ends the matter. My submission is two-fold, Sir, Once the Hon'ble Speaker has closed this issue and once he has positively and categorically stated that nothing of this sort has taken place at all, then in such an event the entire proceedings should not go into the records. Secondly, the Press which has irresponsibly carried it to the Press on the basis of some false news, they must be hauled up for this. That is my submission.

(Interruptions)

శ్రీ ఎన్· చంద్రబాబునాయుడు:– వారి లీడర్ రెస్పాన్సిబుల్·

మిస్టర్ స్పీకర్:– దానిమీద నేను స్పందిస్తాను· మీరు కూర్చోండి·

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ టి· సీతారాం:– అధ్యక్షా,······

మిస్టర్ స్పీకర్:– ఏమిటిది? మిమ్మల్ని కూర్చోమన్నాను· ముందు కూర్చోండి· ఎర్రన్నాయుడుగారూ, చెప్పండి·

శ్రీ కె· ఎర్రన్నాయుడు (హరిశ్చంద్రాపురం):– అధ్యక్షా, మీరు నాకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తూ, ఈ చర్చలలో గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు నా పేరు తెచ్చారు కనుక చెబుతున్నాను· ఈ సంఘటన అంతా కూడా నాకు ఆశ్చర్యంగా ఉంది· దీని గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు కానీ, ఎవరు కానీ అడిగే పరిస్థితి రాలేదని మనవి చేస్తున్నాను·

(తెలుగుదేశం పార్టీ గౌరవ సభ్యుల నుండి 'నో,నో' అనే కేకలు)

మిస్టర్ స్పీకర్:– రెండు మేటర్స్ వచ్చాయి· ఈ విషయం అయిపోయింది· దీని విషయం ఎత్తకండి· The matter is over. Please resume your seats.

(ఇంటరప్షన్స్)

మరొకసారి చెబుతున్నాను· ఈ ఇష్యూకి సంబంధించి సమరసింహారెడ్డిగారు కానీ ఎవరు కానీ రైజ్ చేసినా ఎలవ్ చెయ్యను· దయచేసి కూర్చోండి·

(ఇంటరప్షన్స్)

నో· కూర్చోండి· When you have no honour for the Speaker....... Please.... Please.... first resume your seats. ముందు కూర్చోండి· మీరు అడిగిన ప్రశ్న మీదనే ఇది లేవనెత్తడం, అన్నీ వస్తున్నాయి కనుక దీనిమీద సబ్జెక్టు క్లోజ్ అయింది· I am not expunging anything also. Please close the matter. Let us go to zero hour. ఇప్పుడు జీరో అవర్ సబ్జెక్టు తీసుకుందాము·

సభా కార్యక్రమము

మిష్టర్ స్పీకర్:- నేను మరలా చెబుతున్నాను. మూడు నిమిషాలకన్నా ఎక్కువ సమయం తీసుకోవద్దు.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- అధ్యక్షా, అపోజిషన్ పార్టీలో ఉంటే సభ్యులమంతా కూడా 304 నోటీసు ఇచ్చాము. దాదాపు ఈ అసెంబ్లీ ప్రారంభమయిన మొదటి రోజున ఏ.ఐ.సి.సి. ప్లీనరీ సెషన్స్ గురించి మేము నోటీసు ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ రోజు తిరుపతిలో అవిలాల చెరువు 190 ఎకరాలలో ఇరిగేషన్ ట్యాంక్ ఉంది. దాని క్రింద ఇప్పటికే ఇరిగేషన్ ఉంది. దాదాపు 500 ఎకరాలకు ఇరిగేషన్ ఫెసిలిటీ కల్పిస్తున్నది. అటువంటి 190 ఎకరాల ట్యాంక్‌ను ఎబాండన్‌చేసి అప్పటికప్పుడు దానిని మొత్తం ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన 50 బుల్డోజర్లు వాడుతున్నారు. 1990, 91, 92 సంవత్సరాలలో ఈ ట్యాంక్ డెవలప్ చేయడానికి ప్రభుత్వం 3 లక్షలు వెచ్చించింది. ఇప్పుడు ఆ ట్యాంక్ ఎబాండన్ చేయడానికి ఆగ్రో ఇండస్ట్రీస్ వాళ్ళవి కానీ, ఇతర డిపార్టుమెంటుల వారివి కానీ 50 బుల్డోజర్లు ఉపయోగించి ఆ భూమిని చదును చేస్తున్నారు. కలెక్టరు, ఎస్.పి. కాక ఉద్యోగస్తులు అంతా ఇన్వాల్వ్ అయ్యారు. కలెక్టరే దానికి ప్రెసిడెన్‌గా వ్యవహరిస్తున్నారు. అదే విధంగా టి.టి.డి. వాళ్ళు ఒక కోటి రూపాయలు శాంక్షన్ చేసి రోడ్లు వేస్తున్నారు. తిరుపతి అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ వాళ్ళు రూ. 50 లక్షలు దీనికి శాంక్షన్ చేసారు. మునిసిపాలిటీ వాళ్ళు కూడా రోడ్లు వేస్తున్నారు. ఆర్ అండ్ బి డిపార్టుమెంటు తిరుపతి నుంచి చిత్తూరు పోయే రోడ్ కానీ కాళహస్తి, ఊటికోట, కాళహస్తి పోయే రోడ్ కానీ అప్పటికప్పుడు నామినేషన్ మీద ఒక మనిషికి ఒక లక్ష రూపాయలు ఒక కి.మీ చొప్పున ఇచ్చి నామినేషన్ మీద ఇలీగల్‌గా ఇచ్చి ఎంతో దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు. దాదాపు 100 రోడ్ రోలర్స్ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఉన్న అన్ని జిల్లాలలో పనులు స్టాప్‌చేసి అన్నిటిని తెప్పించి, హాట్‌మిక్సింగ్ ప్లాంట్స్ తెప్పించి యుద్ధ ప్రాతికమీద ఈ 15 రోజుల లోపల రోడ్లన్నీ కూడా వేస్తున్నారు. యూనివర్సిటీ వాళ్ళ యొక్క వెహికల్స్ వాళ్ళ గెస్ట్ హౌసులు వాడుకుంటున్నారు. టి.టి.డి. వాళ్ళ కాటేజీలన్నీ, రూములు యాత్రికులకు ఎవరికీ అద్దెకు ఇవ్వకూడదని చెప్పి ఆదేశాలు ఇచ్చినందువల్ల బయట నుంచి వచ్చిన యాత్రికులు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు.

(శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు అధ్యక్షస్థానంలో ఉన్నారు.)

అదే విధంగా ఆర్.టి.సి. వాళ్ళను 1000 బస్సులు నడపమని ఆదేశాలు ఇచ్చారు. టెలికమ్యూనికేషన్స్, రైల్వేస్, ఎయిర్‌లైన్స్, ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటులను వాడుకుంటున్నారు. ఎలక్ట్రిసిటీ సబ్‌స్టేషన్స్ పెట్టారు. ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ పెట్టారు. హౌసింగు డిపార్టుమెంటు వాళ్ళను రోడ్లు వేయమన్నారు. బిల్డింగ్స్ కడుతున్నారు. ఆ విధంగా పూర్తిగా కేంద్ర ప్రభుత్వ డిపార్టుమెంటులు కానీ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ డిపార్టుమెంటులు కానీ మిస్‌యూజ్ జరిగింది. రూ. 25 కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. కానీ రూ. 100 కోట్ల పైన ప్రజల సొమ్మును, ప్రభుత్వ సొమ్మును ఖర్చు పెడుతున్నారు. అన్ని డిపార్టుమెంటులు వారి డబ్బు దీనికి ఇస్తున్నారు. దీని మీద ఇక్కడ చర్చ జరగాలని 304 నోటీసు ఇవ్వడం జరిగింది. నోటీసు ఇచ్చి కూడా చాలా రోజులయింది. దానిని ఎప్పుడు ఎలా చేస్తారో చెప్పాలి. ప్రజలంతా తెలుసుకోవాలని

ఆతృతగా ఉన్నారు. తిరుపతిలో జరిగే ప్లీనరీ సెషన్స్ గురించి ప్రభుత్వ యంత్రాంగం అంతా మిస్‌యూజ్ చేస్తున్నారు. ఎప్పుడు ఎలా చేస్తారో చెప్పండి. ఇది ఇంపార్టెంట్ మ్యాటర్. రూ. 100 కోట్ల ప్రభుత్వ సొమ్ము దుర్వినియోగం అవుతోంది.

ఛైర్మన్:- నోటీసు ఇచ్చారు కదా. అసెంబ్లీ సమావేశాలు ఇంకా 4 రోజులున్నాయి. పరిశీలించి చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- 3 రోజులే అసెంబ్లీ ఉంటుంది. ఇది చాలా ఇంపార్టెంట్ మ్యాటర్.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఎప్పుడు ఎలా చేస్తారో చెప్పండి.

ఛైర్మన్:- చంద్రబాబునాయుడుగారూ నేను చెప్పేది వినండి.

(అంతరాయం)

చంద్రబాబునాయుడుగారూ, సీతారాం గారూ జస్ట్ వన్ మినిట్. నేను చెబుతాను కూర్చోండి. యు ప్లీజ్ రెజ్యూమ్ యువర్ సీట్స్. అసెంబ్లీ ఇంకా 4 రోజులు ఉంది. పరిశీలించి చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

(అంతరాయం)

304 మీరు ఇచ్చారు. ఇటువంటి నోటీసులు ఇంపార్టెంటు చాలా ఉన్నాయి. వాటిని పరిశీలించి ఎప్పుడు వచ్చేది తరువాత చెబుతారు. ఎప్పుడు అడ్మిట్ అయ్యేది తరువాత అనౌన్సు చేస్తాము. ఇప్పుడే చెప్పడం సాధ్యం కాదు. ఇటీజ్ అండర్ ఎక్జామినేషన్.

శ్రీ టి. సీతారాం:- ప్రభుత్వం సొమ్ము, ప్రజల సొమ్ము రూ. 100 కోట్లు మిస్‌యూజ్ చేస్తున్నారు.

(అంతరాయం)

ఛైర్మన్:- తరువాత చెబుతాను. నోటీసు ఇచ్చిన తరువాత ఇప్పుడే చెప్పమంటే సాధ్యం కాదు. వీలు పడదు. రూల్సు ప్రకారం వస్తాయి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఎప్పుడు ఇస్తున్నారో చెప్పండి.

ఛైర్మన్:- నేను చెబుతాను. 304 నోటీసులు చాలా ఉన్నాయి.

శ్రీ టి. సీతారాం:- స్పీకర్ సర్ చెప్పండి. ఎప్పుడు ఇస్తున్నారో చెప్పండి.

ఛైర్మన్:- ఎప్పుడు ఇస్తున్నారో చెప్పండి, అంటే ఇప్పుడే చెప్పడానికి వీలుపడదు. పరిశీలించి తరువాత తెలియజేస్తాను. జీరో అవర్ అంటే మీకు తెలుసు. సమస్య సభ దృష్టికి తేసుకురావడమే.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- సమస్య ఇప్పుడే పరిష్కారం కావాలి. అధికార దుర్వినియోగం జరుగుతోంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజల సొమ్మును లూటీ చేస్తున్నారు. ఏమిటండీ ఇది?

ఛైర్మన్:- 304 నోటీసు ఇచ్చారు. పరిశీలనలో ఉందని చెబుతున్నాను. రిజెక్టు చేయడం అనిలేదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- కావాలని చెప్పి ప్రక్కన పెడుతున్నారు. అడ్మిట్ కాకుండా చేస్తున్నారు.

ఛైర్మన్:- ఎక్జామిన్ చేసి నేను తెలియజేస్తాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అన్యాయం సర్.

ఛైర్మన్:- మనం బి.ఏ.సి.లో ఒక డెసిషన్ తీసుకున్నాము. కొన్ని రూల్స్ అండ్ ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్ ఉన్నాయి.

(అంతరాయం)

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా,

ఛైర్మన్:- వెంకటేశ్వరరావుగారూ మనం బి.ఏ.సి.లో ఒక డెసిషన్ తీసుకున్నాము. 304 నోటీసులు రొటేషన్‌లో ఎవరికి రావాలి ఏమిటి అన్నది. అవన్నీ మీరు నిర్ణయించినవే. ఎట్ దిస్ జంక్చర్ కావాలంటే ఎలాగండి. హౌటు డిమాండ్? ఇవ్వాళే అడ్మిట్ కావాలంటే ఇటీజ్ నాట్ పాజిబుల్ ఫర్ మి.

శ్రీ బి. సీతారాం:- చెప్పండి సర్. ఎలక్ట్రిసిటీ గురించి మేము అడిగినప్పుడు ఇవ్వాళ పోస్టు చేస్తామని చెప్పారు. అలాగే చెప్పండి.

ఛైర్మన్:- మీరు ఇచ్చారు. దానిని పరిశీలించి చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ప్రతీదీ ఇక్కడ స్ట్రెస్‌చేసి ఇప్పుడే అడ్మిట్ కావాలంటే అది సాధ్యంకాదు. అది వేరు. అన్నీ అలా కాదు. రొటేషన్ పైన వస్తాయి. మీకు రూల్సు అన్నీ తెలుసు. ప్రతిదీ జీరో అవర్‌లో చెప్పి ఇప్పుడే అడ్మిట్ కావాలంటే చెప్పడం కష్టం దానిని పరిశీలించడం జరుగుతుంది. అంతే.

(అంతరాయం)

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- ******

(అంతరాయం)

ఛైర్మన్:- ఏదీ రికార్డులలోకి పోవడానికి వీలు లేదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- 304ను రిజక్టు చేస్తున్నారా?

ఛైర్మన్:- 304 పరిశీలనలో వున్నది. నేను రిజక్టు చేయడం లేదు. మీరు ఇచ్చిన నోటీస్ మీద ఈ అసెంబ్లీ సమావేశం ముగిసే లోపల తప్పకుండా చర్చ తీసుకురావడం జరుగుతుంది. చంద్రబాబునాయుడుగారు మీకు రూల్స్, రెగ్యులేషన్స్ తెలుసు. మీలాగేనే ప్రతివారు ఇంపార్టెంట్ అని డిమాండ్ చేస్తే ఎలా సాధ్యపడుతుంది. 11.10 ఉ.

(అంతరాయం)

*** Expunged as ordered by the Chair.

శ్రీ టి. సీతారాం:– 304 అత్యవసరం.

ఛైర్మన్:– సీతారాంగారు దానికి ఒక ప్రొసీజర్ వున్నది. రజబ్‌అలీగారు మాట్లాడండి. రజబ్ అలీగారికి మైక్ ఇవ్వండి.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ:– మంత్రులు లేరు సర్.

ఛైర్మన్:– వున్నారు.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు:– మా తరఫు నుంచి జీరో అవర్ సర్. రజబలీగారు మాట్లాడుతారు.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ:– అధ్యక్షా, స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 43 సంవత్సరాలు అయినప్పటికి రాయలసీమ కరువు కాటకాలతో కాణాచీగా మిగిలిపోయిన సంగతి మన అందరికి తెలుసు. రాయలసీమలో పరిస్థితులు నానాటికి తీసికట్టు అయి ప్రజల జీవితాలు దుర్భరమైన సంగతి వారికి తెలియనిది కాదు. ఆ ప్రాంతంలో అసంపూర్తిగా అభివృద్ధికి నోచుకోని ప్రాజెక్టులు ఎక్కడికక్కడనే వున్నాయి. 8వ పంచవర్ష ప్రణాళిక అమలు జరుగుతూ వున్నది. కానీ ప్రజలలో అసంతృప్తి పెరిగి వారు అఖిల పక్షంగా నిలబడి ఒక పోరాట రూపాన్ని తీసుకొని వారి సమస్యలను ప్రభుత్వానికి నివేదించుకొని సాధించుకోవాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా శ్రీశైలం ఎడమ బ్రాంచ్ కెనాల్, తెలుగు గంగ, బ్రహ్మంగారి మఠం వద్ద వెలుగోడు రిజర్వాయర్, గాలేరు, నగిరి, చెయ్యేరు, చిత్రావతి, మీడియం ప్రాజెక్టులు వీటన్నిటిని అమలుపరచమని పెద్ద ఎత్తున ఆందోళన జరుగుతున్నది. నిన్న కడపలో అఖిల పక్షాల అన్నీ కలిసి ప్రధానమైన సమస్య తీసుకుని కలెక్టర్ కార్యాలయం ముందు పికెటింగ్ చేశారు. మన ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి, రైతు సంఘానికి ఉపాధ్యక్షులుగా వున్న శివరామిరెడ్డిగారి నాయకత్వాన 500 మంది రైతులు, వ్యవసాయ కార్మికులు, ఆ ప్రాంతంలో శ్రేయోభిలాషులయిన వారంతా కలెక్టర్ కార్యాలయం ముందు పికెటింగ్ చేశారు. ప్రభుత్వం ఒక శ్వేత పత్రం ద్వారా వారికి ఎదురవుతున్న ఈ సమస్యలన్నీ పరిష్కారం కావాలని నినాదాలు చేశారు. ప్రభుత్వం ఒక శ్వేత పత్రం ప్రకటించాలని అంటున్నారు. అది ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ ఫ్లోర్ నుంచి స్పష్టమైన ప్రకటన కావించాలి అంటున్నారు. వారు న్యాయమైన కోర్కెల సాధనకు పికెటింగ్ రూపంలో చేస్తూ వుంటే పోలీసులు వారిని అరెస్టు చేశారు. అరెస్టుచేసి వారిపైన ఒక నిర్బంధ విధానం కొనసాగింప చేస్తున్నారు. మేము చెప్పేది వినడానికి సభలో మంత్రులు ఎవ్వరయినా వుంటే బాగుంటుంది.

ఛైర్మన్:– వున్నారండీ. మైసూరారెడ్డిగారు, దివాకరరెడ్డిగారు వున్నారు.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ:– దివాకరరెడ్డిగారు, మైసూరారెడ్డిగారు సమాలోచనలో వున్నారు. వినడం లేదు.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:– జీరో అవరా ఏమిటి అనేది తెలియనప్పుడు మేము వారికే చూస్తున్నాము.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ:– మేము ఏమి చెబుతున్నామనేది వారు అబ్జర్వ్ చేయాలి గదా? మాకు ఏమయినా జవాబు రావాలి గదా? వారు వింటే మా ఆకలిదప్పులు తీరుతాయి గదా.

రాయలసీమ కాణాచిగా అలాగే మిగిలిపోతుంది గదా? వారు కొంచెము వినాలి. దివాకరరెడ్డిగారు రాయలసీమకు చెందిన వారు. ముఖ్యంగా నేను చెప్పిన కార్యక్రమాలలో ప్రధానమైన కోర్కెలు తీసుకున్నారు. అన్యాయమైన కోర్కెలు తీసుకోలేదు.

ఛైర్మన్:- రజబలిగారు తమరు సీనియర్ మెంబర్. ఈ జీరో అవర్‌లో ఆ ఇన్సిడెంట్‌ను ఫోకస్ చేయడమే. ఇప్పుడు తమరు ఎంత చెప్పినా ఇన్‌ఫర్మేషన్ వుండదు. మీరు ఫోకస్ చేస్తే సరిపోతుంది. ఎందుకంటే అది డిబేట్ లాగా, స్పీచ్‌లాగా అయితే వాటీజ్ ద సాంక్టిటీ?

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ:- నేను జీరో అవర్‌లో ఔట్ ఆఫ్ ద వే వెళ్ళడం లేదు. అందుకని ఈ సమస్యలపైన నేను మనవిచేసేది ఏమిటంటే ముఖ్యమంత్రిగారు స్పష్టంగా రాయలసీమ అభివృద్ధి కోసం వారు కావిస్తున్న కార్యక్రమాలపైన వివరమైన ప్రకటన చేయాలి. అంతకన్నా ఎక్కువ కోరడం లేదు. ఒక శ్వేత పత్రం ద్వారా చేయాలి. లేకపోతే దావానలంగా అది వ్యాప్తి చెంది రాయలసీమ అంతా కూడా వాళ్ళ కాళ్ళ మీద వారు వుండి పోరాటాలు జరుపుకొని ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఊపడానికి సమాయత్తం అవుతున్నారు. అందుకని ఎవరయినా ఒకరు సమాధానం చెప్పాలి గదా? ప్రభుత్వం తరఫున ఎవ్వరయినా నోట్ చేసుకోవాలి. ఈ సమస్యపైన సమాధానం చెప్పి మాకు సంతృప్తి కలిగించడం చాలా అవసరం.

ఛైర్మన్:- దివాకరరెడ్డిగారు నోట్ చేసుకొని సంబంధిత మంత్రికి తెలియజేయండి.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ:- నానాటికి స్టాండర్డ్స్ దిగజారిపోతున్నది. దయచేసి నేను మనవిచేసేది మన స్టాండర్డ్స్ దిగజారేటట్లు చూడకండి. మేము ఈ పని చేస్తున్నాం అనే తాహతుతో ఎవ్వరయినా చెబితే మంచిది. అలా చెప్పకుంటే ఎందుకండీ మేము చెప్పడం. మాది అరణ్య రోదనగా మిగలడమేనా? వారు విన్నారు. విన్న దానిని ఆలించేవారు లేరు, పాలించేవారు లేరు. మేము ఏమి చెప్పినా వినేవారు లేరు. ఇది ఎక్కడికి పోతున్నది? ఏమి ఈ స్టాండర్డ్స్? దీని పైన ప్రభుత్వం ఏమి చేయదలచుకున్నది? మంత్రులు సభలో లేరు. ట్రెజరీ బెంచ్ అంతా మూగబోయింది. రాయలసీమకు అన్యాయం చేయ తలపెట్టారా? నిన్న 500 మందిని అరెస్టు చేయడం ఏమిటి? వారిపైన అన్యాయంగా ఎట్రాసిటీ జరపడం ఏమిటి? వాళ్ళ కోర్కెలు న్యాయసమ్మతమైనవి కావంటారా? లేకపోతే అంతా సజావుగా వుందంటారా? ఈ ప్రభుత్వం శాశ్వతంగా శిలాశాసనంగా ఇక్కడే వుంటుంది అంటారా? ఏదయినా ఒకటి చెప్పాలి గదా? గవర్నమెంట్ తరఫున ఏమయినా చెప్పండి.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- జీరో అవర్‌లో అడిగిన ప్రతి దానికి వెంటనే సమాధానం రావాలంటే అది సాధ్యమేనా? సంబంధిత మంత్రిగారికి తెలియజేస్తాము. ఈ రకంగా హౌస్‌లో రెయిజ్ చేశారనే విషయం కన్వే చేస్తాము.

శ్రీ కె. బొజ్జి:- అధ్యక్షా, భద్రాచలం దేవస్థానం, భద్రాచలం పట్టణానికి అనుకుని గోదావరి వున్నది. అక్కడి 40 వేల మంది ప్రజలు మంచి నీటి కోసం అడుగుతున్నారు. నేను దరిదాపు 1985వ సంవత్సరం నుంచీ ఇదే ఇష్యూ అడుగుతూ వస్తున్నాను. ఆ దేవస్థానానికి రోజుకు వేల మంది భక్తులు వస్తూ వుంటారు. ఆ పట్టణ ప్రజలు మంచి నీరు కావాలని, రెండవ ట్యాంక్ కావాలని అడుగుతున్నారు. మంత్రివర్యులు నెలకో, రెండు నెలలకో ఒకసారి భద్రాచలం వెడుతూ వుంటారు. తప్పకుండా రెండవ ట్యాంక్ పెడతామని

ప్రజలకు చెప్పి వస్తున్నారు. భక్తులు వస్తూ, పోతూ వుంటారు. నీరు చాలడంలేదు. మంచి నీరు కావాలని అడుగుతూ వుంటే పాపం మంత్రులు కూడా తప్పకుండా చేస్తామని అంటున్నారు కానీ ఇప్పటికి 7 సంవత్సరాలు పైగా అయినా మంచి నీరు లేదు. ఇంకో
11.20 ఉ. 7 సంవత్సరాలు చేస్తారా అని ప్రజలు అడుగుతున్నారు. 91 నవంబరు 21వ తేదీన లా మినిష్టరు సమరసింహారెడ్డిగారు వచ్చారు. మా జిల్లా మంత్రిగారు వున్నారు. ప్లానింగ్ బోర్డులో మేము అడిగాము. మా భద్రాచలం పట్టణానికి మంచినీరు ఎప్పటికి యిస్తున్నారు? ఏమిటి అని అడిగితే మేము మార్చి నెలాఖర్లులో, 92 మార్చి నెలాఖరుకు 1 కోటి 50 లక్షల రూపాయలు యిస్తాము మీరు మంచినీరు ట్యాంక్ పెట్టండి వరదకట్ట కట్టండి అని మాట యిచ్చారు. మరి ఇప్పుడు అడగడానికి మంత్రిగారు లేరు. జవాబు యివ్వడానికి వీలులేదు అంటున్నారు. ప్రజలు అడిగితే మంచినీరు అడుగుతున్నారు గానీ మాకు ఇంకో దేవుడిగుడి కట్టమని అడగడంలేదు. ప్రజలకు మంచినీరు ఇవ్వకపోతే వారు ఏమవుతారు. రోజూ వందలు, వేలు భక్తులు వచ్చే స్థలం అది. దాని గురించి మరి నేను పోయిన సంవత్సరం మన ముఖ్యమంత్రి జనార్దనరెడ్డిగారు చింతూరులో మీటింగ్ పెట్టారు, జనవరి 25 తేదీన. తరువాత అక్కడి ప్రజలు ఏమడిగారు అంటే, కరంట్ సబ్ స్టేషను పెట్టాలంటే తప్పకుండా, ఇప్పుడేవెళ్లి శాంక్షన్ చేస్తానని చెప్పి 2 సంవత్సరాలు అయింది. సబ్ స్టేషను ఎక్కడ పెడతారు? ఎప్పుడు? మరి ఇంతవరకు నిధులు రాలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు అంతమందిలో పదివేల జనాభాలో చింతూరులో కరంటు సబ్ స్టేషను పెడతామని మాట యిచ్చారు. దాని విషయం ఎత్తడంలేదు. ఇది మన గవర్నమెంటు మంచిది అనుకుంటే తప్పకుండా ప్రజలకు వాగ్దానం చేసిన....

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మన హైదరాబాదు సిటీలో ఓల్డ్ ఉస్మాన్‌గంజ్ ఉంది. అది శివరాత్రి మరుసటిరోజు 3 మార్చి నాటి రాత్రి పదిన్నర గంటలకు కొంతమంది సంఘవిద్రోహులు దుకాణాలను కాల్చివేయడం జరిగింది. కాలిపోతున్నప్పుడు కూడా పోలీసుగానీ, ఇంకెవరూగానీ ఎటువంటి చర్య తీసుకోలేదు. దీని వెనుక భాగాన ఉన్న ఫైర్‌స్టేషన్‌కు చెప్పిన తరువాత వాళ్లు గంట తరువాత రావడము, ఆర్పే ప్రయత్నం చేయడానికి నీరు అవసరం ఉంటే నీరు దొరకకపోవడం, హైదరాబాద్ సిటీలో ఇంతకుముందు ఫైర్ ఇంజన్లు నీరు నింపుకోడానికి ఫిల్లింగ్ స్టేషన్లు ఉండేవి. ఈవేళ ఆ పాయింట్స్ ఎక్కడా లేవు. దుకాణాలు సుమారు 33 కాలిపోయి బూడిద అయితే దానిని ఆర్పడానికి ఫైర్‌స్టేషన్‌లో సుమారు 10 ఫైర్ ఇంజన్లు ఉన్నా రావడానికి 2, 3 గంటలు పట్టడం జరిగింది. నీరు నింపుకోడానికి ఒక్కొక్క ఫైర్ ఇంజనుకు 2, 3 గంటలు పట్టింది. మూడు రోజులపాటు కాలుతున్నా కాలిపోయిన దుకాణాల యజమానులకు దాదాపు రూ. 3 కోట్ల నష్టం జరిగింది. 33 దుకాణాలు, 12 భవనాలు కాలిపోయి బూడిద అయినా ఇంతవరకు కూడా ఎవరూ వారిపట్ల శ్రద్ధ చూపకపోవడం జరిగింది. కార్మిక మంత్రిగారు రావడం, జిల్లా కలెక్టరుగారు రావడం చూచిపోవడం జరిగింది. ఇంత పెద్ద నష్టం జరిగితే వ్యాపారస్థులు ఎన్ని విజ్ఞప్తులు చేసినా కూడా ప్రభుత్వం చొరవ తీసుకోక పోవడం చాలా శోచనీయం. తెలంగాణా ప్రాంతం హైదరాబాదు సిటీలో ఉంది కాబట్టి ఆనాటి ప్రభుత్వం గానీ, ఈనాటి ప్రభుత్వం గానీ ఏనాడూ, ఏ ప్రభుత్వం గానీ వాళ్ల పట్ల శ్రద్ధ చూపడంలేదు. విజయవాడలో కాలిపోతే జి.వో. తీశారు. ఈ ప్రభుత్వం హైదరాబాదులో కాలిపోతే ఎందుకు తీయడంలేదని అడుగుతున్నాను. వాళ్లు పూర్తిగా నిరాశ్రయులయ్యారు. వాళ్ల దుకాణాలు బిల్డింగులు కాలిపోయి పూర్తిగా కూలిపోవడం జరిగింది. కార్పొరేషన్ నుండి గానీ, కొంత రిలాక్సేషన్ యిస్తే మునుపు ఉన్నమాదిరిగానే కట్టుకుంటామంటే

కార్పొరేషన్ సహాయం చేయడంలేదు. ఈ నష్టపోయిన షాప్ కీపర్స్‌కు రీహాబిలిటేషన్ చేయమని, న్యూ ఉస్మాన్‌గంజ్‌లో అవకాశం కల్పించమని ప్రభుత్వంతో మొరపెట్టుకుంటే దానికి కూడా ఏమాత్రం పలకడంలేదు. ఎవరితో మాట్లాడాలో ఎవరిని కలవాలో ఎవరికీ అర్థం కావడంలేదు. ఒకవైపు హోం డిపార్ట్‌మెంట్, ఒకవైపు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్, ఒకవైపు మార్కెటింగ్ డిపార్ట్‌మెంట్. వాళ్ళు చిన్న చిన్న వ్యాపారస్థులు, కొత్త కొత్తగా వ్యాపారాలు పెట్టుకొని ఇప్పుడే పెరుగుతున్న వాళ్ళు దారుణంగా నష్టపోయారు. ఎవరూ వారిని పలకరించిన పాపానపోలేదు. దేవుని దయవలన ప్రాణనష్టం మాత్రం జరగలేదు ఇంత పెద్ద ఆస్థి నష్టం జరిగితే ఎవరూ పట్టించుకోకపోవడం చాలా శోచనీయం. అందువలన ప్రభుత్వం దీనిని ప్రజలు కోరుకున్న విధంగా వాళ్ళకు రిహాబిలిటేషన్ చేయడానికి సెక్రటేరియట్ లెవెల్లో కమిటీ పెట్టి విచారణ జరిపి వాళ్ళకు తగిన సహాయ సహకారాలు అందించాలి.

ఛైర్మన్:- ఇస్యూ ప్రొజెక్ట్ చేశారుగదా. చాలు దీనికి సమాధానం ఇప్పుడే ఎలా చెబుతారు?

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- 25 రోజుల నుండీ ఎవరూ పట్టించుకోవడం లేదు. సంఘవిద్రోహులు చేసిన పాపానికి ఈ రకంగా నష్టపోవడం మంచిది కాదు. దాంట్లో అన్ని రకాలయిన తిండిగింజలు, బెల్లం, చింతపండు, మిరపకాయలు ఇన్ని రకాల ధాన్యాలు నష్టపోయాము. 3 కోట్ల రూపాయల ధాన్యం ఈ రకంగా నష్టపోయాము దీనిని పండించలేదా? రైతుల బాధపడుతున్నారు. వినియోగదారులు బాధపడుతున్నారు ప్రభుత్వం ఈ విషయం ఏవిధంగానూ పట్టించుకోకపోతే ఎట్లా ఊరుకుంటాము?

ఛైర్మన:- ఇది బడ్జెట్ స్పీచ్ కాదండీ. యిస్యూ ప్రొజెక్ట్ చేస్తే సరిపోతుంది. జీరో అవర్‌లో కూడా ఆన్సర్ కావాలంటే ఎట్లా? ఇప్పుడు మీరు చెప్పడం వాళ్ళు వింటమే. మీరు నోటీసు యివ్వండి. అప్పుడు యాక్షన్ జరుగుతుంది.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- దీని గురించి ఏమన్నా చెప్పమనండి.

సమాచార, పౌరసంబంధముల శాఖామంత్రి (శ్రీ పేర్ని కృష్ణమూర్తి):- నేను ఇన్‌చార్జి మినిష్టర్‌గా మాట్లాడుతున్నాను. ఇమీడియట్‌గా దీనిమీద యాక్షన్ తీసుకుంటాము. సీరియస్‌గా యాక్షన్ తీసుకుంటాము.

ఛైర్మన్:- బాల్‌రెడ్డిగారూ దయచేసి కూర్చోండి. మీరు సీనియర్ సభ్యులు. మీకు తెలుసు.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- సెక్రటేరియట్‌లో సమావేశం పెట్టమనండి. 25 రోజులు అవుతుంది. ఇంతవరకు చెప్పలేదు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- బాల్‌రెడ్డిగారు అనేది ఏమిటంటే, మహారాజ్ గంజ్ కాలిపోతే విజయవాడలో అయితే జి.వో. యిచ్చారు. అది వున్నది. ఈ సమయంలో సంబంధింత అధికారులను పిలిచి, ఇన్సూరెన్స్ అధికారులను, బాధితులను పిలిచి ఒక సమావేశం మంత్రిగారు ఏర్పాటుచేస్తారా? చెప్పమనండి.

శ్రీ పేర్ని కృష్ణమూర్తి:- మేము తప్పకుండా దీనిని అధికారుల దృష్టికి తీసుకు వచ్చి, దానికి ఏవిధంగా సహాయం చేయాలో తప్పకుండా చెబుతాము.

شری سید سجاد :- کل پرانا شہر حیدرآباد میں ملک پیٹھ کے پاس ۲ معصوم بچوں کی جانیں گئی ہیں۔ دو آر ٹی سی بس جو اوور ٹیک کر رہے تھے اسکی وجہ سے ۲ معصوم بچوں کی جانیں گئی ہیں۔ آر ٹی سی کے ڈرائیورس بہت ہی تیز رفتار سے بسس چلا رہے ہیں۔ ان بچوں کے والدین کو نہ ہی آر ٹی سی سے کوئی امداد ملی ہے نہ گورنمنٹ سے۔ میں آپکی توسط سے حکومت کو توجہ دلانا چاہتا ہوں کہ آر ٹی سی کے مینجمنٹ کو ہدایت دیں کہ مساجد، منادر اور اسکولس کے پاس آہستہ چلائیں۔ کل اسکول سے ۲ معصوم بچے سیکل سے گھر واپس آرہے تھے بس آپس میں اوور ٹیک کرنے کی وجہ سے دو معصوم بچوں کی جانیں ضائع ہوگئی ہیں۔

شری پی۔ راجندرا ریڈی :- آر ٹی سی موٹر وعیکل ایکٹ سے مستثنی نہیں ہے اگر معاوضہ ہوتا ہے تو ان کی آمدنی کے لحاظ سے ۲۰ مرتبہ زیادہ روپیہ دیا جاتا ہے لائیف انشورنس کارپوریشن سے۔ آپ پھر بھی آر ٹی سی ڈپارٹمنٹ سے مشورہ کریں امداد کے تعلق سے۔

شری سید سجاد :- حکومت کی جانب سے کیا امداد دیجائیگی۔ انشورنس سے اگر لڑ کر لیتا ہے تو پانچ سال لگ جاتے ہیں۔

شری پی۔ راجندرا ریڈی :- out of court settlement ہوتا ہے تو آپس میں بیٹھ کر طئے کر سکتے ہیں۔ Through Lok Adalath کے ذریعہ آپ کو پیسہ زیادہ ملتا ہے لیکن وقت لگتا ہے۔

شری سید سجاد :- حکومت کچھ معاوضہ دینے کا اعلان کرے۔

شری پی۔ راجندرا ریڈی :- کارپوریشن ۱۰ ہزار روپئے دیتا ہے۔ اگر اس سے زیادہ پیسہ ہوتا ہے تو آپ کورٹ کو جانا پڑتا ہے۔

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- ఇది హోం మంత్రిగారికి ముఖ్యమంత్రిగారికి ఇద్దరికి సంబంధించిన విషయము. నిన్నరాత్రి మా ముఖ్యమైనటువంటి కార్యకర్తలు మండల్ కమిటి సభ్యులు శ్రీ వెండిలం ఉప్పలయ్యను నా నియోజకవర్గంలో దాచెపల్లి గ్రామంలో పీపుల్స్‌వార్ గ్రూప్‌కు చెందినటువంటి నక్సలైట్లు దారుణంగా హత్యచేశారు. ఈ అసెంబ్లీ జరుగుతున్న సమయంలో యిప్పటికి ఇద్దరు మా కార్యకర్తలు చనిపోయారు. శ్రీ కంది కొండ సాంబయ్య, ఉపసర్పంచును చంపారు. యితర పార్టీల వాళ్లను కూడా చంపుతున్నారు. గత 20 రోజులలో నా ఒక్క నియోజకవర్గంలో 4 హత్యలు అయినాయి. దాదాపు 8 మందికి కాళ్లు చేతులు నరికివేయడం అనేది కూడా జరిగింది. చాలా గ్రామాల్లో విపరీతంగా భయపడి ఆందోళన చెంది చాలా కుటుంబాలు ఊళ్ళు వదిలిపెడుతున్నాయి. ఏస్థాయి వాళ్లను చంపుతారో తెలియకుండా ఉంది. జిల్లా కమిటి స్థాయిలో రాష్ట్ర కమిటి నాయకులనే కాదు గ్రామ కమిటి సభ్యులనే కాకుండా మామూలు మా పార్టీ సానుభూతి పరులున్నా ఎవరున్నా ఎప్పటికైనా జరుగుతూ ఉంది. సామాన్య పౌరుడు ఎవరు కాని వాళ్ల విధానాలు మంచివి కావు అనేవాడు ఊళ్లో బ్రతికే పరిస్థితి లేకుండా ఉన్నది. ఏ పార్టీ వాడైనా అందరికి ఇది వర్తిస్తుంది. కాంగ్రెస్ వచ్చినా మాత్రం మాట్లాడదలచుకోలేదు. ఎందుకంటే ఒక వేళ వాళ్ళు కావలించుకుంటున్నారండి. అది వాళ్ల పరిస్థితి మరి ఇంత

సీరియస్‌గా పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు ఎట్లా బ్రతకాలి ఊళ్ళల్లో మీనా ప్రజలు అయినా ఏరకంగా ఉండాలి. అది అక్కడ స్థితి. హైదరాబాదు సిటీలో కూడా మన అసెంబ్లీ జరుగు తుండగనే పొద్దుపోకకు ముందే మండల ఆఫీసులు తగలేయడం రైల్వే స్టేషనులు తగలే యడం జరుగుతున్నది. కనీసం బజారు కూడా తిరిగలేనటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. ఇలాంటి తీవ్రమైన స్థితి విషయంలో ప్రభుత్వం మిన్నకుండా ఊరుకొన్నదండి. సీరియస్ విషయం దయచేసి మన పరిశ్రమలశాఖ మంత్రిగారు హోం మంత్రిగారికి తెలియచేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

Minister for Major Industries (Sri P. Ramachandra Reddy):- I will convey to them.

శ్రీ జి. చిన్నారెడ్డి (వనపర్తి):- నేను ప్రస్తావించేపోయే విషయం భారీ నీటి పారుదల శాఖ మంత్రిగారికి సంబంధించినటువంటిది. మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా కరువుకాటకాలకు నిలయమైనటువంటి జిల్లా. యిటువంటి జిల్లాలో 1980లో ఈ జిల్లా ద్వారా పారుతున్నటువంటి కృష్ణానదిప్పైన జూరాల ప్రాజెక్టు కట్టాలని ఆ నాడు ఫౌండేషన్ వేయడం జరిగింది. ఆ ఫౌండేషన్ వేసినప్పుడే ప్రభుత్వం, ఇంజనీరింగ్ అధికారులు 5 సంవత్సరములలో పూర్తి చేస్తామని ఆరోజున చెప్పారు. ఇప్పుడు ఆ పనులు జరుగుతున్న విధానము చూస్తే 1995లో కూడా ఆ ప్రాజెక్టు పూర్తికాదు అని ఆ జిల్లాలోని ప్రజలు అందరుకూడా అనుకొంటున్నారు. ఇటువంటి తరుణంలో ఈ సంవత్సరం వార్షిక బడ్జెట్టులో జూరాల ప్రాజెక్టుకుగాను 24 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. కాని పనులు ఎప్పుడూ ప్రాజెక్టులో జనవరి నుంచి మే మాసం వరకు జరుగుతాయి. జిల్లాలో ప్రాజెక్టులో రెండు సర్కిల్ డివిజన్‌లు ఉంటే ఒకటి డామ్ కట్టడానికి యింకొకటి కాల్వలు త్రవ్వడానికి. కాల్వలు త్రవ్వడానికి కాంట్రాక్టర్లు పనులు పూర్తిచేసినా కూడా మూడు నెలలలోగా వారికి డబ్బుపే చేయ్యనందువల్ల గత మూడు మాసాలుగా పనులు ఆగిపోయాయి. ప్రభుత్వం యింత వరకు లెటర్ ఆఫ్ క్రెడిట్ రిలీజ్ చేయలేదు. ఈ మార్చి లోపల 24 కోట్ల రూపాయలు పూర్తిగా వినియోగించుకోవాలంటే మనం ఎడ్వాన్స్‌గా లెటర్ ఆఫ్ క్రెడిట్ తీసుకొని పే చేస్తేనే బాగుంటుంది. ఎటువంటి కాంట్రాక్టులు పూర్తిచేసినా కూడా లెటర్ ఆఫ్ క్రెడిట్ యివ్వడంలేదు. కాబట్టి ఈ సంవత్సరం కేటాయింపులు పూర్తిగా వినియోగించుకోవాలి. లెటర్ ఆఫ్ క్రెడిట్ తొందరగా రిలీజ్ చేసి ఈ పనులు త్వరితగతిని పూర్తిచేసే విధంగా చూడాలని తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విన్నవించుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- అధ్యక్షా, అసలు ఈ జీరో అవర్ ఎందుకుపెట్టారో నాకు అర్థం కావడంలేదు. జీరో అవర్లో మేము మాట్లాడుతున్నాము. మంత్రులు మెన్షన్ చేసుకొంటున్నారు. కాని సమాధానము లేదు. మరి అట్లాయితే జీరో అవర్ వాస్తవంగా యిది నిరర్థకమైన జీరో అవర్. కేవలం మనం యిప్పుడే సమాధానం అడగడంలేదు. వాళ్ళు నోటు చేసుకోవాలి మరుసటి రోజైనా ఆ మరుసటిరోజైన దానికి సమాధానము చెప్పకపోతే ఎట్లా? 23-3-1992 తేదిన వరంగల్ జిల్లా ములుగులో.....

ఛైర్మన్:- అదికాదు జీరో అవరు ఉపయోగంలేదు అంటున్నారు. మరి ఎందుకు రైజ్‌చేస్తున్నారు?

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- అధ్యక్షా, సీరియస్‌గా తీసుకోవాలనే అడుగుతున్నాను. 23-3-1992 తేదీన వరంగల్ జిల్లా సల్వాయి సంభంధించినటువంటి ఒక సంఘ సేవకుడును ములుగులో అరెస్టుచేశారు. నోటుచేసుకొన్నాము అన్నారు. ఇప్పటికి చంపేశారా టార్చర్లో ఉన్నారా? మాకు ఏమి అర్థంకావడంలేదు. అదే సందర్భంగా ఏ.పి.టి.ఎఫ్. టీచర్సు 20, 21 తేదీలలో.....

ఛైర్మన్:- మీరు ఏదో ఒక ఇస్యూ మూజ్ చేసుకోవాలి మీరు మొత్తం లిస్టు అప్ డిమాండ్సు కాదు.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- అధ్యక్షా, ఏమి మెన్షన్‌చేయడం? నేను చెప్పినటువంటి విషయాలకు మంత్రివర్గం స్పందించిందా? లేదా? నేను ఎయిడ్సు వ్యాధి గురించి ప్రస్తావిస్తా? మీరు ఎట్లాఅయితే అట్లా అనండి.

ఛైర్మన్:- శ్రీ కృష్ణయ్యగారు మీరు ఏదో ఒక విషయం గురించి ప్రస్తావించాలి. మీరు నెంబర్ ఆఫ్ డిమాండ్సు కావాలంటే మీరు బడ్జెట్టులో మాట్లాడండి. ఓట్ ఆన్ ఎకౌంటులో మాట్లాడండి.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- నేను కరీంనగర్‌లో ఎయిడ్సు విషయానికి గురించి మాట్లాడతాను. కరీంనగరులో ఎయిడ్సు వ్యాధితో బల్సైపోతున్నారు. అందువల్ల ఇది సీరియస్ విషయం.

శ్రీ పి. రామచంద్రరెడ్డి:- అధ్యక్షా, వెంటనే మెడికల్ స్టాఫ్‌ను అక్కడికి పంపుతారు. నేను మినిష్టరుగారికి చెబుతాను.

శ్రీ డి. చిన్నమల్లయ్య:- అధ్యక్షా. మీ ద్వారా పిటిషన్ కమిటికి ఒక పిటీషన్ పంపుతున్నాను. దయచేసి పరిశీలించి దానిపై తగు న్యాయంకల్పించాలని కోరుతున్నాను. కరీంనగరు సహకార అర్బన్ బ్యాంకులో ఈ రోజుల్లో ఎలాంటి పర్యవేక్షణ లేకుండానే ఆ బ్యాంకులో ఉద్యోగాలు నియామకాల్లో 30, 40, 50 వేల రూపాయలు అదనంగా లంచాలు తీసుకొని ఉద్యోగ అవకాశాలు కల్పిస్తున్నారని అవి టెంపరరీ ఉద్యోగుల అయినా ఈ విధంగా డబ్బులు వసూలుచేస్తున్నారు. అర్బన్ బ్యాంక్‌లో ఉద్యోగాలకొరకు అన్వేషిస్తున్నటువంటి అనేక మంది ఒక పిటీషన్ యిచ్చారు. దీనిని పరిశీలించి దుర్మార్గాలు జరగకుండా అరికట్టేందుకు తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని ఈ పిటీషన్ స్వీకరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- అధ్యక్షా, ఈ పిటీషన్ తమరి ద్వారా పంపుతున్నాను. రాష్ట్రంలో అంగనవాడి వర్కర్సు సూపర్‌వైజర్సు పనిచేస్తున్నారు. కనీసం ఈవేళ రాష్ట్రంలో మొత్తం 40 వేలమంది అంగనవాడి కార్యకర్తలు పనిచేస్తున్నారు. వీళ్ళు కనీస జీతాలు లేక కనీస పని గంటలు లేక చాలా యిబ్బంది పడుతున్నారు. ఈ రోజు మొత్తం అంగనవాడి వర్కర్సు జగజీవన్‌రామ్ స్టాట్యూదగ్గర ధార్నా చేస్తున్నారు.

11.40 ఉ. శ్రీ పి. రామయ్య:- అధ్యక్షా, ఆల్విన్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ యిచ్చిన పిటీషన్. ఆల్విన్‌ను ప్రైవేటీకరణ చేయడానికి ప్రభుత్వం చూస్తున్నది. దానిని అట్లా చేయ

రాదని యీ రోజు ఆల్విన్ ఎంప్లాయిస్ చాలా మంది ఊరేగింపుగా వస్తున్నారు. ఈ సందర్భంగా వారి అభ్యర్థనను పిటిషను ద్వారా తమకు పంపిస్తున్నాను. దీనిని పిటిషన్ కమిటీకి పంపించాలని కోరుతున్నాను.

(అధ్యక్షుల వారికి పిటిషను అందజేయబడింది)

శ్రీ పి. నర్సింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను ఒక పిటిషనును యిస్తున్నాను.

ఛైర్మన్:- పిటిషను అంటే లెటర్‌ప్యాడ్ తీసి వెంటనే వ్రాసి యివ్వడం కాదు. మంత్రులకు యివ్వవలసిన పిటిషన్లను యిక్కడ యివ్వడం వల్ల వాటిని ఎగ్జామిన్ చేస్తే ఒకటి రెండు మాత్రం పిటిషను కమిటీకి పోతున్నాయి. అందుకని మంత్రులకు యివ్వవలసిన వాటిని యిక్కడ పిటిషను రూపములో యిస్తే There is no use. మీరు సంబంధిత మంత్రిగారికి యివ్వండి.

Sri P. Narasimha Reddy:- Sir, under the Rules, if any Hon'ble Member wants to make submission under Petition, there is a provision. Under that Provision as per rules, we can raise it directly to the Hon'ble Speaker and the Hon'ble Speaker has to give a direction to the concerned Minister or the Government for taking necessary action. Sir, according that Rule, I am submitting this Petition to your honour. నా నియోజకవర్గములో ప్రత్యేకంగా ఆర్.టి.సి. వారు చాలా బస్ స్టేషన్లు సాంక్షను చేశారు. కాని ఒక్క దానికి కూడ బడ్జెటు ఎలాట్ చేసి స్టార్టు చేయలేదు. ప్రజలలో అపోహలున్నవి. ఇవన్నీ ఏదో తతంగం చేశారు, యింతవరకు స్టార్టు చేయలేదని - అందుకని ప్రభుత్వం తొందరగా యాక్షను తీసుకోవాలని మీరు ప్రభుత్వానికి డైరక్షను ఇవ్వాలని కోరుతూ యీ పిటిషనును పంపిస్తున్నాను.

(అధ్యక్షుల వారికి పిటిషను అందజేయబడింది)

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసువచ్చిన విషయము హైదరాబాదునందలి పారిశ్రామిక ప్రాంతమైన అజమాబాదులోని చిన్న తరహా పరిశ్రమల యిబ్బందులను గూర్చి

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ 304 అంశం మీద సుదీర్ఘమైనటు వంటి జవాబు ప్రభుత్వం తరఫున మాకు అందజేశారు. అందులో కొన్ని వాస్తవాలు వున్నవి. ప్రజల క్షేమం దృష్ట్యా, లేకపోతే ప్రభుత్వ ఆస్తులను గాని ప్రజల ఆస్తులను గాని రక్షించడానికి మనము సమర్థవంతమైన చట్టాలను తీసుకొని వస్తూ వుంటాము. శాసన సభ అనేది కేవలం శాపనార్థాలు పెట్టుకోడానికి కాదు, చక్కటి శాసనాలు చేయాలి. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకున్నప్పుడు ప్రజావసరాలకనుగుణంగా కొన్ని చర్యలు తీసుకోవలసిన

అవసరముందన్న సంగతి మనకు తెలుసు. ఒక ప్రభుత్వం మంచి దృష్టితో ప్రభుత్వ ఆస్తులను రక్షించడానికి ఒక చక్కని చట్టాన్ని చేస్తే, ఒకవేల ఆ ప్రభుత్వం పోయి మరొక ప్రభుత్వం వస్తే, పాత ప్రభుత్వం చేసిన చట్టాన్ని రక్షించి ఆ చట్టం ద్వారా రాష్ట్రం పొందే లాభాన్ని ఏ విధంగా వుపయోగించుకోవాలనే అంశాన్ని తరువాత వచ్చిన ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. గత తెలుగు దేశము ప్రభుత్వం అధికారులతో చర్చలు జరిపిన తరువాత ఒక చక్కని చట్టాన్ని రూపొందించింది. దాని వివరాల్లోకి వస్తాను.

హైదరాబాదు నగరములోని నడిబొడ్డున్న వున్న ప్రాంతములో 1930వ సంవత్సరములో అప్పటి నిజాం ప్రభుత్వం 136 ఎకరాల 4 గుంటల స్థలాన్ని ఎక్వయిర్ చేసింది. ఈ 136 ఎకరాల స్థలాన్ని అజామాబాదు యిండస్ట్రియల్ ఏరియాగా వారు చెప్పారు. పురాతన ఇండస్ట్రియల్ ఏరియా అని దీనికి ప్రపంచములోనే గుర్తింపు కలిగింది. ఇండస్ట్రీస్ పెట్టే వారికి యిందులో కౌలుకు యివ్వాలనే వుద్దేశముతో కౌలుకు యిస్తూ వచ్చారు. 1930 నుండి ఎన్నో సార్లు కౌలుకు యిస్తూ వచ్చారు. ఈ అజామాబాదు ఇండస్ట్రియల్ ఏరియాలో ఎంతో మంది కౌలుకు తీసుకున్నవారు యీ 136 ఎకరాలలో కేవలం నామ మాత్రంగా ఒక చిన్న బిల్డింగు నిర్మాణం చేసి, కాంపౌండ్ వాల్ పెట్టుకున్న వారు కూడ వున్నారు. కాని నిజంగా ఏ పర్పస్ కొరకు అయితే యిచ్చారో ఆ పర్పస్ సర్వ్ అయ్యే విధంగా వారు యిండస్ట్రీస్ నిర్మాణం చేయ లేదు. అంతేగాకుండా నామినల్‌గా 20 రూపాయలు, 50 రూపాయలు రెంట్ చెల్లిస్తూ లక్షలాది రూపాయల విలువ అయిన ఆస్తులను తమ ఖబ్జాలో పెట్టుకొని చాలా భూమిని సబ్ లీజుకు యిచ్చారు. దానివల్ల అక్కడ ఉప కౌలుదార్లు ఎంతో మంది వచ్చి వున్నారు. ఉపకౌలుదార్లే గాకుండా పార్ట్నర్ షిప్ డీడ్స్ వున్నవారు అనండి, అనాథరైజ్డు ఆక్యుపెంట్స్ అనండి, కోర్టు ద్వారా డిక్రీలు పొందినవారు అనండి, రాజకీయ నాయకుల ప్రమేయముతో, మంత్రుల ప్రమేయముతో, ప్రభుత్వ అధికారుల లాలూచీతో వచ్చిన అనాథరైజ్డు ఆక్యుపెంట్స్ అనండి, యిట్లా ఎంతో మంది అక్కడ వచ్చి వున్నారు. లీజుకు తీసుకున్న వారుగాని సబ్‌లీజుకు తీసుకున్న వారు గాని ఇండస్ట్రీస్ పెట్టి దానిని యిండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్ చేయలేదు. రియల్ ఎస్టేట్ బిజినెస్ చేసుకోడానికో, లేకపోతే అనాథరైజ్డు కనస్ట్రక్షన్సు కొరకో అక్రమ కార్యాలు చేయడానికో దానిని ఉపయోగించుకున్నారు. చిత్రం ఏమంటే ఒక లీజుదారు ప్రభుత్వానికి నామినల్‌గా 50 రూపాయలు చెలిస్తూ, ఆ స్థలాన్ని గోడౌన్స్ కొరకు ప్రభుత్వానికి 18 వేల రూపాయల పైన సబ్‌లీజుకు యిచ్చాడు. అతను 18 వేల రూపాయలు సివిల్ సప్లయిస్ వారి నుండి తీసుకుంటూ ప్రభుత్వానికి 50 రూపాయలు చెల్లిస్తున్నాడు. ఇటువంటి పద్ధతులు అందులో వున్నవి. ఇదొక డిస్ట్రబ్డ్ ఏరియాగా క్రియేట్ అయింది. ఇటువంటి కోట్లాది రూపాయల విలువ చేసే ఆస్తిని ప్రభుత్వం దక్కించుకుంటే అందులో ప్రభుత్వ ఆఫీసులు పెట్టుకోవచ్చు, అంతేగాకుండా ఎవరైతే నిజంగా యిండస్ట్రీస్ పెట్టి నడుపుకుంటున్నారో, అటువంటి వారికి మళ్లీ లీజుకు యివ్వవచ్చునని, దానిని రెగ్యులరైజ్ చేసే వుద్దేశముతో ఆనడు ఎన్.టి. రామారావుగారు ఒక చట్టాన్ని రూపొందించడం జరిగింది. అది బిల్లు నెంబరు 23 ఆఫ్ 1989 – దానిని యింటర్‌డ్యూస్ చేశారు. "The Bill to provide for termination and regulation of the lease in respect of plots of Azamabad Industrial Area" అని చాలా సమర్థవంతంగా ఆ

బిల్లును సిద్ధం చేయడం జరిగింది. Sir, I want to go on record. I must congratulate those Officers who have prepared this Bill. చాలా బ్రహ్మాండంగా ఎన్ని చిక్కులు వచ్చినా, ఎన్ని అవాంతరాలు వచ్చినా, ఏ కోర్టు ధిక్కరించినా, ఎంత మంది అధికారులు గాని మంత్రులు గాని రాజకీయ నాయకులు గాని లాలూచీ పడినా, వాటి అన్నింటిని అధిగమించి యీ 136 ఎకరాల స్థలాన్ని ప్రభుత్వం తీసుకునే విధంగా బిల్లు రచన చేశారు. దానిని యీ శాసన సభ ఆమోదించడం జరిగింది. 11-9-1989 నాడు యింటర్‌డ్యూస్ చేశారు, దాని ఆమోదం పొందడం జరిగింది. మహారాష్ట్రలో గాని ఢిల్లీలో గాని మిగతా రాష్ట్రాలలో గాని యీ బిల్లు ఆధారంగా వారు కూడా బిల్లులు ప్రవేశపెట్టుకొని చట్టాలు చేసుకోవడం జరిగింది. ఈ బిల్లు పాసు అయిన తరువాత This over-rides some other Central Acts. యిది వాటిని ఓవర్ రైడ్‌చేస్తుందని, యీ బిల్లును కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించాలి అని చెప్పి గవర్నరు గారు దానిని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించారు. ఆ బిల్లులో చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. లీజు హోల్డర్సు ఎవరైతే మధ్యదళారీలుగా వున్నారో, కోట్ల రూపాయల ల్యాండు బిజినెస్ డీల్ చేస్తున్నారో, ట్రాన్స్‌ఫర్ చేస్తున్నారో వారిని కంట్రోలు చేస్తాము, కాని ఒకవేళ నిజమైనటువంటి యిండస్ట్రీస్ పెట్టుకొని ఎవరైతే 30 మంది వరకు వున్నారో, వారు సబ్ లీజ్‌కుగాని అనాథరైజుడు ఆక్యుపెంట్సుగా గాని వున్నా, యిండస్ట్రీస్ పెట్టుకొని వున్నారు గాబట్టి వారు మళ్లీ ప్రభుత్వానికి అప్లికేషను యివ్వ వచ్చు, ఆ అప్లికేషన్నును ప్రభుత్వం కన్సిడరు చేస్తుందని, వారికి కూడ రక్షణ కల్పించడం జరిగింది అందులో – ఈ బిల్లు క్లాజులో స్పష్టంగా చెప్పబడి వుంది. మొదట కౌలుకు ఎవరైతే తీసుకున్నారో, వారు నిజంగా యిండస్ట్రీస్ పెట్టకపోతే వారిని టర్మినేట్ చేయడానికి, నిజంగా సబ్‌లీజుకు తీసుకొని గాని అనాథరైజుడు ఆక్యుపెంట్సుగా గాని వుండి ధర్మంగా యిండస్ట్రీస్ నడుపుతున్న వారు వుంటే వారు మళ్లీ లీజు పొందే విధంగా ఆ ప్రభుత్వం బిల్లును రూపొందించింది. అప్పుడు అది గవర్నరు వద్ద నుండి కేంద్రానికి పోయింది. పోయిన తరువాత ప్రభుత్వం మారిపోయింది. అందువల్ల ప్రమాదం జరిగింది. ప్రభుత్వం మారిన తరువాత యిక్కడ యిండస్ట్రియల్ ఏరియాలో వున్న కొంత మంది కోటీశ్వర్లు ఎవరైతే నామ మాత్రంగా లీజుకు తీసుకొని యీ ప్రభుత్వ ఆస్థులను అక్రమంగా అట్టిపెట్టుకొని విచ్చలవిడిగా కోట్ల రూపాయల ల్యాండు బిజినెస్ చేస్తున్నారో వారందరు అప్పుడు చెన్నారెడ్డి గారిని సంప్రదించడం జరిగింది. 1990 లో చెన్నారెడ్డి గారిని సంప్రదించి వారిచేత ఒప్పించుకున్నారు – ఏమిటి? ఎవరైతే కౌలుదార్లు వున్నారో ప్రథమంగా – వారు కౌలుదార్లు అయి వుండి కూడ ఏ వుద్దేశము కొరకు అయితే ఆస్థలాన్ని తీసుకున్నారో, యిండస్ట్రీస్ నడపడానికి, అట్లా వారు వాటిని నడపకున్నప్పటికీ, అదే కౌలుదార్లకు దయ చేసి ఆ భూమిని అమ్మండి అనే విధంగా – అక్కడ కౌలుదార్లు, ఉప కౌలుదార్లు వున్నారు. వారిలో కొంత మంది యిండస్ట్రీస్ రన్ చేసుకుంటూ వున్నారు. చెన్నారెడ్డిగారు ఏమి చేశారు? ఈ కౌలుదార్లు వారి వద్దకు రావడముతోనే వారిచ్చిన రిప్రజంటేషను ఎడ్వొకేట్ జనరల్‌కు పంపారు. నేను అడుగుతున్నాను – తెలుగు దేశము ప్రభుత్వములో ధైర్యం

లేనటువంటి యీ మధ్యదళారీలకు తరువాత ఏ విధంగా ధైర్యం వచ్చిందని అడుగుతున్నాను. వీరికి చెన్నారెడ్డిగారు హామీ యిచ్చి యీ రిప్రజంటేషనును ఎడ్వొకేట్ జనరల్‌కు పంపారు. ఏమని? గత ఎన్.టి.ఆర్ ప్రభుత్వములో ప్రతిపాదించబడిన బిల్లు యిది, దీనిని రాష్ట్ర శాసన సభ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించింది – ఈనాడు మంత్రిగా వున్న, ఆనాడు యం.ఎల్.ఎ.గా వున్నటువంటి రామచంద్రారెడ్డిగారు కూడ కొన్ని సలహాలు యిచ్చారు – అట్లా మేమందరం ఆమోదించిన బిల్లును తిరిగి వాపసు తీసుకోడానికి వీలుంటుందా అని చెన్నారెడ్డిగారు ఎడ్వొకేట్ జనరల్‌కు పంపితే, యిది సాధ్యం కాదు, యిది మంచి పద్ధతి కాదు, శాసనసభలో ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించబడిన యీ విప్లవాత్మకమైనటువంటి బిల్లును
11·50 ఉ. యీ విధంగా తీసుకోడానికి వీలు లేదని వారు చెప్పడం జరిగింది. అయితే డాక్టరు ఎమ్. చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత మళ్ళీ ప్రభుత్వానికి ఎన్నో దరఖాస్తులు పెట్టుకున్నారు. దరఖాస్తులు పెట్టుకొని ఈ ప్రభుత్వంలో మేము సాధించుకుంటాము, ఈ కౌలుదార్లకు ఈ భూమి ఇచ్చేట్లు మేము ప్రయత్నం చేసుకుంటాము, అంతవరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ బిల్లును <u>య్యాకెస్ప్ట్</u> చేయకుండా చూసుకుందామనే ఆలోచనతో ఉపకౌలుదారులుగా ఉన్నటువంటి వారిని తరిమికొడుతున్నారు. ఉపకౌలుదారులుగా ఉన్నటువంటి నిజమైన ఇండస్ట్రియలిస్టులను కాని మిగిలినవారిని కాని కిరాయిగూండాలను మాట్లాడుకొని తరిమి కొడుతున్నారు. అసలు ఒరిజినల్‌గా ఎవరైతే లీజు తీసుకున్నారో వారికి భూమి వస్తుందనే ఆశతో ఉన్నారు. మళ్ళీ వీరు ప్రభుత్వానికి దరఖాస్తు పెట్టుకున్నారు. ఇందులో ఎన్నో ఫైల్సు ఉన్నాయి. ఆ ఫైల్సు జోలికి నేను పోవడం లేదు. తెలుగుదేశం పార్టీకి సంబంధించినటువంటి శాసనసభ్యులు గవర్నరు గారికి ఒక మెమోరాండం ఇవ్వడం జరిగింది. అందులో కొన్ని అంశాలు ఉన్నాయి. ఎ.పి. అగర్‌వాల్ అనే ఆయన ప్రభుత్వానికి ఒక దరఖాస్తు పెట్టుకున్నారు. ప్లాట్ నెంబర్లు 14/1 మరియు 24/2 ఉన్నాయి. వీటిని మొదట ఒరిజినల్‌గా కౌలుకు తీసుకున్నటువంటివారు యూసఫ్ అండ్ కో. వారు తీసుకొని ఎప్పుడూ ఆ భూమిని ఉపయోగించ లేదు. నామ మాత్రంగా రెంటు చెల్లిస్తున్నారు. ఆయిన భూమిలో ఉపకౌలుదారులు ఉన్నారు. కొంత మంది ఇండస్ట్రీస్ పెట్టుకొని నడుపుతున్నారు, ఏదైతే చట్టం మనం పాస్ చేసుకున్నామో ఆ చట్టం ప్రకారంగా ఈ యూసఫ్ అండ్ కో కు అధికారం లేదు. ఈ చట్టం ప్రకారం ప్రభుత్వం ఆయననుంచి భూమి స్వీకరిస్తుంది. ఎవరైతే ఉపకౌలుదార్లుగా ఉన్నారో, ఎవరైతే సబ్‌టెనెంట్సుగా ఉన్నారో వారు ఒకవేళ అప్లికేషను పెట్టుకుంటే వారికే ప్రభుత్వం పర్మిషను ఇచ్చే అవకాశం చట్టం ప్రకారం ఉంది. కాని ఇందులో ఎ.పి. అగర్‌వాల్ అనే ఆయన ప్రభుత్వానికి దరఖాస్తు పెట్టుకొని నన్ను లీజు హోల్డరుగా డిక్లేర్ చేయమని కోరారు. ఒరిజినల్‌గా ఆ ప్లాట్ లీజు యూసఫ్ అండ్ కో కు ఉన్నా కూడా అగర్‌వాల్ అనే ఆయన వచ్చి, ఎవరైతే సబ్‌టెనెంటుగా ఉన్నారో ఆయనను టెనెంటుగా ట్రీట్ చేయాలి, ఆ యూసఫ్ అండ్ కో నుంచి నాకు ప్రాపర్టీ ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయలనేటటువంటి ఆలోచనతో అప్లికేషను పెట్టుకొనడం జరిగింది. Who is this Agarwal to kill the spirit of this Act? ఏదైతే మనం బిల్లు ప్రపోజు చేసామో ఆ బిల్లును వెనుకకు చేయడం కోసం, ఆ బిల్లులో ఉన్నటువంటి అంశాలను ధిక్కరించడం కోసం ఆయన

అప్లికేషను పెట్టుకొనడం చాలా విచిత్రంగా ఉంది. దానిని మన ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీగారు, ఇండస్ట్రీస్ సెక్రటరీగారు రికమెండు చేసారు. చాలా స్పష్టంగా రికార్డ్సు ఉన్నాయి. ఏ ఆధారం లేనిదే నేను అనను. ముఖ్యంగా శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డిగారికి నేను ఆపాదించను. వారు చాలా సున్నితమైనవారు. కాని ఈనాడు వారు సమాధానం చెప్పవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఆ ఫైలులో ఉన్న విషయం ఒకటి చదివి వినిపిస్తాను. During discussions with the Minister for Major Industries recently, it was proposed to consider the recognition of Yousuf and Company to include Sri A.P. Agarwal as a partner in Ms. A.P. Agro Industries by way of settlement of the disputes outside the court. Hence the status of Agarwal and that of other three sublessees cannot be equated and they cannot be recognised, as partners without the consent of the original lessee. It is for the Yousuf and Company and other three sub-lessees to settle their differences through the process of law. ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీగారు, ఇండస్ట్రీస్ సెక్రటరీగారు మొదట ఈ ఒరిజినల్ కౌలుదార్ల కౌలు టెరిమినేట్ చేస్తేనే తప్ప మనం వెనుకకు తీసుకోలేమని చెప్పినటువంటి పెద్ద మనుషులు దానిని టెరిమినేట్‌చేసి అగర్‌వాల్‌కు ఇవ్వవచ్చునని చెబుతున్నారు. 14-12-1991 నెంబరు కలిగిన ఫైలు మంత్రిగారికి పంపించడం జరిగింది. ఫైలు నెంబరు 581 which relates to that number is 14/1 and 24/2. This file is reffered as 1/F 5-81 నేను ఒక విషయం మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. మీరు మంచి దృష్టితో ఆ బిల్లును రూపొందించారు. ఆ బిల్లు నంబరు 23. మీరు మీ ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్సు ఈ చట్టాన్ని రాష్ట్రపతిగారితో ఏవిధంగా ఆమోదింప చేయాలి, ఆమోదింపచేసి ఈ 136 ఎకరాల భూమిని ఏవిధంగా స్వాధీనం చేసుకోవాలి, కోట్లాది రూపాయల ఈ ఆస్థిని ఏవిధంగా ప్రభుత్వానికి దక్కించుకోవాలి అనే ఆలోచనకాకుండా మధ్యదళారులను ఏవిధంగా పార్ట్నర్సుగా ఇరికించాలి, వివిధ కౌలుదార్లను ఏవిధంగా హక్కుదారులుగా నిర్ణయించాలి అనేటటువంటి తాపత్రయం పడుతున్నారు. ఢిల్లీనుంచి ఆమోదింపజేసుకొనుటకు ఎటువంటి చర్యలు తీసుకున్నట్లు ఇందులో కనిపించడం లేదు. ఈ ఫైల్సు మంత్రిగారి దగ్గరకు పోయాయి. దానిలో ప్లాట్ నెంబరు 1 గురించి ఉంది, ప్లాట్ నంబరు 2 గురించి ఉంది, ప్లాట్ నంబరు 3 గురించి ఉంది, ప్లాట్ నంబరు 14/1 గురించి ఉంది. ప్లాట్ నంబరు 24/2 గురించి ఉంది. ఇందులో ఎంతోమంది కోటీశ్వరులు ఉన్నారు. ఈ ఫైల్సు ఎందుకు మువ్ అవుతున్నాయని అడుగుతున్నాను? గత శాసనసభ ఆమోదించినటువంటి చట్టాన్ని ఏవిధంగా అమలు చేయాలి, రాష్ట్రపతి యొక్క కన్‌సెంటు ఏవిధంగా తీసుకోవాలి అనే ఆలోచన చేయాలి కాని ఈ ఫైలులో అన్నీ ఇరికించి కొంతమంది పార్ట్నర్సును ఇరికించి ఎందుకు మువ్ అవుతున్నాయి? ఇందులో అవినీతికి ప్రలోభం లేకపోతే ఎందుకు మువ్ అవుతున్నాయి? శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారు క్షమించాలి. ఈనాడు ఈ ఫైల్సు అన్నింటిమీద వారు సంతకాలు పెట్టినట్లు ఉన్నారు. కొన్ని అపవాదులు వచ్చాయి కనుక వారు స్పష్టంగా రిప్లయి చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ ఫైల్సు మువ్

అవుతున్నాయి. అందులో తప్పకుండా ఫిష్ ఉందనే ఆలోచన వస్తుంది. ఇది కోట్లాది రూపాయలకు సంబంధించినటువంటి ఆస్థి. కనుక దీనికి రక్షణ ఇచ్చేదానికి ఈ ఫైల్సు వెంటనే శాసనసభముందు పెట్టవలసిన అవసరం ఉంది. అధ్యక్షా, ఈ బిల్లుకు సంబంధించి టువంటి ఫైలు మీరు ఒకసారి చూడండి. ప్రజలు మనలను ఎన్నుకొని ఇక్కడికి పంపిస్తే, శాసనసభ ఏకగ్రీవంగా ఒక బిల్లును ఆమోదిస్తే దానిని రాష్ట్రపతి ఆమోదించకపోతే మనం ఎన్ని సంవత్సరాలు చూస్తూ కూర్చుంటాము. ఈ డిఫికల్టీని అధిగమించడానికి ఇంకొక పద్ధతి లేదా? కనుక వెంటనే దీనిని గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. వీలైతే ఇక్కడినుంచి ఒక జి.ఓను ఇప్పిస్తారా? లేకపోతే కేంద్ర ప్రభుత్వంనుంచి ఇప్పిస్తారా? లేకపోతే ఆర్డినెన్సు ఇప్పిస్తారా? ఇవన్నీ టెక్నికల్‌గా, లీగల్‌గా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. కాని ఈ చట్టబద్ధంగా ఉన్నటువంటి నిస్సహాయక పరిస్థితిని ఆసరాగా తీసుకొని మధ్యదళారులు కోట్లాది రూపాయలు విలువగల భూమిని స్వంతం చేసుకొనే పద్ధతులు ఉంటే, ఈ ప్రభుత్వం చూస్తూ కూర్చుంటే ఖచ్చితంగా ఈ ప్రభుత్వానికి ఈ స్కాండల్‌లో సంబంధం ఉందని అనుకోవలసి ఉంటుంది. ఈ శాసనసభ ఆమోదించినటువంటి చట్టానికి భిన్నంగా ఆ చట్టాన్ని నీరు కార్చడంకోసం అధికారులతో లాలూచీ పడటం లేకపోతే మంత్రులతో లాలూచీ పడటం జరుగుతున్నది. ఈ విధంగా ఈ చట్టాన్ని నిర్వీర్యం చేస్తూ ఉంటే దానిని ఏవిధంగా అధిగమించాలో మనం ఆలోచించాలి. ఈ ఫైలు నంబరు ఐ-5-581 దనని వెంటనే శాసనసభలో ఉంచాలని మనవిచేస్తున్నాను. అంతేగాకుండా మొత్తం ఫైలు pertaining to that Bill which was passed by this House should be placed before the House. అడ్వకేటు జనరల్‌గారి రిపోర్టు - అవన్నీ ఉన్నాయి. అవి కూడా శాసనసభలో ఉంచాలని మనవిచేస్తున్నాను. సబ్‌టెనెంట్సుకు రక్షణ కల్పించడానికి మీరు ఏమి చర్యలు తీసుకొంటున్నారో కూడా చెప్పాలి. అందులో కొన్ని స్మాల్ స్కేలు ఇండస్ట్రీస్ నడుస్తున్నాయి. వారికి కూడా ఏవిధమైన రక్షణ కల్పిస్తారు? ఈ సంబంధిత ఫైలు సభముందు పెట్టాలి. సంబంధిత అధికారులు ఎవరైతే ఎంటర్‌టెయిన్ చేసారో వారిని మీరు ఎక్స్‌పోజ్ చేసి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

12 00 మ. Eve. entertaining a petition is also wrong. అటువంటి సంబంధిత అధికారులను ఎక్స్‌పోజ్ చేసి 130 ఎకరాలు ప్రభుత్వం తీసుకోవడానికి చర్యలు చేపట్టాలని దీని మీ. కేంద్రం మీద ఒత్తిడి తీసుకుని వచ్చి సంబంధిత అధికారులను బయటకు తీసుకుని వచ్చి - ఈ సంస్థలను స్వాధీనము చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. ఇంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, హైదరాబాదు నగరంలో అజమాబాదు పారిశ్రామిక వాడ అని సుమారుగా 1930 సంవత్సరములో నిజాం కాలంలో 135 ఎకరాలలో పారిశ్రామిక వాడ గురించి కేటాయించడం జరిగింది. ఏ ఉద్దేశ్యము గురించి అయితే ఆ పారిశ్రామిక వాడకు స్థలము కేటాయించారో ఆ ఉద్దేశ్యము నెరవేరకుండా కొందరు పారిశ్రామికవేత్తలు వారి కార్యక్రమాలు గురించి ప్రాధాన్యత యివ్వడం జరుగుతున్నది. అనాడు పరిశ్రమల శాఖను నిర్వహించిన అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు క్రమబద్ధము బిల్లును 11-9-1989 వ తేదీన యిక్కడ అసెంబ్లీలో పాసు చేయడం జరిగింది.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- విద్యాసాగరరావుగారు చెప్పినటువంటి విషయాలు కాక మీరు వేరే ఉంటే చెప్పండి. కాలము కలసి వస్తుంది.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి:- పారిశ్రామిక క్రమబద్ధీకరణ బిల్లును రూపొందిస్తూ అప్పటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు ఈ శాసనసభలో ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. ఈ బిల్లును శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టినప్పుడు అన్ని పార్టీల శాసనసభ్యులు, ప్రతి పక్షాలు ఆమోదించడం జరిగింది. 200 రూపాయల కోట్ల విలువ గల ఆ భూమిలో పారిశ్రామిక వాడ గురించి ఉద్దేశించబడినటువంటి బిల్లు ప్రవేశపెడుతూ ఉంటే ఆనాడు ప్రతిపక్షములో ఉన్న, ఇప్పుడు-పరిశ్రమల శాఖామాత్యులుగా ఉన్న శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డిగారు కూడా ఈ బిల్లును సమర్ధించడం జరిగింది. ఆరోజున ఈ బిల్లును ప్రవేశపెడుతూ ఉన్నప్పుడు లీజుకు తీసుకున్నప్పుడు తిరిగి అక్రమ లీజుకు యిచ్చే విషయంలో అరికట్టవలసిందేనని ఆ రోజును ఈ బిల్లు పట్ల వారు మద్దతు ప్రకటించడం జరిగింది. 1989 సంవత్సరములో ప్రవేశపెట్టబడిన బిల్లు గవర్నరుగారి ఆమోదం పొందిన తరువాత రాష్ట్రపతి కన్‌సెంటు గురించి పంపితే కన్‌సెంటు రాలేదు. కన్‌సెంటు గురించి వారు అడుగుతున్న సమాచారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వము సమాచారం అందించకపోవడం అనేది ఎంతవరకు సబబు? ఆ బిల్లు యిప్పటివరకు ఆమోదం పొందలేదు. చిత్తశుద్ధి కలిగినటువంటి పారిశ్రామికవేత్తలు లీజుకు తీసుకున్నటువంటి తమ పర్పస్ నెరవేరలేదని విపరీతమైన మనస్థానానికి గురి అవుతున్నారు. శ్రీ విద్యాసాగరరావుగారు చెప్పినటువంటి విషయాల్లోకి పోకుండా -- ఈ మధ్య కాలంలో అప్పట్లో శాసనసభలో బిల్లు పాసు అయి రాష్ట్రపతి ఆమోదం గురించి పంపించినటువంటి బిల్లు అక్కడ ఆ విధముగా పెండింగులో ఉండగా యిదివరలో యిచ్చినటువంటి లీజులు ఈ మధ్య కాలంలో మార్పులు తేబడుతున్నట్లుగా తెలిసినది. చేసిన మార్పుల విషయంలో ప్లాటు నెంబరు 2 లో అయిరన్ అండ్ స్టీల్ అనే కంపెనీ పెట్టుకుని ఒక యాజమాని ఉంటే అది యిప్పుడు మిత్రా ఏజెన్సీస్‌కు యిచ్చినట్లుగా రూల్సుకు విరుద్ధంగా ఆమోదం పొందినట్లుగా తెలిసినది. డయర్ సర్జికల్ లావోటీ అనే కంపెనీ నెంబరు 1 లో ఆ విధముగానే నేరుగా ఆ వ్యక్తి సబ్‌లీజుకు బదలి చేసినట్లుగా మొదట తీసుకున్న వ్యక్తి అనుమతం లేకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పరిశ్రమల శాఖవారు పరిశీలించి యిచ్చినట్లుగా మాకు అందిన సమాచారం ప్రకారం తెలిసినది. ప్లాటు నెంబరు 3లో పరిశ్రమల శాఖ వారు డ్రైయింగు పరిశ్రమ ప్రారంభించడం జరిగింది. ఏక్సుబయల్‌గా ఆ రోజున రామచంద్రారెడ్డిగారు, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఈ బిల్లును తీసుకుని వచ్చినప్పుడు నాన్ పొల్యూటెడ్ ఇండస్ట్రీస్ పెట్టడానికి [illegible] యివ్వాలని సూచన చేయడం కూడా జరిగింది. అట్లాంటిది పొల్యూషనుకు సం[illegible] ఇండస్ట్రీస్ చట్టములో ఉన్నప్పటికి ఆ రూలుకు విరుద్ధముగా లీజు, [illegible] క్రమాలు అక్రమంగా దరఖాస్తులు పెట్టుకున్న వారికి దొడ్డిదారిని రాష్ట్ర [illegible] చేస్తున్నారని తెలియ చేస్తున్నాను. అప్పటి రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఏకోను [illegible] వేశపెడితే ఆ బిల్లు రాష్ట్రపతి కన్‌సెంట్ అయ్యేవరకు ఆగకుండా ఈరాష్ట్ర [illegible] ముగా ఈ విధముగా చేస్తున్నదని తమ ద్వారా పరిశ్రమల శాఖా [illegible] చేస్తున్నాను.

ఈ భూమి 135 ఎకరాలు. ఈ భూమి విలువ 200 కోట్ల రూపాయల వరకు ఉంటుంది. గతములో ముఖ్యంగా ఒక మాటలో చెప్పాలంటే ఈనాడు ఉన్న కొందరు పారిశ్రామిక వేత్తలు ముఖ్యమంత్రి మీద ఒత్తిడి తేసుకుని వచ్చి పరిశ్రమలు స్థాపించుకోవాలని అనుకున్న భూమిలో ఎస్టేట్స్, రెసిడెన్సియల్ పర్పస్ గురించి కమర్షియల్ కాంప్లెక్సు నిర్మాణముల గురించి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవని నేను మనవిచేస్తున్నాను. 1,2,3, 14 ప్లాటుల విషయంలో జరిగిన లావాదేవీల విషయంలోను, విద్యాసాగరరావుగారు చెప్పినటు వంటి యూసుఫ్ కంపెనీ విషయంలో చూసినట్లయితే మనకు స్పష్టముగా తెలుస్తున్నది. అనాడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టినటువంటి బిల్లు విషయంలో రాష్ట్రపతి దగ్గర అది పెండింగులో ఉంటే వారు అడిగినటువంటి సమాచారం యివ్వకుండాను, దాని విషయంలో పర్స్యూ చేయకుండా రాష్ట్రప్రభుత్వం ఊరుకుంటున్నదని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. మీరు రెండు మూడు సంవత్సరాలైనా అడిగినటువంటి సమాచారం అందచేయడం లేదు. పారిశ్రామిక వాడల క్రమబద్ధీకరణ గురించి మంచి ఉద్దేశ్యంతో ఈ బిల్లును ప్రవేశపెడితే లావాదేవీలు లేకుండా అక్రమాలు జరగకుండా ఈ బిల్లును అప్పటి ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెడితే పరిశ్రమలు స్థాపించడం కోసము పెడితే అడిగినటువంటి సమాచారం అందచేయకుండా రాష్ట్రప్రభుత్వం కాలయాపన చేసుకుంటూ కొట్టేయాలని కుట్ర పన్నుతున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. మినిష్టరుగారు అన్యథా భావించకుండా ఉంటే పారిశ్రామిక వాడల గురించి ఉద్దేశించినటువంటి ఈ భూమిని కాజేయాలని రెండు కోట్ల రూపాయలు పారిశ్రామికవేత్తలు వసూలు చేయడం జరిగింది. ఈ డబ్బు ఎవరికి యివ్వడానికి వసూలు చేశారు? అధికారుల జేబులు నింపడానికా? ఈ సొమ్ము ఎవరి కోసము వసూలు చేశారు? ఈ విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వ దృష్టికి తేసుకుని వస్తున్నాను. 135 ఎకరాలు రక్షించడానికి ఎన్.టి. రామారావుగారు ప్రవేశపెట్టినటువంటి బిల్లును యధాతధంగా అమలు చేస్తామని పరిశ్రమల మంత్రిగారు ఇప్పుడు ఈ సభలో ప్రకటన చేయాలి. ఎప్పటిలోగా వారు అడిగినటువంటి సమాచారం రాష్ట్రపతికి పంపి ఈ బిల్లును పాసు చేస్తారు? దీని మీద మీరు తేసుకోబోయే చర్యలు ఏమిటో స్పష్టంగా మంత్రిగారు యిక్కడనే యిప్పుడే ప్రకటన చేయాలి. వాస్తవంగా వాస్తవిక పారిశ్రామికవేత్తలకు రక్షణ కల్పిస్తామని ఈ సభలో మంత్రిగారి చేత సమాధానం చెప్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- మొత్తం నా ఉపన్యాసం అయ్యేంతవరకూ ప్రతిపక్ష నాయకులు ఉండాలని నా విజ్ఞప్తి.

శ్రీ యం. కోదండరెడ్డి (ముషీరాబాదు):- నేను కూడా సిగ్నేటరును.

ఛైర్మను:- వారిని కూడా మాట్లాడనివ్వండి. కోదండరెడ్డిగారూ యింతవరకు సభ్యులు చెప్పిన విషయాలు కాక వేరే ఉంటే చెప్పండి. సమయం కలిసి వస్తుంది.

శ్రీ యం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, సమయం యిచ్చారు. చాలా సంతోషం. ధన్యవాదాలు. గౌరవనీయులైన ప్రతిపక్ష సభ్యులు శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావుగారు,

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డిగారు చాలా విషయాలు సభ ముందు పెట్టినారు. వారు చెప్పినటువంటి విషయాల్లోకి పోకుండా - వారు ఏవైతే చెప్పారు అవి సజంగా వాస్తవాలే. ఈ రోజున శాసనసభలో శాసనసభ్యులు ఆందోళన పడుతున్న విషయం 136 ఎకరాలు భూమిని దాదాపుగా 100 కోట్ల రూపాయలు విలువచేసే భూమిని 100 మంది పారిశ్రామికవేత్తలు ఆ భూమిని కొట్టేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నా సందర్భంలో — తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం కాలంలో దీనికి సంబంధించిన ఒక బిల్లును తీసుకుని రావడం జరిగిందని ప్రతిపక్ష నాయకులు చెప్పడం, నిజంగా అప్పటి ప్రభుత్వాన్ని అభినందింపవలసిందే. ఎన్ని చట్టాలు వచ్చినా కూడా — దాని గురించి యీ రోజున శాసనసభ్యులు శాసనసభలో మాట్లాడు కుంటూ ఉంటే — నిజంగా అక్కడజరుగుతున్న సంగతులు వేరు... అక్కడ రోజూ 12.10 మ.
అన్‌నోషల్ ఎలిమెంట్స్ ముందుర పెట్టుకొని కోర్టు స్టేలను ముందర పెట్టుకొని ఒక రోజు ఒకరిని లోపలికి పంపించడం, 2వ రోజున వాళ్లను ఖాళీ చేయించడం, మరల యింకొకరిని లోపలకు పంపించడం ఈ విధంగా స్థలాలమార్పిడి జరుగుచున్నాయి. జయరాం దాస్ కంపెనీ యజమాని అక్కడ మొత్తం కాంపౌండు వాల్ కట్టుకొన్నారు. అతను ఏ పరిశ్రమన నడుపుతున్నాడో లోపలకు వెళ్లి చూస్తే ఒకరు కూడా పని చేయలేదు. హైదరాబాదు ఐరన్ అండ్ స్టీల్ సంస్థ పేర ఆ నాడు యిచ్చిన లీజును మారుతీ సర్వీసు కంపెనీకి గాను సబ్‌లీజుకు ఇచ్చారు.

నిజంగా ప్రభుత్వానికి ఎందుకు దీనిమీద శ్రద్ధ లేదు. ఎంతో కాలం నుండి ఎన్నో అక్రమాలు జరుగుతూ వుంటే. దాదాపు వంద కోట్ల ఆస్థిని కాజేయడానికి పారిశ్రామికవేత్తలు ప్రయత్నం చేస్తూ వుంటే ప్రభుత్వం చూస్తూ వూరకుండడం మంచిది కాదు. గౌరవ మంత్రి రామచంద్రారెడ్డిగారు ఈ నోట్‌లో ఒకటి చెప్పారు. కొంత స్థలం గుడిసెవాసుల కబ్జాలో వుందని అన్నారు. అది వాస్తవం కాదు. అస్థలం ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన స్థలం కాదు. అది ప్రయివేటు వ్యక్తికి సంబంధించిన స్థలం. అక్కడ జరుగుచున్నది ఏమిటంటే పెద్దెత్తున కట్టడాలు వచ్చాయి. కొన్నింటిని గోడవున్స్ క్రింద మార్చుతున్నారు. మల్టీస్టోర్‌రేడ్ కాంప్లెక్సెస్ వచ్చాయి. మీరు ఏ మాత్రం ఆలస్యం చేయకూడదు. ఆలస్యం జరిగితే అందులో పెద్ద కుంభకోణం జరుగుతుంది. అక్కడ పెద్దెత్తున కట్టడాలు జరుగుతూ వుంటే, ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటు అధికారులే ఏమీ పట్టించుకోవడం లేదు. మరొకప్రక్క వాళ్లు వారికి దోహద పడుతున్నారు. వాళ్లు కోర్టుకు వెళ్లి స్టేలు తెస్తున్నారు. అక్కడ ఎంక్వయిరీ చేస్తే, 25 పైసలకు గజం చొప్పున లీజుకు ఇచ్చినట్లు ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటు వారు చెబుతున్నారు. నిజంగా చూస్తే, వారు సబ్‌లీజుకు ఇవ్వడంవల్ల, నెలలో కొన్ని లక్షల రూపాయలు కిరాయి తీసుకొంటున్నారు. మనము చట్టములో ఏమాత్రం లొసుగులు లేకుండా ఒక బిల్లును తీసుకొని వచ్చిన తరువాత అది రాష్ట్రపతి పరిశీలనలో వున్నప్పుడు, ఎంతో కాలం నుండి ప్రభుత్వము దాని విషయంలో పట్టించుకోకపోవడం విచారకరమైన విషయం. వెంటనే దానికి విచారణ కమిటీని వేస్తారా? లేక సభా సంఘాన్ని వేస్తారా? ఏవిధంగా దీన్ని నిరోధిస్తారు? వంద కోట్ల ఆస్తులు అక్రమంగా వాళ్ల చేతులోకి పోయే ప్రమాదముంది. ఆ నాడు ఏ ఉద్దేశముతో అయితే నిజాం పరిపాలనలోగానీ, తరువాత

వచ్చిన ప్రభుత్వాలు గానీ పారిశ్రామికవాడలలో పరిశ్రమలనే నెలకొల్పితే ఉద్యోగాలు వస్తాయనే ఉద్దేశముతో పేదలకు మేలు చేకూరుతుందనే ఉద్దేశముతో ఆ రోజు ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేటుగా చేశారు. ఈ రోజు మల్టీ - స్టోరీడు బిల్డింగ్స్ కడుతున్నారు. వెంటనే కఠినమైన చర్యలు తీసుకోకపోతే - చార్మినార్ చౌరస్తాలో పట్టపగలు ఈ విధంగా అక్రమాలు జరుగుతూ వుంటే మనం చూస్తూ వూరుకోవడం మంచిది కాదు. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ పరిశ్రమల శాఖామంత్రి రామచంద్రారెడ్డిగారు వున్నారు. ఇదివరకే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వము ఇటువంటి బినామీదార్ల ఆట కట్టించడానికి ప్రజల ఆస్థులను దోచుకోకుండా పరిరక్షించడానికి సరియైన సామాజిక న్యాయం కల్పించడానికి ఒక బిల్లును తయారు చేయడం అందరికి తెలుసు. ఆ బిల్లును రాష్ట్రపతి కన్సెంట్ కోసము పంపడం జరిగింది. ఒక ప్రక్క పరిశ్రమలుండగా దాన్ని ప్రభుత్వము తొందరచేసి, ఇది చాలా అత్యంత ముఖ్య మైన విషయం, కోట్లాది రూపాయలు ప్రజల ఆస్తికి సంబంధించింది. కాబట్టి, దీన్ని వెంటనే ఆమోదించాలి, ఎప్పుడో శాసనసభ ఆమోదించింది. గవర్నరుగారి ఎండార్స్‌మెంటు కూడా జరిగిందని గౌరవ సభ్యులు చెప్పడంద్వారా తెలిసింది. కనుక త్వరలో అక్కడ నుండి ఆమోదాన్ని తెచ్చి, దీన్ని అమలు చేయాలితప్ప, ఈ బిల్లు రాష్ట్రపతి ఆమోదంలో వుండగా బినామీగా ఏదో పేర్లమీద మరొకవిధంగా వ్యవహరించడం గాని, ఆ ఫైల్ విషయంలో ప్రభుత్వము వ్యవహరించడం గానీ ధర్మం కాదు. ప్రజల ఆస్థులను రక్షించండి. కేవలం ఎవరయినా గుత్తాధిపత్యం తీసుకొని, డబ్బు వుందికదా, పరపతి వుందికదా, తెలివి తేటలున్నాయి కదా అని ఎంచి, ప్రజల ఆస్తులను విలువైన కోట్లాది రూపాయలను కూడా వారి స్వార్థం కోసము ఈవిధంగా ఆక్రమించడానికి మరొక విధంగా అమ్మడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నప్పుడు దాన్ని ఎదుర్కోవడం మనందరి బాధ్యత. ఇది అందరికి తెలుసు. మీరు పెద్దలు. తెలుగుదేశం చేసింది కూడా తెలుసు. ఆనాడు సభ్యులందరి ఆమోదం మీద ఈ బిల్లును తయారు చేశాము. ఈ ఆస్తులను రక్షించండి. కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకోండి. ఏదయినా అన్యాక్రాంతము కాకుండా పరిరక్షించండని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, చాలా సుదీర్ఘమైన నోటును సర్క్యులేట్ చేయడం జరిగింది. ఉపన్యాసకులు చెప్పిన సబ్జెక్టు అన్నీ కవర్ అయ్యాయి. ఆశయాలు, ప్రిన్సిపుల్స్ దగ్గర ఏమీ భేదం లేదు. గౌరవనీయ ప్రతిపక్ష నాయకులు చెప్పినా, విద్యాసాగరరావుగారు బి.జె.పి. నాయకుడు చెప్పినా కాంగ్రెసు సభ్యుడు కోదండరెడ్డిగారు చెప్పినా అభిప్రాయ భేదం ఏమీ లేదు. ఆ ప్రభుత్వము పాస్ చేసింది. నేను అభినందిస్తు న్నాను. చాలా మంచి పని చేశారు. జనార్ధనరెడ్డిగారు వారి నాయకత్వములోని ప్రభుత్వము కానీ, అప్పటి ఎన్.టి. రామారావుగారి నాయకత్వంలోని ప్రభుత్వము కానీ బిల్లును తెచ్చి పాస్ చేసినందుకు కంగ్రాచ్యులేట్ చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఎన్.టి.రామారావు గారు ఎన్. జనార్ధనరెడ్డిగారిని కంగ్రాచ్యులేట్ చేయవలసిందే. ఏ మాత్రం దాని స్పిరిట్‌ను,

ఉద్దేశాన్ని స్పాయిల్ చేసేది ఏమీ లేదు. మాకెలాటి దురుద్దేశమూ లేదు. మీరు చేసిన చట్టాన్ని ఎలా అమలు పరచాలన్నది మా ఉద్దేశాలుతప్ప మరొకటి లేదు. తప్పకుండా అమలు చేసే ప్రయత్నంలో వున్నాము. దాన్ని గురించి అంతంలో చెబుతాను. నోటును సర్క్యులేట్ చేశాను. చదవకుండా చెప్పమంటే చెబుతాను. దీనిలో చరిత్ర ఫస్టు పేజీలో వుంది. ఉద్దేశాలు 4వ పేరాలో వున్నాయి. ఈ చట్టాన్ని పాస్ చేశారు. మనందరం భాగస్వాములమే, ప్రతిపక్షములో కాంగ్రెసు వాళ్ళు ఆ రోజు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికి కాంప్లిమెంట్స్ ఇచ్చారు. అమాయకపు కాలంలో ఎకరానికి సంవత్సరానికి రు. 25 లు లీజు వుండేది. పరిశ్రమలను పెట్టమని ఇచ్చిన అమాయకపు కాలంలో అప్పుడు బాంకు బండ్ నుండి ఉస్మానియా యూనివర్శిటీదాకా ఆ కాలంలో ఈ పరిశ్రమలను పెట్టడానికి 99 సంవత్సరాలకు లీజుకు ఇచ్చారు. అప్పుడు అమ్మే పద్ధతి లేదు. ఢిల్లీలో కూడా ఇదే పద్ధతి వుండేది. ఈ లీజుకు బోర్డు ట్రస్టును కూడా ఏర్పాటు చేశాము. సిటీ ఇంప్రూవ్‌మెంట్ బోర్డుద్వారా పరిశ్రమలు వచ్చాయి. చాలా మంది పరిశ్రమలు పెట్టారు. చార్మినార్ సిగరెట్ ఫ్యాక్టరీ, గోల్కొండ పరిశ్రమలు అందులోనే వున్నాయి. అక్కడ ప్రెస్టేజి పరిశ్రమలు వున్నాయి. రోజులు గడిచే కొద్దీ పరిశ్రమలు పెరిగాయి. కొన్ని పరిశ్రమలు మూల పడ్డాయి. కొన్ని పరిశ్రమలు గోడవున్స్‌గా వాడుకొంటున్నారు. కొన్నింటిని వాడుకోవడం లేదు. తెలుగుదేశం కన్నా, గతములో వున్న కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము కానీ, ఆ తరువాత తెలగుదేశం ప్రభుత్వము కానీ, వున్నటువంటి అగ్రిమెంటు ప్రకారం ఈ భూమిని సాధించగలుగుతాము. దీన్ని పరిశ్రమల వారికే ఉంచేటట్లు చూస్తామని చాలా ప్రయత్నం చేశారు. 1980కి ముందు. 1980 తరువాత 89 వరకు చాలా ప్రయత్నం చేశారు. ఏదో ఒక సర్క్యులర్ నోటీసు షోకాజ్ నోటీసుగా ఇవ్వడంతోటే వాళ్ళు కోర్టుకు వెళ్ళి ఇంజెక్షన్ ఆర్డర్సు మాకు తేవడం, మాకు వ్యతిరేకంగా జడ్జిమెంటు రావడం వల్ల ఏమీ చేయలేకపోయాము. కనుకనే, చట్టము అవసరమని అప్పుడున్న ప్రభుత్వము భావించి శాసన సభను విశ్వాసములోకి తీసుకొని ఒక బిల్లును ఏకగ్రీవంగా పాస్ చేశారు. దానిలో కొన్ని అభ్యంతరాలను సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారు అడిగారు. (1) పరిశ్రమను ఎవరుఅయితే నడుపుతున్నారో వారి విషయంలో, ఈ చట్టములో వారేమీ పాయింటవుట్ చేయలేదు. వారు అందులోనే కొనసాగుతారా లేక తీసివేస్తారా అని అడిగారు. దానికి జవాబు ఇక్కడ నుండి ముందరే వారు కొనసాగుతారని, వారిని అట్లాగే వుంచుతామని అన్నాము. కానీ ఈ రోజు యాక్టులోని టరమ్స్ కండిషన్స్ ప్రకరాం 25 రూపాయలు ఎకరా వుందంటే హాస్యాస్పదంగా వుంటుంది. ప్రభుత్వానికి వచ్చే ఆదాయం పెరుగుతుంది. వారికి అవసరమయ్యే నీరు విద్యుచ్ఛక్తి, వాటి మెయింటెనెన్స్ చేస్తున్నాము కాబట్టి అది సరిపోదు. కనుక టరమ్స్ అండ్ కండిషన్స్‌ను మార్చి లీజు ఎమౌంట్ విషయంలో అవి కంటిన్యూ అవుతామని ఇక్కడ నుండే జవాబు వ్రాశాము. ఎందరయితే సబ్ లీసీస్‌గా వుండి పరిశ్రమలను నడుపుతున్నారో వారి విషయంలో ఏమంటారని మరల అడిగారు. దీన్నైను ఇండస్ట్రియలిస్టుసు ఎవరైతే ఉన్నారో సబ్ లీసీస్‌గా గాని ఇంకా ఎవరు గాని ఉన్న వారిని, 12.20
వీరిని కూడ మేము కన్సిడర్ చేస్తాము, ఉంచుతాము గాని ఈ రోజు టరమ్స్ అండ్ మ.
కండిషన్సు మేము ఏదైతే పెడతామో లీజు ఎమవుంటు ఇన్‌క్రీజు చేసి ఆ షరతు ఒప్పుకున్నట్లయితే వేస్తాము అన్నాము. ఫైనల్‌గా ఇంకొక క్లారిఫికేషన్ కూడ అడిగితే నేను

మంత్రి అయిన తరువాత మా ఆఫీసర్లతో ఒక టీము పంపినాము. లా డిపార్టుమెంటు, ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటు ఒక ఇండస్ట్రీ చూస్తే సబ్జెక్టు ఆఫీసరుని కూడ పంపినాము. కాని మెయిన్‌గా హోం డిపార్టుమెంటు టాకిల్ చేస్తున్నది. లా మరియు కంపెనీ లా, జస్టిస్ వారు కూడ దీంట్లో ఉన్నారు గాని కో ఆర్డినేటింగు డిపార్టుమెంటు హోం డిపార్టుమెంటు. మా ఆఫీసర్సు వాళ్ళని కలిసి అన్ని ఎక్స్‌ప్లెయిన్ చేసినారు. కరెస్పాండెన్సులో ఎక్సప్లనేషన్స్‌కి బాగా ఉండదని, పోయి కలిసి చర్చించినట్లయితే వాళ్ళకి ఏ అనుమానాలు ఉన్నాయో అవి అన్ని దూరం అవుతాయి ఒక సిటింగులో అంటే మా ఆఫీసర్లు పోయినారు. చాలా చిత్త శుద్ధితో కష్టపడి వారిని కన్విన్సు చేసినారు. బహుశ: కొద్ది రోజులలోనే ఎసెంటు వస్తుంది. ఆ బిల్లులో ఏ చిత్త శుద్ధి లేకుండా మార్పు తేవడం గాని మరి ఆ బిల్లుని ఆచరణలో పెట్టడానికిగాని ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. ఇది కన్‌కరెంటు లిస్టు కనుక ఇరుకులో పడ్డాము లేకుంతే అసెంబ్లీ చట్టము మా చేతిలో ఆల్‌రెడీ ఉన్నట్లయితే దానిని టాప్ ప్రియారిటీకి ఇది చేయగలుగుతాము. వాల్యుబుల్ లాండు. ఏ పర్పస్ కొరకు అయితే తీసుకున్నారో అది వాడుకోని చోట కనికరం అనేది లేనే లేదు. కన్‌కరెంటు లిస్టు కనుక వారి ఎస్సెంటు కావాలి. తమ అనుమానాలు అడిగే హక్కు ఉన్నది. మనము క్లారిఫై చేసినాము తమకు జ్ఞాపకముండవచ్చు. ఒక ఎమెండుమెంటు కూడ చేసినాము. చట్టములో ఒక పర్టిక్యులర్ క్లాజు ఇన్‌కార్పొరేట్ చేసి ఎవరైతే ఆక్యుపెంటు ఇండస్ట్రియలిస్టులు ఉన్నారో వారిని ప్రొటెక్టు చేస్తాము అన్నది కూడ చట్టములో సవరణ చేయబడ్డది. చట్టము అమలు చేయడంలో చట్టము ఆల్‌రెడీగా ఉండి అలస్యము అయితే మీ అనుమానాలు ఆపోహలకు గురి కావాలిగాని ఈ ఇబ్బందులు తెలిసిన తరువాత ఇందులో వ్రాసినాము కూడ. ఇందులో ఎన్ని లెటర్సు రిఫరెన్సు ఉన్నది గౌరవనీయులు విద్యాసాగరరావుగారు చూడాలి. మేము అధికారంకు రాకముందు ఆ గవర్నమెంటు కూడ రాసింది. 2–12–1988 25–4–1989, 21–6–1989, 20–7–1989, 7–9–1989, ఆ తరువాత నేను మినిష్టరు అయినాక కూడ లేటెస్టు అధ్యక్షా, ఇంతకంటే మొదలు 8–1–1990, 7–2–1990, 22–6–1990 ఇన్ని లెటర్సు వ్రాసినాక తుది లెటరు 23–1–1992 నేను మినిష్టరు అయినాక వ్రాసినాను. 5–3–1992 నాడు ఇది అసెంబ్లీ లోనికి వస్తుందని వ్రాయలేదు. నాకు ఇది వరకు తెలియదు కూడ. నిన్ననే తెలిసింది. ఇది రాని పర్యాప్య చేస్తున్నాను. నేను ఢిల్లీ పోయినప్పుడు సంబంధిత మినిష్టర్ల దృష్టికి తెచ్చినాను ఇది. లా అండ్ కంపెనీ మినిష్టరుకి తరువాత హోం మినిష్టరుగారు చవాన్‌ని కూడ కలిసినాము. ఇది మాకు చాలా ముఖ్యం అండి అని చెప్పబడ్డది. మేము దీని ప్రయత్నంలో ఏమీ వెనుకకు పోవడం లేదు. అది తెస్తాము. బహుశ: వచ్చేస్తాది అని కూడ నేను అనుకుంటాను. చట్టము సంబంధించి నంతమటుకు మాకు ఏమీ మార్పు తేవాలని లేదు. దీన్ని ఇండస్ట్రీ నుంచి ఇంకొక దానికి కన్వర్టు చేయాలని లేదు. కాని ఈ రోజు ప్రెజంటు సిట్యువేషన్‌లో అక్కడ కాలుష్యము ఇండస్ట్రీస్ మాత్రము కొద్దిగా పెట్టేందుకు వీలు లేదు. ఎవరైతే కాలుష్యము ఇండస్ట్రీస్ పెట్టినారో దానిని డైవర్సిఫికేషన్ చేసుకుని ఇంకా ఏదైనా కాలుష్యము లేకుండా ఇండస్ట్రీ పెట్టుకోవడం భావ్యము అని మేము భావిస్తున్నాము. దానికి కూడ మేము ఇందులో మార్పు తెచ్చే అవసరం లేదు, డిపార్టుమెంటల్‌గా. తరువాత అధ్యక్షా, ఎవరెవరికి అయితే షోకాజు నోటీసులు ఇచ్చినారో ఎవరైతే ఇల్లీగల్ ఆక్యుపెంట్సు, ఇందులో రెండు విధాల

ఇల్లీగల్ ఆక్యుపెంట్సు ఉన్నారు. నంబర్ 1, మెయిన్ లెస్సి, సబ్ లెస్సీలకు ఇచ్చినారు. సబ్ టెనెంట్సుకి ఇచ్చినారు. ఇది ఒక కేటగిరీ. రెండవది పార్టనర్‌షిప్ డీడ్‌లో ఐదు మంది పార్టనర్లు ఉంటే ఇప్పుడు ఎవరికైతే ఇవ్వదలంచుకున్నాడో వాడిని పార్టనరుగా చేర్చు కున్నాడు. చేర్చుకుని పార్టనర్‌షిప్ డీడ్ కొత్తది రిజిష్టరు చేసి వీడు అందులో పార్టనరుగా చేరి పోయినాడు. ఈ రెండు తీరుల ఇల్లీగల్ ఆక్యుపెంట్సు ఉన్నారు. ఇద్దరు కూడ ఇల్లీగల్ ఆక్యుపెంట్సే. అయితే ఇల్లీగల్ ఆక్యుపెంట్లలో ఎవరైతే స్మాల్ ఇండస్ట్రియ లిస్టులో వాళ్లని ప్రొటెక్టు చేస్తారని; గౌరవనీయ సభ్యులు కూడ చెప్పినారు గవర్న మెంటాఫ్ ఇండియా కూడ అడిగింది. వారు జెన్యూను ఇండస్ట్రియలిస్టులు అయితే మేము తప్పకుండా ప్రొటెక్టు చేస్తాము. వాళ్ళు కూడ బినామీ పెట్టుకుని అదే విధంగా ఉన్నట్లయితే న్యాయంగా లీగల్‌గా చేస్తే విద్యాసాగరరావుగారు చెప్పాలి. ఇద్దరు కూడ ఇల్లీగల్ ఆక్యుపెంట్సే. పార్టనర్‌షిప్ ద్వారా వచ్చిన అగర్‌వాల్ గాని లేక మీకు వచ్చి ఈ బ్రీఫింగు చేసిన 3, 4 వ్యక్తులు ఎవరైతే అగర్‌వాల్‌తో ఎఫెక్టు అయినారో వాళ్ళుగాని ఇద్దరూ ఇల్లీగల్ ఆక్యుపెంట్సే —

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:– నేను అందుకోసమే, మంత్రిగారు అంటారనే నేను స్పష్టంగా చెప్పానాను. ఇదివరకు గవర్నరుగారికి ఒక మెథడు ఉంది. దాని ద్వారా నేను చెప్పానాను. మాకు ఎవరో ఇద్దరు ముగ్గురు వచ్చి బ్రీఫ్ చేసిన అంశం కాదిది.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:– నా ముంగట ఉన్న సమస్య చెబుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:– నాకు బ్రీఫ్ చేసింది మీరు ఎందుకు మెన్షన్ చేస్తారు.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:– బ్రీఫ్ చేయనిదే ఫైలు నంబర్లు ఎట్లా వస్తాయి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:– అవుట్ ఆప్ ది మెమోరాండం నేను అడుగుతున్నాను. From the memorandum given to the Governor I have taken the G.Os.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:– అధ్యక్షా, ఇంతకంటే చిత్త శుద్ధి ఉన్న ప్రభుత్వం లేదు. రాదు అని నేను అంటాను. గవర్నరుగారికి ఒక మెమోరాండం ఇచ్చింది, నాకు ఒక కాపీ ఇచ్చినారు. నేను అదే రోజు 11 గంటలకు ఎంతమంది శాసన సభ్యులు దీంట్లో సంతకము పెట్టినారో వారిని రమ్మని నా ఆఫీసర్సుని నా రూంలో హాజరుంచినాను అధ్యక్షా. ఇది నేను 8 రోజుల క్రింద వ్రాసింది. క్రొత్తగా వ్రాసింది కాదు. మీరు నోటీసు ఇవ్వక ముందు చేసింది అధ్యక్షా. ఇది గవర్నరుగారి మెమో అధ్యక్షా. ఇది సిగ్నేటరీస్‌కి నోటీసు ఇచ్చినాను నేను ఈ రోజు 11 గంటలకు మీటింగు పెడతాము రండి అని. వాళ్లకు వాస్తవాలు చెప్పి వాళ్ల అపోహలు, ఈ మెమోరాండంలో అపోహలు ఎక్కువ ఉన్నాయి.

వాస్తవాలు కంటే. వాళ్ల స్పిరిట్ మేము కూడ ఒప్పుకుంటాము. కనుక పిలిచి వాళ్లతో చర్చింపుతామని మా ఆఫీసర్లను కూడ రెడీ పెట్టినాము. ఫైలు కూడ రెడీ పెట్టినాము. ఈ లోగా మరి నీ లెటరు వల్ల ఇన్‌వెస్టిగేషనో లేక మీ అంతట మీరు ఇచ్చినారో నేను చెప్పలేను గాని నిన్న 9-30 రాత్రికి నాకి సబ్జెక్టు ఉన్నదని చెప్పినారు. ఈ సబ్జెక్టు కూడ అధ్యక్షా, ఎట్లా ఉండాలో అట్లా లేదు. ఏమి అడగ దలచుకున్నారో మీరు, నాకు అర్థము కాలేదు. Hardships of small-scale industrial units in the industrial area of Ajamabad in Hyderabad. అన్నారు. ఇటువంటి ఇండస్ట్రియలిస్టులు, జన్యువైన్ ఇండస్ట్రియలిస్టులు గవర్నమెంటు నుంచే లీజు తీసుకున్నది ఒక కేటగిరి ఉన్నది. దీంట్లో పెద్ద ఇండస్ట్రియలిస్టులు ఉన్నారు, చిన్న ఇండస్ట్రియలిస్టులు ఉన్నారు. వాళ్ల జోలికి పొయ్యేది లేదు. ఎక్కువకి ఎక్కువ ఏమన్న లీజు ఎమవుంటు కొత్త చట్టము వచ్చినాక పెంచగలిగితే పెంచుతాము వాళ్లని ఎవరూ ముట్టేది లేదు. స్మాలు గాని, మీడియమ్‌గాని, మేజర్‌గాని సబ్‌టెనెంట్సు ఉన్నారు. ఎవరైతే లెస్సీస్‌తో మళ్ల మీరు లీజు తీసుకున్నారో లేకపార్టనర్‌షిప్‌లో జాయిన్ అయి ఈ అగర్వాల్ అని వానిది మూడు ఇండస్ట్రీస్‌లో ఒక కేటగిరి అధ్యక్షా, వాడు పార్టనర్‌షిప్‌గా జాయిన అయినాడు. యూసఫ్ అండ్ కంపెనీలో తరువాత నేషనల్ ఇంజనీరింగు సర్వీసెస్, నవనీత అయిల్సు, పనస్కరం ఇండస్ట్రీస్ వీటిని గవర్నర్ మెమోరాండంలో మెన్షన్ చేసినారు కనుక నేను బ్రీఫ్ చేసినారు అనే పదము వాడినాను. నాకు కొంచెం తెలుగు గట్లగట్లాగే వస్తాది. ఉర్దూలో మాట్లాడ మంటే .ఇప్పుడు మీ అందరికి అర్థము కాకున్నా చాల చక్కటి ఉర్దూలో మాట్లాడగలుగు తాను. కొంత ఇంగ్లీషు దానికంటే కొద్దిగా తక్కువ తెలుగు అంతకంటే తక్కువ. ప్రయత్నం ఎందుకు చేస్తున్నాను తెలుగులో చెప్పేది అంటే మీరు ఎప్పటికి కోరుతారు, తెలుగులో చెప్పండి అని చెబుతున్నాను. గాని ఈ ముగ్గురు మెన్షన్ చేసినారు గవర్నరు మెమోరాండంలో. వాళ్ళు సబ్ టెనెంట్సు. అగర్వాల్ పార్టనరుగా జాయిన్ అయి లా దృష్టిలో ఇద్దరూ కూడ ఇల్లీగల్ ఆక్యుపెంట్సు. In view of the law and on humanitarian grounds and in view of the sentiments expressed by the Hon'ble House we will definitely consider those people and we would not help any big man or small man who is not a genuine industrialist. We will certainly help the genuine people. ఇది ఈ ఏక్టుకి సంబంధించింది. అధ్యక్షా, మెమోరాండంకి సంబంధించి నేను ఈ రోజు ఒక మీటింగు పెట్టినానను. ఇది అయినాక కూడ మీరు రావచ్చు. ఏది దాపరికం లేదు. చిత్త శుద్ధితో ఈ చట్టము అమలు చేసి ఈ అమలు కావడంలో ఆలస్యం అవుతూ ఉంటే నేను ఒక మీటింగు పిలిచినాను మా ఆఫీసర్లతో. కోర్టులో కేసెస్ ఒక 20, 30 ఉన్నాయి. సుప్రీము కోర్టులో ఉన్నాయి, హై కోర్టులో ఉన్నాయి. క్రిందికెల్లి మీది దాక మేము ఓడిపోయాము అధ్యక్షా, తెలుగుదేశం గవర్నమెంటులో ఓడిపోయాము, అంతకు ముందు ఉన్న పురాతన కాంగ్రెస్ గవర్నమెంటులో ఓడిపోయినాము. కొత్తగా వచ్చిన కాంగ్రెస్ గవర్నమెంటులో కూడ ఓడిపోయినాము. ఇది కేసు వేసిన గడియ పొరబాటో లేక ఏ కారణమో గాని ఒక్క కేసు గెలిచింది నా దృష్టికి రాకుంటే నేను మా ఆఫీసర్లందరిని పిలిచి ఆ ప్రొసిడింగ్సు చదివినారే, అది నేను పిలిచినాను ఆ మీటింగు. మా

దగ్గర రిప్రజెంటేషన్ ఎంటర్‌ప్రినార్సుతో మాట్లాడి ఏదైనా అవుట్‌స్టైడ కోర్టు సెటిల్ కాగలుగుతాదా అవర్ టరమ్సు, మా టరమ్సు ఏమిటంటే ఆకుపైపేషన్‌లో ఉన్న ఇండస్ట్రియలిస్టులకి మేము కొత్తగా లీజు డీడ్ ఇస్తాము. ఈ రోజు మార్కెట్ రేటుతో మాకు కిరాయిలు ఇవ్వాలి, రెంట్సు ఇవ్వాలి ఏమైనా వారు ఒప్పుకుంటే మాట్లాడే అవకాశం ఉన్నది, జనరల్గైజు చేసి చెప్పినాము. మా ఆఫీసర్సు పోయి వాళ్లని కదిలించే వరకు వాళ్లు చిత్త శుద్ధితో దీన్ని యోచించుకోకుండా నాకు రిప్రజెంటేషనులు ఇస్తున్నారు, మీ అందరికీ కూడ ఇస్తున్నారు. వారు కొంచెము ఫ్యాక్ట్సును ట్విస్టు చేసి చెబుతున్నారు. మేము మీటింగులో ఏమి నిర్ణయం చేసినాము అంటే ఎన్ని రోజులు లిటిగేషన్ ప్రెసిడెంటు ఎసెంటురాక ముందు కూడ మనము ఏమైనా చేయగలుగుతామా అని యోచించినాము. ప్రెసిడెంటు ఎసెంటు వచ్చినా ఈ కోర్టులో లిటిగేషను ఉన్నది కనుక ఇది మరల అడ్డము వస్తాది, మీరు అవుట్ స్టైడు కోర్టు ఏమైనా సెటిల్ చేసుకుంటే చేసుకోమన్నాము. ఈ పర్టిక్యులర్ కేసులో ఈ సబ్-టినెంట్సు వచ్చినారు నా దగ్గరికి. అగర్వాల్ అనేవాయన వచ్చినారు. మెమోరాండం ఇచ్చినారు. నా దగ్గర ఉన్న ఈ దానికి సంబంధించి. దీంట్లో మేము ఏమీ ఆర్డర్సు వేయము. సలహా ఇచ్చినాము. నంబర్ 1. ఇంటర్ డిస్ప్యూట్సు ఉన్నవి. ఒక యూసఫ్ అండ్ కంపెనీ మా ముంగల ఉండి ఉంటే కంప్లీట్‌లీ Inter-State dispute. One of the partners who joined later and another sub-lesse- మధ్యలో తగాదా ఉన్నది. ఫైలు ముందు కూర్చుని నిర్ణయం చేసుకోండి. నిజంగా ఇండస్ట్రి నడిపితే మాత్రం మిమ్మల్ని తీసివేయమండి అని ఓరల్‌గా చెప్పి మేము ఫైలు మెంటెయిన్ చేస్తాము. Certainly either assent of the Act or any outside settlement. కాని మేము అవుట్‌స్టైడు సెటిల్‌మెంటు వాళ్లని ఎవిక్టు చేస్తామని వారిని నష్టము చేస్తామని కాదు. ఆ చట్టప్రకారంగా ఇద్దరు కూడ ఇల్లీగల్ కబ్జా ఉన్న వాళ్లే. వాళ్లని తీసి వేసి ఏమి చేయాలి అనేక్లాజు గవర్నమెంటాఫ్ ఇండియా చెప్పిన తరువాత ఎమెండు చేసినాము. వాళ్లని కనికరం వేయవచ్చు. చట్ట విరుద్ధం ఏమీ కాదు వాళ్లనీ కనికరం చేయడం. నిజంగా చేయవలసిందే. ఇప్పుడు ఉన్న ప్రభుత్వం కూడ వారికి సహాయం చేయాలనే ఉద్దేశం ఉంది. స్మాల్‌స్కేలు అయినంత మాత్రాన దీంట్లో అబద్ధం ఇండస్ట్రీస్ లేవని లేక బోగస్ ఇండస్ట్రీస్ లేవని గాని అనేందుకు వీలు లేదు. కావలని వస్తే గౌరవనీయ సభ్యులను లేక ప్రతిపక్ష నాయకులను స్పాటు మీదకి తోలి నిజంగా ఇండస్ట్రీస్ ఉంటే అక్కడికి అక్కడనే మనం క్లియరెన్సు ఇవ్వవచ్చు. స్పాటు మీద లేరు అనుకోండి వారికి ఎవరూ కూడ సహాయం చేయవద్దు. ఇది చట్టముకి సంబంధించి, మెమోరాండంకి సంబంధించి. పోతే అధ్యక్షా, విద్యాసాగరరావుగారు చాల పాయింట్సు చెప్పినారు. నా రిప్లయిలో ఉన్నాయి చాల మటుకు. రెండు మూడు మాత్రమే నేను వారికి చెబుతాను. చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా ఏదో ప్రపోజల్సు అన్నారు. నేను లాయర్ని అధ్యక్షా. అదృష్టవశాత్తు చాలా రోజులు ప్రాక్టీసు చేసిన లాయరుని. బ్రీఫ్ లెస్ లాయర్ని కాను. విద్యాసాగరరావుగారు కూడ చాలా మంచి లాయరు, చాల కష్టపడ తాడు. చదివే అలవాటు ఉన్నది మాకు. ఏ ఫైలులో కూడ డాక్టరు చెన్నారెడ్డిగారు అట్లా ఒప్పుకున్నట్టు ఎడ్వోకేట్ జనరల్ ఒపినియన్ తీసుకున్నట్లు నా దృష్టికి రాదు. ఇంకా వెదకమంటే వెదుకుతాను. రెండవది, మా సెక్రటరీగారు ఏదైనా నోటీసు రాసింది అనేది అది

12.30 ని. కరెక్టు కాదు. నేను మా డిపార్టుమెంటు ఆఫీసర్ల సహకారం పూర్తిగా పొందుతున్నాను. నేను ఉండగా వారు తినడం జరగదు. నేను హెడ్ ఆఫ్‌ది ఇనిస్టిట్యూషన్. ఎవరైనా తిన్నట్లు ఉంటే చెప్పండి. నేను వారిమీద యాక్షన్ తీసుకోవడానికి వెనుకాడను. ఇకపోతే ఖాదీబోర్డు విషయం యిక్కడ సభ్యులు చెప్పారు. ఖాదీబోర్డులో ఏదో కరప్షన్ జరుగుతోందని యిక్కడ సభ్యులు చెప్పారు. కాని మా డిపార్టుమెంటులో అటువంటి పనులు ఏమీ జరగడంలేదని నాకు పూర్తి విశ్వాసం ఉంది. నేను ఫైలు వచ్చినపుడు నోటును పూర్తిగా చదివితేనేగాని సంతకంపెట్టను. ఏమీ అండర డీలింగ్సు ఉండవని నమ్మండి. చివరగా విద్యాసాగరరావు గారు ఒక కాంట్రవర్సీయల్ స్టేటుమెంటు యిచ్చారు. స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్‌ను అందులో పనిచేసే కార్మికులను, బీదవారిని సేవ్ చేయాలని అన్నారు. ఇపుడు స్మాల్‌స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ విషయం తీసుకుంటే సబ్ టెనెంటుగా ఉన్నవానిని జెన్యూవన్ ఉన్నవారికి చట్టంలోనే వారికి సేఫ్ గార్డులు ఉన్నాయి. ఒకరు లీజు తీసుకొని వేరొకరి పేరున జాయింటుగా కలుపు కుంటే అందులో ఎవరిని సేవ్ చేయాలి. ఇద్దరూ కూడా అక్కడ లీగల్ అక్యుపెంట్సుగా ఉంటున్నారు. ఇప్పుడు సభ్యులు అందరికీ తెలుసు. కార్పొరేషన్స్ ద్వారా వీకర్ సెక్షన్సుకు కొన్ని కన్సెషన్స్ ఉన్నాయని తెలుసు. వారి కన్సషన్స్ కొరకు వీకర్ సెక్షన్సు పేరుతో ఎస్.సి., ఎస్.టి., వారికి ఇండస్ట్రీస్ శాంక్షన్ చేసినపుడు అక్కడ ఏమైనా లోపాలు జరిగితే మీకు తెలిస్తే నాకు పాస్ ఆన్ చేయండి. కాని అక్కడ అసలు ఇండస్ట్రీసే పెట్టకుండా బినామీ ట్రాన్సాక్షన్స్ జరిగితే మేము ఊరుకోము. ఇకపోతే యాక్టులోని లోపాలను సవరిస్తూ చేసిన చట్టము ప్రెసిడెంటు అసెంటుకు పంపడం జరిగింది. కాని అక్కడ డిలే జరిగింది. నేను చిత్తశుద్ధితో చెబుతున్నాను. బహుశా యీపాటికి అది ఎసెంటు అయిపోయి ఉంటుంది. ఎందుకంటే 4వ తేదీనాడు హోమ్ మినిష్టరుగారిని కలిసాను. సెక్రటరీలను పిలిపించి వారి వారి సెక్రటరీలతో మాట్లాడడం జరిగింది. ఢిల్లీ నాలుగైదుసార్లు సెక్రటరీలు యీ అసెంటుకొరకు పోయినారు. ఇపుడు యీ అజంజాహి మిల్స్ విషయంలో రిప్రజెంటేషన్స్ వచ్చినాయి. వాటి వల్ల డిలే జరుగుతున్నది. ఎవరు రిప్రజెంటేషన్ చేసినా వాటిని ఫైల్‌చేసి ఫేస్‌వాల్యూని బట్టి చూస్తాము. దానికి ఫేవరు చేయము, అన్యాయము చేయము. ఫేస్‌వాల్యూనిబట్టి జెన్యూవన్ కేసులు చేయడం జరుగుతుంది. వాటికి సెపరేట్‌గా ఒక ఫైల్ మైన్‌టైన్ చేయడము జరుగుతున్నది. ఒక అజంజాహిమిల్స్ విషయం తీసు కుంటే అక్కడ లాండు ఎప్పుడో వారికి లీజుకు యివ్వడం జరిగింది. మేము అజంజాహి మిల్స్ విషయంలో లీడర్సు ఆపోజిషన్ పార్టీలనుంచి అందరినీ పిలిపించి మాట్లాడడానికి ఏర్పాటుచేసాను. ఇది అసలు ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరంలేదు. ఎందుకంటే ఏదో రిప్రజెంటేషన్ మీద నాపేరన ఎడ్రసుచేసినది కాదు కాబట్టి దానిని ప్రక్కకు నెట్టవచ్చును. అలా చేయకుండా కండీనియల్ ఎట్‌మాస్ఫియర్‌ను క్రియేట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తు న్నాము. అపోజిషన్ లీడర్సు అభిప్రాయాలు తెలుసుకోవడం జరుగుతుంది. ఇపుడు అజంజాహిమిల్స్ లాండ్సు అప్పటిరోజులలో చవకధరలో యిచ్చాము. వారు దానిమీద కోట్ల రూపాయలు సంపాదించుకున్నారు. ఆ లాండు కాస్ట్ చాలా పెరిగిపోయింది. ఇపుడు మేము ఎవరైతే యాక్చువల్‌గా లాండుమీద ఇండస్ట్రీలో పొజెషన్‌లో ఉంటారో వారి విషయంలో కన్సిడరేషన్ చేయడం జరుగుతుంది. వీకర్ సెక్షన్సుకు వెసులుబాటులు యాక్టులోనే ఉన్నాయి. ఇండస్ట్రియల్ గుడ్ రిలేషన్‌షిప్ మైన్‌టైన్ చేయవలసిన బాధ్యత మా ఇండస్ట్రీస్

డిపార్టుమెంటు మీద ఉంది. దానిని తప్పకుండా చూస్తాము. మేము ప్రజాశ్రేయస్సును దృష్టిలో పెట్టుకొని యీ అజంజాహీ మిల్స్ విషయంలో చూస్తాము. ఇక్కడ సబ్‌లీజుకు యివ్వడం జరిగింది. సబ్ టెనెంట్ పొజెషన్‌లో ఉన్నాడు. అతను ఇల్లీగల్ ఆక్యుపెంటు. ఏదోరకంగా పద్ధతి అవలంభించి అందరికీ న్యాయం చేయాలి. ఎన్.టి.ఆర్.గారు టైము లోని యిండస్ట్రియల్ రిలేషన్‌షిప్ విషయాలలో పాస్ చేసిన చట్టాలు ఉన్నాయి. ఇపుడు యీ అజంజాహీ మిల్స్ సర్వే నెంబరు 30లో ఉంది. ఆ సర్వేనెంబరు ఆ రోజులలో గుట్టలలో కొండలలో ఉంది. కాబట్టి తరువాత కొలవవచ్చునని చాలావాటికి 30 సర్వేనెంబరు వేసారు. దానివల్లే లాండు లిటిగేషన్స్ ఎక్కువ అయినాయి. తెలంగాణా ప్రాంతంలో యీ 30 సర్వే నెంబరు మీద చాలా భూములు ఉన్నాయి. 30 సర్వే నెంబరు అంటే చాలా లిటిగేషన్ భూమిగా తయారు అయింది. వెట్‌గా వేసి దాని టోటల్ ఎకరాలు యిన్ని అని వేస్తారు. అది తరువాత కొలుస్తాము అంటారు. అది కొలవడం జరగదు. అతరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ అయి ఆ లాండు కొలతలు లేకుండా అట్లాగే ఉండిపోయింది. ఈ 30 సర్వే నెంబరుమీద చాలా ఫిర్యాదులు వస్తున్నాయి. మేము ఎవరికీ అన్యాయం చేయదలచుకోలేదు. ఈ విషయాలన్నీ యీ సభకు తెలియపరచడానికి నాకు అవకాశం యిచ్చినందుకు అధ్యక్షులవారికి ధన్యవాదాలు తెలుపు కుంటున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- మంత్రిగారు ఏ భాషలో చెప్పినా ఇంత పెద్ద ఇష్యూను చాలా చల్లబరిచే విధంగా, చాలా శాంతముగా జవాబు ఇచ్చి అసలు విషయాన్ని దాటవేశారని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. 12.40 మ.

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

మీతో మేము ఒకటి స్పష్టముగా చెప్పేది ఏమిటంటే ప్రభుత్వం మారిన తరువాత ఏవయితే గౌరవనీయ మంత్రిగారు అంటున్నారో సబ్‌లెస్సీ కానివ్వండి ఉపకౌలుదారు కాని, లేకపోతే అనాధరైజ్డ్ ఆక్యుపెంటు కాని ఒకవేళ వాడు రియల్‌గా ఇండస్ట్రీని నడుపుతూ ఉన్నట్లయితే ఈ చట్టం ప్రెశిడెంటుగారి ఆమోద ముద్ర వేస్తే వారు హక్కుదారులు అవుతారు.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- కాదు - ఆటోమేటిక్‌గా కారు.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- They have to apply to the Government after due verification.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- ఆటోమేటిక్‌గా అయ్యేది ఒకటే కేటగిరీ. That too subject to rents.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- According to the Bill -- ఆ బిల్లులో మీరు రూపొందించిన అన్ని అంశాలు పూర్తి చేసుకుంటేనే అవుతారు. ఆ బిల్లులో వివరించారు. మీరు ఒకసారి చూడండి. నేను మీతో మనవిచేసేది ఏమిటంటే

ప్రభుత్వం మారిన తరువాత ఎవరైతే కౌలుదారులు ఉన్నారో ఎవరి చేతిలో అయితే భూమి లేదో వారు అవకాశం తీసుకొని ఉపకౌలుదార్లుగా ఉంటూ ఇండస్ట్రీస్ పెడుతున్న వారిని గూండాలతో వెకేట్ చేయించి ఈ కౌలుదారులకు భూమి అమ్మే విధముగా డాక్టర్ చెన్నారెడ్డి గారితో సంప్రదించి చేయించుకుందామనే ఆశతో వారు వచ్చారు. దానికి కోట్లాది రూపాయలు ఎర చూపి సిద్ధముగా ఉండినారు. This was referred by the then Hon'ble Chief Minister, Mr. Channa Reddy, to the Advocate General. అయన ఎండార్స్‌మెంట్ చేశారు. ఆ ఎండార్స్‌మెంట్ అనేది ఈ బిల్లుకు సంబంధించిన ఫైలులో ఉంటుంది. ఆ బిల్లుకు సంబంధించిన ఫైలు తెప్పించండి. బహుశా వారు చూశారో చూడలేదో. నేను ఉందని ఖచ్చితముగా చెపుతున్నాను. బిల్లుకు సంబంధించిన ఫైలు పంపితే స్పష్టమవుతుంది.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- అది ఉన్నదో లేదో కాని నేను దానిని పాటించను. ఉన్నా కాని I am assuring you we won't do like that.

Mr. Speaker:- The matter is over.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- మీరు చాలా ఈజీగా తీసుకోడానికి వీలులేదు. నేను స్పష్టముగా చెపుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- దీనికి ఈజీ ఏమి ఉంది. 304 మొత్తం సాయంత్రము వరకు తీసుకున్నా.... You have taken much time.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అసలు బేసిక్ బిల్లు ఏమిటంటే ఎవరయితే కౌలు దార్లు ఉన్నారో ఈ కౌలుదార్లు బినామీ ట్రాన్సెక్షన్స్ వల్ల ఎన్నో స్కాండల్స్ కోట్ల రూపాయలు దీనికి ఎరగా పెట్టి వారు స్వంతము చేసుకోవాలనే ఉపాయముతో ఉన్నారు. ప్రభుత్వం నుంచి ఫ్రీగా పట్టాలు చేసుకోవాలని ఆలోచిస్తున్నారు. వారు ఎక్విట్ చేస్తున్నారు. అంతేకాకుండా ఈ అవకాశం తీసుకొని ప్రెసిడెంట్ ఎసెంట్ ఇచ్చే లోపల వీరందరిని ఎవిక్ట్ చేసి మేము ఉందామనే ఉద్దేశముతో ఈ ప్లాట్ నెం. 14/1, 24/2లో అగర్వాల్ అని అతను ఇన్‌డిక్ట్ అయినాడు. To show that as if he is the original lessee ఒరిజినల్ లెస్సీ వేరు ఇక్కడ. ఇంతకుముందు నేను చెప్పినట్లుగా షా అండ్ కంపెనీ అతను ఉండగానే ఈ అగర్వాల్ అనే అతను మరి వేరి అర్డర్స్ ప్రకారంగా మీరు ఫైలు మూవ్ చేసి How he is induct? At whose instance the Commissioner of Industries sent a proposal on 18-11-1991, recommending Mr. Agrawal as a direct lessee and it is okayed by the Principal Secretary, much against the earlier decision, dt. 21-10-1991? వీరిని ఒరిజినల్ లెస్సీగా చేస్తే Now he will become everything. ఈ ఒక్క ఫైల్ గురించి చెపుతున్నాను. మిగతా ఫైల్స్ అన్నీ మీ దగ్గరకు వచ్చాయి. మీరు ప్రెసిడెంట్‌గారి ఎసెంట్ తీసుకొని ఆలోచించకుండా

How this Aggrawal is dare enough to approach you? ఇది ఫిషీగా, స్కాండలస్‌గా, కోట్ల రూపాయల లాలూచీ లేదంటారా మీరు? ఈ ఫైలు తెప్పించండి మీరు. Hon'ble Speaker, Sir, my only submission is, this file IF 581 సభ ముందు ఉంచండి. ఈ బిల్లుకు సంబంధించిన ఫైలు సభ ముందు ఉంచండి. ఏ విధంగా ప్రభుత్వం మారిన తరువాత లాలూచీ పడుతున్నారో వారు, సంబంధిత అధికారులు కానివ్వండి, మంత్రులు కానివ్వండి అనేది స్పష్టమవుతుంది అని మనవి చేస్తున్నాను. ఒకవేళ లేకపోతే, మీరు ఫైల్ తెప్పించి చూస్తే, నేను బేషరతుగా క్షమాపణ చెప్పడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాను. ఇది ఏదో టెక్నికల్‌గా చెప్పడానికి కాదు. To kill the spirit of the Act మీరు అగర్వాల్‌ను ఇండిక్ట్ చేసేటటువంటి అధికారం మీకు ఎక్కడ ఉంది? బేసిక్ చట్టాన్ని ఏదయితే శాసనసభ ఆమోదించిందో ఆ చట్టాన్ని నిర్వీర్యము చేయడానికి అధికారులు ఏవిధంగా ప్రయత్నం చేస్తారు. ఒక అధికారి చట్టాన్ని పకడ్బందీగా చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తాడు. మరొక అధికారి ప్రభుత్వం మారిన తరువాత దానిని నిర్వీర్యము చేసి, నీళ్లుకార్చే విధంగా చేసి కొంతమంది కోటీశ్వరులను ఇండిక్ట్ చేసి వారికి హక్కులు సంక్రమింప చేసే పరిస్థితులు కల్పించారు. అది ఈ ఫైలులో ఉందని అంటున్నాను. కాబట్టి దయచేసి అధ్యక్షా, ఈ రెండు ఫైల్స్ మీ ముందు ఉంచండి. అదే విధంగా ప్రెశిడెంట్ ఎసెంట్ రావడానికి ముందు ఎలాంటి చర్య తీసుకోవాలి. ఇప్పుడు ఒక క్రయిసిస్ ఉంది. ఈ రెండు ఫైల్స్ మీరు తెప్పించుకోవాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను తెప్పించడం తరువాత, మినిష్టర్‌గారు....

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- మీరు చెప్పండి సార్. శాసనసభ పాస్ చేసిన తరువాత ప్రెశిడెంట్ ఎసెంట్ కాకపోతే ప్రజల అవసరాలకు అనుగుణ్యంగా ఒక ప్రభుత్వం డెమొక్రటిక్‌గా గెలిచిన తరువాత ఆ ప్రభుత్వ ఆశయాలు పూర్తి చేసుకోడానికి పద్ధతులు మనము అన్వేషించకపోతే ఇవి నీరుకారిపోతాయి; ఈ బిల్లులు. ఇది మళ్లీ కోటీశ్వరుల రాజ్యమైపోతుంది .....

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎలాబరేట్‌గా మంత్రిగారు రిప్లయి ఇచ్చిన తరువాత మళ్లీ మనము అడుగుతుంటే ఏమి వస్తుంది చెప్పండి?

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఈ 2 ఫైలూ....

మిస్టర్ స్పీకర్:- కాదు — ఏమి చేద్దాము.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- కాదని మీరు చెపితే — ఈ రెండు ఫైల్స్ సభ ముందు ఉంచడములో మీకు ఇబ్బంది ఏమిటి? గ్లేరింగ్ ఇర్రెగ్యులారిటీస్ ఉన్నాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆయన చెప్పిన తరువాత మళ్లీ దీనినే పట్టుకుంటే ఏమి చేద్దాము? మినిష్టర్ ఫర్ ఇండస్ట్రీస్....

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- ఎంత సేపు చెపుతారో చెప్పనివ్వండి. అదయినా నడవనిద్దాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇదే సబ్జక్టు సాయంత్రము వరకు జరిగినా కాదు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఇందులో చాలా స్పష్టముగా కనపడుతోంది. ఈ బిల్లులో over anxiety, indecent hurry of the officials to delcare that fellow as a lessee -- దీనిలో ఫిషీగా ఉంది. స్కాండలస్‌గా ఉంది. Let them be placed before the House.

Mr. Speaker:- Let him reply then. మీరు అడిగిన దానికి ఆయన రిప్లయి ఇచ్చాక క్లోజ్ చేద్దాము.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- న్యాయముగా నేను టెక్నికల్ ఆన్సర్ చెప్పాలంటే ఈ అగర్వాల్ కేసు కోర్టులో ఉన్నది ఇప్పుడు ఏమీ చర్చించడానికి వీలులేదని చెప్పగలుగుతూ ఉండె. ఇంత కష్టపడి మీకు అన్నీ చెప్పాను. మీరు ఏమో ఈ నేషనల్ ఇంజనీరింగు, నవనీత ఆయిల్, వంశకరణ్ అనే వారిని స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీ క్రింద ప్రొటెక్టు చేయమని అంటున్నారని నేను భావిస్తున్నాను. అగర్వాల్ అనేటటువంటి ఆయన పార్ట్‌నర్‌గా జాయిన్ అయ్యాడు. లా ప్రకారం ఇద్దరూ ఇల్లీగల్ ఆక్యుపెంట్సే. మేము చిన్న వారినే చూస్తాము, చట్టములో ఉంది. పార్ట్‌షిప్ ఉన్నవారికి కన్సెషన్ ఇవ్వమన్నారు, ఇస్తాము అన్నాము. నేను ఒకటి అడగదలచుకొన్నాను. మా డిపార్టుమెంట్ వారికి ఏదయినా రిప్రజెంటేషన్ వస్తే క్రింది వారిని రిమార్క్స్ అని అడుగుతాము. ఒక ఆఫీసర్ అతని అభిప్రాయం ఫైల్ మీద పెడతాడు. ఆ విధంగా లీక్ చేయడం మా డిపార్ట్‌మెంట్‌లో ఉన్న లోపం. అది కరప్టు అనేటందుకు వీలులేదు. ఎటువంటి ఆర్డర్ కూడా మేము అగర్వాల్ వ్యవహారములో పాస్ చేయలేదు. కేసు కోర్టులో పెండింగు ఉండేవరకు మేము దానిని ఏమీ చేయలేము. ఈ మూడు చిన్న పరిశ్రమల వారు వస్తే కోర్టులో జడ్జిమెంట్ అయినా మీరు కాంప్రమైజ్ చేసుకోండి లేక చట్టం వచ్చేవరకు, చట్టం వచ్చినా కోర్టు జడ్జిమెంటు చూడవలసి వస్తుంది - మేము అపీలు చేశాము కోర్టులో దానికి వ్యతిరేకముగా. గత గవర్నమెంటు కూడా అపీలు చేసింది. దానికి మళ్లీ మళ్లీ ఒకటి అంటే హార్టు అవుతాను. ఇంద్రారెడ్డి గారు రు. 2 కోట్లు తీసుకుంటున్నారు అన్నారు. ఆయన ఎకౌన్‌టెంటా అధ్యక్షా, ఆయన ద్వారా తీసుకున్నామా? డైరక్టు ఎవిడెన్సు కావాలి కదా కోర్టు ముందు. విద్యాసాగరరావు గారు స్వీపింగ్ రిమార్క్స్ చేశారు. ఇందులో కుంభకోణాలు ఉన్నాయి, ఆఫీసర్స్ తింటున్నారు. మేము తింటున్నాము అంటూ. మాకు అవసరం లేదు స్వామీ డబ్బు; ఆకలితో చస్తాము కాని డబ్బు తీసుకోమని మీకు చెపుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- సమస్య పరిష్కారమైందా, మీరు చెప్పండి.

Sri P. Ramachandra Reddy:- I have sufficiently replied. There is a meeting with M.L.As. I am also inviting

Mr. Vidyasagar Rao, though he is not a signatory. I am convening a meeting of M.L.As. Who gave representation to the Governor. I am going to my chamber, along with them. I request Hon'ble Opposition Leader to accompany them and so let it be closed here.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆయన చాంబర్స్‌కి పిలిచి డిస్కస్ చేస్తాను అన్న తరువాత కూడా. How do you get the matter answered for everything?

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- మీకు మనవి చేసేది, మంత్రిగారు వారు మొదలు చెప్పినటువంటి రిప్లయిలో ఏమి చెప్పారు అంటే, ఇటువంటి లిటిగేషన్స్ వస్తూ ఉండవచ్చు, ఇవన్నీ ఉంటే మళ్ళీ ఒకవేళ ప్రెశిడెంటుగారు ఎసెంట్ ఇచ్చినా కూడా మనము చేసినా ప్రాబ్లమ్ అవుతుంది అన్నారు. ప్రెశిడెంటుగారు ఎసెంటు ఇచ్చిన తరువాత ఈ కోర్టులకు దేనికీ జూరిష్‌డిక్షన్ లేదు. You can takeover the land అందులో ఏమీ లేదు. దానికి మీరు ఫైల్ మూవ్ చేసి ఎవరినో రికమెండ్ చేయవలసిన అవసరం లేదు. నేను ఇంతకు ముందు చెప్పినటువంటి ఫైలులో This was withdrawn by the Government. గవర్నమెంటు అపీలు విత్‌డ్రా చేసి They have facilitated this fellow to enter into the lease of that land. So this is definitely contrary to the very spirit of this Act.

Mr. Speaker:- You can discuss the matter in the chamber of the Minister.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- స్కాండలస్‌గా ఉంది. స్పష్టముగా ఉంది. వారికి ఫైలులో ఆర్డర్స్ పాస్ చేయలేదని అంటున్నారు మంత్రిగారు. ఫైలులో ఆర్డర్ పాస్ చేయకున్నా ఈవెన్ రికమెండ్ చేసినా దానిని లాలూచీపడి చేశారని అంటున్నాను. ఫైలు సభ ముందు ఉంచడానికి అభ్యంతరం ఎందుకు?

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు వారి చాంబర్స్‌లో మాట్లాడిన తరువాత మీరు ఏది అంటే అది నడుపుతాము అంటున్నారు కదా!

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- నేను ఏమీ దాపరికము లేకుండా అన్నీ చెప్పాను. అది రిపిటిషన్ తప్ప ఇంక ఏమీ కాదు. ఆయన లీగల్ ఎడ్వయిజ్ తీసుకుంటాను ప్రెశిడెంటుగారి ఎసెంట్ అయినాక. క్రింది కోర్టు డిక్రీ అగర్వాల్ ఫేవర్‌లో ఉంది. మేము అపీలు వేశాము దానిని సెట్ ఎసైడ్ చేయడానికి. అపీలు విత్‌డ్రా చేసుకుంటే ఆ డిక్రీ ఎన్‌ఫోర్సబుల్ కాదా మీతో కూడా సలహా పొందుతాను.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- but in the meanwhile, if you pose all the points raised....

 రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము: హైదరాబాదునందలి పారిశ్రామిక ప్రాంతమైన అజమాబాదులోని చిన్న తరహా పరిశ్రమల యిబ్బందులను గూర్చి.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- ఇంక ఏమీ చెప్పేది లేదు. ఇంక స్కోప్ కూడా లేదు.

Mr. Speaker:- (To the Minister) He will come to the chamber and discuss as you desired.

Sri P. Ramachandra Reddy:- I am sorry. నేను చాంబర్‌లోకి రమ్మన్నది ఫైలు చూపించే విషయం చర్చించడానికి కాదు, ఫైనల్ ఆర్డర్ ఏమీ లేదు. మీరు ఇందాక లేరు. 7 మంది ఎమ్.ఎల్.ఏలు గవర్నరుగారికి ఒక రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చారు. ఈ రోజు 11-00 గంటలకు నేను మీటింగు పెట్టి ఉంటి. నాకు తెలియదు ఇది లిస్టులో వచ్చింది. ఇక్కడ అన్ని విషయాలు చెప్పాను. ఇంకా మీకు ఏమైనా అనుమానాలు ఉంటే అక్కడికి రండి, వారితోపాటు చర్చించుదాము. రహస్యం, ఎందుకు; అందరం కూర్చొని మాట్లాడదాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

12.50 మ. I won't accept for any further discussion ఉంటే కోదండరెడ్డిగారికి ఇబ్బంది వుండాలి, ఎందుకంటే మెన్షన్ చేసింది ఆయన. పెద్ద ఇండస్ట్రీస్ గవర్నమెంట్ ల్యాండ్‌ను గ్రాబ్‌చేస్తున్నా గవర్నమెంట్ పట్టించుకోవడంలేదని అంటున్నాను. నేను ఇంతకు ముందే సమాధానం చెప్పాను.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా,....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీకు అసలు టైం పట్టించుపలేదు, I have not given time neither to this Bench nor that Bench.

శ్రీ యం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను మంత్రిగారితో మనవిచేసిందేమిటంటే 136 ఎకరాల భూమిలో అక్రమ కట్టడాలు కడుతున్నారు. ఆ కట్టడాలను ఆపడానికి ప్రభుత్వం తక్షణం చర్యలు తీసుకొంటుందా?

Mr. Speaker:- All papers are deemed to have been laid on the Table of the House.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- ఒక్కటే క్వశ్చన్ అధ్యక్షా.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అనామత్‌గా టైంను తింటున్నారు, బయట ప్రజలు నవ్వుతున్నారు.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ సభలో ట్రెడిషన్ ఏమిటంటే నోటీస్పై పలు పార్టీల సభ్యులు సంతకాలు చేస్తారు. అయితే పార్టీ తరఫున ఒకరు మాట్లాడితే చాలు.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మీరు లేనప్పుడు ఇది చర్చకు వచ్చింది· పరిశ్రమల మంత్రిగారు ప్రముఖ న్యాయవాది, విద్యాసాగర్‌రావుగారు న్యాయవాదే, మీరు కూడా న్యాయవాదే, న్యాయశాఖా మంత్రిగారు కూడా ప్రముఖ న్యాయవాదే· ప్రభుత్వ డిపార్ట్‌మెంట్సులో స్టాండింగ్ కౌన్సిల్‌ను, లీగల్ ఎడ్వయిజర్స్‌ను నియమిస్తున్నారు· ఇక్కడ కోట్లాది రూపాయల ప్రభుత్వ భూములు పోతున్నాయి కాబట్టి స్టాండింగ్ కౌన్సిల్‌ను నియమించి భూములను రక్షించుకోవాలి· ఈ పని ఎందుకు చేయడంలేదు? ఒక మంత్రి గారి ఛేంబర్‌లో ఫైల్స్ చూపుతామంటున్నారు, మేము మంత్రిగారి ఛేంబర్‌లో చూడదలచుకో లేదు, స్పీకర్‌గారి వద్ద పెట్టమనండి, అక్కడ చూస్తాము·

Sri P. Ramachandra Reddy:- I never agreed to show the file. I should not be misquoted. బాల్‌రెడ్డిగారు ఓపెన్ యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేషన్ చేశారు· నేను ఇంగ్లీషులో చెప్పాను· నేను ఫైల్ చూపిస్తానని ఒప్పుకోలేదు· నాదగ్గర మీటింగ్ ఉంది అక్కడికి రమ్మన్నాను కాని ఈరకంగా అనడం పద్ధతి కాదు·

(అంతరాయము)

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- మాకు చదువువస్తుంది·

శ్రీ సిహెచ్· విద్యాసాగర్‌రావు:- బాల్‌రెడ్డిగారు ఓపెన్ యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేట్ అని వారు అన్నారు···

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇప్పటికే టైం అయిపోయింది·

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- అక్కడ ఎపార్ట్‌మెంట్స్ కడుతున్నారని కోదండరెడ్డిగారు చెప్పారు· వారికి ప్రభుత్వం స్థలాన్ని లీజ్‌కు ఇచ్చింది ఇండస్ట్రీస్‌ను నడపడానికేగాని ఎపార్ట్‌మెంట్స్ కట్టడానికి కాదు· ఇల్లీగల్‌గా కన్‌స్ట్రక్షన్స్ జరుగుతుంటే ఎందుకు ఆపడంలేదు?

శ్రీ పి· రామచంద్రారెడ్డి:- మా ఇండస్ట్రీస్‌కు సంబంధించిన భూమి మీద ఇండస్ట్రీస్ తప్ప మరేమీ కట్టనివ్వము, ఏమి వున్నా తీసివేస్తాము· కోర్టు డిక్రీలు ఉన్నచోట మంచి లాయర్‌నుపెట్టి మేటర్‌ను ఎక్స్‌పిడైట్ చేస్తాము·

సభా సమక్షములో ఉంచిన పత్రములు

Mr. Speaker:- All the papers that are intended to be laid and placed on the Table of the House are deemed to have been laid and placed on the Table of the House.

PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

1. ANNUAL ACCOUNTS FOR 1990-91 IN RESPECT OF A.P. STATE ELECTRICITY BOARD:

A copy of Annual Accounts for 1990-91 in respect of Andhra Pradesh State Electricity Board as required under Sub-section (5) of Section 69 of the Electricity (Supply) Act, 1948.

2. A.P. FOREST PRODUCE (FIXATION OF SELLING PRICES) ACT, 1989.

A copy of G.O.Ms.No. 227, EFES & T (For-III) dated 10-9-1991, as required under sub-section (2) of Section 10 of the Andhra Pradesh Forest Produce (Fixation of Selling prices) Act, 1989.

3. A.P. FOREST PRODUCE (FIXATION OF SELLING PRICES) ACT, 1989.

A copy of G.O.Ms.No. 228, EFES & T (For-III) dated 10-9-1991 with which certain rules have been made, as required under sub-section(2) of Section 10 of the Andhra Pradesh Forest Produce (Fixation of Selling Prices) Act, 1989.

ప్రభుత్వ సంస్థల కమిటీ నివేదికల సమర్పణ

1. Second Report on the audit paragraphs contained in the Report of the Comptroller and Auditor General of India for the year 1986-87 (Commercial) on the Andhra Pradesh Heavy Machinery and Engineering Limited;

2. Third Report on the audit paragraphs contained in the Report of the Comptroller and Auditor General of India for the year (1986-87) (Commercial) on the Andhra Pradesh Handicrafts Development Corporation Limited;

3. Fourth Report on the audit paragraphs contained in the Report of the Comptroller and Auditor General of India for the year 1986-87 (Commercial) on the Andhra Pradesh Electricity Board - Laying Extra High Tension Lines - 220 KV Double circuit lines from VTPs to Gazuvaka and KTPS to Manugur.

Mr. Speaker:- Reports presented.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం – శాసనసభ ఉద్యోగుల మీద ఎంక్వయిరీ గురించిన పత్రికా వార్త గురించి

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:– అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. ఉదయం ప్రతి పక్షాలన్నీ సంచలనాత్మకంగా స్పీకర్‌కు అవమానం జరిగింది. సభకు అవమానం జరిగింది, అసెంబ్లీ సిబ్బందిపై ఐ.జీ. (ఇంటలిజెన్స్) ఆంజనేయరెడ్డిగారు ఎంక్వయిరీ చేశారు,

అరాచకీయంగా బెదిరిస్తున్నారని చెపితే అలాంటిదేమీ లేదని తమరు రూలింగ్ ఇచ్చారు, ప్రభుత్వం కూడా స్పందించింది. కాని ఇప్పుడు తమరి ఛేంబర్‌లోకి కమిషనర్ ఆఫ్ పోలీస్ వచ్చారని మాకు కబురుచేస్తే మేము వెళ్లి ఆయనతో చర్చించి వస్తుండగా నా కళ్ల ఎదుటే ఒక సంఘటన జరిగింది. డి.ఐ.జి. (ఎస్.బి.) అనుకొంటా – ఎ.కె. నగియా అనే వ్యక్తి డిప్యూటీ ఛీఫ్ మార్షల్ వసంత్‌రావుగారిని బెదిరించడం జరిగింది, నా ఎదురుగుండానే నిన్ను సస్పెండ్ చేస్తాము, నీపై చర్య తీసుకొంటామని అతన్ని బెదిరించడం జరిగింది. దిస్ కెనాట్ బి టాలరేటెడ్. ఈ ప్రభుత్వం సభలో చెప్పేది ఒకటి, బయట చేసేది ఒకటి. వీళ్లకు ఏమాత్రం చిత్తశుద్ధి లేదు. తమకు నేను విజ్ఞప్తిచేసేది – You summon that officer into the House and let him explain and apologise to the House. Otherwise, we will not allow the House to function. ఈ మంత్రులు సభముందు చెప్పేది ఒకటి, బయట చేసేది ఒకటి. ఇప్పుడే నా కళ్ల ఎదుటే ఈ సంఘటన జరిగింది, వెంటనే తమ ఛేంబర్‌లో కూడా చెప్పాను. Immediately you summon that officer and let him explain. Sir, it is a breach of privilege. He has openly threatened the Deputy Chief Marshal. Nobody has security in this House. Therefore, this Government has to resign. The Home Minister has to resign. He cannot continue.

(ఈ సందర్భంలో చాలామంది తెలుగుదేశం సభ్యులు లేచి నిలుచున్నారు)

నాకళ్ల ఎదుటే ఇది జరిగింది. అపొజిషన్ లీడర్ ఎదురుగానే ఈరకంగా బెదిరిస్తే మేము లేనప్పుడు ఈ సిబ్బంది గతి ఏమిటని అడుగుతున్నాను. ఈ మంత్రులకు ఏమైనా బాధ్యత ఉందా అని అడుగుతున్నాను.

(ఈ సందర్భంలో శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్‌అలి కూడా లేచి నిలుచున్నారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:– మీరు వస్తూనే ఇది కావాలంటే ఎట్లా? మీరు చెప్పిందే సత్యమా?

شری محمد وراثت رسول خان:۔ ودھیا دھر راؤ کچھ بول رہے ہیں ۔

مسٹر اسپیکر :۔ آپ یہ بولے ہیں کیا میں صحیح سمجھوں ۔میں ان کو بلاؤنگا اور آپ کو بھی بلاؤنگا ۔کیا آپ بھی بولیں گے ۔

ఆజ్యంవేయవచ్చుకాని మీరు చల్లార్చలేరు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:– అధ్యక్షా, నేను ప్రత్యక్ష సాక్షిని. నా చెవులారా విని ఒక్క క్షణం నిలిచి వెనక్కు తిరిగివెళ్లి వేరిఫై చేశాను కూడా. కేవలం శాసనసభ ప్రొసీడింగ్స్ రికార్డుచేసిన టేప్‌లోని అంశాలు లీక్ అయ్యాయని, ఈ శాసనసభ సిబ్బంది ప్రొసీడింగ్స్‌ను ప్రతిపక్షాలకు లీక్‌చేసిందనే ఉద్దేశంతో, ఇక్కడ డిప్యూటీ చీఫ్ మార్షల్‌గా

వున్న వ్యక్తిని బెదిరించడం జరిగింది. Who is this officer to threaten the Deputy Chief Marshal in the Assembly presence when the Speaker is here, without the permission of the Speaker? How can this officer question the Deputy Chief Marshal?

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను అతనిని పిలిపించి మాట్లాడతాను, అవసరం ఉంటే ఇక్కడికి పిలిపించి మాట్లాడతాను....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మీరు లోపలికి పిలిపించుకొని మాట్లాడితే సమస్య పరిష్కారం కాదు, సభను ఎడ్జర్న్ చేయండి. ఉదయం ఇచ్చిన హామీ ఏమిటి? ఇప్పుడు జరిగిందేమిటి? -

మిస్టర్ స్పీకర్:- మళ్ళీ నేను మీకు మిరియాల వారు ఇవ్వలేను, నేను ఎడ్జర్న్ చేస్తాను అని అంటుంటే మీరు వింటేనా? టీబ్రేక్ కొరకు 5, 10 నిమిషాలు సభను ఎడ్జర్న్ చేసి మాట్లాడదామని నేను చెప్పాలనుకొంటుంటే మీరు అధ్యక్షా, అధ్యక్షా అంటుంటే నేను మిరియాలు, పెప్పర్ ఎక్కడినుంచి తేను మీ అందరికీ ఇచ్చేందుకు? నాకు మీ అందరూ ఇవ్వవలసివస్తుంది.

(Interruption)

It is not the co-operation at all. సబ్జెక్టు వచ్చింది. నేను టీబ్రేక్ ఇచ్చి మిమ్ముల్ని పిలుస్తాను, ఏమి జరిగిందో తెలుసుకొంటాను.

The House is adjourned for ten minutes for tea-break.

(The House then adjourned at 1-00 P.M.)

సభ తిరిగి మధ్యాహ్నం 1-18 గం.లకు సమావేశమైనది.

(సభాపతి అధ్యక్షస్థానములో వున్నారు)

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం - శాసనసభ ఉద్యోగుల మీద ఎంక్వయిరీ గురించిన పత్రికా వార్త గురించి

మిస్టర్ స్పీకర్:- సభ్యులు లేవనెత్తిన విషయంలో అధికారులను లోపల పిలవడం జరిగింది. వారిని అడిగినప్పుడు మాలాఫైడ్ ఇన్‌టెన్షన్ లేదన్నారు. కోపపడడం జరిగింది. స్పీకర్ ఆవరణలో స్పీకర్ అనుమతితోనే రావడం జరుగుతుందని, అక్కడితోనే ఒప్పుకున్నారు. నొ డిస్కషన్ ఎటాల్... ఎవ్రీతింగ్ విల్‌బి మెయిన్‌టెయిన్డ్. టైమ్ అయిపోయింది.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇంటెలిజెన్సు ఆఫీసర్సు అంతా లాబీస్‌లో వుంటున్నారు - వాట్ యీజ్ ది నెసెసిటీ...

మిస్టర్ స్పీకర్:- అది వేరు - ఎడ్మినిస్ట్రేషన్‌లోకి మనం ఎందుకు, లెటజ్ లుక్ ఇన్‌టుది మ్యాటర్. దట్ యీజ్ మై ఎడ్మినిస్ట్రేషన్... డిస్కషన్స్ ఓవర్...

1992-93 సం॥నకు బడ్జెటు (ఓట్ ఆన్ ఎకౌంట్) పై చర్చ॥

شری محمد امان اللہ خان (چندرائن گٹہ) :- جناب اسپیکر صاحب ۔علی الحساب بجٹ پیش کیا گیا ہے وزیر خزانہ کی جانب سے ۔ بڑی افسوس کی بات ہے کہ علی الحساب بجٹ کی ضرورت نہیں تھی ۔ چیف منسٹر نے بارہا اعلان کیا تھا کہ مکمل بجٹ پیش کیا جائیگا ۔ کانگریس کا سیشن جو تروپتی میں چلنے والا ہے اسکی زیادہ اہمیت دی گئی ہے ۔ لیکن انڈین ڈیماکریسی کے اندر جو اسمبلی کی اہمیت ہے اسکی اہمیت کو کم کردیا گیا ۔ سنتوش ریڈی صاحب بجٹ پیش کرتے ہوئے تھوڑے اشعار بھی کہے ہیں ٹھیک ہے ۔ لیکن جو علی الحساب بجٹ پیش کیا گیا ہے وہ صحیح نہیں ہے ۔ اسٹیٹ کے اندر الکٹریسٹی کا کیا حال ہے ۔ کسان پریشان ہیں موٹریں لو وولٹیج کی طرف سے جل رہی ہیں ۔ کسانوں کو الکٹریسٹی برابر سربراہ نہیں ہونے کی وجہ سے کافی پریشان ہیں ۔ آج کسانوں کی پریشانیوں کی وجہ سے ہمارا اسٹیٹ جو چاول کی پیداوار میں شہرت رکھتا تھا الکٹریسٹی برابر ان کسانوں کو فراہم نہیں کرنے کی وجہ سے پیداوار میں کمی ہوگئی ہے ۔ ہمارا اسٹیٹ پورے ہندوستان میں چاول کی پیداوار میں ایک مقام رکھتا تھا ۔ لیکن یہاں پر ہی چاول کی قیمتیں بڑھ گئی ہیں ۔ یہاں پر چاول کی قیمت فی کیلو ۶ روپئے ۷ روپئے ہوگیا ہے ۔ کسانوں کو الکٹریسٹی برابر فراہم نہیں کرنے کی وجہ سے یہ حال ہوگیا ہے ۔ کرپشن ہونے کی وجہ سے الکٹریسٹی کے جو ٹرانسفارمر ہیں وہ بالکل ناقص سربراہ کئے جا رہے ہیں ۔ تھرمل یا نیشنل ترمل پور کے ذریعہ الکٹریسٹی آندھرا پردیش کے حصہ میں جو آنی چاہیئے تھی اتنی نہیں آرہی ہے ۔ الکٹریسٹی کا نظام بالکل ختم ہوگیا ہے ۔ شہر حیدرآباد میں دیکھیں تو معلوم ہوگا کہ کتنا شیٹ ڈاؤن ہو رہا ہے ۔ روزآنہ اخبارات میں ہم پڑھ رہے ہیں ۔ آج آزادی ملکر بھی ۴۴ سال ۴۵ سال کا عرصہ ہوچکا لیکن الکٹریسٹی کا یہ حال ہے ۔ خود اسمبلی کے اندر بھی لائیٹ کئی مرتبہ بند ہوجاتی ہے ۔ الکٹریسٹی کا تو یہ حال ہوگیا ہے ۔ یہاں پر تعلیم کا کیا حال ہے ۔ ہندوستان کو آزادی مل کر بھی ۴۴ سال ہوگئے ہیں لیکن یہاں پر ناخواندگی ختم نہیں ہوئی ۔ لوگ پریشان ہیں ۔ اسمبلی کے اندر بڑی بڑی باتیں کی جاتی ہیں ۔ دیہاتوں میں جاکر دیکھیں ۱۰ ، ۱۰ کیلو میٹر پر ایک پرائمری اسکول بھی نہیں ہے ۔ کیسے غریب لوگ تعلیم حاصل کرسکتے ہیں ۔ ہم کو دیکھنا ہوگا ۔ ہم نے بارہا اسکولوں کے بلڈنگ کے تعلق سے حکومت کو یاد دلائے ہیں ۔ لیکن حکومت کوئی توجہ نہیں لے رہی ہے ۔ چھوٹے چھوٹے ڈپارٹمنٹ آبکاری ، جنگلات جیسے ڈپارٹمنٹ ہیں ۔ ان کے پاس ہاؤزنگ کارپوریشن ہیں ۔ اسی طریقہ سے ایجوکیشن ڈپارٹمنٹ میں بھی ایک ہاؤزنگ کارپوریشن قائم کریں ۔ پرانے شہر میں کئی اسکولس کرایہ کے بلڈنگس میں چل رہے ہیں ۔ دیہاتوں میں تعلیم کا سوال ہی پیدا نہیں ہوتا ۔ شہر حیدرآباد جو آندھرا پردیش کا کیپٹیل شہر ہے وہاں پر مسٹر سنتوش ریڈی صاحب میرے ساتھ چل کر دیکھیں تو معلوم ہوگا کہ مدارس کا کیا حال ہے ۔ کتنے کرایہ کے بلڈنگس ہیں جو 30 سال 40 سال پہلے کرایہ پر حاصل کرچکے ہیں ۔ ان بلڈنگس کے مالک مکان کوئی داغ دوزی نہیں کر رہے ہیں ۔ وہ بلڈنگس بالکل خستہ حالت میں ہوگئے ہیں ۔ بعض بلڈنگ تو گر گئے ہیں ۔ بچوں کو جھاڑوں کے نیچے بیٹھا کر پڑھایا جا رہا ہے ۔ یونیورسٹی کے اندر ایک ہائی اسکول ہے اسکو دیکھیں تو معلوم ہوگا وہ بلڈنگ بالکل گرگئی ہے ۔ میں حکومت سے مطالبہ کرتا ہوں کہ ایجوکیشن ڈپارٹمنٹ کے اندر ایک ہاؤزنگ کارپوریشن بنایا جائے ۔

تعلیم ہمارا ایک بنیادی حق ہے۔ تعلیم نہیں ہونے کی وجہ سے ہم میں ناخواندگی ہونے کی وجہ سے آج ہمکو جاہل قوم کی حیثیت ہم دنیا کی ترقی کے ساتھ برابر کے حصہ دار نہیں ہو رہے ہیں۔ ترقی کے معاملہ میں ہندوستان پیچھے ہے۔ تعلیم کی طرف زیادہ سے زیادہ توجہ دینا چاہیئے۔ پانچ سبجکٹ کے لئے صرف ایک ٹیچر ہے۔ چاہے وہ تلگو میڈیم اسکول ہو چاہے وہ اردو میڈیم اسکول ہو چاہے وہ انگلش میڈیم اسکول ہو۔ میٹرک کے نتائج خانگی اسکولوں میں 95 فیصد نکل رہے ہیں لیکن گورنمنٹ اسکولس میں میٹرک کے نتائج صفر فیصد نکل رہے ہیں۔ جب گورنمنٹ اسکولس میں ہیڈ ماسٹرس اور ٹیچرس کو مقرر کئے جاتے ہیں تو انھیں نتائج کے تعلق سے پوچھنا چاہیئے۔ کیوں گورنمنٹ اسکولس میں نتائج خراب نکل رہے ہیں۔ غریب لوگ اپنے بچوں کو خانگی اسکولس میں نہیں پڑھا سکتے کیونکہ وہاں پر کافی فیس ہوتی ہے۔ غریب لوگ اتنی فیس نہیں دے سکتے۔ غریب لوگ بھی اپنے بچوں کو خانگی اسکولس میں پڑھانے پر مجبور ہو رہے ہیں۔ غریب بچے آگے بڑھ کر انجنیرس اور ڈاکٹرس نہیں بن سکتے۔ تعلیم کا یہ حال ہو گیا ہے۔ بجٹ میں یہ کہا جاتا ہے کہ تعلیم کیلئے ہم بہت کر رہے ہیں۔ یہ غلط بات ہے۔ شہر حیدرآباد میونسپل کارپوریشن کیلئے بجٹ میں ایک پیسہ کا بھی ذکر نہیں کیا گیا۔ آپ کیا کرنے والے ہیں کیا نہیں کرنے والے ہیں۔ کسی قسم کا کوئی ذکر نہیں ہے۔ صرف دو لفظ میں یہ کہا گیا کہ میونسپل کارپوریشن میں ٹیکس لینے کیلئے (equell formality) لانا چاہتے ہیں۔ میونسپل کارپوریشن ایک عوامی باڈی ہے وہاں پر کارپوریٹرس ہوتے ہیں۔ آپ نے اس باڈی کو تحلیل کر دیا اور آپ اسکو ایک اسپیشل آفیسر اور کمشنر کے ذریعہ چلانا چاہتے ہیں۔ آپ کو ڈیماکریسی پر کوئی بھروسہ نہیں ہے۔ آپ کو عوامی نمائندوں پر بھروسہ نہیں ہے۔ آپ ڈیکٹیٹر شپ کی حیثیت سے اسپیشل آفیسر کی حیثیت سے آپ بیروکریسی کے ذریعہ شہر حیدرآباد کو تباہ و برباد کرنا چاہتے ہیں۔ ان کو اپنی تنخواہ سے غرض رہتی ہے۔ اسکے سواء کچھ نہیں۔ آپ اندازہ لگائیے میونسپل کارپوریشن کا کیا حال ہو گیا ہے۔ جگہ جگہ سڑکوں کی کیا حال ہو گئی ہے۔ لائیٹوں کا کیا حال ہے دیکھیں تو معلوم ہوگا کہ میونسپل کارپوریشن نہیں ہونے کے برابر ہو گیا ہے۔ صبح میں یہ سوال اٹھایا تھا پھر اسکو دہرا رہا ہوں۔ حکومت کو چاہیئے کہ غور کریں۔ شہر حیدرآباد میں 20، 25 سال سے بغیر اجازت کے مکانات تعمیر ہوتے جا رہے ہیں۔ بیروکریسی اس بات کی اجازت نہیں دیتی کہ آپ آگے بڑھ کر ان مکانات کو باقاعدہ بناتے ہوئے ان سے ٹیکس وصول کریں۔ شہر حیدرآباد میونسپل کارپوریشن کو کسی کے اوپر رہنے کی ضرورت نہیں ہوگی۔ گورنمنٹ گرانٹ کی ضرورت بھی نہیں رہیگی۔ بلکہ 200، 300 کروڑ روپیئے ٹیکس کی شکل میں وصول ہو سکتے ہیں۔ میونسپل کارپوریشن کے آفیسرس اپنی تنخواہ کی حد تک آپ کو غلط باور کرانا چاہتے ہیں۔ یہاں پر فنڈس نہیں ہونے کی وجہ سے کوئی کام نہیں ہو رہا ہے۔ یہاں پر کم سے کم 2 سال سے کوئی کام نہیں ہو رہا ہے۔ ہم بیزار ہو جا رہے ہیں۔ کارپوریشن کے اندر نمائندگی کرتے کرتے۔ سلم علاقوں کا کیا حال ہو گیا ہے۔ آپ سلم علاقوں کے اندر جائیں دیکھیں پھریں۔ آپ کو آندھرا پردیش کی عوام برسر اقتدار لائی ہے۔ آپ کا یہ کام ہے سلم علاقوں میں جائیں۔ دیہاتوں کے اندر جائیں شہر کے اندر جائیں دیکھیں لوگ کس طریقہ سے اپنی زندگی گذار رہے ہیں۔ گندی نالیوں کے پاس اپنے جھونپڑیاں ڈالکر زندگی گذار رہے ہیں۔ گندی بستیوں کے اندر ان کے بچوں کی پرورش ہو رہی ہے۔ کتنے بچے بیماریوں میں پریشان ہیں۔ لیکن آپ میونسپل کارپوریشن کو کچھ کرنا نہیں چاہتے۔

شہر حیدرآباد میں قلی قطب شاہ اربن ڈیولپمنٹ اتھاریٹی کا قیام مسٹر آنجہانی انجیا صاحب کے زمانے میں ہوا۔ وہ اب ہم میں نہیں ہیں۔ انھوں نے اس اتھاریٹی کو قائم کیا تھا۔ کانگریس حکومت برسر اقتدار آنے کے بعد اس اتھاریٹی کو صفر بنا کر رکھدیا۔ اسکو ایک پوسٹ مین کی حیثیت بنا دیا۔ 20، 25 لاکھ روپیئے میونسپل کارپوریشن کو دیدیئے۔ تلگو دیشم حکومت کے زمانے میں قلی قطب شاہ

اربن ڈیولپمنٹ اتھاریٹی کو سالانہ 4500 کروڑ روپئے سے لیکر 7 کروڑ روپئے انھوں نے گرانٹ الاٹ کئے تھے۔ 7 کروڑ روپئے کے ذریعہ کچھ نہ کچھ کام ہورہا تھا۔ اسکولس کیلئے بلڈنگس بنائے جارہے تھے۔ روڈس بنائے جارہے تھے۔ بڑی افسوس کی بات ہے کہ کانگریس حکومت برسراقتدار آنے کے بعد قلی قطب شاہ کو 4500 کروڑ روپئے گرانٹ دیتی ہے۔ یہاں پر کئی چیزیں بدل گئی ہیں۔ سمنٹ کا قیمت 30 تا 40 روپئے تھا آج 90 روپئے فی تھیلہ ہوگیا ہے۔ تمام ضرورت اشیاء بڑھ گئی ہیں۔ اس 4500 کروڑ روپئے سے 50 فیصد کام بھی نہیں ہوتا۔ اگر پہلے اس سے 50 فیصد کام ہوتا تھا تو آج صرف 10 فیصد کام ہوسکتا ہے۔ کل جو سڑک ایک لاکھ روپئے میں بن سکتی تھی آج وہی سڑک 5 لاکھ روپئے میں بن رہی ہے۔ شہر حیدرآباد کی ترقی کیلئے بارہا چیف منسٹر سے نمائندگی کرچکے ہیں۔ چیف منسٹر کو حیدرآباد کی پرواہ نہیں ہے کیونکہ وہ نیلور کے رہنے والے ہیں۔ آندھرا کلچر کے ہیں۔ انھیں شہر حیدرآباد کی کوئی فکر نہیں ہے۔ چیف منسٹر کو چاہئے کہ شہر حیدرآباد کے ایم ایل ایز اور ایم پیس کی ایک میٹنگ بلوائیں۔ ایک اڈوائزری بورڈ بنائیں۔ پبلک کے نمائندوں کو کچھ اختیارات دیجئے۔ آپ کچھ کرنا نہیں چاہتے۔ وزیر خزانہ مسٹر سنتوش ریڈی صاحب تلنگانہ سے تعلق رکھتے ہیں۔ وہ نظام آباد کے رہنے والے ہیں۔ شہر حیدرآباد ان کا دوسرا وطن ہے۔ تلنگانہ کے ساتھ جو ناانصافیاں ہورہی ہیں وہ اس سے بخوبی واقف ہیں۔ اگر کوئی ایک آدمی تلنگانہ میں 50 ایکڑ زمین رکھتا ہے تو بھی وہ فاقہ سے مر رہا ہے۔ یہاں پر کوئی پراجکٹ نہیں ہیں۔ یہاں پر پانی کی کوئی سہولت نہیں ہے۔ گورنمنٹ یہاں پر کوئی کام کرنے نہیں دیتی ہے۔ برخلاف آندھرا میں کوئی ایک آدمی 10 ایکڑ زمین رکھتا ہے تو وہ موٹر اور بنگلہ رکھتا ہے۔ یہ تو تلنگانہ کی حالت ہے۔ حیدرآباد میونسپل کو کم سے کم 20 کروڑ روپئے دیں اور پلاننگ طریقہ سے خرچ کریں۔ گورنمنٹ سالانہ 20 کروڑ روپئے دیتے ہوئے میچنگ گرانٹ کے طور پر سنٹرل گورنمنٹ سے بھی 20 کروڑ روپئے لاکر کم سے کم شہر حیدرآباد کیلئے سالانہ 40 کروڑ روپئے خرچ کریں تو آپ کی حکومت کوئی ڈھب جانے والی نہیں ہے کوئی قحط سالی آنیوالی نہیں ہے کوئی انقلاب آجانیوالا نہیں ہے۔ آپ کوئی معاشی طور پر پریشان ہونے والے نہیں ہیں۔ پلان اور نان پلان کے اوپر کتنا کروڑہا روپیہ برباد کررہے ہیں۔ لیکن آپ صحیح طریقہ سے شہر حیدرآباد کو ڈیولپمنٹ کرنا نہیں چاہتے۔ آپ نے واٹر ورکس کو میونسپل کارپوریشن سے نکال دیا۔ محض ورلڈ بینک سے لون لینے کیلئے کیونکہ جب تک یہ بورڈ آزاد بورڈ نہ ہوں۔ آپ نے میونسپل کارپوریشن سے ڈرینج نکال کر ایک سیوریج بورڈ بنایا۔ دیکھیں تو معلوم ہوگا کہ وہاں پر کتنے نااہل عہدہ دار ہیں۔ وہاں پر ایک مینیجنگ ڈائرکٹر مسٹر ما صنتی ہے وہ پنکھے کے نیچے بیٹھ کر پلاننگ کرتے ہیں ورلڈ بنک سے ایک روپیہ بھی لون نہیں لاسکے۔ یہاں پر ہم جتنا بھی محصول دیتے ہیں لیکن ہمیں کوئی سہولتیں نہیں ہیں۔ واٹر سیس جو ہیں آپ اس میں سو گنا اضافہ کردیئے ہیں۔ یہ حکومت کو چاہئے کہ کم سے کم غریب بستیوں کے اندر پانی مفت فراہم کریں۔ لیکن آپ نے وہاں پر 100 گنا چارجس کا اضافہ کردیا۔ آپ کے بیروکریسی کے اندر کم سے کم ماہانہ تنخواہ پر 50 لاکھ روپئے خرچ ہوتے ہیں اور باقی دوسرے اخراجات پر 50 لاکھ روپئے خرچ ہوتے ہیں۔ اس طریقہ سے سالانہ ایک کروڑ روپئے خرچ ہوتے ہیں۔ لیکن عوام کو پانی پہنچانے لائین ڈالنے کیلئے نمائندگی کرتے ہیں تو کہا جاتا ہے کہ ورلڈ بینک سے مدد نہیں ملی ہے۔ یہ بورڈ ہے ہم کچھ نہیں کرسکتے۔ تو آپ ایسے نااہل عہدہ دار کو کیوں تبدیلی نہیں کرتے۔ کیوں انکی سرپرستی کرتے ہیں۔ ان کے اوپر کئی کرپشن کے چارجس ہیں۔ آپ اسکے باوجود کچھ کرنا نہیں چاہتے۔ ہم باربار جاکر نمائندگی کرتے ہیں۔ بھائی آئیے ہمارے جہاں پر پانی کے لائن نہیں ہیں وہاں پر پانی کے لائن ڈالیں۔ لیکن آپ کچھ کرنا نہیں چاہتے۔ واٹر ورکس اور سیوریج بورڈ بالکل صفر ہوکر رہ گئے ہیں۔ پرانا شہر ہی نہیں بلکہ دونوں شہر حیدرآباد اور سکندرآباد کے ڈرینج کے نظام کا کیا حال ہے۔ ڈرینج کا پانی سڑکوں کے اوپر سے بہہ رہا ہے۔ کپڑے اٹھا کر چلنا پڑتا ہے۔ اگر وزیر خزانہ کی گاڑی تیز رفتار سے بازو سے چل جائے تو کپڑوں پر ڈرینج کا پانی گرجاتا ہے اور وہ آدمی گالی دیدیگا۔ شہر حیدرآباد کے اندر ڈرینج کا نظام بالکل فیل ہوچکا ہے۔ اسکی ری ماڈلنگ ہونا چاہئے۔ معمولی معمولی ریپر کا کام بھی

نہیں ہورہا ہے۔ میڈیکل اینڈ ہیلت کے لئے بجٹ میں کوئی ذکر نہیں کیا گیا ہے۔ میڈیکل اینڈ ہیلت کو دیکھیں تو معلوم ہوگا کہ سارے آندھرا پردیش میں میڈیکل ایڈ نہیں ہونے کی وجہ سے کتنے غریبوں کی جانیں جارہی ہیں۔ کتنے بچے مررہے ہیں محض میڈیکل ایڈ نہیں ہونیکی وجہ سے۔ اعداد و شمار کریں تو معلوم ہوگا کہ ہر ڈسٹرکٹ اور تعلقہ جات لیول پر دیکھیں تو غریب لوگ دوا لانے کیلئے گیارہ بارہ کیلو میٹر دور جاکر لانا پڑتا ہے۔ غریب کسانوں کے بچے بیمار ہوتے ہیں تو انھیں دوا نہیں ملنے کی وجہ سے کتنے ہندوستانی بچے مررہے ہیں۔ آپ اندازہ نہیں کرسکتے۔ دوائیں نہیں ملنے کی وجہ سے لوگ مررہے ہیں۔ ترقی کے نام پر کروڑہا روپئے کا خسارہ بجٹ پیش کرکے ترقی کرنے کی کوشش کررہے ہیں۔ میڈیکل اینڈ ہیلت میں کئی ڈائرکٹرس ہوگئے ہیں۔ ڈائرکٹر فیملی پلاننگ، ڈائرکٹر فیملی ویلفیر، ڈائرکٹر ایجوکیشن، ڈائرکٹر ہاسپٹل اور اسکے بعد کمشنر۔ اس طریقہ سے آپ نے تو آفیسرس کو بڑھا دیا۔ لیکن چھوٹے چھوٹے لیول پر کچھ نہیں کررہے ہیں۔ آپکو معلوم ہونا چاہیئے کہ چھوٹے چھوٹے بستیوں، کھیڑوں اور دیہاتوں اور سلم علاقوں میں کوئی ڈسپنسری نہیں ہے۔ شہر حیدرآباد میں تین چار بڑے دواخانے ہیں۔ عثمانیہ دواخانہ، گاندھی ھاسپٹل، نیلوفر ھاسپٹل اور فیور ھاسپٹل وغیرہ۔ وہاں جاکر دیکھیں تو معلوم ہوگا کہ دواخانوں میں کوئی سوئی بھی نہیں ہے ڈاکٹرس سوئی لانے کیلئے باہر سے لکھ دیتے ہیں۔ روٹی تک مریضوں کو خرید کرلانا پڑتا ہے۔ بڑی شرم کی بات ہے۔ عثمانیہ دواخانہ کا کیا حال ہوگیا ہے۔ جاکر دیکھیں تو معلوم ہوگا کہ وہاں پر ایکسرے پلانٹ بند ہوگیا ہے۔ ایکسرے پلانٹ نہیں ہونے کی وجہ سے غریب لوگوں کو باہر سے خرید کر لانا پڑرہا ہے۔ چھ مہینے سے کوئی ایکسرے پرنٹ نہیں ہیں۔ یہاں اگر ڈاکٹر کے کوئی رشتہ دار ہیں تو الگ بات ہے لیکن غریب عوام کو ایکسرے باہر سے لینے کیلئے کہتے ہیں۔ عثمانیہ ھاسپٹل میں آلٹرا ساؤنڈ جو اسکریننگ کا ایک آلہ ہوتا ہے جس سے پیٹ کی خرابی اور گردوں کی خرابی دیکھتے ہیں چھ مہینے سے وہ کمرہ بند پڑا ہے۔ گورنمنٹ کو اتنی توفیق بھی نہیں ہوتی کہ اس پلانٹ کو درست کرنے کیلئے 20 ہزار روپئے لگتے ہونگے اس کو درست کرائیں لیکن حکومت اسکو درست کروانا نہیں چاہتی۔ برخلاف باہر سے لکھ دیا جاتا ہے۔ جب دواخانوں میں دوا ہی نہیں تو ڈاکٹرس بھی کیا کرینگے۔ فیور ھاسپٹل کو جائیں وہاں کتنی بڑی بلڈنگ ہے جدھر دیکھو وہاں پر گھانس اور اسبطاس کے چھت ہیں۔ آج بھی وہی حال ہے۔ وہاں پر بے انتہا گندگی ہے۔ وہاں پر کوئی لیباریٹری ٹھیک نہیں ہے۔ گاندھی ھاسپٹل گھیرا ہوا ہے وہاں پر برابر ڈاکٹرس موجود نہیں ہیں۔ اس لحاظ سے میں کہونگا میڈیکل اینڈ ہیلت ڈپارٹمنٹ پر غور کریں۔ انسانی زندگی کا مسئلہ ہے۔ بڑے بڑے پیسے والوں کیلئے کوئی مسئلہ نہیں ہے وہ تو اپالو جیسے ھاسپٹل میں جاکر علاج کروالے سکتے ہیں۔ گورنمنٹ ان لوگوں کو انکریج بھی کررہی ہے۔ ایسا معلوم ہوتا ہے کہ غریبوں کی آبادی کو کم کرنے کیلئے آپ ایک ذریعہ بنائے ہیں۔ غریب لوگ مرجائیں۔ بڑے لوگ اپالو ھاسپٹل وغیرہ علاج کیلئے جاتے ہیں لیکن غریب لوگ پیسہ نہیں ہونیکی وجہ سے خانگی دواخانہ نہیں جاسکتے اور گورنمنٹ ھاسپٹل میں دوائیں نہیں ہونے کی وجہ سے مررہے ہیں۔ اولڈ ایج پنشن کے تعلق سے کہونگا۔ آج باہر کی کنٹری میں جاکر دیکھیں۔ ان لوگوں کیلئے علیحدہ کمرے بنائے جاتے ہیں۔ ان کے رہنے کا انتظام کیا جاتا ہے۔ یہاں پر اولڈ ایج پنشن قائم کیا گیا تھا فرض کیجیئے کہ کسی کا پیر، ھاتھ سے مجبور رہتا ہے یا کسی عورت کا شوہر مرجاتا ہے تو اسکی بیوی کو دیکھنے والا کون ہوتا ہے۔ ان جیسے لوگوں کو کم سے کم 50 یا 60 روپئے پنشن دیا جاتے۔ تین چار سال سے ڈسٹرکٹ کلکٹر یہ پنشن بھی بند کردیئے ہیں۔ ان محتاج لوگوں کو کوئی پنشن نہیں دیا جارہا ہے۔ وہ لوگ یہ کہہ رہے ہیں کہ فنڈس نہیں ہیں۔ اسلئے ہم پنشن دینا بند کردیئے ہیں۔ ان لوگوں کو دوبارہ پنشن دینے کے تعلق سے گورنمنٹ کو چاہیئے فوری غور کریں۔ بالخصوص شہر حیدرآباد میں اولڈ ایج کیلئے پنشن کے

تعلق سے غور کرنے کی ضرورت ہے ۔ مائنارٹیز کے تعلق سے صرف 2 سطر لکھ دیئے ہیں ۔ مائنارٹیز کے ویلفیر کے تعلق سے کیا کرنے والے ہیں مائنارٹیز کی ترقی کیلئے گورنمنٹ کے پاس کیا پروگرام ہیں ۔ کچھ معلوم نہیں ۔ ایسا معلوم ہوتا ہے کہ وزیر خزانہ بھی اقلیتوں کیلئے کچھ نہیں کئے ۔ حالانکہ وہ اقلیتوں کے بہت ہی قریب ہیں ہمارے مسائل سے واقف ہیں ۔ لیکن چیف منسٹر صاحب اقلیتوں کے مسائل سے کچھ بھی واقف نہیں ہیں ۔ وہ اقلیتوں کے مسائل کے تعلق سے اے 'بی' 'سی' ڈی بھی نہیں معلوم ۔ بجٹ کے اندر صرف 4 سطر میں اقلیتوں کے تعلق سے لکھ دیا گیا ہے ۔ ایسا محسوس ہوتا ہے کہ یہ جو بجٹ پیش کیا گیا ہے اس میں وزیر خزانہ کا کوئی دخل نہیں ہے ۔ صرف چیف منسٹر صاحب ہی اسکے ذمہ دار ہیں ۔ اسمیں سنتوش ریڈی صاحب کا کوئی دخل نہیں ہے ۔ اگر ہوتا تو اقلیتوں کے تعلق سے اوقاف کے تعلق سے اور ہمارے جو بھی مسائل ہیں اسکے تعلق سے فیڈ کرسکتے تھے ۔ ہم سوچنے پر مجبور ہونا پڑ رہا ہے ۔ اس بجٹ کے پیش کرنے میں سنتوش ریڈی صاحب کا کوئی دخل نہیں ہے ۔ اردو کے تعلق سے ہم نے آپ سے کتنی مرتبہ نمائندگی کئے ۔ اردو کو دوسری سرکاری زبان کی ضرورت نہیں تو کم سے کم جی او ایم ایس نمبر 472 کو کانگریس گورنمنٹ 1978ء میں نکالا تھا اسکو روبعمل لایا جائے ۔ آپ نے اردو اکیڈیمی کا جو چیرمن بنائے ہیں اسکو اردو ہی نہیں آتی ۔ اردو کی ترقی کیلئے آپ کچھ کرنا نہیں چاہتے ۔ مائنارٹیز کے جو مسائل ہیں اسکو حل کرنا نہیں چاہتے ۔ بڑی افسوس کی بات ہے ۔ ابھی تلگو دیشم کے رکن سیتا رام نے آپکی حکومت کے تعلق سے پورا بائیوڈاٹا (Bio-data) بتایا ہے ۔ مائنارٹیز میں مسلمان بھی ہیں اور مائنارٹیز میں ریڈی بھی آتے ہیں ۔ کتنا کامبینیشن (Combination) ہے ۔ سکریٹریٹ کے اندر کتنے ریڈی سکریٹریز ہیں ۔ کتنے ایم ایل ایز ہیں اور کیابنٹ میں کتنے ریڈیز منسٹرس ہیں ۔ جب کوئی چیف منسٹر کاپو یا کما ہوتا ہے تو اپنے ذات کے لوگوں کو بھر دیتا ہے اور اب ریڈی چیف منسٹر ہیں تو اچھے اچھے پوسٹوں پر ریڈیز قابض ہیں ۔ مائنارٹیز کے اندر سب سے زیادہ مسلمان ہیں ۔ ہندؤں کے بعد مسلمان مائنارٹیز کے اندر سب سے زیادہ ہیں ۔ مسلمان سکریٹریٹ کے اندر کوئی سکریٹری ' پرسنل سکریٹری ' اسسٹنٹ سکریٹریز نہیں ملتے ۔ اگر مسلمان ملتے ہیں تو چپراسی پوسٹ کے ملتے ہیں ۔ اگر کوئی مسلمان بڑے پوسٹ پر ہیں تو بھی وہ وظیفہ کے قریب ہیں ۔ آپ مسلمانوں کی ہمت افزائی نہیں کرتے ۔ انکے سرویسس لینا نہیں چاہتے ۔ کیا ہم ہندوستان کے شہری نہیں ہیں ۔ کیا ہم دوسرے درجہ کے شہری ہیں ۔ کیا ہم کسی وقت بھی ہندوستان کے ساتھ بغاوت کئے ہیں ۔ ملازمتوں میں آبادی کے تناسب میں تقررات عمل میں لانا چاہیئے ۔ پولیس میں تقررات کے وقت ہمیشہ حکومت سے مطالبہ کرتے آرہے ہیں کہ آبادی کے تناسب کے لحاظ سے مسلمانوں کو پولیس میں ملازمت دینا چاہیئے ۔ جو فرقہ پرستی پھیل رہی ہے اسے ختم کیا جاسکے ۔ شہر حیدرآباد کے اندر ایک مسلمان عبدالسلام صاحب کمشنر تھے اسکے بعد سے آج تک کوئی بھی مسلمان کمشنر نہیں ہوا ۔ شہر حیدرآباد کے اندر 4 ڈی سی پی ہیں مشرق ' مغرب ' شمال ' جنوب کے ۔ اسکے باوجود ایک ڈی سی پی لاانیڈ آرڈر بھی ہے ۔ ان میں ایک مسلمان بھی ڈی سی پی نہیں ہے ۔ آپ ان حالات پر غور کرنا چاہیئے ۔ مائنارٹیز کے مسائل پر غور کرنا چاہیئے ۔ مائنارٹیز کے مسائل حل کرنے کیلئے بجٹ میں کچھ فنڈ دکھنا چاہیئے تھا ۔ بڑی شرم کی بات ہے کہ آپکی اتنی بڑی کیبنٹ ہے اسمیں صرف ایک مسلمان کو منسٹر بنایا گیا وہ بھی اسٹیٹ لیول کا منسٹر ہے کیبنٹ رینک کا بھی نہیں اور انھیں صرف شکر انڈسٹری کا منسٹر بنایا گیا ہے انھیں صرف شکر چٹا کر رکھ دیا گیا ہے ۔ ریڈی بھی مائنارٹیز کے اندر آتے ہیں لیکن آپ کی منسٹری میں 8 منسٹرس ہیں مسلمان بھی مائنارٹیز میں آتے ہیں لیکن صرف ایک مسلمان منسٹر ہے ۔ آپ ہمیں نچلی سطح پر رکھنا چاہتے ہیں ۔ ہریجنوں کے ساتھ ناانصافیاں ہورہی ہیں ۔ ہریجنوں کے تعلق سے دیکھیں تو معلوم ہوگا کہ آپ نے صرف (Eye wash) آئی واش کرنے کیلئے 2 ' 3 منسٹرس بنادیئے ہیں ۔ ایک دو پورٹ فولیوز دیئے جاتے

ہیں اسکے سوا کچھ نہیں - آپ ماشنارٹیز کی ترقی کیلئے نہیں سوچیں گے۔ان لوگوں کے آپ کام نہیں کرینگے تو آئندہ آنیوالا وقت یہ بتلادیگا کہ مسلم مائنارٹیز' اور ہریجن دونوں ملکر ایک زبردست انڈیا میں انقلاب لائینگے اور جتنے بھی بڑے ذات کے لوگ ہیں منہ چھپا کر بھاگنا پڑیگا۔اس لحاظ سے ابھی آنیوالے وقت کے خطرہ سے خبردار ہوجائیں ۔مائنارٹیز اور ہریجنوں کے ساتھ انصاف کیا جائے۔

1.40 డాక్టర్ టి. రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, కాంగ్రెస్ పార్టీ మరల అధికారంలోకి
మ. వచ్చిన తరువాత నాలుగవసారి బడ్జెట్ సమావేశం జరుపుకుంటున్నాము. మనం ఒకసారి ఆలోచిస్తే ఈ బడ్జెట్ సమావేశం సంవత్సరానికి ఒకసారి గాకుండా ఆరు నెలలకు ఒకసారి పెట్టుకుంటే బాగుంటుందనిపిస్తున్నది. ఒది ఒక రివాజు చేసుకుంటే బాగుంటుంది. ఆరు నెలలకు ఒకసారి ఈ బడ్జెట్ విధానాన్ని ప్రవేశ పెట్టుకుని, ఆరు నెలలకు ఒకసారి అంచనాలు వేసుకుని, ఆరు నెలలకు ఒకసారి బడ్జెట్ ఖర్చుల గురించి మాట్లాడుకుని, బడ్జెట్ సమావేశం ఆరు నెలలకు ఒకసారి వుంటే బాగుంటుందేమో. అక్కడ కేంద్రంలోను, ఇక్కడ రాష్ట్రంలోను ఒకే పార్టీ అధికారంలో వున్నది కాబట్టి ఈ విషయాన్ని పరిశీలిస్తే బాగుంటుందేమో అని నేను గౌరవనీయ ఆర్థిక శాఖా మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే సంవత్సరానికి ఒకసారి అంటే 5 సార్లు బడ్జెట్ ప్రవేశ పెడితే 5 సంవత్సరాల కాలం పూర్తి అవుతుంది. వచ్చే జులై నెలలో కానీ, అగస్టు నెలలో కానీ ఆ బడ్జెట్ సమావేశాలతో ఈ ప్రభుత్వం యొక్క గడువు తీరిపోతుందని అనుకోవలయునా? రెండున్నర సంవత్సరాలకే ఈ కాలపరిమితి పూర్తి చేసుకోవాలనే అభిప్రాయంతోనే వీళ్ళు వున్నారా? ఎందుకంటే 5 సంవత్సరాలు 5 సార్లు బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టాలి. చెన్నారెడ్డిగారు సంవత్సరం మధ్యలో అధికారంలోకి వచ్చారు. అయినా కూడా వారు పూర్తి స్థాయి బడ్జెట్‌ను ప్రవేశ పెట్టారు. కానీ పోయిన సారి కానీ, ఈ సారి కానీ మరి ఎందుకు ఈ అవకాశాన్ని దుర్వినియోగం చేశారో మాకు అర్థం గావడం లేదు. కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్లీనరీ సమావేశం వుంటే కేంద్రంలో బడ్జెట్ సమావేశాలు నిరవధికంగా వాయిదా వేయలేదు. కేవలం 10 రోజులు సెలవు తీసుకున్నారు. మరల సమావేశాలు పొడిగిస్తున్నారు. ఆ రివాజును కనీసం కేంద్రంలో వున్న ప్రభుత్వం యొక్క విధానాన్ని అవలంభించే పరిస్థితిలో లేరు. ఎందుకు ఈ రకంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తున్నదో అర్థం కావడం లేదు. మరి సంవత్సరం పాటు బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టి పూర్తి పద్ధులు ఏ రకంగా వుండాలనే ఆలోచనా విధానాన్ని రూపకల్పన చేసే బదులు 6 నెలలకు ఒకసారి మార్చుకోవాలనే ఆలోచన వున్నదా? లేకపోతే వాళ్ళ ఇష్టం వచ్చినట్లు బడ్జెట్‌ను రూపొందించుకోవచ్చని వున్నారా? ఈ అవకాశాన్ని వాళ్ళ చేతులలో వుంచుకోవాలనే దురాలోచనలో వున్నారా? ఈ విషయంలో ప్రజలకు జవాబు చెప్పుకోవలసిన బాధ్యత మాత్రం ఈ ప్రభుత్వం మీద ముఖ్యంగా ఆర్థిక శాఖామంత్రి మీద వున్నది. కానీ ఆర్థిక శాఖామంత్రిగారి చేతిలో ఏమీ వున్నట్లు లేదు. ఒకవేళ వున్నట్లయితే బడ్జెట్‌ను ప్రవేశ పెట్టే ముందు ఈ విషయాలన్నీ మిగిలిన మంత్రివర్గ సహచరులకు చెప్పవలసి వుంటే ఆ అవకాశమే లేకుండా పోయింది. కేవలం బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టడానికి అర్థగంట ముందు మాత్రమే వాళ్ళు సమావేశం అయినారు. కనీసం రామారావుగారు వున్నప్పుడు ఉదయం 6 గంటలకో, 5 1/2 గంటలకో మంత్రులందరు లేచే వాళ్ళు. సమావేశం పెట్టుకునే వాళ్ళు. మరి ఇప్పుడున్న మంత్రివర్గానికి ఉదయము లేచే అలవాటు లేదా? ఉదయము 5.1/2 గంటలకో, 6 గంటలకో మీటింగ్ పెట్టుకొని చర్చించుకొని కొన్ని, కొన్ని విషయాల మీద స్థూలంగా ఒక అభిప్రాయానికి వస్తే బాగుండేది. అది కూడా లేకుండా పోయింది. ఇక్కడికి వచ్చిన తరువాత సభను వాయిదా వేయడం జరిగింది. సభను

వాయిదా వేసే అవకాశం ప్రభుత్వమే కల్పిస్తే ఇక మిగిలిన వాళ్ళకు ఎవరికి చెబుతారు వీళ్ళు సభ సమావేశం అయిన తరువాత బడ్జెట్ మీద చర్చించడానికి ఒక గంట సేపు వాయిదా వేసుకునే వాళ్ళం. ఈ రకంగావున్న అవకాశాన్ని దుర్వినియోగం చేసే పరిస్థితి అధికార పార్టీ కల్పిస్తున్నది. అది నిజంగా దురదృష్టకరం. ఇది రాష్ట్రంలో వున్న మిగిలిన పార్టీలకు కానీ, మిగిలిన ప్రజలకు కానీ ఆదర్శ ప్రాయంగా వుండడానికి వీలు లేదు. ప్రతి 1·50 సారీ మాది నూరు సంవత్సరాలు చరిత్ర ఉన్న పార్టీ. అధికారంలో 42 సంవత్సరాలుగా మ. వున్న మాపార్టీకి ఇంకొకరు చెప్పేది ఏమిటి అని చెబుతున్నారు. చెప్పించుకునే దుస్థితి ఎందుకు తెచ్చుకుంటున్నారో నాకు అర్థం కావడంలేదు. తరువాత ప్రతిసారీ లోటు బడ్జెట్ గురించి చెబుతూ, మేము పన్నులు వసూలు ద్వారా కానివ్వండి, అదేవిధంగా దుబారా ఖర్చు తగ్గించడం ద్వారాగానీ ఈ రెండు పద్ధతుల ద్వారా లోటును పూడుస్తాము అంటున్నారు. ఒక్కసారి లెక్కలు పరిశీలించితే 1990-91లో ఒరిజనల్‌గా డెఫిసిట్ రు. 325కు ఎస్టిమేట్ చేయబడింది. అయితే లెక్కల ప్రకారం 157.60 లక్షలు అని అంచనా వేశారు. తరువాత మళ్లీ పూర్తిగా లెక్కలు అన్నీ పరిశీలించి ఇప్పుడు ఏమంటున్నారంటే 25 కోట్ల 85 లక్షలు మాత్రమే లోటు బడ్జెట్ అంటున్నారు ఈ లోటు ఏ రకంగా తప్పించుకుంటారో ఆర్థిక శాఖ మంత్రి చెప్పవలసిన బాధ్యత ఉంది. పన్నుల బకాయి ఎంతమేరకు వసూలు చేశారు? ఏవిధంగా వసూలు చేశారు. దుబారా ఎక్స్‌పెండిచర్, నాన్ ప్లాన్ ఎక్స్‌పెండిచర్ ఏరకంగా తప్పించుకున్నారు బడ్జెట్ ప్రసంగంలో చెప్పవలసి ఉంది. బడ్జెట్ ప్రసంగంలో వారు చెప్పిన ఈ విషయం రెండుసార్లు రిపీట్ చేస్తున్నారు గానీ ఏ రకంగా లోటుపూడ్చి, ఏ రకంగా వాళ్ల గవర్నమెంట్ పనిచేస్తుందో చెప్పడంలేదు. ఒక్కసారి లెక్కలు పరిశీలించి ఒక్కొక్క ఐటమ్‌కు రూపొందించిన అంచనా ఇప్పుడు తరువాత అంచనా పరిశీలించితే, మెడికల్ అండ్ హెల్త్ మీద రు. 5 కోట్లు తగ్గించారు, ఖర్చుపెట్టడంలో. అదేవిధంగా జిల్లా ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ గురించి రు. 5 కోట్లు, అదేవిధంగా స్టేషనరీ, జైల్స్ వాటిమీద రు. 8 కోట్లు ఎడ్యుకేషన్ మీద రు. 75 కోట్లు, సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్‌మెంట్ మీద సుమారు రు. 4 కోట్ల 26 లక్షలు, రూరల్ డెవలప్‌మెంట్ మీద సుమారు రు. 10 కోట్లు ఈ రకంగా ఒక్కొక్క పద్దతిమీద ఖర్చు తగ్గించి, ఎందుకంటే మనం ఈరోజు ఇక్కడ బడ్జెట్ పద్దుల ఆమోదం పొందితే అది జిల్లాస్థాయికి మండలి స్థాయికి పోయే వరకు సుమారు 6 నెలలు వ్యవధి అవుతుంది. మార్చివరకు ఖర్చు పెట్టే పరిస్థితి లేకుండా చేసి ఇరిగేషన్ కానివ్వండి అన్ని రంగాలలో కూడా ఖర్చుపెట్టకుండా ఆదాచేసి ఆదాచేసిన డబ్బుతో లోటు బడ్జెట్ పూడ్చాము అని చెప్పుకున్నారు వాస్తవంగా పన్నులు ఎఫెక్టివ్‌గా వసూలు చేయడంగానీ, దుబారా ఖర్చు తగ్గించడం గానీ చేయడంలేదు.

ఇక రెండవది చూస్తున్నాము ప్రతిసారీ బడ్జెట్ ప్రసంగంలో చెబుతున్నారు. మనం చేసుకుంటున్న ఆత్మవంచన. తమద్వారా నేను ప్రభుత్వాన్ని ఆర్థిక శాఖామంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రకమయిన ఆత్మవంచన మంచిది కాదు. మనం యిచ్చేది ఎప్పుడూ సరైన పద్ధతిలో వుండాలి. సరైన పద్దులు యివ్వాలే తప్ప, తప్పుడు పద్దులు ప్రజలకు యిచ్చి, ఖర్చుపెట్టకుండా ఆదా చేసి దుబారా ఖర్చు ఏదీ చేయమని ఈ విధంగా చేయడం మంచిదికాదని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రధానంగా మరి ఎలక్ట్రిసిటీ గురించి చెబితే మనకు గ్రామీణప్రాంతాలలో విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలో అమావాస్య చీకటి పోతుంది, పున్నమిరోజు

వస్తుందని రోశయ్యగారు చెప్పారు. ఇప్పటివరకు అమావాస్య పోలేదు పున్నమి రాలేదు. ఇప్పటివరకు విద్యుదుత్పాదన, విద్యుత్ వినియోగం ఈ రెంటి మధ్య ఉండే వ్యత్యాసం గతంలో కూడా ఉంది. అదే కొనసాగుతోంది. సుమారు 11 వందల ఎం.వి. డెఫిసిట్, ఇప్పుడు కూడా కొనసాగుతోంది. ఇక్కడ అమావాస్య ఉండదని రోశయ్యగారు హామీ యిచ్చారు. ఆయన ఆ శాఖ నుండి మారారు కాబట్టి మళ్లీ మాట తప్పించుకోవచ్చు. ఇప్పటివరకు వ్యత్యాసం తగ్గలేదు. అమావాస్య పోలేదు. పున్నమి రాలేదు.

వ్యవసాయ రంగం పరిస్థితి అట్లాగే వుంది. వ్యవసాయ రంగానికి చెందిన చిన్న, సన్నకారు రైతులకు మొత్తం దేశంలోనే మన రాష్ట్రం అగ్రస్థానంలో ఉంది ఎరువుల వినియోగంలో చిన్న, సన్నకారు రైతులకు ఎటువంటి రాయితీ యివ్వలేదు. ఆ విషయంలో ఈ ప్రభుత్వం పూర్తిగా విఫలం అయింది. సహకారరంగంలో యిచ్చే వడ్డీ రాయితీ యివ్వడంలో ఈ ప్రభుత్వం పూర్తిగా విఫలం అయింది. దేవుడిదయ వలన వర్షాలు వస్తే, ఎన్నో లక్షల టన్నులు పండాయి అని చెబుతున్నారు. వ్యవసాయ శాఖగానీ, ఇతర ప్రభుత్వ శాఖలుగానీ ఏ మేరకు రైతులను ప్రోత్సహించి వారి ఉత్పత్తి పెంచే ప్రయత్నం ఏమాత్రం ఎంతమాత్రం చేయలేదు. కేవలం రైతులకు ఎరువులలో వారికి యివ్వవలసిన రాయితీగానీ, సహకార రంగం పథకాలుగానీ అమలుచేయలేదు.

వెల్ఫేర్ స్కీమ్స్ విషయంలో రెండు రూపాయలకు కిలోబియ్యం పథకం సరిగ్గా అమలు జరపడంలేదు. రైతులకు రాయితీ సరిగ్గా యివ్వడం లేదు. గత సంవత్సరం రోజులుగా ఒక వెల్ఫేర్ స్కీమ్ గురించి ప్రతి మంత్రి చెబుతున్నారు. మేము గర్భిణీ స్త్రీలకు ఒక్కొక్కరికి రు. 900 చొప్పున పింఛను యిస్తున్నాము. అది సమర్థవంతంగా అమలుకావడానికి దానిగురించి కొంత ఎమౌంట్ కేటాయించామని చెప్పారు. ప్రతి మంత్రిగారు అదేమాదిరి చెప్పారు, ఆర్థిక శాఖామంత్రి బడ్జెట్ ప్రసంగంలో గత సంవత్సరం ప్రారంభించిన పథకం ఎంతవరకు అమలుఅయిందో, ఎంతమంది గర్భిణీ స్త్రీలకు వాళ్ళు సహాయం చేశారో తమ ప్రసంగంలో చెప్పలేదు. ఈ పథకం అమలు కాలేదా అమలయితే ఎంతమంది ప్రయోజనం పొందారు అని చెప్పలేదు.

బడ్జెట్ ప్రసంగంలో మొదట తాము బలహీనవర్గాలకు యిండ్ల స్థలాల కేటాయింపు విషయంలో ఉన్న నిబంధనలను సడలించాము, బలహీన వర్గాలకు ఖాళీస్థలాలు దొరికితే అని చెప్పారు. ఈ సంవత్సరం ఒక్కపైసా కూడా ఖర్చు పెట్టలేదు. 30, 31 కోట్లు కేటాయించాము అని చెప్పారు. నేను తమరిద్వారా ఛాలెంజ్ చేస్తున్నాను. ఎక్కడయినా, ఒక్క గ్రామం ఉంటే చెప్పమనండి. ఏదయినా ఒక్క గ్రామంలో హరిజనులకు, గిరిజనులకు లేకపోతే బలహీన వర్గాలకు నివేశన స్థలాలు గుర్తించి వుంటే చెప్పమనండి. స్థలాలు గుర్తించి వుంటే ఫిబ్రవరి 17వ తేదీ మా అందరికీ లెటర్స్ వచ్చాయి. మీ అందరూ మీ మీ నియోజక వర్గాలలో ఖాళీస్థలాలు వుంటే యివ్వండని. బడ్జెట్ ఆమోదం చూస్తే మార్చిలో తరువాత ఫుల్ బడ్జెట్ జూలైలో, ఇప్పుడు దానికి సంబంధించి మాకు లెటర్స్ వస్తున్నాయి. అంటే ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ ఏ రకంగా ఉందో గమనించండి. ఆర్థిక శాఖనుండి సాంఘిక సంక్షేమశాఖకు, అక్కడ నుండి జిల్లాస్థాయికి, జిల్లా నుండి మండలస్థాయికి ఇంప్లిమెంట్ కావడం కొరకు ఎంతకాలం పడుతుందో, ఎంత తేడా వుందో, అధికార వికేంద్రీకరణ ఏవిధంగా వుందో మీరు గమనించండి. సోషల్ వెల్ఫేర్ స్కీమ్స్ అని చెప్పి ఈ

రెండు స్కీములు నివేశనస్థలాలు, గర్భిణీస్త్రీలకు పింఛను. ఈ రెండు కార్యక్రమాలు ఏమేరకు విజయం సాధించామో గౌరవనీయులైన ఆర్థిక శాఖామంత్రిగారు తప్పకుండా చెప్పవలసి ఉంది. చెప్పడంలో విఫలం అయ్యారు. ఈ ప్రభుత్వం యిచ్చిన హామీలు 12.00
అమలుచేయడంలో పూర్తిగా విఫలం అయింది. ఈ ప్రభుత్వం యిచ్చిన హామీల్లు అమలు మ.
చేయడంలో పూర్తిగా విఫలం అయినట్లు చెప్పడానికి ఈ రెండు స్కీములు చాలు. వీరు చెప్పినవి యింతవరకు అమలుచేసే పరిస్థితి లేదు. అదే విధంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఒక వ్యవస్థ అనేది ఏర్పాటుచేసుకొన్నాము. మండలవ్యవస్థ అనేది వచ్చింది. మండల వ్యవస్థ ద్వారా ఎంతమేరకు ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చరు అదివేరే విషయం సమగ్రంగా లేదు అనిపార్టీ అభిప్రాయ పడుతున్నది. మండల వ్యవస్థను పరిపుష్టి చేసి ప్రజలకు అందుబాటులో ఉండే వ్యవస్థను యివ్వాల్సింది పోయి వాటిని ఏదో రకంగా మండలం అనే పేరు వచ్చే సరికి కాంగ్రెసు పార్టీ నాయకులు, మంత్రులకు ఒక రకమైన ఇది వస్తుంది. ఏదో రకంగా మండలం అనేపేరు తీసివేయాలని దానికి బి.పి.ఆర్ విఠల్‌గారి కమిటీ వేసి ఆ రిపోర్టు వచ్చేవరకు మేము చేసే పరిస్థితిలో లేము అని చెబుతున్నారు. శ్రీ బి.పి.ఆర్. విఠల్‌గారి నివేదిక మొదటి భాగం వచ్చింది అంటున్నారు. ఇంకా రెండో భాగం రావలసి ఉంది. అది ప్రభుత్వం పరిశీలించిన తరువాత ఎన్నికల గురించినిర్ణయం తీసుకొనే అవకాశం కనిపిస్తున్నది. అందరు వారు నివేదిక వచ్చినప్పుడే నిర్ణయం తీసుకొనేది అప్పటి వరకు ప్రభుత్వం ఏమీచేయలేనని అనుకొంటున్నది. ఈ మండల వ్యవస్థను కొనసాగించాలనే ఆలోచన ఉన్నాదా. లేకపోతే మార్చాలని ఉన్నాదా ఏ అభిప్రాయం ఈ ప్రభుత్వం చెప్పడంలేదు. ఎందుకంటే కాలపరిమితి ముగియ్యపోతున్నది యింకా నెలరోజులలో జిల్లా పరిషత్తులు, మండలాలతోబాటు కాలపరిమితి ముగియపోతున్న అదే విధంగా మున్సిపాలిటీల కాలపరిమితి ముగుస్తూ ఉంది. వీటికి మళ్లా ఎన్నికలు పెట్టే ఆలోచన ఉందా లేదా? ఈ ప్రభుత్వం స్పష్టంగా చెప్పడం లేదు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ ఉండాలి అంటే రాష్ట్రంలో పంచాయితీ రాజ్ వ్యవస్థ ఉండాలి. పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థ ద్వారా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో అన్ని రకాల కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరగాలని చెప్పి కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎంతో కాలంగా భావిస్తున్నది. మరి కాంగ్రెస్ పార్టీయొక్క ఆలోచన విధానాలలో ఏమన్నా మార్పు వచ్చిందా? గౌరవనీయులైన మంత్రివర్యులుగాని లేకపోతే ముఖ్యమంత్రిగారుగాని చెప్పవలసి ఉంది. మండల ప్రజాపరిషత్తు వ్యవస్థను రద్దు చేసి ఎన్నికలు జరుపుతారా? ఎన్నికలు జరపరా? లేకపోతే ఎన్నికలు జరపం మేము మాపార్టీలో నామినేటెడ్ వ్యవస్థలోనే అన్ని సంస్థలకు నామినేటెడ్ వ్యవస్థను ఏర్పాటుచేసుకొంటాము మా యిష్టం వచ్చినటువంటిది మేము ఎంచుకొంటాము అనిచెప్పమనండి ఆ అభిప్రాయం ఉంటే. నామినేషన్ మాపద్ధతి. ఎందుకంటే కోపరేటివ్ ఎన్నికలు చేశారు నామినేటెడ్ మహిళల ద్వారా అధికరాంలోకి వచ్చారు. ఒకసారి రెవిన్యూ పరిపాలన విషయానికి వస్తే గ్రామాధికారులను

(ఉపసభాపతి అధ్యక్షస్థానములో వున్నారు.)

నియమించామని అన్నారు. గ్రామాధికారుల విషయాలనికి వస్తే యిప్పటివరకు సుమారు 8 వేలు గ్రామాధికారులపోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. 20 వేల మందికి మాత్రం యిచ్చారు దానికి ప్రభుత్వాన్ని నిజంగా అభినందించాల్సిందే ఆవిషయంలో వేరే అభిప్రాయంలేదు. దాంట్లో

రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పాటించలేదు. ఇదీ అంబేద్కర్ సెంటినరీ సంవత్సరం. మరి మీరూ రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పాటించవలసిన అవసరం ఉన్నది. మరి మిగిలిన గ్రామాధికారులను ఎప్పుడు నియమిస్తారు. అప్పటిలోగా గ్రామాల్లో ఉన్న పరిపాలనా వ్యవస్థను పునరుజ్జీవింపచేస్తారా? ఆ విషయాన్ని కూడా చెప్పవలసిన భాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం మీద ఉన్నది అని మనవిచేస్తున్నాను. ఒకసారి పరిపాలన విషయానికి వస్తే పరిపాలనలో ఉండే లోటుబాట్లు విషయానికి వస్తే ఒక్క విషయం సెక్రటేరియటు నుండి జిల్లా స్థాయికి జిల్లా స్థాయి నుంచి మండలస్థాయికి పోవడానికి జాప్యం జరుగుతున్నది. అదే విధంగా దురదృష్టవశాత్తు కరప్షన్ విషయానికి వస్తే అవినీతి అన్నది పెరిగిపోతున్నది. జీరో అవర్‌లో ఒక అంశాన్ని లేవనెత్తడం జరిగింది. ఈ రోజు దురదృష్టవశాత్తు 304చర్చలేకుండా పోయింది. అవినీతిలేకుండా పరిపాలన కొనసాగాలని మనమందరము అనుకొంటాము. ఒక సారి మనము చిన్నచిన్న విషయాలను గమనించాలి ఈ టెండర్ల విషయానికి వస్తే టెండరు షెడ్యూలు తీసుకొన్నాకే రెండవ మూడువ షెడ్యూలు వస్తాయి. టెండరు షెడ్యూలు వచ్చిన తరువాత టెండర్లో పాల్గొనని వ్యక్తి టెండరువేసినట్టు సృష్టించిలేని టెండరును ఉన్నట్టుగా భావించి అక్కడ ఉన్న కోట్ చేసిన రేట్లను కూడా సవరింపచేసుకొని మరి వాళ్ళు కాంట్రాక్టు యిచ్చే పరిస్థితి ఉంది. ఒకసారి నేను మా పార్టీ లీడరు దాని మీద లెటరు యివ్వడం జరిగింది ముఖ్యమంత్రిగారికి సంబంధిత మంత్రిగారికి యిప్పటివరకు జవాబు రాలేదు. తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టులో కొన్ని టెండర్సు కాల్‌ఫర్ చేసినారు కనీసం 8 కోట్ల 5 లక్షల రూపాయలు. దీనికి యింతవరకు జవాబురాలేదు. 8 కోట్ల రూపాయలు టెండరు కాల్‌ఫర్ ఒకటి. టెండరు వేయని వ్యక్తిని టెండర్లు వేసినట్లుగా చూపించి ఆయన టెండరును ఆమోదించే ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. ఈ రకంగా ప్రభుత్వం డబ్బు దుర్వినియోగం జరుగుతున్నది. లేదా ఆమోదించిన టెండర్లు రకంగా గోల్‌మాల్ జరుగుతూ ఉంటే ప్రభుత్వం డబ్బు పూర్తిగా దుర్వినియోగం అవుతుంటే దుబారాఅవుతూఉంటే లేని వ్యక్తులపేర్లు మీద టెండర్లు వేయించి..... కంచేచేనుమేస్తే ఈ ప్రభుత్వం ఉన్నాటా లేనట్టా ఈ రకంగా అందరు వాళ్ళకి సంబంధించిన అటువంటి వ్యక్తులకు కాంట్రాక్టు యిప్పించాలనే దురాశతో లేని వ్యక్తులను పార్టిసిపేట్‌కాని కాంట్రాక్టర్లకు టెండర్లు యిప్పించి..... అధ్యక్షా. మీరే ఆలోచించాలి అదే విధంగా సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలకు ఎన్నో రకాలైనా రాయితీలు పేద రైతులకు రాయితీలు యివ్వాలంటే ఈ ప్రభుత్వం వెనకాడుతుంది. సిమెంటు కంపెనీలకు మాత్రం రాయితీలు యిచ్చే విషయంలో చాలా ఉత్సాహం అమితోత్సాహం కనిపిస్తుంది. సిమెంటు కంపెనీ వాళ్ళు కొన్ని రాయితీలు కావాలని వాళ్ళు అడిగినారు. అయితే ఈ ప్రభుత్వం నుండి రాయితీలు యివ్వడానికి వీలులేదని ఒకప్పుడు స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. అయితే కంపెనీ వాళ్ళు మళ్ళీ పిటీషనులు పెట్టుకొన్నారు. యింకా కొన్ని సిమెంటు కంపెనీలకు మీరు రాయితీలు యిచ్చారు అదే ప్రకారంగా మాకు రాయితీలు యివ్వాలి మాకు ఎందుకు యివ్వకూడదని అడుగుతున్నారు. అడిగితే అట్లా యివ్వడానికి వీలులేదని చెప్పి వాణిజ్యశాఖ మంత్రి చెప్పడం జరిగింది. ఆంధ్ర సిమెంటు కంపెనీ కొన్ని రాయితీలకొరకు అడిగింది. వాళ్ళు అడిగింది వాళ్ళకొరకు అడగలేదు. గతంలో విష్ణు సిమెంటు కంపెనీ, రాశి సిమెంటు కంపెనీ, గోల్డ్‌స్టార్ సిమెంటు కంపెనీ, సువర్ణ సిమెంట్ కంపెనీ ఈ సిమెంటు కంపెనీలకు కొన్ని రాయితీలు యివ్వడం జరిగింది. అదే ప్రకారంగా మాకు కూడా ఆ రకమైనా రాయితీల యివ్వకూడదా అని ఆంధ్ర సిమెంటు

వాళ్ళు ధరఖాస్తు చేసుకొంటే దానిని రెజెక్టు చేయడం జరిగింది. దానిని రిజెక్టుచేసి తరువాత కోర్టుకు పొమ్మని చెప్పడం జరిగింది. తరువాత వాళ్ళు కోర్టుకుపోయినారు. కోర్టుకు పోయిన తరువాత పెండింగ్‌లో ఉందని జెడ్జిమెంటు రెడిగా ఉందని గవర్నమెంటు ప్లీడరుతో కేసు వాయిదా వేయించి దానికి రాయితీలు యివ్వడం జరిగింది. రాయితీలు యివ్వడమే కాకుండా బాకీలు వసూలు చేయడానికి 10, 12 వాయిదాలు కావలంటే 18 వాయిదాలు యిచ్చారు. బాకీలు వసూలు చేయడానికి 10, 12 వాయిదాలు అడిగితే యిచ్చింది మాత్రం 18 వాయిదాలు. ఈ విధంగా క్రింది స్థాయిలో ఒక నిర్ణయం వచ్చిన తరువాత దానిమీద సెక్రటేరియట్‌కు వచ్చి మంత్రులు దగ్గర రివిజన్ చేసికొనిపోతే...... ఈ రకంగా క్రింది స్థాయిలో అధికారులు ఒక జెడ్జిమెంటు యిచ్చిన తరువాత పై స్థాయిలో సెక్రటేరియట్‌లో మంత్రులుగాని ముఖ్యమంత్రిగాని వేరే తీర్పు యిస్తే యిది పైరవీ అనుకోరా? ఇది పైరవి అనుకోకపోతే ఎట్లా ఇవ్వాళ మంత్రులు శాసనసభ్యులు కాని మనం పైరవీలు తిరుగు ఆడినట్లే పైరవీల అవకాశాన్ని మన అంతట మనం కల్పిస్తున్నాము. దురదృష్టవశాత్తు ఈ రకమైన అభిప్రాయం కల్గించాలని మనము యిస్తే..... ఇవాళ పట్టణ భూపరిమితి చట్టంలో మనం ఎగ్జంప్షన్ ఇవ్వడానికి వీలు లేదని చెప్పడం క్రింద స్థాయిలో ఉన్న అధికారులు వాళ్ళ తీర్పుయిస్తారు. దానికి విరుద్ధంగా. పట్టణ భూపరిమితి చట్టాన్ని వీలు అయితే మీరు సవరించండి. కాని సవరించడం అంటే క్రింద స్థాయి అధికారి ఒక తీర్పు యిచ్చిన తరువాత దానిని మరల సవరించి ఒకటి, రెండు యిప్పటికవరకు కొన్ని వందల జీ.వో.లు ఇష్యూ అయినాయి. ఈ రకంగా జీ.వో.లు ఇష్యూచేసి ప్రభుత్వాన్ని నడిపించేబదులు మీరు చట్టాన్ని సవరించండి. మనకు రిజిస్ట్రేషన్ మీద మనకు కోట్ల రూపాయలు డబ్బు వచ్చే అవకాశం ఉన్నది. రిజిస్ట్రేషన్ లేకుండా కేవలం నోటరీద్వారా చలామణి అవుతుంది. నోటరీ ద్వారా కాగితాలు తయారు చేసుకోవడం పోవడం ఇళ్ళు కట్టుకోవడం ఎవరూ దానిని అన్వేషణ చేసే పరిస్థితి లేకుండా ఉంది. ఈ రకంగా ప్రభుత్వ ఆదాయానికి ప్రభుత్వంలో ఉండే అధికారులు పార్టీ శాసన సభ్యులు మంత్రులు అదేవిధంగా ముఖ్యమంత్రిగారు గండికొట్టే విధానాన్ని అవలంబిస్తే యి ఆదాయం ఎక్కడ నుంచి వస్తుంది? డబ్బు ఎక్కడ నుంచి వస్తుంది? లోటు బడ్జెట్ పూరేది ఎట్లా? దీనికి సూచనలు యిమ్మని మమ్ములను అంటారు. గతంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు రైతులకు, రైతుల భూములకు పట్టాపాస్ పుస్తకాలు యివ్వాలని నిర్ణయంచేయడం జరిగింది. పట్టాపాస్ పుస్తకాలు వుంటే వారు లోన్ తీసుకోవడానికి గాని యింకా రకరకాల అవసరాలకు వుపయోగించుకోవడానికి వీలుంటుంది. ఆ దృష్టితోనే ప్రభుత్వం అప్పుడు దానికి సంబంధించిన అన్ని రకాల చర్యలు చేపట్టడం జరిగింది. కేవలం అపరాధం పేరు మీద నామినల్‌గా వారి మీద పెనాల్టీవేసి దానిని వారి నుండి వసూలు చేసి ఆ భూములను వారికి యిచ్చి రికార్డులో వుండేట్లు రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ అని పెట్టడం జరిగింది. కాని యింతవరకు యీ ప్రభుత్వం దానిమీద ఏమి చర్య తీసుకోవడంలేదు. దానివల్ల ప్రభుత్వానికి రావలసిన కోట్ల రూపాయల ఆదాయం రాకపోవడమే గాకుండా సన్న, చిన్నకారు రైతులకు సంబంధించిన భూముల రికార్డు వారి చేతిలో లేదు. మళ్లీ గ్రామాధికారుల వ్యవస్థ పునరుద్ధరించ బడింది. కాబట్టి వారు యిబ్బందులు పెట్టకుండా యీ రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్‌ను ఎప్పటిలోగా యీ ప్రభుత్వం పూర్తి చేస్తుంది, చిన్న, సన్నకారు రైతులకు ఎప్పటిలోగా యిస్తుందనేది ఖచ్చితమైనటువంటి హామీ యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

2.00 మ.

పోతే మెడికల్ అండ్ హెల్త్ విషయములో గాని సోషల్ వెల్ఫేరు యాక్టివిటీస్ విషయంలోగాని ఎడ్యుకేషను విషయములోగాని మిగతా వాటి విషయములోగాని బడ్జెటు కేటాయింపులను ప్రభుత్వం సరిగా ఖర్చు పెట్టకుండా అదా చేసి లోటు బడ్జెటును తగ్గిస్తాం అని చెబుతున్నారు. అదే విధంగా ఇరిగేషను విషయం చూస్తే- శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజక్టు ప్రతిసారి 40, 45 కోట్లు కేటాయిస్తున్నారు, కాని దానిలో 10 కోట్లు ఖర్చు గాకుండా మిగిలిపోతుంది. ఈ ప్రభుత్వం అభివృద్ధి చెందిన ప్రాంతాలను గుర్తించి వాటికి ప్రత్యేకంగా ఒక బోర్డును ఏర్పాటు చేసి లేకపోతే ప్రత్యామ్నాయంగా మరేదైనా ఆలోచన చేసి వారి అభివృద్ధికి తగిన నిధులు కేటాయించకపోతే ప్రాంతీయ విబేధాలు పెరిగే అవకాశం వుంది.

ఇక లా అండ్ అర్డరు విషయం చూడండి. గతములో గుర్వేడు దగ్గర యిన్సిడెంటు అయినప్పుడు యిక్కడికి బ్లాక్ కమాండర్సు వచ్చారు వారిని విడిపించాడానికి- అయితే వారు చెప్పిందేమంటే, మేము ఏమైనా ఫైర్ యాక్సిడెంట్సు అయితే గాని అన్‌వాంటెడ్ సిట్యుయేషన్సు ఏమైనా వస్తే గానీ ఫేస్ చేయగలుగుతాము గాని అడవిలో పట్టుకున్న వారిని విడిపంచడానికి మేము తర్ఫీదు కాలేదు అని చెప్పారు. వెళ్ళిపోయారు. ఆ తరువాత వారు పెట్టిన షరతులకు లోబడి వారికి సంబంధించిన వారిని కొంత మందిని వదిలి పెట్టి దానికి బదులుగా ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్సును విడిపించుకున్నాము. ఇవాళ బార్డర్ సెక్యూరిటీ ఫోర్స్ వచ్చింది. వారు అనేది ఏమంటే, పాకిస్తాన్‌కు యిండియాకో లేకపోతే వేరే దేశానికి మధ్యనో బార్డరు డిస్ప్యూట్ వేస్తే బార్డరు సెక్యూరిటీ కొరకు మేము ట్రైయినింగు అయినాము గాని యిక్కడ వుండి నక్సలైట్లనో, తీవ్రవాదులనో అణచి వేసే దానికి మాకు ట్రైయినింగు యివ్వ లేదు, మేము ఆ పనిని సమర్థవంతంగా నిర్వహించలేమని వారు చెప్పినట్లుగా మనకు వార్తలు వస్తున్నాయి. మందు పాతర్లు గాని డైనమేట్స్ గాని పేల్చివేతలు గాని వీటన్నింటిని ఎదుర్కోడానికి మాకు సరిగా తర్ఫీదు యివ్వలేదని వారు చెప్పినట్లుగా పత్రికలలో వార్తలు వస్తున్నాయి. నక్సలైట్ల సమస్యలు గాని రైళ్ళ పేల్చివేతలు గానీ, రోడ్ల పేల్చివేతలు గాని జీపు పేల్చివేతలు గాని నక్సలైట్ల అరాచకాలు గాని వీటి అన్నింటిని ఎదర్కోవడానికి, సామాన్య ప్రజలకు రాజకీయ కార్యకర్తలకు రక్షణ కల్పించడానికి ఏ రకమైనటువంటి చర్యలు ప్రభుత్వం చేపడుతుంది? ఈ సమస్య మీద యి ప్రభుత్వానికి సరైన అవగాహన వుందా లేదా స్పష్టం చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం ఒక నిర్దుష్టమైనటువంటి విధానాన్ని టువర్డ్సు నక్సలైట్సు గాని రెవిన్యూ పరిపాలన విషయములో గానీ, మండల ఎన్నికల విషయములోగానీ, అవినీతి అంతమొందిచడం విషయములో గాని సమర్థవంతమైన పరిపాలనా వికేంద్రీకరణ విషయంలో గాని చెపట్టిందా అని అడుగుతున్నాను. 147 కోట్ల రూపాయలు యివ్వాళ ఎం.ఎల్.ఎ.లకు వారి నియోజకవర్గాల అభివృద్ధికొరకు యిస్తామంటున్నారు. ప్రతిపక్ష పార్టీ యం.ఎల్.ఎ.లు వున్న చోట డెవలప్‌మెంటు కమిటీలను ఏర్పాటు చేస్తున్నారా? ఆ విషయములో కూడ స్పష్టమైన విధానం ఏమిటో తెలుపాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ యి అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు దన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారు 24 పేజీల బడ్జెను యి సభకు అందించడం జరిగింది. మేము ఏమి అనుకున్నామంటే, రెండు సంవత్సరాల నాలుగు

నెలల పరిపాలన జరిగిన తరువాత వారి హయాములో చేసినటువంటి కార్యక్రమాల గురించి అభివృద్ధి గురించి, మంచి పనుల గురించి ఏమైనా చెబుతారేమో నని ఎంతో ఆశతో ఎదిరి చూశాము. అసలు బడ్జెటు పెట్ట లేదు, ఓట్ ఆన్ ఎకౌంటు పెట్టారు. ఓట్ ఆన్ ఎకౌంట్‌లో 24 పేజీల వ్యాసాన్ని చదివారు ఆర్థిక మంత్రిగారు. ఇందులో ఎక్కడ చూచిన వారు చేసిన మంచి కార్యక్రమాలుగాని అభివృద్ధిగాని, ప్రజలకు కల్పించిన సౌకర్యాలు గాని పెద్దగా కన్పించడం లేదు. పోతే ఆఖరులో చెప్పిందేమంటే - 1990-91వ సంవత్సర ఎకౌంటు ప్రకారము 157 కోట్ల 60 లక్షల రెవిన్యూ లోటు తేలగా మొత్తం లావాదేవీల తరువాత 25 కోట్ల 85 లక్షల లోటు తేలింది అన్నారు. అంటే 157 కోట్ల 60 లక్షలు వున్న దానిని 25 కోట్లకు తగ్గించమన్నట్లుగా ఏదో ఘన కార్యంగా చెప్పుకున్నారని అనుకుంటున్నాను. వాస్తవానికి చూస్తే ప్రజల దగ్గర నుండి సంపన్నుల దగ్గర నుండి పన్నుల రూపములో రాబట్టి ఆదాయమును పెంచడం వల్ల యీ లోటును తగ్గిస్తామని చెప్పి వుంటే బాగుండేది. అదేమీ చెప్ప లేదు. అదే విధంగా 1991-92 సవరించిన అంచనాలతో తరువాత సంవత్సరానికి చూస్తే ఏమి చెప్పారంటే 1991-92వ సంవత్సరములో 561 కోట్ల 90 లక్షల రెవిన్యూ లోటు వుండగలదని మొదట్లో అంచనా వేయగా సవరించిన అంచనాల ప్రకారము 22 కోట్ల 16 లక్షల రెవిన్యూ లోటు కన్పిస్తుందని చెప్పారు. ఈ సంవత్సరం కూడ తగ్గిందని చెప్పారు. ఎందుకు తగ్గిందని ఒక మాట కూడ చెప్ప లేదు. లోటు తగ్గడానికి కారణాలు ఏమిటి అనే ఒక మాట చెప్పి వుంటే చాలా సంతోషించే వారము. మాకు ఊహిస్తూ చెప్పిన లెక్కలు చూస్తే - యివన్నీ చూస్తే - యీ లోటు ఎందుకు తగ్గిందనేది ఆలోచిస్తే మాకు బడ్జెటులో కనబడిందేమంటే కేటాయించినటువంటి డబ్బు - ఏ ఏ పనులకు అయితే ప్రాజెక్టులకు గాని రోడ్లకు గాని బిల్డింగులకు గాని సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు గాని ఏ డబ్బు అయితే కేటాయించారో ఆ మొత్తం డబ్బును - ఖర్చు పెట్టకుండా మిగిలిపోయిన డబ్బుతో యీ లోటును తగ్గిస్తారేమో అనిపిస్తుంది. కాని మీరు శ్రమ పడి ఆదాయాన్ని పెంచినట్లుగా ఎక్కడా కన్పించడం లేదు. ఇలాంటి కార్యక్రమాన్ని చేపట్టినట్లయితే - మనము అనుకున్న కార్యక్రమాలకు, యీ సమావేశములో మీరు అందించిన బడ్జెటును సక్రమంగా ఉపయోగించి ప్రజలకు ఏ సౌకర్యాలు కల్పించాలని, ఏ అభివృద్ధిని చేయాలని అనుకున్నారో, అది చేయకుండా దానిని ఆపు పెట్టి - లోటును తగ్గించామని చెప్పే కార్యక్రమం ఉత్తమమైనది కాదని ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. అంతేగాకుండా యీ సంవత్సరానికి ప్రతిపాదించినటువంటి అంకెలను ఒకసారి చూస్తే - ఎక్నామిక్ ట్రెండ్స్ అండ్ స్టేట్ ప్లాన్ ఫర్ 1992-93 అని యిచ్చినటువంటి పుస్తకం చూస్తే కనబడేదేమంటే The sector wise details of the Plan for 1992-93 together with the outlay for the Plan for 1991-92 are given in the following statement. అని చెప్పి యీ స్టేటుమెంటు యిచ్చారు. ఏమిటి యీ స్టేటుమెంటు అంటే ది అగ్రికల్చర్ అండ్ ఎల్లాయిడ్ సర్వీసెస్ అనే దానిని ఉదాహరణగా తీసుకొని చూస్తే కనబడిందేమంటే - 1991-92వ సంవత్సరానికి 61 కోట్ల 17 లక్షలు కేటాయించడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరానికి చూస్తే యిందులో కేటాయించింది కేవలం 59 కోట్ల 87 లక్షలు మాత్రమే అంటే ఎంత తగ్గించారు? దాదాపు 3 కోట్ల వరకు తగ్గించారు. అగ్రికల్చర్ అంటే మనకు బ్యాక్ బోన్. ఆదాయం పెంచడానికి, పంటలు పండించి ఆహార ధాన్యాలు పెంచడానికి వ్యవసాయ రంగం చాలా ముఖ్యమైనటువంటి రంగం. ఈ రంగానికి తగ్గించవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది? అంతేగాకుండా యింకా కొంత దూరం పోయి

చూస్తే యీ 61 కోట్ల 17 లక్షలు మొత్తం బడ్జెటు ఎలాట్‌మెంట్సుతో పోల్చి చూస్తే
3·55 పర్సెంటు వుంది గత సంవత్సరానికి – కాని యీ సంవత్సరము కేటాయించిన
డబ్బును అదే విధంగా పోల్చి చూస్తే కేవలం 3 పర్సెంటు వుంది· అంటే మనము ఎటు
పోతున్నాము? ఈ వ్యవసాయ అభివృద్ధి చేస్తున్నామా? లేకపోతే వున్నటువంటి దానిని
తగ్గిస్తున్నామా? అనేది అర్థం చేసుకోవాలి· గత సంవత్సరము యీ సంవత్సరము లెక్కలు
చూచినట్లయితే పంటలు తక్కువ పండాయి· రానున్న సంవత్సరం ఇంకా తగ్గించు
2·20 కుంటామా? పంటలు తగ్గిపోతే మన ఆర్థికపరిస్థితి దెబ్బతినదా? అనేటువంటి విషయాన్ని
మ· మనం గమనించవలసిన అవసరం ఉంది· ద్రవ్యోల్బణం అనేది దినదినానికి పెరిగిపోతున్నది·
ఎంతవరకైతే మన ఆర్థిక పరిస్థితిని మనం మెరుగు పరచుకోమో, ఎంతవరకైతే మనం
పంటలు పండించుకోమో, రైతు బాగు పడడో, గ్రామాలలో ఉండెటువంటి సాధారణ
జనానికి పని కల్పించమో, ఏవిధంగా మనం బాగు పడతాము, రాష్ట్రం బాగుపడుతుంది అనే
విషయం నాకు ఎక్కడా అర్థం కాకుండా పోతున్నదని మనవి చేస్తున్నాను· అంతేకాదు –
రూరల్ డెవలప్‌మెంటు శీర్షికకు వస్తే మహాత్మాగాంధీగారు చెప్పారు· స్వరాజ్యం అనేది
భారతదేశం అనేది గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉందని చెప్పారు· ఆ గ్రామీణప్రాంత ప్రజలు బాగు
పడిన రోజే భారతదేశం బాగుపడినట్లు భావించాలే కాని ఇతరత్రా మాత్రం వీలులేదని చెప్పి
నటువంటి గాంధీగారి మాటను కూడా కాంగ్రెస్‌వారు లెక్క చేయడం లేదే? గాంధీగారు చెప్పిన
మాటలు కూడా మరచిపోతున్నారా? కేవలం అధికారంలో ఉంటే చాలు అని కాలం గడుపు
తున్నారా అనేటటువంటి అనుమానం ప్రజలకు రేకెత్తుతున్నదనే విషయాన్ని తమద్వారా
కాంగ్రెస్ వారికి ఒకసారి మేల్కొలుపు తెలుపుతున్నాను· ఈ రూరల్ డెవలప్‌మెంటు చూస్తే
1991–92వ సంవత్సరంలో 113 కోట్లు కేటాయించారు· ఈ 113 కోట్ల మొత్తంలో
మనకున్నటువంటి ప్రణాళికా బడ్జెటు ధనాన్ని పోల్చి చూస్తే అది 6·55% ఉంది· ఈ
సంవత్సరం చూస్తే మీరు 113 కోట్లకు బదులు 114 కోట్లు చూపించారు· కాని అది
పర్సంటేజి చూస్తే మొత్తం 7 శాతం కేటాయించారు· గతసంవత్సరం 6·55 ఉంటే ఈ
సంవత్సరం 5·82 శాతానికి తగ్గించారు· అంటే రూరల్ డెవలప్‌మెంటు మీద మీకు ఎంత
అభిమానం ఉంది, మీ పథకంలో గ్రామీణ ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయాలనేటటువంటి
అభిమానం ఎంత ఉంది తెలుస్తున్నది· శ్రీ రాజీవ్‌గాంధీగారు రోజ్‌గార్‌యోజన చేస్తాము,
మేము గ్రామీణ ప్రాంతాలకు డబ్బు ఇచ్చాము, గ్రామపంచాయతీలకు డబ్బు ఇచ్చాము అని
ఆ రోజులలో చెప్పారు· శ్రీ రాజీవ్‌గాంధీగారు చనిపోయారని వారి పథకాలను కూడా మీరు
మరచిపోతున్నారా, మీరు తిలోదకాలు వదలుతున్నారా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను· ఎందుకు ఈ
గ్రామీణ ప్రాంతాలను నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు? ఎందకు ఈ గ్రామీణ ప్రాంతాలనుఅభివృద్ధి
చేయాలనే పద్ధతి మీలో కనిపించడం లేదు? మీరు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉండేటటువంటి
ప్రజానీకాన్ని మోసంచేసి మాటలు చెప్పి ఓట్లు సంపాదించి అధికారంలోకి వచ్చారే· మీరు ఈ
విధంగా వారిపట్ల నిర్లక్ష్యం చేస్తే మీరు ఎంతకాలం అధికారంలో కొనసాగ గలుగుతారు?
వారు గమనిస్తే మీకు ఏమి గతి పడుతుందో మీరు అర్థం చేసుకోవాలని ఈ సందర్భంలో
నేను మనవిచేయదలచుకున్నాను· విలేజ్ అండ్ స్మాల్ స్కేలు ఇండస్ట్రీస్‌లో 1991–92వ
సంవత్సరానికిగాను 2,982·50 లక్షలు కేటాయిస్తే ఇప్పుడు 1992–93వ సంవత్సరానికి
గాను 2,632 లక్షలు మాత్రమే కేటాయించారు· అంటే దాదాపు 3 కోట్ల రూపాయలు
ఇక్కడ కూడా తగ్గించారు· విలేజి ఇండస్ట్రీస్ బాగుపడిన రోజే గ్రామాలలో అందరికీ పని

దొరుకుతుంది. నిజమైన అభివృద్ధి గ్రామాలలో జరుగుతుందనే మాట కూడా గాంధీగారు చెప్పారు. మీరు అది ఎందుకు మరిచిపోతున్నారు. ఈ సంస్థను స్థాపించి ఎవరి పేరు చెప్పుకొని అయితే మీరు బ్రతుకుతున్నారో వారు చెప్పినటువంటి సిద్ధాంతాలను, వారు చెప్పినటువంటి విధానాలను మీరు ఎందుకు మూలన పడవేస్తున్నారు. ఈ నిర్లక్ష్యం చేయడం మీకు న్యాయమేనా అని వారిని ప్రశ్నించదలచుకున్నాను. లార్జి అండ్ మీడియం ఇండస్ట్రీస్‌కు వస్తే 1991–92లో 2655 లక్షల రూపాయలు కేటాయిస్తే ఈ సంవత్సరం కేవలం 1592 లక్షల రూపాయలు మాత్రమే కేటాయించారు. దాదాపు 40 శాతం తగ్గిపోయిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇండస్ట్రీస్ అభివృద్ధి చెందవలసిన అవసరం లేదా? ఈ రాష్ట్రం పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి కావాలనే కోరిక మీకు లేదా? ఈ లెక్కలన్నీ ఎవరు చూస్తారని అనుకుంటారా? మీరు ఈ లెక్కలు చూస్తే మీరు చెప్పే మాటలను పోల్చుకుని చూస్తే మీరు ప్రజానీకాన్ని మోసం చేసినవారు కాదా? అని నేను ఈ సందర్భంలో ప్రశ్నించదలచుకున్నాను. ఈ సందర్భంలో ఏమిటి మీ జవాబు వాటన్నింటికీ అని నేను అడుగుతున్నాను. అధ్యక్షా, ఇంకొక పద్దు చెప్పి నేను చాలిస్తాను. కాని వారు చేసేది ప్రజలకు తెలియాలి, తెలియకపోతే ఎలాగ? వారు చేసే తప్పులు కనీసం మేము చెబితే వారు సవరించుకునే అవకాశం ఉంటుంది. వారికే తెలియదు ఏమి చేస్తున్నామో? వ్రాసిన పుస్తకాల మీద మంత్రులంతా సంతకాలు పెడుతున్నారు. కనీసం మేము అయినా చెబితే అర్థం చేసుకొని ఈ పొరపాట్లు చేస్తున్నామని మేల్కొనడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అందుకని మీరు మమ్ములను చెప్పనీయాలి అధ్యక్షా.

అర్బన్ డెవలప్‌మెంటులో డైరెక్టర్ ఆఫ్ టౌన్ ప్లానింగు అండ్ కంట్రీప్లానింగు తీసుకొని చూస్తే గతసంవత్సరం 1991–92 బడ్జెటులో 150 లక్షలు కేటాయించారు. ఈ సంవత్సరం కేవలం 80 లక్షలు మాత్రమే కేటాయించారు. ఈ డబ్బు అంతా ఎక్కడికి పోతున్నది? మీరు జేబులో పెట్టుకొంటున్నారా? ఎక్కడైనా దాస్తున్నారా? మీరు ఏమి చేస్తున్నారో ఒక్కొక్కసారి మాకు అర్థం కావడం లేదు. ఈ అభివృద్ధి మీకు అవసరం లేదా? ఈ రాష్ట్రాన్ని బాగు చేయాలనే కోరిక లేదా మీకు? ఎందుకు ఈ తగ్గింపులు అయినాయి? దీనికి కారణాలు ఏమిటో చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. మీరు సమాధానం చెప్పేటప్పుడు దాటవేసే ప్రయత్నం చేస్తే మాత్రం మేము ఊరుకోము అని మనవిచేస్తున్నాను మేము లేవదీసినవన్నీ వాలిడ్ పాయింట్సు. మేము అడుగుతున్నటువంటి విషయాలు చాలా ముఖ్యమైనవి. ఈ సభద్వారా మీరు ప్రజానీకానికి చెప్పాలి. చెప్పవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది.

అదేవిధంగా కమీషనర్ అండ్ డైరెక్టర్, మునిసిపల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషను వారికి 1991–92లో 602 లక్షల రూపాయలు కేటాయిస్తే దానిని ఈ సంవత్సరం 402 లక్షలకు తగ్గించారు. ఎందుకు ఈ తగ్గింపులు అని అడుగుతున్నాను. ఏమి అవసరం వచ్చింది? దినదినానికి ద్రవ్యోల్బణం పెరుగుతున్నది. ఈ రోజున డబ్బుకు విలువ లేకుండాపోతున్నది. ఈ రోజున 10 రూపాయలు జేబులో ఉంటే రేపు 20 రూపాయలు జేబులో ఉంటే 10 రూపాయలతో కొనే సామాను 20 రూపాయలతో కూడా రాకుండా పోతున్నది. మీరు పెట్టేటటువంటి డబ్బు కనీసం గతంలో పెట్టినది అయినా ఉంటే కొద్దోగొప్పో సక్రమంగా

అభివృద్ధి జరిగే అవకాశం ఉంది. దానిని కూడా ఉంచకుండా ఇంకా తగ్గించారంటే ద్రవ్యోల్బణం ఏర్పడిన తరువాత, డబ్బు విలువ తగ్గిన తరువాత మనకు అభివృద్ధి ఎక్కడ సాధ్యం అవుతుంది, ఎక్కడ జరుగుతుంది అనే విషయం ఆలోచించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. బియ్యం ధర 2 రూపాయలు అయితే దానిని 3.50 పైసలు చేసారు. రైతులకు విద్యుచ్ఛక్తి ఛార్జి ఏమీ లేకుండా మన రాష్ట్రంలో ఇచ్చేవారు. ఇప్పుడు ఛార్జి వసూలు చేస్తున్నారు. తమిళనాడులో కాని కర్నాటకలో కాని చూస్తే రైతులకు ఎటువంటి ఛార్జీలు లేకుండా విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేస్తున్నారు. మన రాష్ట్రంలో రైతులకు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉండేవారికి కనీస సౌకర్యం ఏదైతే ఉందో దానిని కూడా మీరు ఈ రోజున కాదని అన్నారు. 2 రూపాయల కిలో బియ్యం 3-50 పైసలు చేసారు. విద్యుచ్ఛక్తికి ఏమీ లేకుండా ఉన్నటువంటి దానిని, ప్రతి హార్సు పవర్‌కు 100 రూపాయలనుంచి 400 రూపాయలకు పెంచారు. మీకు వేసిన ఓట్లు ఇంత తొందరగా మరచిపోతే ఎట్లాగా? ఇప్పటికి రెండు సంవత్సరాలే గడిచింది. ఇంకా చాలా ఉంది. మీరు ఇంకా చాలా చేయవలసి ఉంది. అప్పుడే ప్రజానీకాన్ని మోసం చేయడం మొదలు పెడితే మీరు ఏవిధంగా కొనసాగగలుగుతారు? మీపైన ప్రజల విశ్వాసం ఎలాగుంటుంది? సబ్సిడీ ఇవ్వ లేకుండా ఉన్నాము, డబ్బులు లేకుండా పోయింది, ఆర్థిక ఇబ్బందులు ఉన్నాయి, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేయాలంటే ఎలక్ట్రిసిటీలో ఈ డబ్బు పెంచకతప్పదు, బియ్యం సబ్సిడీలో ఈ డబ్బు పెంచకతప్పదు అని మీరు చెబుతారు, నాకు తెలుసు. కాని ఆ చెప్పే మాటలో ఎక్కడా కేటాయింపులలో అధికంగా లేవు, అన్నిచోట్ల తగ్గించారు. చెప్పేది ఒకటి, పుస్తకాలలో ఉండేది ఒకటి అని నేను చెబుతున్నాను. గ్రామాలలో మోటుగా ఏమీ అనుకుంటారంటే ఎవరైనా కాని దుప్పటి చిన్నది అయిందంటే కాళ్ళు నరికేయమని అన్నారట. మీ దగ్గర డబ్బు లేదంటే ఈ మంచి పనులన్నీ ఆపేస్తాము అంటున్నారు. అంటే దుప్పటి చిన్నది అయితే కాళ్ళు నరికి వేస్తామా మనం ఎవరమైన కాని. ఆ సామెత ఇప్పుడు మీకు వర్తిస్తున్నది. ఆ చెడ్డ పనులు మీరు చేయవద్దు. ఏమైనా మంచి పనులు చేసి పేరు సంపాదించుకోండి. ప్రజలు ఇచ్చినటువంటి అధికారాన్ని మీరు సద్వినియోగం చేయండి, ప్రజలయొక్క నమ్మకాన్ని పొందండి. ఆ పని చేయండి కాని కేవలం అధికారం, కుర్చీ, మోటరు, బంగ్లా, చప్రాసీలు, అధికారులు మా అధీనంలో ఉంటే చాలు అని గర్వంతో మీరు పోతే చాలా తొందరలో బోర్లా పడతారని నేను ఈ సందర్భంలో వారిని హెచ్చరిస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో ఉండేటటువంటి అసమానతల గురించి ఈ సభలో ఎన్నో సార్లు చర్చించడం జరిగింది. మెట్ట ప్రాంతాలు కోస్టల్ ఏరియాలో ఉన్నాయి, రాయలసీమలో ఉన్నాయి, తెలంగాణాలో ఉన్నాయి. ఈ సభలో శ్రీ జనార్ధనరెడ్డిగారు చెప్పారు, డాక్టరు చెన్నారెడ్డిగారు చెప్పారు. అయ్యా, ఈ అసమానతలు ఏవైతే ఉన్నాయో వాటినన్నింటినీ తొలగిస్తాం, ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకుంటాము, ప్రత్యేకమైనటువంటి కేటాయింపులు చేస్తాము అని మాటలు చెప్పడం మాత్రమే జరిగింది. ఈ రోజు వరకు ఈ ప్రాంతాలను కనీసం గుర్తించి ఈ ప్రాంతాలకు ఇదిగో ఈవిధంగా మేము ప్రాముఖ్యతనిస్తున్నాము, ఇదిగో మీకు ఈ విధంగా డబ్బు కేటాయిస్తున్నాము, ఇదిగో ఈవిధంగా అభివృద్ధి చెందిస్తున్నాము అనేటటువంటి మాట ఎక్కడా కనిపించలేదే? మాటలకు, చేతలకు ఎక్కడా పొంతన కనిపించడం లేదే? ఎందుకు ఈవిధంగా ప్రజలు అంటే చాలా దూరంగా ఉంటారు? వారు అడగలేరు మిమ్ములను, మీరు చెప్పలేరు. మేము ఇక్కడ ఉన్నాము, మాకు చెబుతారు. చెప్పినటువంటి మాటలు కూడా నిలబెట్టుకోకుండా మమ్ములను మోసం చేసే

ప్రయత్నం చేస్తే ఎట్లాగ? అధ్యక్షా, మీరు ఆస్థానంలో ఉండగా ఇదంతా జరుగుతూ ఉంటే ఎట్లాగ? దీనిని ఏవిధంగా సవరించేదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈ రోజున రాష్ట్రములో పాఠశాల భవనాలు చూసినా, రోడ్ల పరిస్థితి చూసినా, చెరువులు పరిస్థితి చూసినా అది దినదినానికి శిథిలావస్థలో పడిపోతున్నది. వాటి మెయిన్‌టెనెన్సు సరిగా లేదు. కేటాయించే డబ్బులు ఎందుకు సరిపోవు. ఈ చెరువులకు భవనాలకు, రోడ్లకు సరిగా మెయిన్‌టెయిన్, చేయడానికి సరిపోయే డబ్బులు ఎందుకు కేటాయించడంలేదు. రోజూ పాతవి కూలిపోయే పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నవి. ఎందుకు ఎలాట్ చేయడం లేదు? దాని గురించి మీరు ఎందుకు ఆలోచన చేయడం లేదు. ఎందుకు నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు? అధ్యక్షా, మీకు జ్ఞాపకము చేస్తున్నాను. రోశయ్యగారు లేరు. హెల్త్ అండ్ మెడికల్‌కు సంబంధించి ఎన్నో భవనాలు నిర్మాణంలో ఉన్నవి. కొన్ని భవనాలు పూర్తి అయినవి. నా నియోజకవర్గంలో మక్తల్‌లో 30 పడకల ఆస్పత్రి భవనం పూర్తి అయినది. దానిని ప్రారంభోత్సవం చేయలేదు. నారాయణపేటలో ఒక భవనం ఇసొలేటెడ్ బిల్డింగు కుష్టు రోగులు గురించి కట్టారు. అక్కడ డాక్టర్లు లేరు, పరికరములు లేవు. ప్రారంభోత్సవాలు లేవు. ఆ బిల్డింగు ఉన్న చోటనే పాతదైపోయి కూలిపోయే పరిస్థితులు వస్తున్న మాట వాస్తవము. ఈ విషయాలన్నీ మీకు తెలియవా? యివన్నీ మీరు చూడడం లేదా? మీ అధికారులు మీకు చెప్పడం లేదా? అధికారులప్పైన మీకు అదుపు లేదా? మీరు ఏమి చేస్తున్నారు? ప్రభుత్వము చేపడుతున్న ప్రభుత్వ భవనములు పూర్తి అయితే వాటిని ప్రజాసేవకు అంకితము చేసే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి లేదా అని అడుగుతున్నాను. జూనియరు కాలేజీలు, పాఠశాల భవనాలు వేల సంఖ్యలో ఉన్నాయి. లెక్చరర్లు ఉన్నారా? ప్రిన్సిపాల్స్ ఉన్నారా? సక్రమంగా వారికి పాఠాలు చెబుతున్నారా? కొన్ని జూనియర్ కాలేజీలలో రిజల్ట్సు చూసినట్లయితే జీరో రిజల్ట్సు వస్తున్నవి. కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నారు. ఎట్లాంటి అదుపు లేకుండా పోతున్నది. వారికి జీతాలు యిస్తున్నారు. వారు సరిగా హాజరు కావడం లేదు. సరిగా పాఠాలు చెప్పడం లేదు. ఈ విధంగా వ్రాసినా పట్టించుకునే నాథుడు లేడు. నేను నా నియోజకవర్గమైన మక్తల్ జూనియర్ కాలేజి ప్రిన్సిపాల్ సరిగా పని చేయడం లేదని, వారానికి ఒకసారి వస్తాడని, వారానికి ఒకసారి వచ్చి సంతకము చేసి వెళ్ళిపోతాడని, నేను ఎన్నిసార్లు వ్రాసినా పట్టించుకునే నాథుడే లేడు. వాస్తవంగా ఆయన నిజంగా అక్కడ పని చేసేది లేదని నేను ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. ఇంక అసెంబ్లీ వ్యవహారాలు చూస్తే చాలా బాధగా ఉంది. ఏమైనా యిందులో జాయింటు రెస్పాన్సిబిలిటీ ఉంది. నేనుగా చాలా బాధగా చెబుతున్నాను. నేను రోజూ ఉదయం వాకింగు గురించి అయిదు గంటలకు బయలు దేరి ఆరున్నర గంటలకు తిరిగి వస్తాను. మొన్న నేను వాకింగు గురించి పోతే నా ముందు యిద్దరు యువకులు పోతూ మన అసెంబ్లీ గురించి మాట్లాడుకుంటున్నారు. వారి వెంబడే నేను వెళ్ళుతున్నాను. ఏవేవో మాట్లాడుకుంటున్నారు. అందులో ఒకడు అసెంబ్లీలో రోజు రోజుకు జరుగుతున్నది చూస్తూ ఉంటే *** కొట్టుకుంటున్నారు అని అన్నాడు. ఆ మాటలు నేను అనడం లేదు. వారు అనుకున్న మాటలు చెబుతున్నాను. వారు అన్న మాటలు మీకు తెలియాలి కదా. నేను చాలా బాధపడ్డాను. నేను ఏమి చేయాలి? నేను ఏమి చేయగలను? నేను ఏదైనా కొడితే — వారు తిరగబడి కొడతారేమోనన్న భయంతో నేను

** Expunged as ordered by the Chair.

ఏమీ చేయలేకపోయినాను. నేను ఎందుకు చెబుతున్నానంటే - శాసనసభ గౌరవాన్ని కాపాడాలని, ఈ మాటలు పడకుండా రక్షించాలని సవివరంగా శాసనసభ్యులందరిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నర్సిరెడ్డిగారూ —I respect your feelings very much. I agree with you totally. If you don't mind *** అనే మాటను అసెంబ్లీ ప్రొసీడింగ్సు నుంచి తీసివేద్దాము.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- నేను అనలేదు. వారుఅన్న మాటలు చెబుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- You are right in bringing it to the notice of the House.

Sri C. Narsi Reddy:- I am prepared to express sorry. రికార్డ్సు నుంచి తొలగించవలసిన అవసరం లేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరే విత్‌డ్రా చేసుకోండి.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- మీ యిష్టం. వారు అనుకున్న మాటలు చెప్పినాను.

Mr. Deputy Speaker:- You have brought it to the notice of the House with all good feelings.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- నేనెంతో బాధతో చెబుతున్నాను. నేను ఎవరిని అనాలనే దురుద్దేశ్యము లేదు. అయ్యా నేను కోరేది ఏమిటంటే — ఎవరూ కూడా బాధపడవద్దని సభ్యులందరుకూ మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- He has agreed to withdraw. విత్‌డ్రా చేసుకోండి.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- నేను విత్‌డ్రా చేసుకుంటాను. నేను విత్‌డ్రా చేసుకున్నంత మాత్రాన్న వారు అన్న మాటలు పోవు కదా. వారు అన్నారు. మీ ఆజ్ఞ శిరసావహిస్తాను. కాదనను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఆజ్ఞ కాదు. అప్పీల్.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- మీరు చైరులో కూర్చుని ఆజ్ఞాపించవచ్చు. నాకు అభ్యంతరం లేదు. అట్లాగ అసెంబ్లీ గురించి వారు ఆ విధముగా అనుకోవడం నాకు చాలా బాధగా ఉంది. యిది నేను సృష్టించినది కాదు. వారు అన్న మాటలు విని నేను చాలా బాధపడుతున్నాను. ఏది ఏమైనప్పటికి అసెంబ్లీ స్థాయి పెంచవలసిన అవసరం చాలా ఉంది. అసెంబ్లీ చర్చలు జరుగుతున్నప్పుడు చర్చించాలి. ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించాలి. ప్రభుత్వానికి

*** Expunged as ordered by the Chair.

సలహాలు యివ్వాలి॥ ప్రభుత్వాన్ని అదుపు చేయాలి॥ ప్రజానీకానికి ప్రభుత్వాన్ని జవాబు దారీగా తయారు చేయాలి; అనేటటువంటిది అపొజిషనులో ఉన్న వారికి ఉంది॥ ప్రతి విషయంలో వారికి జవాబుదారీ చేస్తూ మంచి చేస్తూ సమావేశాలు సక్రమంగా నడిపేటట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను॥ అప్పుడే సభ గౌరవం కాపాడినవారవుతామని సగర్వంగా మనవి చేస్తున్నాను॥ అంతేగాని కేకలు వేసుకుంటూ చప్పట్లు కొట్టుకుంటూ కూర్చోవడం అనేది చాలా బాధగా ఉంది॥ అందరూ చేస్తున్నటువంటి పొరపాటును సవరించుకునే ప్రయత్నం చేయాలి॥ జీరో అవర్‌లో లేవదీసే విషయంలో మంత్రులు శ్రద్ధ చూపించడం లేదు॥ వారు శ్రద్ధ పట్టడం లేదు॥ వారు అంతగా పట్టించుకోవడం లేదు॥ మేము యిక్కడ లేవదీసిన విషయాలు గురించి అప్పటికప్పుడు మంత్రులు చెప్పకపోయినా సమాధానాలు ఆ మరుసటి రోజునో, లేకపోతే ఆ మరుసాటి రోజునో చెప్పవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను॥ సమాధానం రెడీగా లేకపోతే మరుసటి రోజున చెప్పండి॥ జీరో అవర్ విషయంలో మన మంత్రులు ఎటువంటి శ్రద్ధ లేకుండా, పట్టింపు లేకుండా ఉన్నారు॥ ఈ విధంగా వారు ఉండడము చూస్తూ ఉంటే — మీరు మరల అన్‌పార్లమెంటరీ అంటారేమో – దున్నపోతు మీద వర్షము పడినట్లుగా కనపడుతున్నది॥ యిటువంటి విషయాలన్నీ దూరము చేయాలి॥ సభను సక్రమంగా నడిపేందుకు అందరూ కృషి చేయాలి; తమరు ఈ అవకాశం యిచ్చినందులకు ధన్యవాదాలర్పిస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను॥

శ్రీ యం॥ ఓంకార్:– యిది తాత్కాలిక బడ్జెట్ కాబట్టి తాత్కాలిక అభిప్రాయాన్ని చెబుతున్నాను॥ స్థూలంగా చూసినప్పుడు దీనిని నాలుగు భాగాలుగా విభజించవచ్చు॥ ఒకటి పరాధీనత పెంచే బడ్జెట్॥ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు తగ్గినటువంటి బడ్జెట్॥ బడుగువర్గాల గురించి సంక్షేమ కార్యక్రమాలు కత్తిరించినటువంటి బడ్జెట్॥ సంక్షేమ కార్యక్రమాల విషయంలో యిచ్చే సబ్సిడీలను అపహాస్యం చేసినటువంటి బడ్జెట్॥ వాస్తవానికి 24 పేజీలు బడ్జెటు, ఆ పేజీలలో విదేశి సంస్థల పేరు లేకుండా ఉన్న పేజి ఒకటి కూడా లేదు॥ జపాన్‌కు చెందిన ఓ॥ఇ॥సి॥యఫ్॥ సంస్థ విశాఖపట్టణం థర్మల్ విద్యుత్ కేంద్ర స్థాపనకు ఆర్థిక సహాయం చేస్తుందని అన్నారు॥ ఆసియా అభివృద్ధి బ్యాంకు ఆర్థిక సహాయంతో చేపటిన రాయలసీమ థర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రము మొదటి దశ పనులు జరుగుతున్నాయన్నారు॥ ఆంధ్రప్రదేశ ప్రవాస భారతీయుల పెట్టుబడి సంస్థ (ఎన్‌రిప్) విదేశాల్లోని భారతీయుల నుంచి పెట్టుబడులూ, సాంకేతిక విజ్ఞానము సంపాదించే కృషిజరుపుతోంది అన్నారు॥ దీని వలన పరిశ్రమల అభివృద్ధి అవుతాయన్నారు॥ ఒక వేయి 149 కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడితో ప్రపంచ బ్యాంకు నుంచి సహాయాన్ని అర్థించి బలహీన వర్గాల జీవన ప్రమాణాలు, దారిద్ర్య నిర్మూలనకు ఒక పథకము అమలు చేస్తామన్నారు॥ మహిళా అభ్యుదయం కోసం ఐ॥సి॥డి॥యస్॥ పథకం చేపడతామని ఈ పథకాన్ని ప్రపంచ బ్యాంకు ఆమోదించిందని చెప్పారు॥ సాంకేతిక విద్యా సౌకర్యాలు మెరుగుపర్చడానికి రెండవ పథకానికి రుణం సమకూర్చేందుకు ప్రపంచ బ్యాంకు 80 కోట్ల రూపాయలు పెట్టుబడిగా యిస్తుందని అన్నారు॥ ప్రపంచ బ్యాంకు సహాయంతో పట్టు పరిశ్రమాభివృద్ధి అమలు చేస్తున్నామని చెప్పారు॥ ఈ బడ్జెట్‌లో ఆరవ పేజి నుంచి 20వ పేజి వరకు యిదే పరిస్థితి॥ విదేశి సహాయం ప్రస్తావించకుండా ఉన్న పేజి లేదు యిదివరకే అమలు జరుగుతున్నటువంటి విదేశీ సహాయంతో ఉన్నటువంటి శ్రీరాంసాగరు కాలవ నిర్మాణము, శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు క్రింద

కెనాల్స్ గురించి యిందులో లేదు. నీటి సప్లయి విషయంలో నెదర్లాండు, స్వీడన్, కెనడా సహాయం. పర్యావరణ కాలుష్య శిక్షణా కేంద్రంను పరిశోధనా సంస్థగా తీర్చి దిద్దడానికి స్వీడన్ దేశపు ఆర్థిక సహాయం. మునిసిపల్ పారిశుధ్యమునకు డ్రైనేజి రోడ్లు మెరుగు పరచడానికి కూడా విదేశీ సహాయం అన్నారు. యివి బడ్జెట్‌లో ఉన్నటువంటి సంగతులు ఆత్మ గౌరవము ఉన్నవాడు, దేశము పట్ల అభిమానము ఉన్న ఏ వ్యక్తి అయినా బాధపడతాడు. వీటి సారాంశము ఏమిటంటే మన ఆర్థిక విధానము ఇంకా పరాధీనం చేయబడింది. ఈ
2.40 పరాధీనం ఎంత వరకు పెరిగిందంటే, కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలే కాకుండా, గ్రామ
మ. గ్రామానికి పోయింది. ఈ రోజున ఎక్కడికి పోయినా డ్రెయినేజి పథకాలకు కూడా ప్రపంచ బ్యాంకు డెలిగేషన్ వస్తున్నదంటే రైతులందరూ వెళ్తున్నారు. శ్రీరాంసాగర్, శ్రీశైలం కాలువలకు ప్రపంచ బ్యాంకు ప్రతినిధులు వస్తున్నారంటే గ్రామ గ్రామానికి ప్రాకి పోతున్నాయి. ఇప్పటి వరకు ఈ విశ్వాసాలు ఎక్కడికి పోతున్నాయి? మన పాలకులు మన ప్రభుత్వము మీద కాకుండా, అమెరికా, కెనడా, జపాన్, జర్మనీ వాళ్లవైపు పోతున్నాయి. వాటి యొక్క రిపర్‌కషన్స్ ఎంత తీవ్రంగా వుంటాయో ఆలోచించలేకపోతున్నారు. అయితే వారొక మాట అడుగుతున్నారు. మరి ఈ డబ్బు ఎక్కడ నుండి రావలెను. డబ్బు సంపాదించడానికి మన దేశములో తగిన వనరులున్నాయి. తప్పనిసరయిన వాటిల్లో విదేశీ సహాయాన్ని తీసుకోవడంలో నేను వ్యతిరేకిని కాను. ఈ విధమైన పరాధీనమైన బ్రతుకు బ్రతకడం మాత్రం మంచి పద్ధతి కాదు అని గట్టిగా చెబుతున్నాను. మన కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ధనికుల మీద చేయి వేస్తే మన దేశములో డబ్బు తక్కువగా వుందా? నల్ల డబ్బు గురించి చాలా మంది మిత్రులు చెప్పారు. నేను అనేక సందర్భములలో చెబుతూ వచ్చాను. దాదాపుగా మన జాతీయ ఉత్పత్తి ఎంత వుందంటే సుమారుగా దానికి కొద్ది తేడాతో అంత నల్లధనం చెలామణిలో వుంది. ప్రతిచోటా వుంది. మూల మూలావుంది. హోటల్ హోటల్‌కు వుంది. సినిమా సినిమాకు వుంది. దాన్ని రాబట్టే మార్గము లేదా? కనీసం మీరు కొన్ని కేసులు తీసుకోండి. 10-15 సంవత్సరాల క్రిందట ఆ వ్యక్తి ఏవిధంగా వుండె? ఒక కంట్రాక్టరు అయినంత మాత్రాన లేక ఒక ప్రైవేట్ కారుడు అయినంత మాత్రాన ఈ రోజున 50-100 కోట్లు ఎక్కడ నుండి సంపాదించారు? అటువంటివి 15-20 కేసులు తీసుకోండి. టెస్టు కేసులుగా చూడండి. ధనికుల దగ్గరున్న డబ్బును రాబట్టడానికి అనేక మార్గాలున్నాయి. పట్టణ ఆస్తులు మీద పరిమితి ఎందుకు విధించకూడదు? అది కేంద్ర ప్రభుత్వ సబ్జెక్టు అయినా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వము తీసుకొనే చర్యలు ఏమిటి? ఈ ప్రభుత్వానికి ధనికుల మీద చేయి వేయడానికి ఇష్టము లేదా? ఇవన్నీ చూడాలి. అమ్మకం పన్ను ఎగవేతను అరికట్టడానికి ఎన్నోసారులు చెప్పాను. చెప్పి చెప్పి మానోరే కాయలు కాసింది.

ప్రకృతి వైపరీత్యాల నుండి రాష్ట్రాన్ని రక్షించడానికి ఒక సమగ్రమైన ప్లాన్ వేయండని అంటే, ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమన్నారంటే మన ప్రణాళికలే అవి కదా అని కొట్టి పారేశారు. వరదల నుండి, కరువు కాటకాల నుండి రాష్ట్రాన్ని రక్షించడానికి ఒక సమగ్రమైన ఒక 15-20 సంవత్సరాలకో ఒక మాష్టర్ ప్లాన్‌ను వేయండి. నిపుణులతో ఒక కమిటీని వేయండి; అని అంటే దాన్ని ఎగరగొట్టారు. ప్రత్యేకంగా ఈ ప్రాజెక్టులను నిర్మించడానికి ధనికుల మీద ప్రకృతి విపత్తు పన్నును వేయండి. లేదా సర్‌చార్జి అనేపేరు

పెట్టి డబ్బులు వసూలు చేయండి· వారి దగ్గర నుండి డబ్బు రాబట్టే విధానం చేయండి అంటే దానికి కూడా సున్న చూట్టారు· మనకు డబ్బు వుంది· కానీ ధనికులది డబ్బు తీసే ఉద్దేశము ఈ ప్రభుత్వానికి లేదు· ఇప్పటికయినా మీరు మార్చుకోండి· వారిపైన చేయి వేయండి· ఇంత పరాధీనం బ్రతుకు మంచిది కాదు· కాస్త చదువుకొన్న, విద్యావంతులైన జాతీయ అభిమానం కలిగిన, బయట మేధావులు, ఉద్యోగస్తులు ఏమంటున్నారంటే, మనల నందరిని విదేశీయులకు కట్టబెట్టడం అన్నమాట· పేరుకో రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము మన పూర్వికులు తెచ్చారు· మన్న స్వాతంత్ర్యమునే కాకుండా, మన ఆత్మలను కూడా తాకట్టు పెట్టుకొంటున్నామని అంటున్నారు;· ఈ ఫీలింగును తక్కువ అంచనా వేయడానికి వీలులేదు;

(బెల్)

వ్యవసాయ వుత్పత్తుల విషయం చూస్తే ఇదివరకు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వము వారు, సమగ్రంగా వ్యవసాయోత్పత్తులను పెంచడానికి మార్కెట్ సదుపాయాలను కలిగించడానికి, గిట్టుబాటు ధర ఇవ్వడానికి, సబ్సిడీమీద పేదలకు సప్లయి చేయడానికి సమగ్రమైన పథకాన్ని ఒక కర్షక పరిషత్తు అనే పేరుతో పెట్టారు;· దాన్ని మీరు రద్దు చేశారు· దానికి ప్రత్యామ్నాయం ఏమి? వ్యవసాయోత్పత్తులను పెంచడానికి ఈవిధంగా వ్యవసాయ శాఖ వారు వ్యవసాయశాఖ పనిని, ఇరిగేషన్ శాఖ వారు ఇరిగేషన్ శాఖ పనిని ఒక్కొక్కరూ ఒక్కొక్క పనిని సమన్వయం లేకుండా చేసుకుంటూపోతే ఉత్పత్తి పెరుగుతుందా? ఈ రోజున మన వ్యవసాయం ఇంటెన్సివ్ వ్యవసాయంగా రూపం దాల్చలేదు;· ఇక్కడ ఎకరా ఉత్పత్తిని మద్రాసు, కేరళ, పంజాబు రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూస్తే, మన వ్యవసాయం ఇంటెన్సివ్ వ్యవసాయం స్వరూపానికి పోలేదు;· వ్యవసాయోత్పత్తిని పెంచడానికి సమగ్రమైన పథకం కావాలి;· ఈ సంవత్సరం మిర్చికి బ్రహ్మాండంగా ధర వచ్చింది· ఒక్కొక్కసారి పెట్టిన పెట్టుబడి రాదు·; ప్రత్తికి బ్రహ్మాండమైన ధర వస్తుంది;· మీకు నాలుగు సంవత్సరాలు వుండదు ఆ ధర;· ఏ పైరు చూచినా అంతా మార్కెట్టులో జూదం లాగా గారడి బుట్టలో మాయలాగా దివాలా తీస్తున్నది;· మార్కెటింగ్, వడిదుడుకులు మార్కెటింగ్‌లోని చిక్కులు వీటిన్నిటిని పరిశీలన చేసేవారెవరు? కర్షక పరిషత్తును రద్దు చేశారు·; ఆపదం మీకక్కర లేదు· ఇంకేమైనా పదం పెట్టండి·; ఆల్టర్‌నేటివ్ చేయకపోతే లాభం లేదు·

కోటానుకోట్ల విలువగల పనులు ఇరిగేషన్, రోడ్లుకు సంబంధించినవి వున్నాయి·; ఈ కంట్రాక్టర్ల బెడద ఎట్లా వచ్చిందంటే, అమాంతం ముఖ్యమంత్రితోసహా అందరిని మ్రింగే వరకు ఆ వ్యవస్థ అట్లా పెరిగిపోతున్నది;· వర్కులే కాదు·; మనుషులే, ప్రభుత్వాలే మునిగిపోయే పరిస్థితి వస్తున్నది;· దానికి పోటీగా మీరు ఇదివరకు తెలుగుదేశం వరకు పెద్ద తప్పులు చేశారు;· కంట్రాక్టర్ల కార్పొరేషన్‌ను రద్దు చేశారు;· దాన్ని ఇప్పుడు పునరుద్ధరిద్దామని అంటే పునరిద్ధరించండి;· లేదంటారా, ఈ రోజునపబ్లిక్ రంగం అనేసరికి మీకు కూడా జెర్రులు పాకుతున్నాయి కదా? పోనీ ఏదయినా సహకార సంస్థను పెట్టండి;· ఇంజినీర్లను ప్రభుత్వము కొంత సహాయం చేసి నిలబెట్టండి;· ఈ ప్రైయివేటు కంట్రాక్టర్ల రింగును మనం బ్రద్దలు చేయలేము;· ఏదో ఒక ఆల్టర్‌నేటివ్ వుండాలని మనవి చేస్తున్నాను;·

భూసంస్కరణవిషయం చూస్తే, దాని ప్రాముఖ్యత ఎంత వుందో ఎప్పుడూ చెబుతూనే వున్నాను. అసెంబ్లీలో పాల్స్ డిక్లరేషన్స్ మీద మెదక్ జిల్లాలో కొన్ని గ్రామాల మీద వేసిన హౌస్ కమిటీ, రిపోర్టును హౌస్‌కు ప్రెజెంట్ చేసింది; ఆ రిపోర్టులో 20-21 పేజీలలో దాని రెకమెండేషన్స్ వున్నాయి; అవి మొత్తం చదివితే ఆలస్యమవుతుంది; తహశీల్‌దారు ఉద్దేశపూర్వకంగా భూస్వామితో కుమక్కయి, వేల ఎకరాలు, వంద కాదు, తారుమారు చేశారు. అతన్ని శిక్షించే బదులుగా అతన్ని ప్రమోట్‌చేసి, డిప్యూటీ కలెక్టరును చేశారు ఏదో ఒకటి రెండు ఇంక్రిమెంట్లు ఆపారు. అది శిక్ష కాలేదు; మూడవ రికమెండేషన్‌లో — "The Committee recommends to the Government to reopen the entire case and examine the whole issue on all ceiling cases." ఇది రాష్ట్రమంతటా వర్తింప జేయండి; మీరు చట్టాన్ని మార్చండి; పైగా గ్రామస్థాయి నుండి అఖిలపక్ష కమిటీని వేయండి. మూలన దాగిన భూమిని బయటికి తీయండి; మీ ప్రభుత్వానికి అప్పగించేట్లు స్వాల్యుటరీ పవర్స్ పెట్టండి; పంచేది మీరే చేయండి; కలెక్టరుకు ఆన్ అప్లికేషన్ సూవోమోటాగా విచారించే అధికారాన్ని ఇవ్వండి; అంతేకాకుండా ఇదివరకే ట్రిబ్యునల్‌లో ఇదివరకే పాస్ అయినప్పటికి కూడా అన్ని కేవలం ఎక్కువ భాగము లంచాలు తీసుకొని క్రింద మీద వేసి భూస్వాములకు అనుకూలంగా చేశారు; ఇవన్ని రిఓపెన్ చేసే అధికారాన్ని ఇవ్వండి. సుప్రీం కోర్టు తీర్పు ప్రకారం బినామీ ట్రాన్స్‌ఫర్స్ చేసిన భూములను తిరిగి వాటిని చూచి లెక్క కట్టాలని మేము అన్నాము; నిన్న గౌరవసభ్యులు మాట్లాడుతూ మొట్టమొదట ఈ కాంగ్రెసు పార్టీలో మంత్రుల దగ్గర నుండి ముందు ఈ చట్టాన్ని తూటు పొడిచారో, ఆ పొడిచిన తూటును ఇప్పటికైనా మూడ్చేప్రయత్నము చేసి, మన్నకాటికి భూమిని బయటికి తీయండి;

ట్రయిబల్ ఏరియా క్రింద మీరు వ్రాశారు; భూములను సర్వేచేసి భూములను తెస్తామని అన్నారు; మంచి పని చేశారు; దాన్ని ఏరకంగా చేయాలి? మొట్టమొదట భూములను సర్వే చేసి ముందు మీ అవగాహనలో మార్పు రావాలి; ట్రయిబల్ ఏరియాలో గిరిజనేతరులు తీసుకున్న భూములను ట్రయిబల్స్‌కే అప్పగించాలి; ట్రయిబల్స్ నందరిని బయటకు తీయాలి; దానికి మీ దగ్గర పథకముందా? మేము చెప్పాము ఏమంటే, 5 ఎకరాలు మాగాణి, లేక 10 ఎకరాలు మెట్ట వున్నంతవరకు అంతకన్నా ఎక్కువ నెట్ మొత్తంగా భూమిని తీసి ఉచితంగా తీసి, గిరిజనులకు పంచండి; ఇది మొదటి దశ. 2వ దశలో 5 ఎకరాల లోపల మాగాణి గాని 10 ఎకరాల లోపు మెట్ట కానీ వున్నప్పటికీ కూడా వాళ్ళకు ప్రత్యామ్నాయంగా భూమిని వేరేచోట చూపించండి; లేకపోతే మార్కెట్ ధర కట్టించండి; మొత్తము మీద గిరిజన ప్రాంతాలలో గిరిజనేతరులకు భూమి మీద హక్కు వుంచకుండా, భూమి వారి చేతుల్లో లేకుండా చూడండి; ఐదు సంవత్సరాలలోనో, నాలుగు సంవత్సరాలలోనో ఏదో ఒకటి చేయండి. వాళ్ళ కోసము పెట్టే డబ్బు దీని విషయంలో హైదరాబాదులో రోడ్ల వెడల్పు కోసం పెట్టే డబ్బును పెడితే మొత్తం మన రాష్ట్రములో వున్న ఏజెన్సీ ఏరియాల్లో వున్న గిరిజనులు, గిరిజనేతరుల సమస్యలు పూర్తిగా పరిష్కారమవుతాయి; దాని కోసము ప్లాన్ ఎందుకు వేయకూడదు? 1976లో లంబాడీలను ఎరుకలను ట్రయిబల్స్‌లో చేర్చారు; వారితోపాటుగా వడ్డెర్లను కూడా ట్రయిబల్స్ క్రింద చేర్చండి. వాళ్ళు కూడా అదే తరగతిక్రిందకు వచ్చే వాళ్ళు. షెడ్యూల్డు ఏరియాలో

వీళ్లను కూడా నాన్ ట్రైబల్స్‌తో సమానంగా లెక్క కట్టండి. షెడ్యూల్డు ఏరియాలోకి పోకుండా, వాళ్ల భూములు కొనకుండా, అక్కడున్న రిజర్వేషన్స్ అనుభవించకుండా, అక్కడున్న డబ్బును దుర్వినియోగము చేయకుండా, కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకోండి. నాన్-షెడ్యూల్డ్ ఏరియాలో ఉన్నటువంటి లంబాడీలు ఎరుకలు వాళ్ల జనాభా నిష్పత్తి ప్రకారంగా వాళ్ల అభివృద్ధికి ప్రత్యేకమైన డబ్బు పెట్టండి. సబ్ ప్లాన్ డబ్బు కాదు. అది వేరే. నాన్ సబ్ ప్లాన్ ఏరియా క్రింద వారికి ప్రత్యేకంగా డబ్బు, పొలిటికల్ రిజర్వేషన్, ఉద్యోగాల రిజర్వేషను, విద్యలో రిజర్వేషన్ అది అంతా కల్పించండి గాని వాళ్లది వాళ్లకే ఉంచండి, వీళ్లది వీళ్లకే ఉంచండి. మీరు ఆ రకంగా చెయ్యకుండా కనుక లెక్కలు తీస్తే ఏమిటి అంటే ఎబారిజినల్సు మునిగిపోతారు. నోరు ఉన్నవాడు గెలిచివస్తాడు. అది దయచేసి మీరు ఆ పని చేయకండి. నీటి వనరుల విషయానికి వచ్చే సరికి అడవి ప్రాంతాలలో నీటి వనరులు చాల ముఖ్యం. దానిని గురించి బాగా కేంద్రీకరించండి. మంచి నీటి విషయంలోనికి వచ్చే సరికి రాష్ట్రం అంతట మనం చూస్తూనే ఉన్నాము. ఈ వేళనే మా జిల్లా ఇన్‌ఛార్జి మంత్రిగారు మీటింగుకి పిలిస్తే పోయాం. ఒక్క వరంగల్ జిల్లాలో ఈ రోజు వారికి శాన్‌క్షన్ అయిన ప్రొటెక్టెడ్ వాటర్ స్కీము/సెమీ ప్రొటెక్టెడ్ వాటర్ స్కీముకి 11 కోట్లు రూపాయలు కావాలి ఎం.ఎన్.పి. క్రింద శాన్‌క్షన్ అయిన వాటికి ఐదు కోట్లు కావాలి. ఇదివరకే చేసిన వర్కులకు ఇవ్వడానికి 70 లక్షలు కావాలి. అంటే సమారు ఒక కోటి. అన్ని కలుపుకుంటే 17 కోట్ల రూపాయలు కావాలి. ఈ 17 కోట్ల రూపాయలు ఇప్పుడు ఏమైనా వచ్చేట్టు ఉందా అంటే 17 కోట్లు కాదు కదా 17 లక్షలు కూడ వచ్చేట్లు లేదు, అన్నారు. ఇక కొత్త స్కీములు ఏమి పెడతారు. మీరు? కొత్తగా ఎక్కడ మంచి నీళ్ల వసతి కల్పిస్తారు, అదే ఒక జిల్లా పరిస్థితి చూస్తే రాష్ట్ర వ్యాపితంగా ఎంత తీవ్రముగా ఉంటుందో నేను మీకు వేరే చెప్పవలసినటువంటి పనిలేదు. నీటి వనరుల విషయం వచ్చేసరికల్లా మీరు ఇచ్చిన నీటివనరులకి ఎలక్ట్రిసిటికి మీరు ఇచ్చిన కేటాయింపులు సరిపోవండి. ఇదివరకు ఆ ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించారు. ఆ విమర్శకి మీరే గురి అయ్యేకాడికి ఇప్పుడు తెచ్చుకున్నారు. పైగా శ్రీరామసాగరు రెండవదశను ఎప్పుడు పూర్తి చేస్తారు. ఈ రోజు అది మీకు లేదు. ఇప్పుడు కొన్ని ప్రాంతాలలో అన్ని పార్టీలవారు కలిసి పోరాట కమిటీలను ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. ఈవేళ ముఖ్యమంత్రిగారికి ఇచ్చే మెమోరాండంలో శ్రీశైలము ఎడమ గట్టు కాలువ, శ్రీరామసాగర్ రెండవ దశ కేంద్ర ప్రభుత్వం పెండింగు లిస్టులో చేర్చాలి. శ్రీశైలము ఎడమ గట్టు కాలువ శ్రీరామసాగరు 2వ దశ 8వ ప్రణాళికలో చేర్చి పూర్తి చేయాలి. 1992-93 బడ్జెట్‌లో శ్రీశైలము ఎడమ గట్టు కాలువకి 200 కోట్లు, శ్రీరామసాగర్ రెండవ దశకి 200 కోట్లు కేటాయించాలి. శ్రీశైలము ఎడమగట్టు కాలువ పనులు చేపట్టే డివిజనులు తిరిగి నెలకొల్పాలి. శ్రీశైలము ఎడమగట్టు కాలువ టన్నెలు నిర్మాణానికి సాధ్యాసాధ్యాల కొరకు పిలిచిన గ్లోబల్ టెండర్లు కాల వ్యవధిని కుదించి 1992-93 బడ్జెట్ కాల పరిమితిలోనే సొరంగం పనులు ప్రారంభించాలి. శ్రీరామసాగర్ రెండవదశ పనులు సత్వరమే చేపట్టాలి. శ్రీశైలము ఎడమగట్టు కాలువ, శ్రీరామసాగరు ప్రాజెక్టు పనులను పర్యవేక్షించుటకు ప్రజా ప్రతినిధులు మరియు సాంకేతిక నిపుణులు పర్యవేక్షణను ఏర్పాటు చేయాలి. ఇంత తీవ్రమైనటువంటి ఆందోళన ఈ రోజు యావత్తు తెలంగాణాను కదిలించేవరకు పోయింది. నేను సమైక్యతా వాదిని. ప్రత్యేక వాదిని కాదు. మీరు చేసే చర్యలు ప్రత్యేకతను పెంచేస్తున్నాయి. తెలుగు ప్రజలలో రాయలసీమ, తెలంగాణా ఆంధ్ర అనేటటువంటి

2.50 మ.

ఫీలింగులు పెంచే విధంగా జరుగుతున్నాయి. దయచేసి ఈ ఆందోళనను తక్కువ అంచనా వేయకండి. ఈ డిమాండులను మీరు తక్కువ అంచనా వేయకండి. అధ్యక్షా, ప్రాజెక్టులు కట్టేప్పుడు, అప్పుడే ఆలోచనలు వస్తున్నాయి. పులిచింతలకు ఒకరు మొత్తు కుంటున్నారు. పోలవరం వెంటనే కావాలి అంటున్నారు. ఇచ్చంపల్లిని గురించి మాట్లాడే దిక్కు ఒక్కడూ లేడు. ఇచ్చంపల్లి కట్టకుండా పోలవరంకు ఏ అర్హత మీద కడతారండి? దీర్ఘతెలంగాణాకి ఉపయోగ పడేది ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు. గోదావరి నీళ్లు శ్రీరామసాగరు ప్రాజెక్టు ద్వారా నూటికి పది వంతులు ఉపయోగములోనికి రావడం లేదే, మిగతా నీరు ఏమన్న ఉపయోగములోనికి వచ్చేది ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు. ఆ ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు కట్ట కుండా పోలవరం ప్రాజెక్టు ప్రాధాన్యత ఎంత? పులిచింతల అన్నిటికన్న లాస్టు ప్రియారిటీ. మిగతావి అన్నీ అయిపోయెనా? ఆ ఆలోచన లేదు. ఎంతసేపటికి ఏమిటంటే వేరే విధమైన ఆలోచన. దురదృష్టము నేను ఇప్పుడే విన్నాను. ఇక దగ్గర, సమావేశములో వెనుకబడ్డ ప్రాంతాల గురించి చెబుతూ ఉంటే ప్రాంతీయ విభేదాలను రెచ్చ కొడుతున్నారు అనేకాడికి పోతున్నారు. అయ్యా చెప్పడమే తప్పు అంటే ఒక చేసిందల్లా చూసుకుంటూ ఊరుకోవడమేనా, ఇదేనా, మీరు జాతీయ సమైక్యతను తెలుగుదేశం సమైక్యతను కాపాడేది. కాదు. ఇది, నేను ఒక విధంగా చెబుతున్నాను రేపు రాబోయో మా ముతా కొట్లాటలలో ఒక పావుగా ఉపయోగ పడబోతున్నది మీరు ఇది మీ ప్రభుత్వం చాల సంక్షేమంగా, సుభిక్షంగా సురక్షితంగా ఉంది అని అనుకుంటున్నారు, కాని అగ్ని పర్వతం మీద కూర్చున్నారు మరచి పోకండి. ఎక్కడ అది ఢాం అని పేలుతుందో తెలవని పరిస్థితి. మా మూలంగా కాదు మీకు ప్రమాదం. మీ మూలంగానే, ఇప్పుడు మీరు ఉపయోగించుకునేది, ఇవే సమస్యలు, ఫీటన్నిటికి మీరు చేస్తున్నారు. దయచేసి ఆ స్థితికి రాకుండా చూడాలి. మీకు మనవి చేస్తున్నాను అధ్యక్షా. అదే విధంగా ఈ ప్రాజెక్టుల గురించి, కాలువల గురించి తీసుకున్నటువంటి భూములను ఇచ్చే నష్ట పరిహారము అది ఒక పెద్ద కుంభకోణము. అందులో రెండు రకాలు కుంభ కోణాలు-ఒకటేమో వెయి రూపాయలు అయ్యేదానికి లక్ష రూపాయలు చేసి చెల్లిస్తున్నారు. అది ఒక కుంభకోణము. మరొకటి ఏమిటంటే నిజంగా ఇవ్వవలసిన దానికి ఇవ్వకుండా పోతున్నారు. ఇటీవలనే కర్నూలు జిల్లాలో శ్రీశైలము ముంపుకి లోక్ అదాలత్ వారు 98 కేసులలో అంటే 33 దేవమడ కేసులలోను 65 పూడూరు కేసులు లోక్ ఆదాలత్‌లోవాళ్లు తీర్పు చెప్పినప్పటికైనా ఇంతవరకు మీరు పేమెంటులు చేయడం లేదు. ఇట్లా ఏడిపిస్తూ పోతుంటే ఏమన్నట్టు. నా నియోజక వర్గంలో కూడ ఇదే ఉంది. ప్రతి చోట ఇదే ఉంది. భూములు తీసుకున్నారు. డబ్బులు చెల్లించరు. ఈ డబ్బులు ఈ లిటిగేషనులు చివరకు నిజంగా చెప్పాలి అంటే ఈ రోజున లాండు ఎక్విజిషన్ కోసం వేయబడ్డ స్పెషల్ అధికారులు, నేయడం కూడ అది ఒక స్పెషల్ కేటగిరి క్రిందికి పోయాయండి. ఆ స్పెషల్ కేటగిరీని వర్ణించడం నా నుంచి మాత్రం అయ్యే పరిస్థితి కాదండి. దయచేసి మీరు చూడండి. అధ్యక్షా, అర్బన్ సీలింగు వచ్చేప్పటి కల్లా అర్బన్ లాండు సీలింగు అన్ని విషయాలు మీరు అది అమలు లోనికి వచ్చిన నాటికి, మొదలు అంటే అది ఏక్టు 33 ఆఫ్ 1976 సెంట్రల్ ఏక్టండి. మనము అమలు జరుపు కుంటున్నాము. ఈ రోజు వరకు ఏమైనా భూమి తీశామా. దానిక్రింద ప్రభుత్వం ఏమైనా భూమిని పంచిందా? చిక్కులు మాత్రము కల్పించాము. ఏడిపించాము. అవినీతికి మంచి ఆయుధంగా తయారు చేసి పెట్టాము. నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. దానిని రద్దు పరచండి.

వాస్తవ అవసరాలు తీరే విధంగా కొత్త చట్టాలను తీసుకురండి. అంతేగాని ఈ అర్బను లాండు సీలింగ్సు మాత్రము ఉండడానికి వీలులేదు. ఇది అనేక నష్టాలకు దారితీసింది. అధ్యక్షా, లాస్టు పాయింటు ఇక శాంతి భద్రతలు చెప్పి ముగిస్తాను. నేను ఒకటి శాంతి భద్రతల తీవ్రత ఎంత ఉందంటే వివరాలు అక్కరలేదు గాని ఒకటి మాత్రం చెబుతాను. సామాన్య పౌర జీవితం స్తంభించి పోయింది. స్వేచ్ఛాయుతంగా రాజకీయ కార్యకలాపాలు సాగించుకునే అవకాశం లేకుండా అయినాయి. మామూలు బిజినెస్‌లు కూడ సాగించుకునే అవకాశాలు లేకుండా అయిపోయినాయి. ఈ రోజున పీపుల్సువార్ గ్రూప్ కొన్ని జిల్లాలకే పరిమితము అయినా రాష్ట్ర వ్యాపితంగా దాని ప్రభావము పెరుగుతూ ఉన్నది. వారి కార్య కలాపాలు పెరుగుతూ ఉన్నాయి. ఈ టెరరిజానికి శాంతితో నిమిత్తం లేదు; చర్యలతోనే నిమిత్తం. ఒక ఇద్దరు ముగ్గురు ఉండి కూడ జిల్లాలకు జిల్లాలే భయకంపితులను చేయవచ్చు. మీరు ఏదో చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. ఏమి తీసుకుంటున్నారో, ఏమి చేస్తున్నారో నాకు వివరాలు అక్కరలేదు. కాని బయట ఫీలింగు ఏమిటండి? అసలు ఎన్నుకోబడ్డ ఈ ప్రభుత్వాలు చేస్తాయా? ఏదైనా మిలటరీ రాజ్యమో గవర్నరు రాజ్యమో వస్తే తప్ప దీనికి పరిష్కారమార్గం ఉండేటట్లులేదు అనే భావము పెరిగిపోతూ ఉందని దానిని కాస్త అంచనా వేసుకొని శాంతి భద్రతలు కాపాడే విషయంలో చాల తీవ్రమైన చర్యలు మీరు తీసుకోవలసి ఉంటుందండి. నేను ఇంతకన్న వివరించవలసిన పనిలేదు. నిన్న రాత్రి మా కార్యకర్త మండల్ కమిటీ సభ్యుడు కామ్రేడ్ వెణ్యం ఉప్పలయ్య అనేటటువంటి కార్యకర్తను చంపివేశారండి. అనేకమందిని కాళ్ళు చేతులు నరికి వేశారండి, 15 రోజుల లోపల ఇద్దరు కార్యకర్తలను చావ గొట్టారు. చివరికి మా వాళ్ళు ఊర్లలో ఎక్కడా ఉండలేని పరిస్థితులు; ఆడవాళ్ళతో సహా ఇళ్ళు వదిలిపెట్టి పోతున్నారే ఎక్కడికి పోవాలి, ఎక్కడ దాక్కోవాలి, ఎక్కడ బ్రతకాలి, ఈ స్థితి ఉన్నప్పుడు ఇంతగా మొత్తు కుంటుంటే చూసే దిక్కులేదే. కనీసం సిటీలో బయట తిరిగి ఇంటికి వచ్చేదాకా నమ్మకం లేనటువంటి స్థితి హైదరాబాదు సిటీలో ఉన్నది. దీనిని మీరందరు తక్కువ అంచనా వేస్తున్నారు. నేను చెబుతాను, ఈ రోజున రాష్ట్రంలో టాప్‌మోస్టు ప్రయారిటీ ఏమిటంటే పీపుల్సువార్‌గ్రూప్, నక్సలైట్ల యొక్క దౌర్జన్యము హత్యకాండను ఆపడమే టాప్ మోస్టు కర్తవ్యము. అది చేస్తేనే ప్రభుత్వము, అది లేకపోతే దిగి పొండి, చేతకాకపోతే దిగిపోండి, ఎవరో ఒకరు చేసుకుంటారు లేకపోతే చెప్పండి మా చేతకాదు ఈ ప్రభుత్వము నక్సలైట్లకు అప్పగింముతాము అని చెప్పండి. జనం అందరూ పోయి మీరు వాళ్ళతోనే బ్రతిమిలాడి బ్రతకమని చెప్పండి ఏదైనా స్పష్టంగా చేయండి. కాని ఈ రకమైన అనిశ్చిత స్థితి మాత్రము ఎంతో కాలము కొనసాగదు. నాకు కూడ తెలుసు నేను ఎంతో కాలం బ్రతకను అని. ఇంతగా విమర్శిస్తున్నందుకు వారు అడుగడుగునా చివరకు మా చుట్టు పోలీసు కాపలా ఉన్నా కూడ తిరిగి పోతున్నారు. అనుక్షణం తిరిగి పోతున్నారు. అనుక్షణం వెంటాడుతూనే ఉన్నారు. అయినా ఫరవాలేదు. ఇక చావన్నైనా చస్తాను. తతిమా వాళ్ళని అయినా బ్రతకనివ్వండి. తతిమా వాళ్ళ బ్రతుకుతెరువు కోసం అయినా చర్యలను తీసుకోండి. ఏది ఎట్లా ఉన్నప్పటికీ మీరు మాత్రం ఇంత బాధ్యతా రహితంగా ఒక రకముగా చెప్పాలి అంటే రోమ్ నగరం కాలిపోతూ ఉంటే నీరో చక్రవర్తి ఫిడేలు వాయించు కున్నట్లుగా వ్యవహరిస్తున్నారు. మీ ఉద్దేశం ఏది ఉన్నప్పటికి అయినా ఫలితం ఇది. మార్చుకోండి, మీరు సమయం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- అధ్యక్షా, మీరు నాకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు. ఈ బడ్జెట్ మొత్తం అంతా చూస్తుంటే అధ్యక్షా, దాదాపు ఈ 40 సంవత్సరాలు ఈ పార్లమెంటరీ, వయోజన వోటింగు వచ్చిన పార్లమెంటరీ
3.00 ప్రజాస్వామ్యంలో ఇది కాస్త పాడిందే పాడరా పాచి పళ్ల దాసరి అన్నట్టుగా ఉందేగాని దీనిలో
మ. ప్రత్యేకత ఏమీ లేదు. అధ్యక్షా, అయితే ఏమీ లేదనడానికి లేదు. ఇప్పుడు యీ బడ్జెటు ప్రసంగంలో పి.వి. నరశింహారావుగారి ఆర్థిక విధానాలను బలపరుస్తూ వారికి బ్రహ్మాండమైన సర్టిఫికేట్లు యిచ్చారు. రాజీవ్ గాంధీ, ఇందిరాగాంధీగారి తరువాత శ్రీ పి.వి. నరశింహారావుగారికి బ్రహ్మాండమైన సర్టిఫికేట్లను అందరూ పంపించడం జరిగింది. వెనుకటి రోజులలో యీ దేశాన్ని పాశ్చాత్యులకు అప్పచెప్పారని అనేవారు. కాని యిప్పుడు ప్రత్యక్షంగానే యీ ఆర్థిక విధానాల పేరుతో యీ రాష్ట్ర కేంద్ర బడ్జెటులలో విదేశీ రాబడులు పెట్టుబడులు ఆహ్వానిస్తూ దేశాన్ని యితరుల చేతులలోకి పోయేట్లు చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వరంగ పరిశ్రమలన్నింటిలో కూడా ప్రయివేటువారికి అప్పగించడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. పరిశ్రమలనే కాకుండా యీ బడ్జెటుద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విద్యారంగాన్ని కూడా ప్రయివేటు యాజమాన్యం చేతులలో పెట్టడానికి సిద్ధపడుతున్నారు. అందువల్ల నేను ప్రధానంగా చెప్పదలచుకున్నది ఏమిటంటే కొన్ని వాస్తవములు మనకు కనపడుతున్నాయి. మరి 1980-81 సంవత్సరంలో 3 లక్షల 38 వేల హెక్టార్ల భూమి సాగుపెట్టిన మూలంగా యిప్పుడు అది 2,60,000 హెక్టారులు పంటకు పడిపోయింది. ఇవన్ని చూస్తూ ఉంటే మనం పురోభివృద్ధి సాధిస్తున్నామా లేక, వెనుకకు పోతున్నామా అనేది తెలియడంలేదు. ఇప్పుడు ఓంకార్‌గారు కూడా చెప్పారు. గ్రామ స్థాయిలో విదేశీ సామ్రాజ్యవాదులు ఐ.ఎం.ఎస్. పేరుతో, వరల్డు బ్యాంకు పేరుతో మనము విదేశీ నిధులు తెప్పించుకొని వారిమీదనే మనము ఆధారపడుతున్నాము. 1951 సంవత్సరంలో గోధుమలకు గాను 121 కోట్ల రూపాయలు అప్పు తెచ్చిన యీ ప్రభుత్వం యిప్పుడు రెండు లక్షల కోట్ల రూపాయల అప్పు పెరిగింది. 44 సంవత్సరాల స్వాతంత్రము తరువాత మనకు యీ విధంగా అప్పులు ఉన్నాయి. వీటిని ఏ విధంగా తీర్చగలము? ఈ విధంగా 44 సంవత్సరాల స్వాతంత్రం సంపాదించిన తరువాత యీ విధంగా దేశం ఆర్థిక విధానాల లోపలవల్ల పరాధీనం అయిపోతున్నది. ఈనాడు మనకు నిజంగా ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము అనేది ఉందా? పేద ప్రజలు నిత్య జీవిత పోరాటంలో బ్రతుకులు గడుపుకోవడానికి కాలంగడుపు కొంటున్నారు. కాని భూస్వాములు, పెట్టుబడి దారులు, సామ్రాజ్యవాదులు యీ స్వాతంత్ర్యమునువారు ఉపయోగించుకొని బాగుపడ్డారు. ఇప్పుడు 2 లక్షల కోట్ల రూపాయలు విదేశీ పెట్టుబడులు, అప్పులు క్రింద తెచ్చుకొని వాటికి వడ్డీలు కట్టలేక బాధపడుతున్నాము. ఈ విధంగా దేశము అన్ని రకాల దివాళాతీసే విధానములు అవలంబిస్తున్నది. ఈ విధంగా ఉంటే యీ సమాజంలో నక్సలైట్లు ఎందుకు పెరగరు. ఇప్పుడు ఓంకార్‌గారు కూడా చెప్పినారు. ఈ దేశం పునాది దెబ్బతిన్నప్పుడు పైన ఉన్న కొమ్మలు, రెమ్మలు కూడా దెబ్బతింటాయి అనేది ఆలోచించాలి. ఇప్పుడు నక్సలైట్ల సమస్య చూస్తే యిది ఏనాడో భారతదేశంలో వచ్చిన సమస్య. ఇది భూముల సమస్యమీద 1967 సంవత్సరంలో పశ్చిమ బెంగాల్‌లో నగ్సల్‌బరీ అనే గ్రామంలో నిప్పురవ్వగా బయలుదేరి యిప్పుడు రగులుకొని పెద్ద మంటలరూపంలో విస్తృతమైనది. ఇప్పుడు యీ నక్సలైట్లను దొంగలు అంటారా? ఏమి అంటారు? అయితే యిప్పుడు పీపుల్స్‌వార్ గ్రూపువారు చేస్తున్న

పనులతో మేము కూడా ఏకీభవించడంలేదు· మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాము· కాని వారి మిత్రులు అయినవారు ముందు వారి ప్రాణాలు అర్పించి, తరువాతనే యితరులను ఆహ్వానిస్తున్నారు· అందులో రైతులు, కార్మికులు, యువకులు అందరూ చేరుతున్నారు· ఈనాడు 18-30 సంవత్సరాల యువకుల యీ నక్సలైట్లవైపు ఎందుకు చూస్తున్నారు? వారి ఆలోచనలు వారివైపు ఎందుకు వెడుతున్నాయి అనేది ఆలోచించాలి· 1978 సంవత్సరంలో జగిత్యాలలో ముఖ్యమంత్రి చెన్నారెడ్డిగారు ఆయన తిరిగి ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత నేను పొరపాటు చేసాను· దీనిని సాంఘిక ఆర్థిక, రాజకీయ పరిస్థితులు జోడించి ఆలోచించాలి కాని చట్టాలతో వారిని అణగద్రొక్కడానికి చూడకూడదని అభిప్రాయ పడ్డారు· 1989 డిసెంబరులో ఆయన ముఖ్యమంత్రిగా అయినప్పుడు యీ విషయాలన్నీ ఆయన అంగీకరించారు· అందువల్ల మీరు పెట్టిన యీ మూడు సూత్రాల పథకం ఏమి అయినట్లు? దానిని అమలుపరచడానికిగాను ఒక కాబినెట్ సబ్ కమిటీని వేసారు· ఆ సబ్ కమిటీకి యీనాటి ముఖ్యమంత్రిగారే అప్పుడు ఛైర్‌మెన్‌గా ఉన్నారు· వారు కాబినెట్‌కు వారి రిపోర్టు యిచ్చినారా? ఇస్తే దాని విషయం ఏమి చేస్తారు? అందువల్ల యీ నక్సలైట్ సమస్యను ఆర్థిక, రాజకీయ, సాంఘిక పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఉపాధి కల్పనావకాశాలు పెంపుచేస్తూ వారికి స్కీములు చేస్తే యీ నక్సలిజమ్‌ను అరికట్ట గలుగుతాము· తరువాత 1970 సంవత్సరంలో గిరిజనులకు సంబంధించి ఒక చట్టాన్ని పాస్ చేసారు· దాని ప్రకారంగా షెడ్యూలు ఏరియా ప్రాంతాలలో 8 లక్షల 57 వేల మంది గిరిజనేతరులను భూస్వాములుగా ఉన్నవారికి ఆ భూములనుండి వెడలగొట్టి ఆ భూములను గిరిజనులకు యివ్వాలని జీ·ఓ· యిచ్చారు· 25 సంవత్సరాలు అయి చట్టాలుచేసి, జీ·ఓ·లు ఇష్యూ చేసిన తరువాత కూడా ఆ చట్టము, జీ·ఓ·లు అమలు జరగలేదు· అందువల్ల లక్షలాది ఎకరాలు భూమి గిరిజనేతరుల చేతులలో ఉండడంవల్ల అనేక గిరిజన కుటుంబాలు యిబ్బంది పడుతున్నారు· అట్లాగే భూసంస్కరణల క్రింద మిగులు భూమిని డిక్లేర్‌చేసి పేదవారికి పంచుతున్నామన్నారు· 19 సంవత్సరాలు పూర్తియి చట్టాలు పాస్ చేసినా కాని మిగులు భూములు పంపకం చేయకపోతే యీనాడు నక్సలైట్లు పెరుగుతున్నారని అనుకోవడంవల్ల ప్రయోజనం ఏమిటి? ఈనాటికీ అది పంపకం చేయలేదు 3·10
అంటే ఈనాడు ఇంకా మీరు భూసంస్కరణల గురించి మాట్లాడుతున్నారు, సుప్రీంకోర్టు మ·
మాట్లాడుతున్నది· ఇంకా మీరు మాట్లాడుతున్నారు - మార్చి 31వ తేదీలోపల పూర్తి చేస్తాము అన్నారు· మళ్లీ జూన్‌లో పూర్తి చేస్తాము అంటున్నారు· అధ్యక్షా, ఈ రకంగా గిరిజనులకు సంబంధించి, హరిజనులకు సంబంధించి, దళితులకు సంబంధించి, బలహీన వర్గాలకు సంబంధించి భూసంస్కరణలు మీరు అమలుజరిపారా అని నేను అడుగుతున్నాను· ఏ రూపములో మీరు అధికారంలోకి వచ్చినా మీరు ముద్దాయిలే· మీరు చేసిన చట్టాలు మీరే అమలుజరపలేదు· అంతేకాదు, మీరు బ్యాంకులు జాతీయం చేశారు, సంతోషం· ఇందిరాగాంధీగారు బ్యాంకులు జాతీయంచేసి ఈ బ్యాంకులలో ఉండేటటువంటి డబ్బును అంతా కూడా దేశములో ఉండే బడుగు జనానికి, పీడిత తాడిత జనానికి అందరికి ఈ రకంగా ఇస్తాము, అప్పులు బాధ నుంచి వారిని విముక్తి చేస్తాము అన్నారు· ఎంత మందికి మీరు అప్పులు ఇచ్చారు? బ్యాంకుల లెక్కలు తీయండి· బ్యాంకుల లెక్కల ప్రకారం ధనిక వర్గానికి నూటికి 75 వంతులు ఇచ్చారు మీరు· పేద వర్గాలకు నూటికి 25 వంతులు మాత్రమే ఇచ్చారు· ఇదేనా బ్యాంకుల జాతీయం అంటే· ఇంకా ఇందిరాగాంధీగారు

చెప్పింది. ఇక గరీబీ హటావో అని చెప్పింది. మరి గరీబీ హటావో అయిందా? ఆంధ్ర రాష్ట్రములోనే, నేను మిగిలిన రాష్ట్రాల సంగతికి పోవడంలేదు, మీరు గరీబీ హటావో అన్నారు, మొత్తం పేదరికం నుంచి ఆ ప్రజలను విముక్తి చేశారా, దారిద్య్ర రేఖ క్రింద ఎంతమంది ఉన్నారు? మీ లెక్కల ప్రకారంగా నూటికి 50 మంది ఉన్నారే. అందుకని ఈనాడు ఈ అసెంబ్లీలో మాట్లాడడానికి పేద ప్రజల గురించి కానీ, పీడిత ప్రజల గురించి కాని, కష్టజీవుల గురించి కాని మాట్లాడడానికి బడ్జెట్‌లు పెట్టడానికి కానీ మీకు హక్కు ఉందా? ఈనాడు పేద ప్రజల ముందు, ప్రధానంగా ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రజల ముందు మీరంతా, పాలకవర్గాల వారు అంతా ముద్దాయిలు అవునా, కాదా అని నేను అడుగు తున్నాను. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఏద్కైనా ఒక అతివాదమో లేక ఇంకొక ఉగ్రవాదమో, లేకపోతే ఇంకొక రూపములో అది ముందుకు వస్తుంది అంటే దానికి కారణం ఎవరు అధ్యక్షా? అధ్యక్షా, నేను ఒక స్పెసిఫిక్ విషయాన్ని, ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి సంబంధించి నంతవరకు, ఒక విషయాన్ని మీ దృష్టికి తేదలుచుకొన్నాను, బీడీ కార్మికుల కనీసవేతన చట్టం ఉంది. అది 1989 జనవరిలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారములో ఉన్నప్పుడు ఆ చట్టాన్ని పెట్టారు. ఆ కనీస వేతనాల చట్టం, మీరు లాయరు, మీకు బాగా తెలుసు, 1991 జనవరి లోపల దానిని సవరించి గెజిట్‌లో ప్రకటించాలి. ప్రకటించారా ఈనాటికి? ప్రతి రెండు సంవత్సరములకు ఒకసారి కనీస వేతనాల చట్టం ప్రకారం మీరు ప్రకటించాలి కాని ప్రకటించారా? 91 జనవరిలో ప్రకటించాలి. ఈనాటికి ఎందుకు ప్రకటించలేదు అని అడుగు తున్నాను. 15 మాసాలు అయింది. 15 మాసాలలో బీడీ కార్మికులకు ఒక్క వి.డి.ఎ.లోనే వేరియబుల్ డియర్‌నెస్ ఎలవెన్స్ అనేటటువంటి దాని పేరుతో రోజుకు ఒక్క రూపాయి చొప్పున ఒక్క కరీంనగర్ జిల్లాలో లక్ష మంది బీడీ కార్మికులు ఉంటే ఈ 15 మాసాలలో వారు రు. 4.20 కోట్లు కోల్పోయారు. యజమానులకు రు. 4.20 కోట్లు ఆదాయం వచ్చింది. ఒక్క వి.డి.ఎ. లోనే. మొత్తం ఆంధ్ర రాష్ట్ర వ్యాపితంగా 10 లక్షల మంది బీడీ కార్మికులు ఉంటే రు. 42 కోట్లు మీరు బీడీ యజమానులను మిగిల్చారు ఒక వి.డి.ఎ లోనే. అంతేకాకుండా కనీస వేతనాల చట్టం ప్రకటిస్తున్నాము. అని చెపుతున్నారు. రు. 18-50, రు. 18-60 చేస్తామని చెపుతున్నారు లేబర్ మినిష్టర్ గారు. అయితే ఆ ప్రకారం ఈనాడు రు. 6 పెరుగుతుంది బీడీ కార్మికులకు ఒక్క వెయ్యి బీడీలు చుట్టడానికి. ఈ 15 మాసాలలో రు. 6 చొప్పున రోజుకి ఒక్కొక్క కార్మికుడికి తీసుకుంటే రు. 200 కోట్లు ఈ రాష్ట్రములో రావలసి ఉంది. రు. 200 కోట్లు, ఇంకో రు. 42 కోట్లు మొత్తం రు. 242 కోట్లు బీడీ కార్మికుల కడుపులు కొట్టి యజమానులను మీరు మిగిల్చారని నేను అంటున్నాను. తెలంగాణా ప్రాంతములో బీడీ పరిశ్రమ ఎక్కువగా ఉంది. ఆ తెలంగాణా ప్రాంతములో నక్సలైట్స్ బయలుదేరుతున్నారు అంటే బయలుదేరరా అధ్యక్షా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఈ ప్రభుత్వాన్ని, లేబర్ మినిష్టర్‌గారిని, ముఖ్యమంత్రిగారిని. బీడీ యజమానులకు మీరు అమ్ముడుపోయారా లేదా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఒకవేళ అమ్ముడుపోకపోతే 1991 జనవరి, ఇప్పుడు మీరు గెజిట్‌లో ప్రకటించబోయే ఈ వేతనాలను 1991 జనవరి నుంచి అమలుజరిపే విధంగా చట్టాన్ని సవరిస్తారా? అట్లా కాని మీరు సవరించకపోతే మీరు కోట్ల రూపాయలకు అమ్ముడుపోయారని చెప్పి నాలాంటి వాడు నిర్ణయానికి వస్తే తప్పేమిటని అడుగుతున్నాను.

నేను ఆంధ్రప్రదేశ్ బీడీ కార్మిక సంఘానికి అధ్యక్షుడను. నేను అందుకని అడుగుతున్నాను. ఆ విషయాలు నాకు బాగా తెలుసు. రూ. 242 కోట్లు మీరు ఈనాడు బీడీ యజమానులకు లాభం చేకూర్చారు. ఒకవేళ పొరపాటుగా మేము ప్రకటించలేకపోయాము, ఆ పని ఉండె, ఈ పని ఉండె అంటే మీకు నిజాయితీ ఉంటే – ఉందని నేను అనుకోవడం లేదు – ఒకవేల ఇప్పుడయినా ఉంటే రేపోమాపో ప్రకటించబోయే ఈ కనీస వేతనాల చట్టాన్ని 1991 జనవరి నెల నుంచి అమలుజరపడానికి, రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్ట్ ఇవ్వడానికి, కనీస వేతనాల చట్టాన్ని సవరించడానికి మీరు అంగీకరిస్తారా అని నేను అడుగుతున్నాను. వ్యవసాయ కార్మికుల తరువాత బీడీ కార్మికులు, ప్రధానంగా తెలంగాణా ప్రాంతములోని కరీంనగర్ జిల్లాలో జీవిస్తున్న సంగతి మీ అందరికీ తెలుసు. ఇటువంటి విషయాలు ప్రభుత్వం సవరించుకోకుండా వీటికి తావిచ్చినప్పుడు ఎక్కడైనా ఉగ్రవాదమో, ఇంకో వాదమో, నక్సలిజమో వస్తుందా రాదా అని నేను అడుగుతున్నాను. మీరు ఎన్నికలలో ధరలు తగ్గిస్తాము అని ప్రకటించారు. మీరు పార్లమెంటులో అధికారంలోకి వచ్చి 10 మాసాలు అయింది. కోటి మందికి ఉద్యోగాలు ఇస్తాము అన్నారు. కాని ఈనాటివరకు ధరలు తగ్గాయా, ఉద్యోగాలు ఇచ్చారా? ఎంతమందికి ఉద్యోగాలు ఇచ్చారు? ఈరోజు తెలంగాణా ప్రాంతములో తెలంగాణా మొత్తం అంతా పోలీసుల కవాతులతో, దాడులతో ఉడికి పోతున్నది. తుపాకీల చప్పుళ్లు, తూటాల మోతలతో దద్దరిల్లిపోతున్నది. లాఠీల వీరవిహారముతో, పోలీసు వాహనాల మోతలతో ఇనుప బూట్ల టకటకలతో ప్రజలు రోజుకు ఒక గండముగా బ్రతుకును గడుపుతున్నారు. బి.ఎస్.ఎఫ్ దళాలు దిగినాయి. అధ్యక్షా, నేను అడుగుతున్నాను. 44 సంవత్సరాల తరువాత తెలంగాణా ప్రాంతములో సాధారణమైన చట్టాలతో, సాధారణమైన పోలీసుతో మీరు పరిపాలించలేనటువంటి దౌర్భాగ్య పరిస్థితి మీకు ఎందుకు ఏర్పడింది, ఎందుకు వచ్చింది? ఎక్కడనో బోర్డర్‌లో ఉండవలసిన బి.ఎస్.ఎఫ్, ఎక్కడనో ఇండో–టిబెటన్ ఫోర్స్, సి.ఆర్.ఎఫ్, ఎ.పి.ఎఫ్. లాంటి వేలాది మంది ఈ మిలటరీ, పేరా మిలటరీ దళాలు, మొత్తం పోలీసు దళాలను 3 గ్రామాలకు ఒక పోలీసు క్యాంప్, మిలటరీ కేంప్ పెట్టి గ్రామాల మీద దాడులు చేయిస్తున్నారు. నేను అంటున్నాను. మీరు విప్లవకారులో లేకపోతే ఎవరినో ఎదుర్కొనే పేరుతో సర్వసాధారణమైన ప్రజల మీద దాడులు చేయిస్తున్నారు. ఒక్క కరీంనగర్ జిల్లాలోనే ప్రధానంగా నేను ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నటువంటి సిరిసిల్ల నియోజకవర్గంలో దాదాపు 150 గ్రామాల మీద దాడులు చేశారు, మూకుమ్మడిగా కొట్టారు. ఒక్కొక్క గ్రామములో 500 మొదలుకొని రెండు వేల మంది వరకు రాత్రి మూడు గంటలకు వెడతారు పోలీసులు, మిలటరీ. అక్కడ అంతా మొత్తం జనాన్ని జమచేస్తారు, ఆడ మొగ, పిల్లా జెల్లా, ముసల ముతక అనే భేదం లేకుండా మిలటరీ విపరీతంగా బాదుతున్నది. కాళ్లు చేతులు విరుగుతున్నాయి ఇళ్లు ధ్వంసము చేస్తున్నారు. వారిలో నుంచి మిలిటెంట్స్ పేరుతో 10 మందిని తీసుకొని వచ్చి బయట కాల్చిపారేసి ఆ రకంగా, ఎన్‌కౌంటర్ జరిగిందని ప్రకటిస్తున్నారు. ఒకటి రెండు విషయాలు మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను, తప్పదు. కమాన్‌పూర్ మండలములో కాల్వచెర్ల అనే గ్రామములో వెయ్యి మందిని 18–12–91న ఆ రకంగా కొట్టారు, మూకుమ్మడిగా కొట్టారు. కమాన్‌పూర్ మండలం రత్నాపూర్‌లో వెయ్యి మందిని, బెగంపేటలో 1500 మందిని, నాగవల్లిలో వెయ్యిమందిని, ముత్తారంలో 700 మందిని ఈ రకంగా ఒక్క కరీంనగర్ జిల్లాలోనే 500 గ్రామాల మీద ఈ పోలీసు దాడులు, మిలటరీ దాడులు

అనునిత్యం సాగుతున్నాయి. నేను అంటున్నాను. పి.డబ్ల్యు.జి. చేస్తున్నటువంటి హత్యలను నేను బలపరచడం లేదు. ఆ రకంగా వారు మందు పాతరలు పెట్టి పోలీసులను హత్య చేయడం నేను అంగీకరించడం లేదు. అయినా, పోలీసు వారికి ఎవరిచ్చారు అధికారం, మిలటరీ వారికి ఎవరిచ్చారు అధికారం? గ్రామాల నుంచి వారిని తీసుకొనిపోయి కాల్చిపారేస్తున్నారు, చిత్రహింసలకు గురిచేస్తున్నారు. ఈనాడు తెలంగాణా జిల్లాలో ప్రధానంగా కరీంనగర్, వరంగల్లు జిల్లాలో పోలీసు స్టేషన్స్ అన్నీ కూడా నరకకూపాలు అయినాయి, చిత్రహింసలకు నిలయాలు అయినాయి. అక్కడ రోలర్ ట్రీట్‌మెంట్ ఇస్తున్నారు. చెక్క ట్రీట్‌మెంట్ ఇస్తున్నారు, కరెంటు ట్రీట్‌మెంట్ ఇస్తున్నారు. 20 సంవత్సరాలు వయసుకల యువకులు నపుంసకులు అయిపోతున్నారు. నరాలు పగల గొడుతున్నారు. ఈ రకంగా చేస్తున్నారు. నేను ఒకటే చెపుతున్నాను. మీరు జాతీయ జీవన స్రవంతిలోకి రండని చెప్పి సలహాలు ఇస్తున్నారు, మంచిదే. నేను 1989 డిశంబరులో అసెంబ్లీకి వచ్చాను నేను. ఈ జాతీయ జీవన స్రవంతిలో ఎంతవరకు నిజాయితీ ఉందో చూడదలచుకొన్నాను. మా నియోజకవర్గంలో మొన్న జరిగిన సింగిల్ విండో ఎన్నికలలో గ్రామ గ్రామానికి పోయి గ్రామాలలో అందరిని కూర్చోపెట్టి మొత్తం ఏకగ్రీవంగా 21 సింగిల్ విండోలకు మేము గెలిచాము. కొన్ని సింగిల్ విండో ఎన్నికలలో మేము ఓడిపోయాము, కొన్నిటికి పోటీ చేసి గెలిచాము. ఈ రకంగా మేము గెలస్తే మా గ్రామాల మీద, ఎక్కడయితే ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికయినామో ఆ గ్రామాల మీద పోలీసు, మిలటరీ దాడి చేసి మూకుమ్మడిగా కొట్టి అక్కడి సింగిల్ విండో అధ్యక్షులను మీరు రాజీనామా పెట్టకపోతే మిమ్ములను ఎన్‌కౌంటర్ చేస్తామని బెదిరించి వారిని అరెస్టు చేశారు. ఒక్కొక్క గ్రామములో రైతుల దగ్గర నుంచి రూ. 500 నుంచి రూ. 5 వేల వరకు ఒక్కొక్క గ్రామములో రూ. 50 వేలు మొదలుకొని లక్ష రూపాయల వరకు లంచాలు వసూలు చేశారు; సిరిసిల్ల, వేములవాడ, చెందుర్తి, కొండాపురపేట, బోయినపల్లి పోలీసు స్టేషన్స్ ఈ రకంగా మొత్తం, నేరెళ్ల నియోజకవర్గములో కూడా, ఈ మంత్రిగారు బాధ్యత వహిస్తున్నటువంటి నేరెళ్ల నియోజకవర్గములో కూడా అనేక వందల గ్రామాల మీద దాడులు చేశారు, సింగిల్ విండో అధ్యక్షులను మొత్తం తీసుకుపోయి అక్రమంగా కొట్టి రాజీనామాలు పెట్టమని బెదిరించారు. మేము ఎన్నికలలో పాల్గొనకుండా అరణ్యాలలో ఉండి తుపాకులు పడితే నేరం. కాని ఆ తుపాకుల్ని ప్రక్కకుపెట్టి ఎన్నికలలో పాల్గొంటే అదికూడా నేరమేనా? ఏరకంగా మీరు మమ్మల్ని జనస్రవంతిలో చేరాలని మాట్లాడుతున్నారు? నా నియోజకవర్గంలో ఈరకంగా దాడులు జరుగుతున్నాయి. వాస్తవంగా నేను మొండివాడిని కాబట్టి పోలీస్‌స్టేషన్‌కు పోతున్నాను. పోలీసులు నేరుగా చెపుతున్నారు, మీ ఎం.ఎల్.ఏ.ను పోలీస్‌స్టేషనుకు రానివ్వండి, ముడ్డిలో తుపాకీపెట్టి కాల్చిపారేస్తాం అని చెపుతున్నారు. ఈరోజు సిరిసిల్ల పోలీస్‌స్టేషన్‌లోనూ, వేములవాడ పోలీస్‌స్టేషన్‌లోనూ ఎస్.ఐ. లేక సి.ఐ. ఈకరమ్మైన ప్రేలాపనలు చేస్తున్నారు. ఏ ఏ పోలీసు ఆఫీసర్లు ఎక్కడెక్కడ ఎంతెంత లంచాలు తీసుకొన్నారో ఆ మొత్తం వివరాలగురించి నేను 1990 లోనే ఎస్.పి.కి రిపోర్టు చేశాను, డి.ఐ.జి.కి రిపోర్టుచేశాను, ఐ.జి.కి రిపోర్టు చేశాను, ఆ కాపీలను ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా పంపించాను. కాని ఏమైంది? నేను ఎం.ఎల్.ఏ.గా, ఒక ప్రజా ప్రతినిధిగా 1990లో అనేకమంది పోలీస్ ఆఫీసర్లపై రిపోర్టుచేస్తే ఈనాటివరకూ దానిపై

...

ఏమైనా చర్య తీసుకొన్నారా? ఈనాటివరకూ ఎలాంటి చర్య తీసుకోలేదు. పోలీసులకు ఈ అధికారం ఎవరిచ్చారు? నిజమే, ఓంకార్‌గారు చాలా విషయాలు మాట్లాడారు, కాని వారు పోలీసుల దుర్మార్గాలనుగురించి ఒక్క మాటకూడా మాట్లాడలేదు. నేను చెప్పడంకాదు, నిన్నటి "ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్", "హిందూ" పత్రికలు చూడండి, "ఇంటర్నేషనల్ ఆమ్నెస్టీ" అని వచ్చింది. 1985 మొదలుకొని నేటివరకూ పోలీసులు, మిలిట్రీ చేసిన వేలాది హత్యలలో 415 కేసులను మాత్రం వారు తీసుకొని పరిశీలన చేశారు. అందులో ఏరకంగా పోలీసులు, మిలిటరీవారు బాధ్యతారహితంగా యువకులను చిత్రహింసలకు గురిచేశారో పేర్కొన్నారు. ఎమర్జెన్సీ కాలంలో ఒక్క రాజన్‌కేస్ కోర్టుకుపోయి 14 సంవత్సరాల తరువాత నేరం నిరూపించబడిన ఈదేశంలో ఎక్కడైనా పోలీసులు చేసిన అత్యాచారాలుగాని, మిలిటరీచేసిన అత్యాచారాలుగానీ నిరూపించబడ్డాయా? ఇప్పుడు అంబేడ్కర్ శతజయంతి ఉత్సవాలు జరుపుతున్నామంటున్నారు. కాని చుండూరులో ఈనాడు జరిగిందేమిటి? చుండూరులో జరిగిన ఘటనలో తలకు లక్ష రూపాయలని విలువ కట్టారే కాని ఏ పోలీసు అధికారిపైన అయినా చర్య తీసుకొన్నారా? ఇంత నగ్నంగా జరిగితే ఏ పోలీసు అధికారిపైనైనా చర్య తీసుకొన్నారా? ఆనాడు కారంచేడులో తీసుకోలేదు. ఈనాడు చుండూరులో తీసుకోలేదు. వ్యవస్థమారకుండా ఏం చర్యలు తీసుకొంటారు. ముఖ్యమంత్రిగారు మాకు సమస్యలన్నీ తెలుసు, వాటిని మీద్వారా తెలుసుకోవలసిన అవసరంలేదు, కాని వాటి పరిష్కారమార్గాలేమిటో చెప్పండని అడుగుతున్నారు. నేను పరిష్కార మార్గాలు చెపుతున్నాను. 1947కు పూర్వం సంగతి వదిలివేయండి, గత 44 సంవత్సరాలుగా ఈ దేశంలో ఎవరైతే అక్రమంగా ఆస్తులను సంపాదించారో వారినుండి ఆ ఆస్తులను స్వాధీనం చేసుకొండి. 1952 మొదలు కొని ఇప్పటిదాకా ఎవరైతే ఎం.ఎల్.ఏ.లు అయ్యారో, ఎం.పి.లు అయ్యారో, మంత్రులు అయ్యారో, ముఖ్యమంత్రులు అయ్యారో, కేంద్ర మంత్రులు అయ్యారో, ప్రధాన మంత్రులు అయ్యారో వారి ఆస్తులు ఎంతెంత పెరిగాయి? ఆ ఆస్తులన్నింటినీ మీరు స్వాధీనం చేసుకొంటారా?

(అంతరాయము)

ఏమయ్యా మీబాధ, మీ ఆస్తి ఏమైనా ఉందా? మీ ఆస్తి ఏమైనావుంటే ప్రజలు స్వాధీనం చేసుకొంటారు. ఎవరికి ఏంతెంత ఆస్తులు ఉన్నాయి? అసలు మనకు మాట్లాడే హక్కు ఉందా అని అడుగుతున్నాను. 30, 40 సంవత్సరాల క్రితం ఏమీ ఆస్తులు లేనివారు ఈనాడు వందలు వేల కోట్ల రూపాయలు సంపాదించారంటే ఎక్కడివి? ఎవరో ఒక ఇంజనీర్ లంచగొండో, ఒక కాంట్రాక్టరు లంచగొండో, ఇంకెవరులంచగొండో అనడానికి ముందు మనం ఇక్కడికి వచ్చింది ప్రజలకోసం. అలాంటప్పుడు మన ఆస్తులు పెరగడం అంటే – అది లక్ష, రెండు లక్షలో కాదు, కోట్లాది రూపాయల విలువైన ఆస్తులు పెరిగాయంటే ఏమిటిది? అందువల్ల మొట్టమొదట వీళ్ల ఆస్తులన్నింటినీ ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసు కుంటుందని చెప్పండి. అంతేకాదు, ఈనాడు మనం విదేశాలకు రెండు లక్షల కోట్ల రూపాయలు ఋణపడి ఉన్నాం, ఇప్పటికే వడ్డీ రూపంలో నాలుగు లక్షల కోట్లు చెల్లించాం అందువల్ల ఇంకేమాత్రం విదేశాలకు చెల్లించవలసిన అవసరంలేదు. విదేశీ అప్పులన్నింటినీ

మనం రద్దుచేసుకోవాలి. విదేశాలకు మనం డబ్బు కట్టకూడదు. ఈ దేశంలో నల్లడబ్బు రిజర్వ్ బ్యాంక్ డబ్బుతో సమానంగా వుండి ఆల్టర్నేటివ్‌గా పరిపాలన చేస్తున్నది. అనల్లడబ్బును స్వాధీనం చేసుకొనేందుకు మనం ప్రయత్నంచేయాలి. ఆ డబ్బును దేశంలోని అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు ఉపయోగించుకోవచ్చు. కాని మీరు ఈ డబ్బును స్వాధీనంచేసుకొవడంలేదు. అంటే మీరు నిజంగా ఈ దేశంలోని గుత్తిపెట్టుబడిదారులకు, భూస్వాములకు, సామ్రాజ్యవాదులకు, అవినీతిపరులకు ప్రతినిధ్యం వహిస్తున్నారు కాబట్టి ఇందుకు మీరు ముందుకు రావడంలేదు. అందువల్ల మీకు సమస్యలే తప్ప పరిష్కారమార్గాలు కనిపించవు. అంతేకాదు, దేశంలో విప్లవ భూసంస్కరణలు అమలుజరపండి. దేశంలో వున్నటువంటి భూములన్నింటినీ గిరిజనులు, గిరజనేతరులైన భూములులేని వారికి పంచిపెట్టండి, నిరుద్యోగాన్ని నిర్మూలించాలి, ధరలను తగ్గించాలి, విదేశీ సామ్రాజ్యవాదులనుంచి మనం బయటపడాలి అని మనవిచేస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ యం. ఓంకార్:- అధ్యక్షా, మిత్రులు కృష్ణయ్యగారు నాగురించి చక్కటి రిలవెంట్ పాయింట్ లేవనెత్తారు. నేను పీపుల్స్‌వార్ గ్రూప్ నక్సలైట్లను విమర్శించానే కాని పోలీసులను విమర్శించలేదని వారు అన్నారు. ఐ వాంట్ టు గో ఆన్ రికార్డ్. మొదటి విషయం ఏమిటంటే 1972 దాకా సి.పి.ఎం. తరఫున ఎం.ఎల్.ఎగా ఉన్నది నేను ఒక్కడినే. నేను జైలులో వున్న కాలం మినహాయించి ఆ ఆరు సంవత్సరాల మొత్తం రికార్డు తీయండి. ఎన్‌కౌంటర్ పేరుతోగాని, నక్సలైట్ల కార్యకాలాపాల అణచివేత పేరుతోగాని సామాన్య జనంమీద పోలీసుల దౌర్జన్యాలను ఖండించినవాడిని నేను ఒక్కడిని మాత్రమే. ఆ తరువాత జనతా పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చాక భార్గవ కమీషన్ ఎదుట నిలబడి, చివరకు సాక్షులను తీసుకువచ్చి వారిని ఎం.ఎల్.ఏ క్వార్టర్‌లో 6-బీ స్పెషల్‌లో ఉంచుకొని వారికి భోజనాలతో సహా పెట్టి, ఇవన్నీ చేసింది నేను. అయితే ఆ తరువాత ఎవరికైతే నేను సహాయంచేశానో వారే నన్ను టార్గెట్‌గా పెట్టుకొని 1979 నుంచి నామీద దాడులు మొదలుపెట్టారు. ఇప్పుడు ఇలా గన్‌మెన్‌లను పెట్టుకొని బ్రతకవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. అయినా ఎక్కడైనా ఎన్‌కౌంటర్లు జరిగాయని తెలిస్తే ఏనాడు నేను ఖండించకుండా ఊరుకోలేదు. పోలీసులకు వ్యతిరేకంగా మాట్లాడే అవకాశం ఎప్పుడువచ్చినా, బడ్జెట్ సందర్భంగా మాట్లాడే అవకాశం వచ్చినా రెండు యాస్పెక్ట్స్ గురించి - నక్సలైట్ల దౌర్జన్యాలను ఖండిస్తూ వాచ్చాను, పోలీసుల పక్షపాతవైఖరి, భూస్వాములకు పనిముట్టుగా ఉండడం, చివరకు పోలీసులు ఆర్గనైజ్‌డ్ గూండాలుగా తయారుయ్యారని చెప్పడానికి కూడా నేను ఎప్పుడూ సందేహించలేదు. కాబట్టి మా కామ్రేడ్ కృష్ణయ్యగారు ఒకసారి వెనుకటి రికార్డును కూడా తీసిచూడాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక మరో విషయం కూడా చెపుతున్నాను, చివరకు రేపు మీ పిరస్థితి కూడా అంతవరకూ రాకుండా చూసుకోండి, సంతోషం.

శ్రీ కె. ప్రభాకర్‌రావు:- అధ్యక్షా, మాజీ ప్రధానమంత్రి శ్రీ రాజీవ్‌గాంధీ ఆనాడు ప్రవేశపెట్టిన నెహ్రూ రోజ్‌గార్ యోజన పథకంయొక్క ఫలితం ఈనాడు రాష్ట్రంలో వున్న ఏ

మారుమూల గ్రామానికి వెళ్ళినా ఎంతోకొంత కనిపిస్తుంది. ఎక్కడికి వెళ్ళినా ఎంతోకొంత డెవలప్‌మెంట్ ఆఫ్ ది రోడ్స్‌గానీ, మంచినీటి పథకాలుగాని – ఇలా అనేక పథకాలు చేపట్టే అవకాశం ఆ మహానుభావుడు ప్రవేశపెట్టిన పథకంవల్ల లభించింది. ఇక మళ్ళీ ఈనాడు ఒక కొత్త పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టి ప్రతి నియోజకవర్గంలోనూ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకొరకు 50 లక్షల రూపాయల కేటాయిస్తామని చెప్పడం సంతోషించవలసిన విషయం. ఇది చాలా దూరదృష్టితో, బ్రాడ్‌విజన్‌తో చేపట్టిన కార్యక్రమమని నేను భావిస్తున్నాను. కాని ఈ సందర్భంగా నేను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చేది ఏమిటంటే మనం ప్రజా ప్రతినిధులం, ప్రజా ప్రభుత్వంలో ఉన్నాం, మనం టాక్స్‌పేయర్స్ యొక్క ప్రతినిధులం. కాని, 3.30 మ.
టాక్సుపేయర్స్ సర్వెంట్స్ అనేటటువంటి బ్యూరోక్రాట్స్ అంటే, యీనాడు అర్బన్ సొసైటీ అట్మాస్ఫియర్‌లో వుంటూ గ్రామీణ ప్రాంతంలో వుండి ఈనాటి ప్రజల ఇబ్బందులను వారు సరిగా పరిగణలోకి తీసుకోకుండా ఆలోచన లేకుండా వారు తెచ్చిన స్కీమ్సు ఏవో వారు ప్రపోజ్ చేయడం వాటిని తీసుకువచ్చి 50 లక్షలకు సంబంధించిన కార్యక్రమాలలో ఇన్‌కార్పొరేట్ చేయాలంటే, మన యొక్క లక్ష్యం దెబ్బతింటుంది. ఈ కార్యక్రమం చేపట్టే టప్పుడు ఆ కాన్‌స్టిట్యూయెన్సీ ఎం.ఎల్.ఏ మనం ప్రపోజ్ చేసే ఎడ్వయిజరీ కమిటీలో వారి ప్రాంతంలో వుండె ప్రజలకు కావలసిన సౌకర్యాలు ప్రతిపాదించడం తప్ప ప్రయోజనం లేదు. కేవలం ఇక్కడ హైదరాబాదులో కూర్చుని ప్రపోజల్స్ మాత్రం ఆమోదించడానికి అవకాశం ఉన్నది. తరువాత, యీ కార్యక్రమాలను అమలు జరిపేటప్పుడు యీ మధ్యకాలంలో వరల్డు బ్యాంకు ఎసిస్టెన్సుతో సైక్లోన్ రిహేబిలిటేషన్ ప్రోగ్రామ్ టేకప్ చేసేటప్పుడు వారు వండర్‌ఫుల్ స్టాండర్డ్సుపెట్టారు. ప్రతీది టైమ్ బౌండు ప్రోగ్రామ్, స్ట్రిక్టు క్వాలిటీ కంట్రోలు పెట్టారు. ఎటొచ్చి మన రాష్ట్రంలో జరిగే పనులన్నీ టైమ్ బౌండు ప్రోగ్రామ్స్‌గా కావడంలేదు. వరల్డుబ్యాంకు స్టాండర్డ్సు, నార్మ్స్ పెడితే రూ. 50 లక్షల ప్రోగ్రామ్ తప్పకుండా చాల సక్సెస్‌ఫుల్ అవుతుంది. దీనికి స్ట్రిక్టు విజిలెన్సు అవసరం వున్నదని ప్రత్యేకంగా భావిస్తున్నాను. ఇరిగేషన్ విషయంలో అనేక మంది పెద్దలు అనేక ప్రాజెక్టుల గురించి చాలా విషయాలు మాట్లాడారు. మిగతావి చెప్పుతాను. ప్రధానంగా, గోదావరి, ధవళేశ్వరం, ఆనకట్ట పరీవాహక ప్రాంతంలో వుండే ప్రాబ్లమ్స్ ప్రధానమైనవి. సుమారు 400 కి.మీ వుండె ఫ్లడ్ బ్యాంక్స్ అన్ని కూడా బాగా ఎరోడ్ అయిపోయాయి. చాలా చోట్ల బ్రీచెస్‌పడి, ప్రమాదంగా వున్నది. 1953 నుంచి ఈనాటివరకు సక్రమంగా చర్య తీసుకోక పోవడం వల్ల అనేక పాయింట్సులో హెవీ ఫ్లడ్ వాటర్ ఓవర్‌ఫ్లో అవుతున్నాయి. ఇమ్మీడియేట్‌గా చెకప్‌చేయాలంటే, రూ. 10 కోట్లు రిలీజ్‌చేయాలని విజ్ఞప్తిచేయడం జరిగింది. అది రిలీజ్ చేయుడం లేదు. మొత్తం 400 కి.మీ. బ్యాంకు రేజ్ చేయడానికి రూ. 120 కోట్లు కావాలని, కనీసం 10 కోట్లు రిలీజ్ చేసి వల్నరబుల్ పాయింట్సును రేజ్ చేసి ప్రజలనురక్షించాలని కోరుతున్నాను. అలాగే, నది పరీవాహక ప్రాంతంలో లంక భూములు భగవంతునియొక్క సృష్టి. దేనిని అయినా సృష్టించవచ్చును కాని భూమిని మాత్రం సృష్టించలేము. అది బంగారం లాంటి భూమి. ఫ్లడ్ కోత వల్ల యీ లంకలన్నీ ఎరోడ్ అయిపోతున్నాయి. ఆ విధంగాకాకుండా, వాటికి సరైన ప్రొటెక్షన్, రివిట్‌మెంటు కన్‌స్ట్రక్టు చేసే లంకభూములను సేవ్ చేసుకునే అవకాశం వున్నది. దీనికి రివర్ ప్రొటెక్షన్ కింద గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా నుంచి కొన్ని గ్రాంట్స్ వచ్చే అవకాశం వున్నది. వాటి

విషయంలో మనం ఒక కాంప్రెహెన్సివ్ రిపోర్టు తయారు చేసి, ఏ ఏ ప్రాంతం ఎంతెంత ఎరోజన్‌కు గురి అవుతున్నది తెలియచేయాలి. ఈనాటి ప్రాబ్లమ్‌ను చెక్‌చేయడానికి ఎంత డబ్బు అవసరం అవుతుందనీ ప్రాపర్ ఎస్టిమేట్ చేసి గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు ఇస్తే వారు ఫైనాన్సియల్ ఎసిస్టెన్సు యివ్వడానికి అవకాశం వుంటుంది. కాబట్టి, ఆ రకమైన కార్యక్రమం చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. అలాగే, సర్ ఆర్థర్ కాటన్‌గారు 130 సంవత్సరాల క్రింత ఏర్పరచిన లాక్స్ వున్నాయి. ఇంతవరకు కూడా మళ్లీ నిర్మాణం చేయ లేదు. నా కాన్‌స్టిట్యూయెన్సిలోని ముక్కామల గ్రామంలో లాక్స్ వెంటనే రిపేర్ చేయాలని కోరుతున్నాను. కోడిపల్లి బ్రిడ్జి గోదావరి నదిపై వున్నది; ఈ బ్రిడ్జి కన్‌స్ట్రక్టు చేయాలని కోనసీమలో, తూర్పుగోదావరి జిల్లా రైతాంగం కోరుతున్నారు. ఆ బ్రిడ్జికి 40 కోట్లు అవుతుంది. నేనూ, మా ప్రాంత ప్రజలు చెప్పేది ఏమిటంటె, కేవలం ప్రభుత్వమే ఈనాడు బ్రిడ్జిలను చేయలేని పరిస్థితి వున్నది; ఆర్థిక పరిస్థితి సరిపోదు కాబట్టి, అందులో కొంత ప్రజలు భాగస్వాములుగా వుంటె, యీ కార్యక్రమం చేపడుతుందని మండల్ మీటింగ్సులో చెప్పినప్పుడు వారు స్పందించారు. 10-12 శాతం యూనిట్ ఫీచర్ కింద బిజినెస్ ఫీల్డులో వున్న వారు, తదితర ప్రజల నుంచి ఎంతో అంత బెటర్‌మెంటు లెవీ ఇస్తామని ముందుకు వచ్చారు. ఆ విషయంలో. ఆర్ అండ్ బి. మినిష్టరుగారు శ్రీ దివా కర్‌రెడ్డిగారితో, ముఖ్యమంత్రిగారితో మనవివేశాము. తప్పకుండా మాట్లాడతామన్నారు. ముందుముందు ఇది ఒక మంచి సంప్రదాయంగా వుంటుంది. ప్రజలు కూడా భాగ్యస్వామ్యం వహించి కొన్ని నిర్మాణాత్మకమైన కార్యక్రమాలలో ముందుకు వచ్చే అవకాశం వుంటుంది. కాబట్టి, యిది జయప్రదంచేయాలని కోరుతున్నాను. సి.ఆర్.పి. ప్రోగ్రామ్, నిజానికి, యివన్నీ కూడాచాలా చక్కగా మాత్రం జరుగుతున్నాయి. ఎట్టి పరిస్థితులలో కూడా కరప్షన్‌కు ఆస్కారం లేదు. ప్రతిపక్షాలు, ఇక్కడి నాయకులు అక్కడి నైసర్గిక పరిస్థితిని తెలుసుకోండి. డ్రైన్సవల్ల ఎంతో ఇబ్బంది జరుగుతున్నది. ఎంతో నష్టం వస్తున్నది. సి.ఆర్.పి. ప్రోగ్రామ్ క్రింద టెండర్సు ఏ పరిస్థితులలో కాన్‌సెంటు యివ్వడం జరిగిందో, సెంట్ పర్సెంటు టెండర్సు పెట్టారు; 60 పర్సెంటు లాలూచీ అయ్యారు ప్రభుత్వము లంచం తీసుకుందని, ఇంజనీరు లంచం పుచ్చుకున్నారని వాటిని విమర్శించడం జరుగుతున్నది. వాస్తవానికి సి.ఆర్.పి. ప్రోగ్రామ్ శ్రీ చెన్నారెడ్డి కృషి వల్ల వరల్డుబ్యాంకు నుంచి లోన్ వచ్చిన వెంటనే డిపార్టుమెంటు వారిని 10 రోజులోనే స్కీమ్‌కు సంబంధించిన ఎస్టిమేట్స్ సబ్‌మిట్ చేయమన్నారు. మనకు వుండే పద్ధతిలో, పరిస్థితులను బట్టి, వారు చాలా తక్కువ సమయంలో ఎస్టిమేట్ చేయడం జరిగింది. ఇవాళ మార్కెట్లకు రోడ్లు సరిగా లేకుండా వుండడం వల్ల కాంట్రాక్టర్సు 100-150 వరకు రేట్లను పెంచడంజరుగుతున్నది. నిజానికి లాస్టు ఇయర్, 1990-91లో వర్క్సు తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో ప్రతి ఒక్క కాంట్రాక్టరు 60 నుంచి 70 శాతం ఎక్కువ ఇచ్చినా కూడా కంప్లీట్‌చేయడం లేదు. లాస్టు యియర్, యీ సంవత్సరం కూడా వర్క్సు విషయంలో మాత్రం చాలా చక్కగా క్వాలిటీ కంట్రోలు మెయిన్‌టెయిన్ చేస్తున్నారు. డ్రైన్సు విషయంలో 40 సంవత్సరాల దాకా ముట్టుకోనక్కర లేదు, అంత చక్కగా జరుగుతున్నాయి. రోడ్డు కన్‌స్ట్రక్షన్ ప్రోగ్రామ్ చూస్తే వండర్‌ఫుల్‌గా వున్నది. 20 సంవత్సరాల వరకు కూడా గొయ్యి పడదు; చాలా చక్కగా పనులు జరుగుతున్నాయి. నేను

మనవి చేసేదేమంటే వచ్చే సంవత్సరానికి అయినా ఈ స్టాండర్డ్ షెడ్యూల్ ఆఫ్ రేట్స్ మార్చి 3·40 రియలిస్టిక్‌గా ఎసెస్‌మెంట్ చేయాలి. టెండర్లు ఎక్కువ ఉన్నప్పటికీ మార్కెట్ రేట్లు ఎట్లా మ· ఉన్నాయని కంపేర్ చేసుకుని అంగీకరిస్తే మంచిది. ప్రతిదానికీ కరప్షన్ అని, ఎవరో ఇన్‌వాల్వ్ అయినారే, ఆరోపణలు చేయడం కాకుండా రియలిస్టిక్ అప్రోచ్ ఉండాలని మనవి చేస్తున్నాను. డ్రయినేజి విషయంలో ముఖ్యంగా కావలసింది డ్రెయిన్స్. ఇందుకు సుమారుగా రూ. 270 కోట్ల వరకూ ఖర్చు చేయ్యబోతున్నాము. ఏన్యువల్ మెయిన్‌టెనెన్స్ ఆఫ్ ది డ్రెయిన్స్‌కి స్పెషల్ వింగ్ లేకపోతే ఇందంతా వృథా అవుతుంది. డ్రెయిన్స్ ఏ సంవత్సరానికి ఆ సంవత్సరం పూడిపోవడం, ఇసుక మేటవల్ల పాడవుతాయి. కాబట్టి ఏన్యువల్ మెయిన్‌టెనెన్స్ ఆఫ్ డ్రెయిన్స్‌కు ప్రత్యేకంగా వింగ్ ఉండి, ఎప్పటికప్పుడు రిపేర్స్ చేసుకుంటే బాగుంటుంది కాబట్టి ఒక సపరేట్ ఏన్యువల్ డ్రెయిన్స్ వింగ్ ఉండాలి. వెస్ట్ గోదావరి, ఈస్ట్ గోదావరి, కృష్ణా జిల్లాలలో స్ట్రెయిట్ కట్స్ గురించి మాట్లాడు తున్నారు. ఏన్యువల్ మెయిన్‌టెనెన్స్ జరగాలంటే డ్రెడ్జెస్ ఉండాలి. స్ట్రెయిట్ కట్స్ త్రవ్వడమే కాదు. వాటికి ముందు ముందు మెయిన్‌టెనెన్స్ కూడా ఉండాలి. సీవర్ట్ డ్రెడ్జెస్ ఇంపోర్ట్ చేసుకోవాలి. ప్రపంచ బ్యాంక్ లోన్స్‌లో కూడా రూ. 28 కోట్లు ఫారిన్ ఎక్స్ఛేంజి కాంపొనెంట్ ప్రత్యేకించి ప్రాజెక్టు ఆఫ్ మెషినరీకి ఇచ్చారు కనుక సీవర్ట్ డ్రెడ్జెస్ కూడా కొనాలి. ముఖ్యంగా సి.ఆర్.ఇ.పి. వర్క్స్ ఆఫీసు మా జిల్లాలో ఉంది. చీఫ్ ఇంజనీరుకు, ఎస్.ఇ.కి పడకపోవడంతో గొడవలు, అంతేకాక సి.ఇ. ఆఫీసుకు ఎస్.ఇ.ఆఫీసుకు నాలుగు కిలోమీటర్ల దూరం ఉంటుంది. ఫైల్సు అక్కడికి రావాలి. దీంతోనే విలువైన సమయం వృథా అవుతుంది. పని మాత్రం కావడం లేదు. కాబట్టి సరైన ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చి వారిని ఒక దగ్గర ఉంచి, సమస్యలు పరిష్కరించేట్లుగా చేయాలి. మేజర్ డ్రెయిన్స్ టేకప్ చేసేటప్పుడు ప్రపంచ బ్యాంకు చెప్పింది తెలిసినదే. మేజర్ అండ్ మీడియం డ్రెయిన్స్‌కు లోన్స్ ఇచ్చారు. మేజర్ డ్రెయిన్స్‌లో పడే మైనర్ డ్రెయిన్స్, రెవెన్యూ డ్రెయిన్స్, ప్రయివేట్ డ్రెయిన్స్‌కి మాత్రం స్టేట్ గవర్నమెంట్ పెట్టుబడి పెట్టాలి. చెన్నారెడ్డిగారు ఈ స్కీము పెట్టినప్పుడు మొదట అనుకున్నది మైనర్ డ్రెయిన్స్‌కిగాను ఏ బేసిన్‌లో మేజర్ డ్రెయిన్స్ త్రవ్వుతున్నామో, అదే బేసిన్‌లో పడే మైనర్ డ్రెయిన్స్‌కిగానీ, ప్రయివేట్ డ్రెయిన్స్‌కిగానీ, రెవెన్యూ డ్రెయిన్స్‌కిగానీ ఒకే కాంపాక్ట్ యూనిట్ క్రింద త్రవ్వితే బాగుంటుందనీ, రాష్ట్రప్రభుత్వం డబ్బు ఇవ్వాలని అనుకున్నారు. ఫండ్స్ లేక మైనర్ డ్రెయిన్స్‌కి ఇవ్వలేకపోతున్నారన్నారు. ఈ విధంగా నాలుగు నెలలు కాలువలు మూసేసే అవకాశం ఎప్పుడూ కూడా ఈ జనరేషన్‌లో రాదు. ఒక నెల క్లోజ్‌చేసే పీరియడ్‌లో కాదు కనుక ఈ సంవత్సరం డబ్బు ఇచ్చి రాష్ట్రప్రభుత్వం ఈ పని చేయాలి. ఇందుకు రూ. 20 కోట్లు మైనర్ డ్రెయిన్స్‌కు కేటాయించాలని ఆర్థిక మంత్రిగారిని తమద్వారా కోరుతున్నాను.

ఎస్.సి., ఎస్.టి. పిల్లలకు అర్హత కలిగిన వారికి అందరికీ కూడా స్కాలర్‌షిప్స్ ఇస్తున్నారు. అట్లాగే వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన విద్యార్థులకు కూడా అర్హత కలిగిన వారందరికీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. కొందరికే ఇచ్చి, కొంత డబ్బు ఇచ్చాం, దాంతో సర్దుకోండి అని కాకుండా ఎలిజిబుల్ ఉన్న అందరికీ ఇవ్వాలి. హాస్టల్ మెయిన్ టెనెన్స్‌కు ఇచ్చే డబ్బు ఎప్పుడో ఫిక్స్ చేసింది. అప్పటి నార్మ్స్ ప్రకారం కాకుండా బజారులో

రేట్స్ పెరిగే విధంగా, ఈ మొత్తం కూడా పెంచాలి. కిలో రెండు రూపాయల పధకం మాదిరిగా ధర ఎంత వున్నా, సబ్సిడీ ఏ మేరకు ఇస్తారో అదే ఇచ్చి, మిగతాది బెనిఫిషియరీని భరించమని చెప్పి కిలో బియ్యం ధర రూ. 3.75 చేశారు. అదే అనాలజీలో బ్యాక్ వర్డ్ క్లాసెస్ స్టూడెంట్స్‌కు ఇచ్చే స్కాలర్‌షిప్స్ మొత్తం కూడా ఉండాలి. మెస్ బిల్ పెంచకపోతే సాంఘిక న్యాయం చేసినట్లు ఉండదు.

ట్యాపర్స్ విషయానికి వస్తే, వీరికి వేసిన పన్నులు విత్‌డ్రా చేయాలి. ఎందుకంటే రాష్ట్రంలో చేతి వృత్తులు చేసుకునే వారికి ఏ విధంగా పన్ను వేయకుండా ఇంకా సబ్సిడీలు ఇస్తున్నారో అట్లాగే ఉండాలి. దురదృష్టవశాత్తు టేపర్స్‌కు అనేక రకాలుగా పన్నులు వేసి ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. రోజుకు మూడు సార్లు చెట్టు ఎక్కి, దిగే వారికి అన్ని రకాల పన్నులూ విత్‌డ్రా చేసి ఫ్రీగా ట్యాప్ చేసుకునే అవకాశం ఇవ్వాలి. ట్యాపర్స్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీలకు సంబంధించి ఎక్కడయినా అడల్ట్రేషన్ కేసు బుక్ చేస్తే, ఆ సొసైటీ మొత్తం క్యాన్సిల్ చేయడం అన్యాయం. తప్పు చేసిన వారిని శిక్షించ వచ్చు. కానీ ఆ సొసైటీనే ఇన్‌టోటో అబాలిష్ చెయ్యడం న్యాయం కాదు. కొంతమంది కోటీశ్వరులకు బెనిఫిట్ చేసేలా ఉంది. లిక్కర్స్, బ్రాందీ షాప్స్ ఉన్నాయి. చాలా చోట్ల అడల్ట్రేషన్ జరుగుతుంది. ప్రతి చోట లైసెన్సులు క్యాన్సిల్ చేయడం లేదు కదా? వీరికే ఎందుకు చెయ్యాలి? కొందరికి ఫేవర్ చేసేట్లుగా ఉంది. ఈ అపవాదు రాకుండా ఆ విధంగా క్యాన్సిల్ చెయ్యడం ఆపాలి.

ఇండస్ట్రీస్ విషయంలో ఎన్.ఆర్.ఐలకు ఆకర్షించడానికి ఈ మధ్యన చాలా కార్యక్రమాలు వచ్చాయి. మన రాష్ట్రంలో కూడా వారిని పిలిచి కాన్ఫరెన్స్ జరిపారు. వారిని ఎట్రాక్ట్ చేయాలంటే ప్రధానంగా ఏ ఇండస్ట్రీ స్టార్ట్ చేయాలన్నా పవర్ సదుపాయం ప్రధానం కనుక, ఏ విధంగా ఈ పవర్ సదుపాయం కల్పిస్తారన్నది చెప్పి, కన్విన్స్ చేస్తే, వారు ముందుకు వస్తారు. మన రాష్ట్రంలో ఆల్‌రెడీ విజ్జేశ్వరంలో గ్యాస్ బేస్డ్ సబ్ స్టేషన్ 330 మెగావాట్లది రెండు యూనిట్లు ఉన్నాయి. మరొకటి తీసుకోబోతున్నారు. కర్నాటకలో ఎన్.టి.పి.సి. స్టేట్ ఆల్‌రెడీ ఎక్వైర్ చేశారు. 1000 మెగావాట్లకి ప్లాన్‌చేశారు. కానీ దురదృష్టవశాత్తు ఎన్విరాన్‌మెంటల్ సమస్య వచ్చింది. ప్రక్కనే క్రోకడయిల్స్‌బ్రీడింగ్ స్టేషన్ హోరంగి అనే చోట ఉందనీ, దీని వల్ల పొల్యూషన్ వచ్చి క్రోకడయిల్స్ చనిపోతాయనీ అన్నారు. ఫారెస్ట్ మినిష్టర్‌గారు ఎంక్వయిరీ చేయాలి. నిజానికి క్రోకడయిల్స్ కాదు కదా మొసలి పిల్ల కూడా అక్కడ లేదు. అయినా కూడా దీని వల్ల కాకినాడలో ఎన్.టి.పి.సి. పవర్ జనరేషన్ ప్లాంట్‌కి అభ్యంతరం వస్తుందని అంటున్నారు. పరిశీలించి క్లియరెన్స్ వచ్చే విధంగా చూడాలి.

మేజర్ ఇండస్ట్రీస్ కానీ స్మాల్‌స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ కానీ చాలా వరకూ సిక్ అవుతున్నాయి. ఎందుకు సిక్ అవుతున్నాయి అంటే మేనేజిమెంట్ లోపం వల్ల, వర్కింగ్ క్యాపిటల్ లేకపోవడం వల్ల జరుగుతోంది. ప్రభుత్వం కూడా ముందుకు వచ్చి ఈ విషయాలు రెక్టిఫై చేయడానికి ప్రయత్నించాలి. ఐ.డి.సి., ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ ద్వారా

ప్రభుత్వం ధన సహాయం చేసి ఎక్కువగా ఈక్విటీ పార్టిసిపేషన్‌తో ఇండస్ట్రీలు నడిచే అవకాశం కల్పించాలి. దురదృష్టవశాత్తు నాన్ కార్పొరేషన్‌కి ఇచ్చే డబ్బు రూ. 6 కోట్లు మాత్రమే. ఇప్పటికయినా వెల్ ఎస్టాబ్లిష్డ్ కంపెనీలలో ఉండే ఈక్విటీ షేర్స్ అమ్మేసి అయినా క్రొత్తగా వచ్చే ఎంటర్‌ప్రెన్యూర్స్‌కి ఇచ్చి, సహాయం చేస్తే బాగుంటుంది. ప్రతి జిల్లాలో కూడా ఇండస్ట్రియల్ గ్రోత్ సెంటర్స్ పెడితే నిరుద్యోగ సమస్య కొంత తీరుతుంది. ఎక్కడో పటాన్‌చెరు, విశాఖపట్నం, విజయవాడలలోనే కాకుండా ప్రతిచోట మినియం బేసిక్ ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ క్రియేట్ చేసి, ఇండస్ట్రియల్ గ్రోత్ సెంటర్స్ ఏర్పాటు చేస్తే, చాలావరకూ నిరుద్యోగ సమస్య తీరుతుంది. గవర్నమెంట్ ఎక్స్‌చెకర్‌కు కూడా డబ్బు వస్తుంది. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్ లిబరలైజేషన్ పాలిసీని మనం ఆహ్వానించాము. ఆ ఫ్రేం వర్క్‌ని మన రాష్ట్రప్రభుత్వ ఇండస్ట్రియల్ పాలసీ ద్వారా ఎనౌన్స్ చేసి, ఎక్కువగా ఇన్‌సెంటివ్స్ ఇవ్వడమే కాకుండా, పవర్ పొజిషన్ కూడా ఇంప్రూవ్ చెయ్యాలి. ఇండస్ట్రీస్ విషయంలో ఎక్కువగా ట్రెన్స్‌ఫర్ ఫర్ పార్టిసిపేషన్ ఇన్ ది ఈక్విటీ పార్టిసిపేషన్‌కి ఫైనాన్షియల్ కార్పొరేషన్స్‌కి ఫైనాన్షియల్ అసిస్టెన్స్ ఇవ్వడానికి గాను ట్రెన్స్‌ఫర్‌ను బడ్జెటులో ఎక్కువగా చూపాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి ఇ. సీతారావమ్మ (కూచినపూడి) :– అధ్యక్షా, ఆర్థిక శాఖామాత్యులు ఇంత 3.50 మ.
లోటు బడ్జెటుతో ఈ సభకు ఓట్‌ఆన్ అకౌంట్ బడ్జెటును ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది ఓట్‌ఆన్ ఎకౌంట్ బడ్జెటా, లేక ఏం బడ్జెటో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఇది ఏమయినా ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని పెట్టారా? నేను ముందుగా రెవిన్యూ గురించి చెబుతాను. మీరు 20 వేల మంది గ్రామాధికారులను వేసారు. వారు ఎవరు? తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఈ గ్రామాధికారులను రద్దు చేయడం జరిగింది. వాళ్ళని మళ్ళీ ఎందుకు వేసారని అడుగుతున్నాను. గ్రామాలలో మీ యొక్క బలం పెంచుకోవడానికి, గౌరవం సంపాదించుకోవడానికి, తెలుగుదేశం పార్టీ చేసిన పనికి వ్యతిరేకంగా చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో మీరు గ్రామాధికారులను వేసారు. గ్రామ పరిపాలన కోసం కాదు. కాంగ్రెస్ పార్టీకి బలం చేకూరుతుందని పెట్టుకున్నారు. అధ్యక్షా, మన జిల్లాలోసంగతి మనకు తెలుసు. ఏ కాంగ్రెసు మంత్రికానీ, కాంగ్రెస్ శాసన సభ్యులు కానీ ఎవరయితే కలెక్టరు దగ్గరకు వెళ్ళి చెప్పారో వారినే గ్రామాధికారులుగా నియమించడం జరిగింది. రిటెన్ టెస్టులు పెట్టకుండా వారికి సర్వీసు ఉందని టెస్టులేవో పాసయ్యారని గ్రామాధికారుల వ్యవస్థ తీసుకు వచ్చి పెట్టి మీ బలాన్ని సమకూర్చుకోవాలనుకున్నారు. దానిని మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాము. కావాలని చేసారని ఆరోపిస్తున్నాము. అలాగే సింగిల్ విండో విధానంలో కూడా న్యాయమైన పరిపాలన చేసిందా? దానిలో ఇద్దరు మహిళలను పెట్టారు. కోఆపరేటివ్ ఎలక్షన్స్‌లో సెంట్రల్ బ్యాంక్ కూడా వశం చేసుకున్నారంటే ఇది కూడా మీరు కావాలని చేసారు. మీ బలం ఎక్కడ పోతుందోనని ఇవన్నీ కావాలని పెట్టారు. ఇది న్యాయం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ విధంగా చేసి మహిళల యొక్క హక్కును హరింపచేసారు. మహిళలను నామినేట్ చేసినందువల్ల మహిళలకు ఉన్న వోటు హక్కు లేకుండా పోయింది. ఎందుకు నామినేట్ చేసారు? ఎలక్షన్సు ఎందుకు పెట్టలేదు. తెలుగుదేశం పార్టీ వారు కర్షక పరిషత్తును ప్రవేశ పెట్టారు. దానిని కూడా రద్దు చేసి మార్కెటు యార్డులు పెట్టి

మార్కెటింగ్ ఛైర్మన్లను, మెంబర్లను వేసుకున్నారు. ఏ ఉద్దేశ్యంతో చేస్తున్నారు? ఎలక్షన్సు డైరెక్టుగా ఎందుకు పెట్టరు? స్థానిక సంస్థలన్నిటిని మీ చేతిలో పెట్టుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో కొంతమందిని మీ వాళ్ళనే వేసుకోవడానికి తీసుకున్న చర్యలు. గ్రామాధికారులు కానీ సింగిల్‌విండో విధానాలు కానీ, కర్షక పరిషత్తు విధానాలు కానీ మీరు చెప్పిన వాళ్ళకు, మీకు అనుకూలమయిన వారికి ఇచ్చారు. ఏ విధంగా మీరు సమస్యలు తీరుస్తారు? ఇది ప్రజాస్వామ్యానికి విరుద్ధం.

పౌరసరఫరా విధానంలో మంత్రి వర్యులు సంతోష్‌రెడ్డిగారు చెప్పారు. బియ్యానికి రూ. 800 కోట్ల సబ్సిడీ భరిస్తామన్నారు. ఈ సబ్సిడీ ప్రజలకు ఇస్తున్నారా? ఏమీ ఇవ్వడం లేదు. బలహీన వర్గాలకు, బడుగు వర్గాలకు ఎస్.సి. ఎస్.టి.బి.సి వారికి మీరు ఏమి న్యాయం చేస్తున్నారు. కిలో బియ్యం రూ. 3.50 లకు ఇస్తున్నారు. మామూలుగా వడ్ల ధర 27 : 16 నెంబరు కానీ, మసూరి కానీ బస్తా రూ. 260 లు ఉంది. మీకు కూడా ఆ సంగతి తెలుసు. మామూలు కుసుమ వంటి వడ్లు రూ. 230 లకు అందరూ కొనుక్కుంటున్నారు. బస్తా రూ. 230 అంటే 77 కిలోలు వస్తాయి. వాటిని మర పట్టిస్తే 53, 54 కిలోల బియ్యం అవుతాయి. రూ. 3.50 లకు మీరు ఎందుకు ఇవ్వడం? ఆ 53, 54 కిలోలు రూ. 190 లు అవుతాయి. తౌడు అంతా కలిపితే రూ. 30 లు అవుతుంది అంతా కలసి 220 అవుతుంది. అలాంటప్పుడు ఈ గోడౌన్సులో ముక్కి పోయిన తుప్పు పట్టిన, పురుగులు పట్టిన బియ్యం వారు కొనుక్కోవడం ఎందుకు? మసిపూసి మారేడు కాయ చేసినట్లుగా ఉంది తప్ప మీరే సమాజానికి చేస్తున్నదేమీ లేదు. దీనిని భరించేది ఎవరు? మహిళలే కదా? మహిళలే బియ్యం తింటున్నారు. అంటే పురుషులు తినడం లేదా అనవచ్చు. మహిళలు భరించే బాధలలో ఈ బాధ కూడా ఒకటి. ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి లే ఎక్కువగా రూ. 3.50 ల బియ్యం తిని బాధపడుతున్నారని మనవి చేస్తున్నాను. మా నాయకులు కిలో బియ్యం రెండు రూపాయలకు ఇవ్వకపోగా డిన్నర్‌కు కూడా పిలవలేదని అంటే వారికెంతో కోపం వచ్చింది. పౌరసరఫరా విషయంలో కూడా న్యాయం చేయడం లేదు. రూ. 3.50 లకు బియ్యం ఇస్తున్నారు కాబట్టి కాంగ్రెసు పార్టీ వారికి ఓట్లు

4.00 సా. వేస్తారనుకుంటే అది ఒట్టి మాట. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం రూ. 3.50 పైసలకు కిలో బియ్యం ఇస్తున్నారనుకొని ఓట్లు వేస్తారేమో అనుకుంటున్నారు కానీ అది వట్టిది. ఎప్పుడయితే రూ. 2 ల నుంచి కిలో బియ్యం ధర పెరిగిందో అప్పుడే ప్రజలు 'అన్నా, అన్నా' అని అలమటించిపోతున్నారు నిన్నగాక మొన్న మన సబ్జక్టు వచ్చింది. రాష్ట్రంలో వున్న మొత్తం అన్ని విద్యుత్ ఉత్పాదక కేంద్రాలు కూడా కుంటుపడిపోయాయి. మరి విదేశాల నుంచి డబ్బు తెచ్చుకోవాలని అనుకుంటున్నాము. మనకు 4,972 మెగావాట్స్ విద్యుత్ ఉత్పత్తి అవుతున్నది. అందులో 4,165 మెగావాట్స్ విద్యుత్ తెచ్చుకుంటున్నాము. నిన్ననే మన సోదరుడు రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పారు. విద్యుత్ ఉత్పాదన లేని కారణం వలన వ్యవసాయ రంగంలో, వ్యాపార రంగంలో చాలా కుంటుపడిపోతున్నది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వుండగా వ్యవసాయ రంగంలో అనేక కనెక్షన్లు ఇచ్చాము. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఎన్ని కనెక్షన్లు ఇచ్చారు? విశాఖపట్టణం దగ్గర థర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రం పెట్టాలనే ప్రతిపాదన వున్నదని చెబుతున్నారు. దీనికి జపాన్ నుంచి ఆర్థిక సహాయం

తీసుకుంటారు. ఎక్కడా లేదే? జపాన్ నుంచో, జర్మనీ నుంచో, ఇంగ్లాండ్ నుంచో ఏదో ఒక విదేశం నుంచో తప్ప ఏ ప్రాంతం నుంచి అయినా, ఏ ప్రాజెక్టు అయినా ప్రభుత్వం చేస్తున్నదా? నెల్లూరులో క్రిష్ణమిషన్ రాయలసీమ దగ్గర విద్యుత్ థర్మల్ కేంద్రం పెడతాము అంటున్నారు. ఇవన్నీ కూడా ప్రయివేటైజేషన్ చేస్తున్నాము, విదేశాల నుంచి ఏదో డబ్బు తీసుకువస్తున్నాము అంటున్నారు. ఈ ప్రాజెక్టులు అన్నిటికి కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం క్లియరెన్స్ యివ్వాలని చెబుతున్నారు. రాను, రాను ఈ రాష్ట్రాన్ని ఏమి చేస్తారో అని మొన్ననే మన సీతారాంగారు అన్నారు.

మహిళా సంక్షేమం గురించి ఈ బడ్జెట్‌లో ఎక్కడా పొందుపరచలేదు. మహిళల గురించి ఏమయినా వున్నదా అంటే ఏమీ లేదు, శూన్యం. ఎందుకంటే అగ్రికల్చర్ పెన్షన్ కానీ, విడో పెన్షన్ కానీ, గర్భిణి స్త్రీల పెన్షన్ కానీ ఏమీ ఇందులో పొందుపరచలేదు. మహిళలు అంటే మాకు ఎంతో ఆత్మాభిమానం, గౌరవం, మర్యాద వున్నదని ముఖ్యమంత్రి గారు చెబుతున్నారు. అందుకే రెండు నామినేట్ చేయించి మహిళల గౌరవం నిలిపారన్న మాట. పట్టు పరిశ్రమ గురించి నిన్ననే సీతారాంగారు చెప్పారు. పట్టు పరిశ్రమకు బడ్జెట్‌లో రూ. 7 కోట్ల 42 లక్షలు ఇస్తున్నాం అని చెప్పారు. రూ. 7 కోట్ల 42 లక్షలు చాలదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. దీనికి ఎక్కువ మొత్తం రూ. 20 కోట్లు దగ్గర ఇంకా ఎక్కువ ఇచ్చినా ఫరవాలేదు. దీని వలన పట్టు చీరల పరిశ్రమ అభివృద్ధి అవుతుంది. ఈ పట్టు చీరలను విదేశాలకు పంపించినట్లయితే ఇక్కడ రూ. 1000లు ధర గల చీర అమెరికాలో రూ. 4000లు పెట్టి కొంటున్నారు. అందుచేత దీనికి ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించి ఈ పరిశ్రమను అభివృద్ధి చేసినట్లయితే మన రాష్ట్రానికి, మన దేశానికి కూడా అధికమైన లాభాలను తీసుకురావడానికి అవకాశాలు వున్నాయి. ఈ సూచనను తప్పకుండా మంత్రివర్యులు అమలుచేస్తారని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక గృహ వసతి అందరికి అవసరం. మా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలో వున్నప్పుడు ఏడు సంవత్సరాలలో 10 లక్షల గృహ నిర్మాణం జరిగింది. ఇప్పుడు ఎన్ని గృహాలు నిర్మాణం జరిగాయంటే 1 లక్షా 70 వేలు. ఆ 1 లక్షా 70 వేల ఇళ్లు కూడా కట్టించారా అంటే ఏమీ లేదు. రూఫ్ లెవల్‌కు వచ్చాయి. గోడలు కట్టి వదిలివేశారు. బడ్జెట్ లేదు. బడ్జెట్ కావాలంటే ఓట్-ఆన్-ఎకౌంట్ పెడతాము, చేస్తామన్నారని జిల్లాలో ఇ.ఇ.గారు అందరికి త్రిప్పుతున్నారు. మన జిల్లాలో ఎన్ని ఇళ్లు కట్టి వదిలి వేసారో తమరికి కూడా తెలుసు. ఏదో తమరు అధ్యక్ష స్థానంలో కూర్చున్నారు కాబట్టి మాట్లాడడం లేదు.

(నవ్వులు)

గృహ నిర్మాణ విషయంలో ఒక సూచన ఇస్తున్నాను. ప్రభుత్వం రూ. 8 వేలు పెట్టి ఇళ్లు కట్టిస్తున్నారు. ఆ రూ. 8000లకు ఇళ్లు వస్తాయా? ఎస్.సి.లకు 100 ఇళ్లు మేము ఇవ్వడం జరిగింది. ఇప్పుడు 50 ఇళ్లు ఇస్తున్నారు. రూ. 8000లతో ఎస్.సి.లు, బి.సి.లు ఇళ్లు కట్టుకుంటారా? ఇప్పుడు ఒక ఇటుక రాయి ధర రూ. 1-20 పైసలు.

సిమెంట్ బ్యాగ్ ధర రూ. 92 లు. అలా ధరలు పెరిగిపోతూ వుంటే రూ. 8000లతో ఇళ్ళు కట్టుకోమంటున్నారు. ఎలా కట్టుకొంటారు కనీసం రూ. 12,000లు అయినా యివ్వ వలసిందిగా కోరుకుంటున్నాను.

ప్రకాశం, గుంటూరు జిల్లాలో లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్స్ వున్నాయి. ఏదో కొద్దిగా నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు రాబట్టి గుంటూరు జిల్లాలో ఏదో కొంత వరకు సేద్యం జరుగుతూ వున్నది. ఇది వరకు గుంటూరు జిల్లాలో సేద్యం లేదు. సత్తెనపల్లి, మాచెర్ల, నరసరావుపేట నియోజక వర్గాలలో భగ్గున మండిపోతూ వుండేది. అలాంటి సందర్భాలలో సేద్యపు నీటి విషయంలో ఈ బడ్జెట్‌లో రూ. 357 కోట్లు పెట్టారు. రాష్ట్రం మొత్తానికి ఈ ప్రాజెక్టుకు రూ. 357 కోట్లు పెట్టారు ఇది ఏ రకంగా సరిపోతుంది.

ఇక లా అండ్ ఆర్డర్ విషయానికి వస్తే మే 21వ తారీఖున రాజీవ్‌గాంధీ చనిపోయి నప్పుడు మన జిల్లాలో లా అండ్ ఆర్డర్ ఎలా వున్నదనేది ఆర్థిక శాఖా మాత్యులను అడుగు తున్నాను.

(సభాపతి అధ్యక్షస్థానములో వున్నారు)

4.10 సా. అధ్యక్షా, ప్రత్యేకించి గుంటూరు జిల్లా విషయం గురించి నేను అడుగుతున్నాను. ఆ రోజు ఎంత గొడవ జరిగింది. ఎంతమందిని కొట్టారు? ఎన్ని ఇండ్లు తగులబెట్టారు? ఎంత ఆస్థి నష్టం జరిగింది? లా అండ్ ఆర్డర్ వుంది అంటే నమ్మే పరిస్థితి లేదు. చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగావున్నప్పుడు ఏమి జరిగింది? ఈవేళ తెలుగుదేశం పరిపాలనలో 7 సంవత్సరాలు ఉంటే ఏదయినా ఈ హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదులలో ఏదన్నా ఇన్సిడెంట్ జరిగిందా? మీకు తెలుసు. అందరికీ తెలుసు. ఈ రోజున లా అండ్ ఆర్డర్ నిలువునా ఖూనీ అయిపోయింది. రాజీవ్‌గాంధీగారు చనిపోయిన రోజున ఎన్ని హింసాత్మక సంఘటనలు జరిగాయి, ఎంతమందిని కొట్టారు? ఎన్ని సినిమాహాల్స్ పాడుచేశారు. ఎంత ఆస్థి నష్టం చేశారు? ఒకరింట్లో తెల్లవారి పెండ్లి జరుగుతుంటే ఆ ఇంట్లో దాడిచేసి కొత్త బట్టలన్నీ కాల్చివేశారు. వెండివంటలన్నీ పాడుచేసారు. నన్ను కూడా తీసుకొని వెళ్ళి మా స్నేహితులు ఒక సురక్షితమయిన చోట ఉంచడం జరిగింది. ఈ విధమయిన పరిస్థితి వుంటే ప్రభుత్వానికి ఏమీ బాధ్యత లేదా? చచ్చేవారు చస్తుంటారు? మన సీట్లు మాత్రం మనకు పదిలంగా వుంటాయని భావమా? ఈ విషయం పై ప్రభుత్వం వారు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

ఇక స్త్రీలపై అత్యాచారాల గురించి చెప్పాలంటే నా జిల్లాలోని బడాయి గడ్డ, చల్ప కుర్తి, నారాయణపేట మొదలయిన గ్రామాలలో జరిగిన సంఘటనలు...

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు ఒక్కరే ఇంత సమయం తీసుకుంటే ఎట్లా? చాలా టైమ్ అయింది. మీరు చాలా ఎక్కువగా సమయం తీసుకున్నారు. దయచేసి ముగించండి.

శ్రీమతి ఇ· సీతారామమ్మ:– ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ ముగిస్తున్నాను·

శ్రీ ఎ· చంద్రశేఖర్ (వికారాబాదు):– అధ్యక్షా, గౌరవనీయులు ఆర్థికశాఖా మంత్రి 1992–93 సంవత్సరానికిగాను ప్రవేశపెట్టిన వోట్ ఆన్ ఎకౌంట్ బడ్జెట్‌ను నేను ఏవిధంగానూ సమర్థించలేకపోతున్నాను· ఈ బడ్జెట్ తీరుతెన్నులు చూస్తే ప్రజాస్వామ్య విలువలకు తిలోదకాలు యిచ్చి ఏకవ్యక్తి నిరంకుశ నిర్ణయాలతో శాసనసభలో బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టడం, ఇందులో మంత్రుల పాత్ర లేదు· శాసనసభ్యుల పాత్ర కూడా లేదు· కాకపోతే కొన్ని సాంకేతిక అవరోధాలను అధిగమించడంకోసం మొక్కుబడిగా ప్రవర్తించే విధానం ఇది అని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను· నాకన్నా ముందు చాలామంది పెద్దలు మా పార్టీ పెద్దలు, గౌరవనీయులు నందమూరి తారక రామారావుగారు ఈ చర్చలో పాల్గొన్నారు· నేను వివరాలలోకి పోకుండా ముఖ్యమయిన విషయాలను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేస్తారు· ఇక్కడ మనం అందరం కూడా ఈ పార్టీ, ఆపార్టీ అనకుండా అందరికీ అప్పీల్ చేస్తున్నాను· ఈనాడు రాజకీయ పార్టీలు, రాజకీయ నాయకులు, ప్రజాప్రతినిధులు మీద నానాటికి సమాజంలో విశ్వాసం సన్నగిల్లడానికి కారణం ఏమిటని ఆత్మవిమర్శ చేసుకోవాల్సిన సమయం ఆసన్నమయిందని నా అభిప్రాయం అని మనవిచేస్తున్నాను· బడ్జెట్ అంటే ప్రజల ఆశలకు, ఆశయాలకు ప్రతిబింబిస్తూ, ఈ ప్రసంగం ప్రజావాక్యం, ప్రజావాణి· ప్రతిపదంలోనూ ప్రతిధ్వనించే విధంగా ఉండేది బడ్జెట్‌గానీ, శాసనసభ్యులకుగానీ, మంత్రులకుగానీ ఎవరికీ అర్థంకాని విధంగా ఈ బడ్జెట్ ఉండడం, ఈ పద్ధతి, ఈ వైఖరి 45 సంవత్సరాల తరువాత కూడా, ఎంతో వికాసం వచ్చిన తరువాత కూడా మనం ఆ స్థాయికి ఎదగకపోవడం చాలా దురదృష్టం· ఇది పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థను అపహాస్యం చేసేవిధంగా ఉంది కాబట్టి, ఈ పార్టీ ఆపార్టీ అనకుండా సభ్యులందరూ ఆలోచించివలసినదిగా తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను·

ప్రధాన సమస్యలకు వచ్చినప్పుడు మంచినీటి సమస్య, దీనిని గురించి బడ్జెట్ ప్రసంగంలో ఒక్కముక్క కూడా ప్రస్తావించపోవడం అత్యంత బాధాకరమయిన విషయం· మనిషి ప్రాథమిక అవసరాలలో అతి ముఖ్యమయిన మంచినీరు· ఈ సమస్య గురించి ప్రభుత్వానికి ఏమాత్రం అవగాహన లేదు· 1980 నుండి 1990 వరకు ప్రపంచవ్యాప్తంగా అంతర్జాతీయ మంచినీటి దశాబ్దంగా పరిగణించబడింది· ఆ సందర్భంగా ప్రపంచంలో అనేక దేశాలు వర్థమానదేశాలకు అనేక కోట్ల రూపాయలు అప్పుగానూ, గ్రాంట్సుగాను యివ్వడం జరిగింది· ఆ సందర్భంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఈ రాష్ట్రంలో అధికారంలో ఉంది· అంతకుపూర్వం కేవలం నాలుగువేల చిల్లర మంచినీటి పథకాలు మాత్రమే ఈ రాష్ట్రంలో ఉండగా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం హయాములో అంతర్జాతీయ మంచినీటి దశాబ్దాన్ని అదనుగా తీసుకొని ఆనాటి ప్రభుత్వ ఎంతో ప్రతిస్పందించి అంతకుపూర్వం ఉన్న పథకాలకు అదనంగా 19 వేల పథకాలను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది· ఎన్నో లక్షల బోర్‌బావులను ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది· 1990 తో అంతర్జాతీయ మంచినీటి దశాబ్దం అయిపోయింది· బయటి దేశాల నుండి కానీ కేంద్రప్రభుత్వం నుండి కానీ నిధుల మన రాష్ట్రానికి రావడం ఆగిపోయింది· కానీ ఉన్న పరిస్థితులను సమీక్షించి మంచినీటి గురించి గ్రాంట్స్ బడ్జెట్‌లో

ప్రొవైడ్ చేయవలసిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం మీద ఉన్నది. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రజలకు అతి ముఖ్యమయిన అవసరం. ఈ మంచినీటి సమస్యను నెగ్లెక్ట్ చేస్తున్నారు. ఇది ఏమాత్రం మంచిది కాదు. కనీసం పూర్తి బడ్జెట్‌లో అయినా తప్పకుండా ప్రతిస్పందించ వలసిన అవసరం ఉందని ఈ ప్రభుత్వానికి నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఎందు కంటే, కొన్ని పథకాలు అసంపూర్తిగా మిగిలిపోయాయి. కొన్నిటికి పైప్‌లైన్ల అవసరం ఉన్నాయి. కొన్నిటికి మోటార్ల కొనవలసిన అవసరం ఉంది. జిల్లా వార్తల్లో ఏదో ఒక పేపర్లో మనం చూస్తూనే వుంటాము. ఏదో ఒక గ్రామంలో 'షో పీస్ వాటర్ ట్యాంక్' అని ఫోటోలు చూస్తూనే వుంటాము. ప్రాథమిక అవసరం కాబట్టి దీనికి పెద్ద ఎత్తున నిధులు కేటాయించవలసిన అవసరం ఉంది. బడ్జెట్‌లో దీనిగురించి చెప్పకపోవడం చాలా బాధాకరం

4.20 సా. అయిన విషయం. అధ్యక్షా. ఈ బడ్జెటులో ముఖ్యమైన పాయింటు మంచి నీటి పథకాల నిర్వహణకు సంబంధించి ప్రభుత్వంలో క్లారిటీలేదు. ఇది గ్రామ పంచాయితీలు నిర్వహించాలా పంచాయితీరాజ్ ఎక్సిక్యూటివ్ ఇంజనీర్లు నిర్వహించాలా, జిల్లా పరిషత్తు నిర్వహించాలా ఎవరు నిర్వహించాలి అగమ్యగోచరంగా ఉంది. దానికి చాలా సందర్భాలలో మోటార్లు కలిపోయినప్పుడు కాని ఇతరత్రా నిర్వహణ నిమిత్తం ఖర్చుల గురించి గాని మా పరిస్థితి అగమ్యగోచరం కాబట్టి దానికి సరైన నియంత్రణ విధానాన్ని ఏర్పాటు చేయవలసిన భాద్యత కూడా ఈనాడు ప్రభుత్వం మీద ఉంది అని చెప్పి నేను మనవిచేస్తున్నాను ఇక పోతే భూగర్భ జలాలకు సంబంధించి చాలా బాధాకరమైన అంశము అని యిక్కడ చెప్ప వలసిన అవసరం ఉంది. ఈనాడు సేద్యపు నీరుకు సంబంధించి మంత్రి బడ్జెట్టు ప్రసంగంలో ప్రస్తుతం 357 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. యిందులో భారీ ప్రాజెక్టులు చిన్న తరహా, మధ్య తరహా అన్ని రకాల ప్రాజెక్టులకు కేటాయించారు. ఈ రాష్ట్రంలో భూగర్భ జలాలు ఆధారంగా 9 లక్షల హెక్టార్ల భూమి సేద్యంచేయబడుతున్నది. అక్కడ రైతాంగం విషయం ఎన్నో సందర్భాలలో ముఖ్యమంత్రిగారికి, ఆర్థిక శాఖా మంత్రిగారికి భూగర్భ జలాల శాఖా మంత్రిగారికి మా జిల్లాలో ఉన్నటువంటి క్యాబినెట్టు మంత్రులు అందరికి కూడా మేము చెప్పడం జరిగింది. ఈ భూగర్భ జలాల నీటిమట్టం నానాటికి వేగవంతంగా తెలంగాణాలోను రాయలసీమలోని కొన్ని జిల్లాలో పడిపోతూ ఉన్నది. యిప్పటికే ప్రభుత్వ రంగంలోని ప్రైవేటు రంగంలోను అనేక వేల కోట్ల రూపాయలు పెట్టుబడి పెట్టి లక్షలాది బావులు నిర్మించబడిఉన్నాయి. లక్షలాది రైతులు బావులు నిర్మించుకొంటే ప్రభుత్వం కరెంటు లైనులు వేసింది. కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుచేసి మరి ఈనాడు భూగర్భ జలాలు నీటిమట్టం పడిపోతే ఆ బావులు అన్నికూడా ఎండి పోతే ఎన్నో వేల రూపాయలు పెట్టుబడి ప్రజాధనం వ్యర్థం అవుతుంది. సీరియస్ ఇస్యూ ఈ ప్రభుత్వం పట్టించుకొన్న పాపానకూడా పోవడంలేదు ఈ భూగర్భ జలాలు సమస్య చాలా తీవ్రమైనటువంటి సమస్య. బడ్జెట్టులో దాని ప్రస్తావన ఎక్కడా లేదు. ప్రాజెక్టుల క్రింద ఉన్న రైతాంగం ఫస్టు గ్రేడు సిటిజెన్సుగా ఈ భూగర్భ జలాల మీద ఆధారపడి వ్యవసాయం చేసుకొనే వాళ్ళు రెండవ స్థాయి పౌరులుగా మన్నారు. ఈ రాష్ట్రంలో అటువంటి విచక్షణ ఉన్నదా లేదా? భూగర్భ జలలా శాఖా మంత్రి యిక్కడ ఉన్నారు వారికి ప్రత్యేకంగా నేను చెప్పడం జరిగింది. తెలంగాణాలోని నల్గొండ, మెదక్, రంగారెడ్డి, మహబూబ్‌నగర్ వరంగల్ జిల్లాలో కొన్ని ప్రాంతాలు కరీంనగర్ జిల్లాలో కొన్ని ప్రాంతాలు అత్యంత వేగంగా ఈ భూగర్భ జలాల

నీటిమట్టం పడిపోతు వేలాది బావులు యింకిపోయే ప్రమాదం ఉన్నది. కాబట్టి ఈ భూగర్భ జలాలు నీటిమట్టానికి సంబంధించి వెంటనే పెద్దఎత్తున కార్యక్రమం రూపొందించి ఈ జిల్లాలో ఉట చెరువుల నిర్మాణం చేపట్టవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉన్నది. యిది అత్యంత ప్రధానమైన విషయం. మరి ఈ బడ్జెటులో ఈ విషయాన్ని ఎక్కడా కూడా చెప్ప లేదు. ప్రభుత్వ దృష్టిలో కూడా ఈ అంశం ఉన్నట్టులేదు. కాబట్టి దయచేసి ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ఆలోచించి ఫైనాన్సు మినిష్టరుగారు తమ రిప్లైస్ చెప్పాలని నేను కోరుతున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతల పరిస్థితి చాలా బాగా ఉంది అని మొత్తం మీద ప్రశాంతంగా ఉన్నది అని చెప్పారు. మీకు నాకు ముఖ్యంగా సంతోష్‌రెడ్డిగారికి బాగా తెలుసు. తెలంగాణా ప్రాంతం వారందరికి బాగా తెలుసు. ఈ శాంతి భద్రతలు అనేది ఎక్కడ ఏవిధంగా కనిపిస్తున్నాయి. ఈ నాడు రాష్ట్రంలో చాలా భయంకరమైన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. రాష్ట్రంలో జనజీవితం అతలాకుతలమై పోయినటువంటి పరిస్థితిలు నెలకొని ఉన్నాయి. తెలంగాణాలోని 9 జిల్లాలో ఈనాడు అశాంతి ఎక్కువగా ఉన్నది అమనన్నాకాదన్నా చరిత్రలో ఉండిపోయే సత్యము. ఈనాడు అనేకమైనటువంటి దారిదోపిడీలు బస్సు దోపిడీలు. బస్సు ఎవరూ ఎక్కడం లేదు అధ్యక్షా బస్సు ఎక్కాలంటే వర్జ్యం మహూర్తం చూసుకొని ఎక్కే పరిస్థితి ఉంది అవి గమ్యానికి చేరుతుందనే నమ్మకంలేదు. దొపిడికి గురి అవుతుందో, బర్నింగ్‌కు గురవుతుందో ఏమి అవుతుందో అర్థంకాని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఈ ఫైనాన్సు మినిష్టరు చెప్పారు మొత్తం మీద శాంతిభద్రతల పరిస్థితి సంతృప్తికరంగా ఉందని. ఎక్కడ ఉన్నదండి ఈరోజు వినిపించేటటువంటి తుపాకీలమోతలలో మీకు శాంతి కనిపిస్తుందా, డైనమేట్లుపేలుడులో మీకు శాంతి కనిపిస్తుందా లేకపోతే విధ్వంసక చర్యలలో కనిపిస్తుందా మీకు ఎక్కడ కనిపిస్తుంది అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు రాష్ట్రంలో తగలపడిపోతున్న కొంప మాదిరిగా ఉంటే అనేకమైనటువంటి హింసలు బాధలకు అమాయకమైన ప్రజానీకం ప్రత్యేకంగా తెలంగాణా ప్రాంతంలో గురవుతుంటే మీరు ప్రశాంతింగా ఉన్నది అని చెప్పడం చాలా బాధాకరమైన విషయం. మీ బాధ్యతా రాహిత్యాన్ని ప్రజల పట్ల మీయొక్క నిర్లక్ష్యవైఖరిని ఇది సూచిస్తుంది. ఒక విషయాన్ని మనం నిర్మొహమాటంగా మాట్లాడుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ రాష్ట్రంలో తీవ్రవాద సమస్య ఉన్నది. ఈ తీవ్రవాద సమస్యపైన తప్పకుండా విస్తృత స్థాయిలో చర్చలు జరగ వలసిన అవసరం ఎంతో ఉన్నది. ఇది ప్రభుత్వం యొక్క సమస్య అని నేను అనడంలేదు. ఇది మొత్తంఅందరి యొక్క సమస్య ప్రతి శాసనసభ్యుని యొక్క సమస్య. ప్రతిపౌరుని యొక్క సమస్య. అయితే తీవ్రవాద సమస్యను ఖచ్చితంగా నిర్మూలించే అవసరం ఉన్నది. ఈ తీవ్రవాద సమస్యమీద నేను గతంలో కూడా చాలా సార్లు శాసనసభలో నేను ప్రస్తావించి చెప్పడం జరిగింది. ఈ తీవ్రవాద సమస్య మీద అసలు ప్రభుత్వానికి అవగాహనలేదు పోతే తీవ్రవాద సమస్యను నిర్మూలించడానికి రాజకీయ సంకల్పంకాని దీక్షగాని పట్టుదలగాని ఈ ప్రభుత్వానికి లేదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఇదినూటికి నూరు శాతం పోలీసుల సమస్య కాదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమి చెప్పినారు అంటే మేము తుపాకి పట్టినేయం పట్టుకొన్న వారిని ఊరుకోము. అనేటటువంటి మాట చెబుతూ మొత్తం సమస్యను శ్రీ మైసూరారెడ్డి గారికి ఒప్పగించారు. ఇది ఈ ప్రభుత్వం యొక్క మొత్తం సమస్య ఈ సమస్య కేవలం పోలీసుల సమస్య కాదు కానేరదు. ఈ సమస్య ఈ రాష్ట్రంలో ఏవిధంగా ఉత్పన్నము

అయింది. ఏ రకంగా ఈనాడు ప్రజలు మన ఎం.ఎల్.ఏ.లు, మంత్రులు ప్రభుత్వముయొక్క మాటలు నమ్మకుండా మరి తీవ్రవాదుల మాటలు ఎందుకు నమ్ముతున్నారు. వారికి ఎందుకు ఆశ్రయం యిస్తున్నారు. వారికి మాత్రం పుట్టింగ్ ఏ విధంగా ఉండగలుగుతుంది ఇంత పోలీసు నిర్బంధం తరువాత వాళ్లు ఏవిధంగా ఎగ్జిస్టింగ్ కాగల్గుతున్నారు అనేకమైనటువంటి ఆలోచనలు చేయాల్సిన అవసరం ఉంది అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు ఏవిధంగా అసలు తీవ్రవాద సమస్య వచ్చింది. ఈ సమస్యరావడానికి కొన్ని ముఖ్యమైన కారణాలు ఉన్నాయి. బ్రిటిష్ పరిపాలనపోయి మన స్వపరిపాలనా లోపల ఫలాలు మాకు ఏవో అందుతాయి అని ఆశించిన ప్రజానీకం ఆశాభంగానికి గురి అయినది కాదు అనలేము. ముఖ్యంగా తెలంగాణా ప్రాంతంలో దున్నుకోడానికి భూమిలేదు. సేద్యానికి నీరులేదు సాగుకు పెట్టుబడిలేదు అప్పులు నడ్డి విరిచే వడ్డీలు ప్యూడల్ దొరల పెత్తనాలు పేదవానికి గగనకుసుమమైనటువంటి న్యాయవ్యవస్థ యివి అన్ని కూడా ప్రబలమయినటువంటి కారణాలు. ప్రభుత్వం భూసంస్కరణలు అమలు చేస్తున్నట్లు చెబుతూ టోటల్‌గా వైఫల్యం చెందినటువంటి విషయం మన అందరికి తెలుసు భూసంస్కరణల సంగతి నిన్న నర్రా రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పినారు డైరక్టుగా చాలంజ్ చేసినారు. ముఖ్యమంత్రిగారు నిజంగా నిలబడదలచుకొంటే యిప్పటి ప్రభుత్వంలో మంత్రి పదవులలో ఉన్నవాళ్ల పెద్దల దగ్గిర మేము ఎక్సెస్ ల్యాండు చూపిస్తాము. నిన్న శ్రీ నర్రా రాఘవరెడ్డిగారు ఛాలెంజ్‌చేస్తే అక్కడ నుంచి ఒక్కరు రెస్పాండు కాలేదు. దానిని అంగీకరించినట్లా అని మేము భావిస్తున్నాము. మరి ఇటువంటి బూటకపు భూసంస్కరణలుచేసి వైఫల్యం చెందారు. మాపక్క వాళ్లమీద తీయండి అధికారం మీ చేతుల్లో ఉంది మావే తీసుకోండి అని చిత్తశుద్ధిలో మీరు ముందుకు రండి. వుయ్ ఆర్ ప్రిపేర్డు టు టేక్ట్ ఛాలెంజ్. మొత్తం మీద భూసంస్కరణలు విఫలం అయినాయి. వివిధ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఎదుర్కొంటున్న యిబ్బందులను గమనించి గతంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ భూసంస్కరణలు అమలును 9వ షెడ్యూలులో రాజ్యాంగంలో చేర్చడం జరిగింది. నాకు తెలిసినంతవరకు పూర్తి స్టాటిస్టిక్స్ లేవు కొన్ని లక్షల ఎకరాల భూమికి సంబంధించినటువంటి వివాదాలు కోర్టులో
4.30 సా. పెండింగ్‌లో ఉన్నాయి. రాజ్యాంగములో యీ అంశాన్ని తొమ్మిదవ షెడ్యూలులో చేర్చిన తరువాత ఆ అవరోధాలు అధిగమించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి పూర్తి అధికారాలు వచ్చాయి. అయినా కూడ మీరు ముందుకు రావడంలేదు ముఖ్యమంత్రి గారు ఎంతసేపు పత్రికా ప్రకటనలు చేస్తున్నారు తప్ప నిజమైనటువంటి క్రియా రూపములో యీ భూసంస్కరణలు అమలు చేయడానికి ప్రయత్నాలు ప్రారంభించిన దాఖలాలు ఎక్కడా లేవు. మాటలు వరకు పత్రికా ప్రకటనల వరకు పరిమితం తప్ప క్రియా రూపములో భూసంస్కరణలు చిత్తశుద్ధితో అమలు చేయాలనే ఆకాంక్షగాని ఆసక్తిగాని యీ ప్రభుత్వానికి వున్నట్లు ఎక్కడా కన్పించడంలేదని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇంకొక విషయం. ప్రతిరోజు పేపరు తెరిస్తే చాలు ఎక్కడనో ఒక ఎన్‌కౌంటర్ - నిన్న యం.పి.సి.ఐ. కార్యకర్తలను నక్సలైట్లు చంపారు. నక్సలైట్సు హత్య చేయడం, లేకపోతే నక్సలేట్లతో ఎన్‌కౌంటర్ చేయడం, మందు పాతరలు పేల్చడం, యీ విధమైన భయంకరమైనటువంటి నరమేధం ఎంతకాలం యీ రాష్ట్రములో కొనసాగుతుంది?

ఇటువంటి నరమేధాన్ని, హత్యకాండను యీనాటి నాగరిక సమాజం భరించజాలదు. నాగరిక సమాజములో సమస్యలు ఎప్పుడు కూడ చర్చల ద్వారా ప్రకటనల ద్వారా ఫ్యాక్ట్స్ ఎక్స్ఛేంజ్ చేసుకోవడం ద్వారా పరిస్థితులను అవగాహన చేసుకొని ఆలోచించి చర్యలు తీసుకోవడం ద్వారా సమాజాన్ని ప్రభావితం చేయడం ద్వారా పరిష్కారం అవుతాయి. కానీ ఎన్నుకు పన్ను, కంటికి కన్ను అన్నట్లుగా తుపాకి పట్టుకొని తుపాకి పట్టుకున్నవాడిని కాల్చి వేస్తాం, కూల్చివేస్తాం అంటే యిది బాధ్యత కాదు. బాధ్యత లేకుండా మాట్లాడుతున్న మాట. ప్రభుత్వం అనేది యాజమాన్య వ్యవస్థ, అయితే ఒక యజమానిగా మాట్లాడే మాట కాదు. ఇది మంచిది కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్రములో మేధావులు పుష్కలంగా వున్నారు. అనేక మంది స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు వున్నారు. వారందరిని పిలిచి యీ విషయాన్ని చర్చకు పెట్టి యీ నరమేధాన్ని ఆపి యీ రాష్ట్రాన్ని రావణకాష్టంగా మార్చకుండా చూడండి. ఇంకా ఎన్ని మంగళసూత్రాలు తెగాలి? ఎంతమంది తల్లులు కడుపుకోతకు గురి కావాలి? అందుకని దీని మీద పెద్ద ఎత్తున ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం వుందని యీ సందర్భంగా నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంగా యింకొక ముఖ్యమైన అంశం మనవిచేయాలి. ఈ బాధలకు మేము రోజూ గురి అవుతున్నాము. అటు నక్సలైట్ల మధ్య యిటు పోలీసుల మధ్య బాధపడలేక వేలాది మంది అమాయక యువకులు తెలంగాణా నుండి వలస పోతున్నారు. పల్లెసీమలలో అనేక బాధలకు గురి అవుతున్నారు. ఒకప్పుడు చాలా గర్వంగా, కోటి రతనాల వీణ మా తెలంగాణ అని చెప్పుకున్నాము. ఈనాడు ఏమి చెప్పుకోవాలి? కోటి బుల్లెట్ల వాన మా తెలంగాణ అనాలా లేకపోతే వల్లకాడు అనాలా అని అడుగుతున్నాను. అలాంటి పరిస్థితిని దయచేసి తొలగించడానికి ప్రయత్నం చేయండి. ఉన్నది వున్నట్లు చెబుతున్నాను, ఆవేదనతో చెబుతున్నాను. మేము నియోజకవర్గాలకు పోతే మాకు ఒక పార్టీ అయిపోయింది మా ప్రజా జీవితములో – రోజూ పోలీసులు పట్టుకురావడం మేము విడిపించుమని చెప్పడం – వారు వుత్తరాలు వ్రాయడం – ఇటు పోలీసులు బెదిరించడం, అటు నక్సలైట్లు బెదిరించడం, సిట్యుయేషను చాలా భయంకరంగా వుంది. మేము నక్సలైట్ల యొక్క వ్యక్తిగత హింసావాదాన్నిగాని వారు చేస్తున్న విధ్వంసక చర్యలను గాని సమర్థించడానికి సిద్ధముగా లేము. అది మా పాలసీ కూడా కాదు. కాని ఎట్ ది సేమ్ టైం, ప్రభుత్వం కూడ ఒక యాజమాన్య బాధ్యతతో వ్యవహరించాలి. ఈ రక్తం ఎవరిది? పోలీసు ఆఫీసరు చచ్చినా మనవాడే, నక్సలైటు చచ్చినా మనవాడే. అసలు యీ చంపడాలు, చంపుకోవడం అనేది అనాగరికమైన చర్య, ఆటవికమైనటువంటి చర్య గాబట్టి యిరువైపుల కూడ అపీల్ చేస్తున్నాను – మీరు నక్సలైట్లకు ఒక పిలుపు యివ్వండి, వారిని కూడ చర్చలకు ఆహ్వానించండి. మన మేధా సంపత్తిని వుపయోగించి యీ సమస్యలకు ఎక్కడో ఒకచోట భరత వాక్యం పలుకాలని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇంకొక విషయం స్పష్టంగా చెప్పవలసిన అవసరం వుంది. ఈ ప్రభుత్వం మాటమీద నిలబడే ప్రభుత్వం కాదని స్పష్టంగా చెబుతున్నాను. అందులో ఏ మాత్రం సందేహం లేదు. మీరు ఎన్నికల ప్రణాళిక ప్రకటించారు. ఎన్నికల సందర్భములో మీరు చెప్పిన విషయాలు చేసిన ప్రకటనలు, ప్రతీది – లక్షలాది కాపీలుచేసి ప్రజలకు పంచారు. ఆనాడు డాక్టరు చెన్నారెడ్డిగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ (ఐ) సంఘం అధ్యక్షులుగా వుండి ప్రకటించిన

ఎలక్షను మ్యానిఫెస్టోలో పేర్కొన్న వాటిని ఒక్క దానిని అయినా మీరు అమలు చేస్తున్నారా? దానికి టోటల్ రివర్స్‌గా ఎలక్షను మ్యానిఫెస్టోకు భిన్నంగా చేస్తున్నారు. ఆనాడు మీరు, ప్రజలకు అది చేస్తాం, యిది చేస్తాం అని నమ్మ పలికి అధికారాన్ని కైవశం చేసుకొని యీనాడు దానికి వ్యతిరేకంగా మీరు పోతున్నారు. ఇది చాలా అప్రజాస్వామికం, ప్రజా వ్యతిరేకమైనటువంటి చర్య. ప్రజలు మిమ్ములను క్షమించ జాలరని మనవిచేస్తున్నాను. సంవత్సరానికి లక్ష వుద్యోగాలు కల్పిస్తామని ఆనాడు మీరు చెప్పారు. అవి ఎక్కడికి పోయినవి? ఎంత మందికి యిచ్చారు ఉద్యోగాలు? రెండు సంవత్సరాలు దాటిపోయింది మీరు అధికారములోకి వచ్చి - ఎంత మందికి ఉద్యోగాలు యిచ్చారనే సంగతి ఫైనాన్స్ మినిష్టరుగారు తమ రిప్లయిలో ఖచ్చితంగా లెక్కలు చెప్పవలసిన బాధ్యత వుందని మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం విషయం - మా పార్టీ నాయకులు చెప్పారు. దానిని ఉంచుతాము అని చెప్పారు కాని తీసి వేశారు. జనతా వస్త్రాల ధరలు పెరిగాయి, పాల ధర పెరిగిపోయింది. బస్సు కిరాయలు పెరిగిపోయినవి. ఎలక్షను మ్యానిఫెస్టోకు భిన్నంగా, మీరు యిచ్చిన వాగ్దానాలకు భిన్నంగా మీరు వ్యవహారం చేస్తున్నారు. దీనిని ప్రజలంతా చూస్తున్నారు. మీకు తగిన శిక్ష తగిన సమయములో ప్రజలు విధిస్తారని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇంకొక విషయం. ఈ ప్రభుత్వములో అవినీతి గజ్జెకట్టి నాట్యం చేస్తున్నది. మండల కేంద్రం నుండి మొదలుపెడితే సచివాలయము వరకు బల్ల క్రిందికి చేయిపోతేనే తప్ప బల్లమీదవున్న కాగితం గాని ఫైలు గాని కదిలే పరిస్థితి లేదు. ఈనాడు అనేకమైనటు వంటి దృష్టాంతాలున్నవి: రాష్ట్ర రాజధాని నగరము నడిబొడ్డున ఎక్కడ చూచినా 15 అంతస్థుల భవనాలు వెలుస్తున్నాయి. ఇన్ని ఎగ్జమ్షన్సా? ఎన్నో లక్షల రూపాయలు చేతులు మారుతున్నాయి. బంజారా హిల్స్‌లో పోతూ వుంటే 15 అంతస్థుల భవనాలు ఎన్నో కనబడుతాయి. నగరములో ఏ మూలకు పోయినా బిల్డింగ్స్ ఎంత అంటే అంత కట్టుకోడానికి ఎగ్జమ్షన్స్ విచ్చలవిడిగా యిస్తున్నారు. అర్బన్ ల్యాండు సీలింగు ఎగ్జమ్షన్స్ విషయమై మేము గత శాసనసభలో కుండబద్దలు కొట్టినట్లు సర్వే నెంబర్సుతో, స్క్వేర్ మీటర్సుతో సహా, ఎవరెవరు యిన్‌వాల్వ్ అయి వున్నారనే విషయం కూడా బట్టబయలు చేసి చెప్పాము. అయినా దానికి అడ్డుకట్టలేకుండా పోయింది. ఈనాడు ముఖ్యమంత్రి గారు స్వయంగా యిస్తారు అర్బన్ సీలింగు ఎగ్జమ్షన్స్. - నేను ఆరోపణలు చేయాలని చెప్పడం లేదు - కాని ఎగ్జంప్షన్ యిచ్చే అధికారం కేవలము ముఖ్య మంత్రిగారికే వుంది యీనాడు. ఈనాడు వుంఖానువుంఖలుగా అర్బన్ ల్యాండు సీలింగు ఎగ్జంప్షన్స్ యిస్తున్నారు. అనేక కోట్ల రూపాయలు చేతులు మారుతున్నట్లుగా ప్రజలు చెప్పుకుంటున్నారు - ఇక్కడ మేము చెప్పడం కాదు - వీటి అన్నింటికి అడ్డుకట్ట వేయవలసిన అవసరం వుంది.

ఇక టెండర్ల భాగోతం. ప్రతి టెండరులో అనేకమైనటువంటి ఎక్సెస్‌లు జరుగుతు న్నాయి. దానిని నిరోధించడానికి టెండరు కమీషనరును పెడితే....

మిస్టర్ స్పీకర్:- ముగించండి.....

శ్రీ ఎ. చంద్రశేఖర్:- ఇకపోతే యింకొక మాట చెప్పవలసిన అవసరం వుంది. మాకు బాధ, ఆవేదన వుందని చెబుతున్నాను. గత ముఖ్యమంత్రి ఎన్.టి. రామారావుగారు, వారి అధికార నివాసానికి ఆనాడు సెక్యూరిటీ కారణాల దృష్ట్యా ఒక బార్బ్‌డ్ వైర్ ఫెన్సింగ్ వేస్తే, యిదే శాసనసభలో ఒక శ్వేత పత్రాన్ని ప్రచురించి, ప్రకటించి లక్షల రూపాయల దుర్వినియోగం జరిగిందని గోరంతలను కొండంతలు చేసి చెప్పినటువంటి యీ పెద్దలకు ఈనాడు నేను అడుగుతున్నాను సూటిగా. ఈనాడు మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారికి అధికార నివాసాలు ఎన్ని? వాటి నిర్వహణ నిమిత్తం ఈనాడు చేయబడుతున్న ఖర్చు ఎంత? ఇది అడిగేహక్కు మాకు వుంది. ఎందుకంటే, మాజీ ముఖ్యమంత్రి ఎన్.టి. రామారావుగారు కాంపౌండ్ వాల్ మీద బార్బ్‌డ్ వైర్ ఫెన్సింగ్ చేస్తే – సెక్యూరిటీ కారణాల దృష్ట్యా వేస్తే – యిదే శాసనసభలో నిలదీసి అడగడం జరిగింది – ఆనాడు పెద్ద పెద్ద మాటలు చెప్పిన యీ పెద్దలు ఈనాడు ఏమంటారు? వింటూ వున్నాము, బాధ కలుగుతున్నది. అంజనేయశెట్టి అనే ఒక సూపరింటెండింగ్ యింజనీరు రిటైరు అయిపోతే ఆయనకు ఎక్స్‌టెన్షన్ యిచ్చినారు. ప్రత్యేకంగా ముఖ్యమంత్రిగారి అధికార నివాసాలు చూచుకోవడమే ఆయన పని. –ఒక ఎస్.ఇ.గారు – సుమారు రెండు కోట్ల రూపాయల ద్రవ్యం యీనాడు ఖర్చు పెట్టబడింది. ఒకవేళ నిజం కాకపోతే సభ ముందు సంతోష్‌రెడ్డిగారు చెప్పవలసిన బాధ్యత వుంది. నేను స్పష్టమైనటువంటి ఆరోపణను చేస్తున్నాను. ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. ఇది ప్రజా రాజ్యం, ప్రజా యుగం. ఇది ప్రజాస్వామ్య దేశం. పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యంలో విశ్వాసం వుంచి యీనాడు వ్యవహారం చేసుకుంటున్న దేశము. మన రాష్ట్రంలో ప్రజాస్వామ్యానికి రోజు రోజుకు గ్రహణం పడుతున్నది. ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు, మంత్రులను కాదని, శాసన సభ్యులను కాదని, ప్రతిపక్షాలను కాదని, ప్రజల మనోభావాలను కాదని ఏక వ్యక్తి నిరంకుశ పరిపాలన చేస్తున్నారు. కొంత మంది ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారుల చేతుల్లో, బ్యూరోక్రాట్స్ చేతుల్లో యీ రాష్ట్రము నడుస్తున్నది. ఇది మంచి టెండన్సీ కాదు. మంచి పోకడలు కావు. అధికారం చేతిలో వుంది గదా అనే వుద్దేశములో యిటువంటి పరిపాలన కొనసాగించడం మంచిది కాదు.

చివరలో ఒక మాట. తిరుపతిలో నిర్వహించబడుతున్న ఎ.ఐ.సి.సి. సమావేశాల మీద పత్రికలలో వస్తున్న వార్తలు చూచి నేను బాధపడుతున్నాను. ఎందుకంటే వంద సంవత్సరాల చరిత్ర కలిగినటువంటి పార్టీ యీనాడు కోట్ల రూపాయల ప్రజా ధనాన్ని దుర్వినియోగం చేసి, అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేసి ఆ సభలు నిర్వహించడం మంచిది కాదు. ఈ అప్రజాస్వామిక పోకడలను విడనాడకపోతే, ముఖ్యమంత్రిగారు నిరంకుశ పద్ధతులు మార్చుకొనకపోతే తగిన సమయములో తప్పకుండా ప్రజలు బుద్ధి చెబుతారు. ఇప్పటికైనా ఆ పద్ధతులు విడనాడండి అని మనవి చేస్తూ, యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యం. నర్సింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, 11 నెలల్లో We have given only one exemption. I will throw a challenge. పది బిల్డింగులకు ఎగ్జంప్షన్స్ యిస్తున్నారని వారు ఏద్కైతే చెబుతున్నారో......

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri P. Asoka Gajapathi Raju:- Speaker Sir, he says that he has not given any exemption. The Minister has also thrown a challenge. I would suggest to the Minister through you -- publish a white-paper completly on Urban Land ceilings exemptions given in the past and in the present giving a clear picture.

Mr. Speaker:- Mr. Finance Minister.....

4.40 సా ఆర్థిక శాఖామంత్రి (శ్రీ ఎస్. సంతోష్‌రెడ్డి):- అధ్యక్షా, ఓట్-ఆన్-ఎక్కౌంటు బడ్జెటు సాధారణ చర్చలలో సుమారు 14 మంది గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యులు, పాలక పక్ష సభ్యులు నాలుగు రోజులుగా పాల్గొని చక్కని సలహాలు, చక్కని విమర్శలు చేసినందుకు నేను వారిని హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తూ వారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ చర్చలలో పాల్గొన్నటువంటి గౌరవసభ్యులు శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు, శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు, గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు, డాక్టరు చిన్నారెడ్డి, శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి, శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి, శ్రీ రెడ్యానాయక్, శ్రీ అమానుల్లాఖాన్, శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు, శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి, శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్, శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య, శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకర రావు, శ్రీమతి ఇ. సీతారామమ్మ, శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావుగార్లను నేను అభినందిస్తున్నాను. మాట్లాడినటువంటి సభ్యులందరు దాదాపుగా ఒకే రకంగా అన్ని అంశాలు మాట్లాడారు. అయితే కొంతమంది సభ్యులు కొన్ని చక్కటి సూచనలు ఇచ్చారు, కొంతమంది సభ్యులు కేవలం ప్రభుత్వాన్ని నిందించడమే పనిగా పెట్టుకున్నారు. ఏది ఏమైనా గౌరవనీయులైన ప్రతిపక్ష నాయకులు శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు ఈ రోజు సభలో లేరు. వారు నిన్న ఒక గంటసేపు సుదీర్ఘమైన గంభీరోపన్యాసం చేసారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఒకవేళ వారు ఇప్పుడు ఇక్కడ ఉండి ఉంటే వారు వినేవారు. వారు ఉపన్యాసం చేసినంత సేపు నేను ఇక్కడ ఉండి వారి ప్రసంగ పాఠవాన్ని, వారి హావ భావాలను తిలకించాను. కనుక మళ్లీ ఒకసారి వారి ఉపన్యాసానికి జవాబు చెబితే వింటారు అనే ఉద్దేశంతో చెబుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

గౌరవనీయులైన ప్రతిపక్ష నాయకులు శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు చాలా చక్కని ఉపన్యాసం చేసారు. గంభీరమైన ఉపన్యాసం చేసారు. తనకున్నటువంటి నటనా కౌశల్యంతో, చక్కని హావ భావాలతో, చక్కని అభినయంతో కొంతసేపు ఆవేశంగా, కొంత సేపు ఆవేదనగా, కొంతసేపు మా తట్టున రుద్ర నేత్రాలతో తీక్షణంగా వీక్షించి కొంతసేపు మమ్మలను భయపెట్టారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

అధ్యక్షా, దయచేసి నేను మాట్లాడేంతసేపు ఇంటరప్ట్ చేయకుండా ఉంటే వారికి న్యాయంగా ఉంటుంది. ధర్మంగా ఉంటుంది. ఎందుకంటే వారు మాట్లాడేటప్పుడు ఏ ఒక్కసారి కూడా

వారిని నేను ఇంటరప్ట్ చేయలేదు· నేను ఈ సభలో అవిధంగా ప్రవర్తించలేదు· నేను ఈ సభలో అసభ్యకరంగా మాట్లాడితే అన్‌పార్లమెంటరీగా మాట్లాడితే మీరు దానిని తొలగించండి· కాని దయచేసి నేను మాట్లాడేటప్పుడు వారిని ఇంటరప్ట్ చేయవద్దని మనవి చేస్తున్నాను· అధ్యక్షా, భయ పెట్టడంటే మీకు తెలుసు· శ్రీ ఎన్·టి· రామారావుగారు ఎంత చక్కని నటుడో మీకు తెలుసు· సినిమాలలో ఎంత పెద్దగా భయ పెట్టాడో, ఎంత హీరోగా నటించాడో నేను వేరుగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు· అంటే ఆ విధంగా యాక్టింగు చేసేప్పుడు భయపెడితే ఎవరూ భయపడరు· నాకు చిన్నప్పటినుంచి సినిమాలు చూసే ఆసక్తి ఉంది· నేను మంత్రి అయిన తరువాత సంవత్సరంగా నేను సినిమాలు చూడలేదు· నిన్న నేను సినిమా చూసినంత పని అయింది· నన్ను ఎవరూ తప్పుగా అర్థం చేసుకోవద్దు· నాకు పెద్దవారు అంటే ఎప్పుడూ గౌరవం, భక్తి ఉంటాయి· శ్రీ ఎన్·టి· రామారావుగారు అంటేనే కాదు, ఎవరైనా నా కన్నా వయసులో పెద్దవారు అయినా కాని బుద్ధిలో పెద్దవారు అయినా కాని ఉంటే వారిని గౌరవిస్తాను· అధ్యక్షా, మీకు తెలుసు· ఉర్దూలో అంటారు·

با ادب با نصیب بے ادب بے نصیب

ఎవరైనా పెద్ద వారిని గౌరవిస్తే మంచి అదృష్టం ఉంటుందని, అగౌరవిస్తే వారికి దురదృష్టం ఉంటుందని· నేను ఎప్పుడూ పెద్దవారిని గౌరవిస్తాను· అయితే పెద్ద వారు తప్పు చేస్తే మందలించేంత పెద్దవాడిని కాదు కాని తమరు పొరపాటు చేస్తున్నారని చెప్పకపోతే న్యాయం కాదు· కనుక నిన్నటి ప్రసంగంలో చాలా చక్కగా, ఎంతో గంభీరంగా గంట సేపు శ్రీ ఎన్·టి· రామారావుగారు మా ప్రభుత్వాన్ని ఇష్టం వచ్చినట్లు దుయ్యబట్టారు· అయితే నాకు ఎంతమాత్రం విచారం లేదు· ఎందుకంటే ఆయన ప్రతిపక్ష నాయకుడు· ఇక్కడ పాలకపక్షంలో ఉన్న మాకు ఎంత బాధ్యత ఉందో, ఈ రాష్ట్ర అభివృద్ధికి, రాష్ట్ర ప్రజల అభ్యున్నతికి అంతే బాధ్యత ప్రతిపక్షంలో ఉండే నాయకుడికి, ప్రతిపక్షంలో ఉండే సభ్యులకు కూడా ఉంది· అది విస్మరించి కేవలం బాధ్యత మీదే అన్నట్లుగా మమ్మల్ని విమర్శించి నా పని అయిపోయింది అనుకుంటే అది న్యాయం కాదు· నేను ఆశించాను· 209 కోట్ల లోటు బడ్జెటు ప్రవేశ పెట్టారు, రూపాయి విలువ 5 పైసలకు తగ్గింది, రేపు 500 కోట్లకు, 600 కోట్లకు పోతుందేమో, దానిని మీరు ఏవిధంగా పూరించుకుంటారని అడిగారు కాని ఏవిధంగా ఆ లోటును పూరించుకోవాలో సలహా ఇవ్వలేదు· అది విచారంగా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను· మాట్లాడిన సభ్యులంతా ప్రధానంగా ఓట్ఆన్ఎక్కౌంటు బడ్జెటును ఎందుకు ప్రవేశ పెట్టారని అన్నారు· శ్రీ ఎన్·టి· రామారావుగారు ఇది హృదయ విదారకం అని అన్నారు· ఇందులో హృదయ విదారకం ఏమిటో నాకు అర్థం కాలేదు· డాక్టరు రాజేశ్వరరావుగారు అన్నారు· ఇది 6 మాసాలకు ఒకసారి ప్రవేశ పెట్టే అనవాయితీని మీరు కొని తెచ్చుకొంటున్నారు. అంటే మీరు 5 సంవత్సరాలు ప్రభుత్వంలో కొనసాగరేమో, 2 1/2 సంవత్సరాలలో 5 సార్లు బడ్జెటు ప్రవేశ పెట్టి 5 సంవత్సరాలు ప్రభుత్వాన్ని పరిపాలించామని అనుకుంటారేమో అనే మాట చెప్పారు· మీరు నిశ్చింతగా ఉండండి· మాకు అటువంటి భయం ఏమీ లేదు, మీరు భయపడకండి, 5 సంవత్సరాలు ఈ రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించి తీరుతాము, సమర్థవంతంగా పరిపాలన ఇస్తామని ఈ సందర్భంగా నేను మనవిచేస్తున్నాను· మీకు తెలుసు· ఏ పరిస్థితులలో ఓట్-ఆన్-ఎక్కౌంటు బడ్జెటును ప్రవేశ పెట్టా నో మీకు తెలుసు·

ఏప్రిల్ మొదటి తేదీనుంచి 8వ పంచవర్ష ప్రణాళిక మొదలు అవుతుంది. 8వ పంచవర్ష ప్రణాళిక మొదలు అయ్యేప్పుడు అది ఇంకా ఖరారు కాలేదు కనుక, అది ప్లానింగు కమీషనుతో చర్చలు కొనసాగుతున్నాయి కనుక సెంట్రల్ ఎలొకేషన్సు ఎలాగ ఉంటాయో – వీటన్నింటిని దృష్టిలో ఉంచుకొని మళ్ళీ మార్పులు, చేర్పులతో సమర్థవంతంగా ఈ రాష్ట్రాభివృద్ధికి దోహదపడేవిధంగా పూర్తి బడ్జెటును పెట్టాలనే సదుద్దేశంతో ఈ రోజున నేను ఓట్-ఆన్-అక్కౌంటు బడ్జెటు పెట్టాను కాని ఎటువంటి దురుద్దేశం లేదని మీకు మనవిచేస్తున్నాను. ఇంకొక విషయానికి వస్తే ఈ శాసనసభలో ప్రాముఖ్యత కలిగినటువంటి అనేక సమస్యలను ప్రక్కకు పెట్టి ఇప్పుడు కొంపలు మునిగిపోయాయని, కొంపలు మునిగిపోయినట్లుగా అన్‌కాన్‌స్టిట్యూషనల్‌గా మేము నిర్ణయాలు తీసుకున్నామని, బడ్జెటు ప్రవేశ పెట్టడానికి గంట, అర గంట ముందు మేము క్యాబినెట్‌లో డిస్కస్ చేసామనే మాట చెప్పారు. మీకు తెలుసు, మరచి పోయారేమో. 1989లో తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉండేప్పుడు ఫిబ్రవరి 8వ తేదీన బడ్జెటు సమావేశాలు జరిగేటప్పుడు క్యాబినెట్‌ను డిస్‌మిస్‌చేసి 15వ తేదీన మీరు ప్రమాణస్వీకారం చేసి రాజభవన్‌నుంచి నేరుగా క్యాబినెట్ మీటింగుకు వచ్చి మీరు బడ్జెటును ఖరారు చేయలేదా అని నేను ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఏది ఏమైనప్పటికీ కాన్‌స్టిట్యూషనలా, అన్‌కాన్‌స్టిట్యూషనలా అనే వివరాలలోకి నేను పోవలసిన అవసరం లేదు. ఎందుకంటే గౌరవసభాపతిగారు ఇక్కడ రూలింగు ఇచ్చారు. రూలింగు ఇచ్చిన తరువాత దానికి మీరు, మేము – అందరం కట్టుబడి ఉండాలి. కనుక దీని విషయంలో పెద్దగా వివరణ అక్కరలేదు. గవర్నరును మేము సంప్రదించలేదని అన్నారు; గవర్నరును మేము అవమానపరిచామని అన్నారు, అన్‌కాన్‌స్టిట్యూషనల్ అన్నారు. ఏమిటి అన్‌కాన్‌స్టిట్యూషనల్? గవర్నరుమీద ఇంత ప్రేమాభిమానాలు మీకు కలుగుతున్నాయి ఏమిటని నేను మనవిచేస్తున్నాను. మీరు ఒకసారి ఆత్మపరిశీలన చేసుకోండి. మీరు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఏ ఒక్క రోజు అయినా ముఖ్యమంత్రి కాని మంత్రులు కాని శాసనసభ్యులు కాని గవర్నరు పర్యటనలను సహితం మీరు బహిష్కరించారే, అవమానపరిచారే. ఈ రోజున వారికి గవర్నరుగారి పట్ల, గవర్నరుగారి వ్యవస్థ పట్ల ఎక్కడ నుంచి అభిమానం పుట్టుకు వచ్చిందని నేను ఈ సందర్భంగా అడుగుతున్నాను. బ్రోతల్ హౌసెస్ అని ఉపయోగించారు అని నేను అనను కాని – అంతకన్నా నీచమైన పదజాలము ఉపయోగించినారు. అంతకన్నా నీచమైన పదములో మాట్లాడినారు. తమరు ఒకసారి రూలింగు యిచ్చినప్పుడు ఆ రూలింగుకు కట్టుబడి ఉండక ఆ విధముగా కాకుండా యిష్టము వచ్చినట్లుగా ప్రవర్తించడం, గవర్నరుగారి ప్రసంగము జరిగినప్పుడు ప్రతి పక్షసభ్యులు – దురదృష్టం ఏమిటో కాని ప్రత్యేకంగా తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు వాకౌట్‌చేసి పోవడం అనే విషయం చాలా విచారకరం అని నేను ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. మేము బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టినప్పుడు సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు తిలోదకాలిచ్చామన్నారు. మేము బడాబాబులకు దానోహమన్నారు. రాష్ట్ర ప్రజలను దగా చేశామన్నారు. ఎవరు అంటారు అధ్యక్షా, ప్రజలు అంటారా మమ్మల్ని దగాచేసినామని? వారుఎక్కడ ప్రసంగము చేసినా – బహిరంగ సభలలో మాట్లాడినా – ఎక్కడ ఉపన్యాసాలు యిచ్చినా వారికి వచ్చిన డైలాగులు – దగాకోరులు, చిత్తశుద్ధి లేదు అని ముసలి నక్కలు యింకా ఏమేమో అన్నారు. ఈ విషయాలు యిక్కడ అప్రస్తుతం. వారు అన్నారు కాబట్టి దానికి జవాబు చెప్పకపోతే నిజంగా ప్రజలు అనుకుంటారు మేము దగాచేసినామేమోనని. అందుకు ప్రస్తావన చేయవలసి వచ్చింది. మేము ఎవరిని దగా చేశాము? వారు 7 సంవత్సరాలు

పరిపాలనచేసి ఏ రంగాలన్నైతే ఉపేక్షించారో, ఏ రంగాలన్నైతే నిర్లక్ష్యము చేశారో – ప్రాధాన్యత కలిగిన నీటిపారుదల, విద్యుచ్ఛక్తి రంగాలను మీరు ఉపేక్షించి, నిర్లక్ష్యముచేసి, యిప్పుడు ఎవరు మాట్లాడినా ఆంధ్రరాష్ట్రములో లోపోల్చడి అని ప్రజలు అంటున్నారే — అది మీరు యిచ్చినటువంటి వారసత్వం కాదా అని అడుగుతున్నాను.

(ట్రెజరీ బెంచెస్ వైపు నుంచి షేమ్, షేమ్ అని కేకలు)

మీరు యివ్వనటువంటి రంగాలకు మేము ప్రాధాన్యతను యిచ్చి మేము పెద్ద యెత్తున నిధులు కేటాయించుతూ ఉంటే మీరు దానికి అభినందించవలసింది పోయి, ఆశీర్వదించ వలసిందిపోయి మీ యొక్క సంపూర్ణ సహకారాన్ని అందించవలసింది పోయి మమ్ములని దగాకోరులు అంటే, దగాచేశామంటే ఎవరైనా నమ్ముతారా అని అడుగుతున్నాను. ప్రజలకు తెలుసు. ఫిగర్సు యివ్వవలసిన అవరం లేదు. బుక్‌లో యిచ్చినాను. 83 నుంచి ఈ రోజు వరకు ఎలోకేషన్సు ఏ రంగానికి ఎంత చేసినాము అనేది అందులో తెలుస్తుంది. ప్రాధాన్యతగల రంగాలకు వారు ఏ విధముగా ఎలోకేషను చేసినారో మేము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ప్రాధాన్యత కలిగిన రంగాలకు ఎంతెంత ఎలోకేషను చేసినామనేది బుక్సువలన తెలుస్తుంది. నేను వివరాల్లోకిపోయి మీ సమయాన్ని ఎక్కువగా తీసుకోదలచుకోలేదు. యన్.టి. రామారావుగారి హయాములో యిచ్చిన యిండ్ల స్థలాలకు మేము వచ్చాక ఆ డబ్బులు యిచ్చాము. 1990-91 సంవత్సరములో 35 కోట్ల రూపాయలు మున్నెన్నడూ కనివిని ఎరుగని రీతిలో రాష్ట్రంలో యిండ్ల స్థలముల గురించి 35 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించితే

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు లేదు లేదు, అని కేకలు వేశారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:– మీరు ఎందుకు భుజాలు తడుముకుంటారు. మీరు భుజాలు తడుముకునే అవసరం లేదు. మీరు ఓపికగా వినకపోతే కట్‌మోషన్సు తీసుకుంటాను. మీరు వినే ఓపిక పట్టాలి.. రాజేశ్వరరావుగారు మీరు కొందరిని చూచి అలవాటు పడుతున్నారు. అది మీకు దెబ్బ. మీకు మంచిది కాదు. ఎవరు మాట్లాడినా వినే ఓపిక అలవాటు చేసుకోవాలి. మాధవరెడ్డి గారూ — మీ అలవాటు అందరూ ఫాలో అవుతున్నారు.....

శ్రీ యస్. సంతోష్‌రెడ్డి:– అధ్యక్షా, తమరికి తెలుసు – పేద ప్రజల యిండ్ల స్థలాల విషయంలో గత ప్రభుత్వము బ్యాన్‌పెట్టి కనీసము యిండ్ల స్థలాలు కేటాయించే పద్ధతికి స్వస్తి చెప్పే పరిస్థితిలో అవసరమైనట్టి భూమి కొనుగోలుచేసి యివ్వాలని తలంపుతో మా ప్రభుత్వం నిర్ణయించేస్తే — 35 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించితే గత ప్రభుత్వం తాలూకు అప్పులు మా మొఖాన కొట్టారు. ఆ అప్పులు తీర్చడమే కాకుండా 1000 గ్రామాలను తీసుకోవడం జరిగింది యిండ్ల స్థలాల గురించి......

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులనుండి లేదు లేదు అని అరిచారు)

శ్రీ యస్. సంతోష్‌రెడ్డి:– వెంకటేశ్వరరావు గారూ మీ నియోజకవర్గములో అయిదు గ్రామాలకు ఎట్లాగు వచ్చాయో చెప్పండి. లేదు లేదు అని అంటున్నారు... ఆ.

విధముగా నిర్ణయం చేయడమే కాకుండా కార్యరూపము దాల్చుతున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. విమర్శించడం చాలా తేలిక. ఉర్దూలో ఒక కవిత ఉంది. అది చదువుతాను. ఆ కవిత గుర్తుకు వచ్చింది.

ہم آہ بھی کرتے ہیں تو ہو جاتے ہیں بدنام
وہ قتل بھی کرتے ہیں تو چرچا نہیں ہوتا

మేము ఇట్లాంటి చక్కటి కార్యక్రమాలు చేస్తూ ఉంటే వాటి సంగతి ఎత్తకుండా ఊరుకున్నారు. కోఆపరేటివ్ ఎలక్షన్సు జరిపి అందులో గెలిస్తే — ప్రతిపక్షాల వారు అన్నారు. ఆడవారిని అడ్డము పెట్టుకుని పబ్బము గడుపుకున్నామని. వారిని అనుగాని – ఎవరైనా ఈ మాట అంటే అంతకన్నా సిగ్గుచేటు ఏమీ లేదు. యిదే రామారావుగారు పెద్దపెద్ద బహిరంగ సభలలో తెలుగింటి ఆడపడుచులు అంటూ పెద్ద వకాల్తా పుచ్చుకుని పెద్దగా అరిచారే —

(ఇంటరప్షన్స్)

స్థానిక సంస్థలలో యిద్దరు స్త్రీలకు అవకాశం కల్పించితే స్త్రీలపట్ల వారు యిట్లాగేనా మాట్లాడడం?

శ్రీ యం. రఘుమారెడ్డి (నల్గొండ):– మీకు ధైర్యం ఉంటే ఈ రోజున ఎలక్షన్సు పెట్టండి.

శ్రీ యస్. సంతోష్‌రెడ్డి:– స్థానిక సంస్థలలో స్త్రీలకు ఈ విధంగా అవకాశం కల్పిస్తే పాలనాపరంగా స్త్రీలకు గౌరవాన్ని కల్పిస్తే తెలుగింటి ఆడబడుచులను అవమాన పరిచే విధంగా దొడ్డిదారిని ప్రవేశ పెట్టారని అన్నారు. పెద్దలు శ్రీమతి ఈశ్వరి సీతారామమ్మగారు అంటే నాకు చాలా గౌరవం, వారు కూడా స్త్రీలపట్ల ఆ విధముగా మాట్లాడినారు. న్యాయంమేనా? నామినేషను పద్ధతి ఎవరు ప్రవేశ పెట్టారో — ఒకసారి ఆత్మ విమర్శ చేసుకోండి. ఎవరు ప్రవేశపెట్టారో ఒకసారి గుర్తు చేసుకోండి. మిత్రులు చంద్రబాబునాయుడు గారిని కర్షక పరిషత్తు ఛైర్మనుగా నామినేట్ చేసింది ఎవరు? మొగుడిని కొట్టి మొగసాలకు ఎక్కినట్లుగా — ఆ విధముగా వారు మాట్లాడడం న్యాయంగా లేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:– నేను కట్ మోషన్సు తీసుకుంటాను. యిక ఈ సబ్జెక్టు క్లోజు చేస్తాను. మీరు కాస్త ఓపిక పట్టండి. వినే ఓపిక లేకపోతే ఎట్లాగు? ఒప్పు తప్పులున్నా మీరు రెండు నిముషాలు వినడానికి ఓపికలేకపోతే ఎట్లాగు? మాధవరెడ్డిగారూ — మిమ్మల్ని చూసి రాజేశ్వరరావు గారూ అదే చేస్తున్నారు......

శ్రీ యస్. సంతోష్‌రెడ్డి:– మంచి సహృదయంతో మంచి మాటను స్వీకరించే సహృదయం కావాలి. మంచిమాటను స్వీకరించే శక్తిసామర్థ్యాలు కావాలి. స్థానిక సంస్థలకు ఎన్నికలు జరపాలని బలీయమైన కారణం – చాలా మంది భేదాభిప్రాయాలు

వ్యక్తము చేసినప్పటికి మా ముఖ్యమంత్రిగారు సాహసోపేతమైన నిర్ణయము తీసుకుని స్థానిక సంస్థలు, సహకార రంగానికి ఎన్నికలు జరిపించి భారతదేశంలో ఎక్కడా కూడా ఈ విధమైన ఎన్నికలు జరుగలేదు. ఈ విధంగా 80 శాతము పోటీ లేకుండా ఎన్నికలు నిర్వహించాము అంటే ఆ ఘనత మా ప్రభుత్వానికి దక్కింది. మీకు తెలుసు. పోయినసారి మీరు అధికారంలో ఉంటే సహకారరంగానికి ఎన్నికలు జరిపినప్పుడు మెజారిటీ సహకార సంఘాలు మేము గెలుచుకున్నాము. అధికారంలో ఉండి మీరు క్యాంపులు పెట్టినప్పటికి బోగస్ మెంబరుషిప్ చేసినప్పటికి మేమే గెలిచాము. మీరు బ్యాంకులలో గెలిచారు. యిది సాహసోపేతమైన విషయం. అదే మెంబరుషిప్‌తో ఎన్నికలు జరిపించి మేము అజేయంగా గెలిచాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

మీకు తెలుసు. ఈ రోజు కేంద్ర ప్రభుత్వము దేశ ప్రియతమ ప్రధాని మన ఆంధ్రుల ముద్దుబిడ్డ శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారు మన ఆర్థిక మంత్రి మన్‌మోహన్ సింగుగారు ఈ రోజు కేంద్రములో బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టిన తీరు తెన్నులను కానీ, ఆర్థిక విధానమును కానీ ఈ రోజు కేంద్ర ప్రభుత్వముయొక్క ప్రజా రంజకమైన విధానాన్ని కానీ మనమే కాదు, దేశ విదేశాలలోవున్న ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తలు, మేధావులు, రాజనీతిజ్ఞులు అభినందిస్తూ వుంటే, ఆశీర్వదిస్తూ వుంటే, ఇక్కడ ప్రతిపక్ష నాయకులు సిగ్గుమాలిన ఆర్థిక విధానమని అన్నారు. దీన్ని నేను ఏమి అనాలో నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఇంతకన్నా సిగ్గుచేటు ఏమి కావలెనని అడుగుతున్నాను? ఇంత చక్కని కార్యక్రమాలు చేస్తూ వుంటే, సిగ్గుమాలిన విధానమని అంటే దానికి నేనేమి చెప్పాలి? కొంతమందికి ఆలోచించే తీరుతెన్నులు ఆ విధంగా వుంటాయి. కాబట్టి, నేను అంతకన్నా చెప్పడానికి ఏమీ లేదని అంటున్నాను. మా ప్రభుత్వము ఈ రోజు ఖచ్చితమైన నిర్ణయం తీసుకొన్నది అందుకు అనుగుణంగా ఖచ్చితమైన ఆదేశాలిచ్చారు. ఏ ఒక్క వ్యక్తిగానీ, మంత్రులు గానీ, శాసనసభ్యులు కానీ ఎవరయినప్పటికీ, ఈనాడు ఏ.ఐ.సి.సి. సమావేశాలలో అధికార దుర్వినియోగము మానుకొని, మీకుండే హక్కులను సైతం విరమించి కార్యక్రమాలలో పాల్గొనమని ఆదేశాలిచ్చారు. మేము అన్ని వదలికొని పని చేస్తూ వుంటే ఏ.ఐ.సి.సి. సమావేశాలలో మేమేదో దుర్వినియోగము చేస్తున్నామని, కోట్లాది రూపాయలు ఖర్చు చేస్తున్నామని ఇష్టము వచ్చినట్లు మాట్లాడారు. ఎందుకంటే వారికి అంతకు పూర్వం వున్న అనుభవం అధ్యక్షా, మహానాడులో చేశారు. కాబట్టి, ఆ అలవాటు మీకుంది కాబట్టి, మీరు మాట్లాడుతున్నారు. కాబట్టి మేము దానికి తావు ఇవ్వమని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. 5.00 సా.

(ఇంటరప్షన్స్)

బహుశా నేను అనుకొంటాను, ప్రతిపక్ష నాయకులు మేమిచ్చిన పుస్తకాలను చదివి వుండరు; నిజంగా. నేను చదివిన బడ్జెటు ప్రసంగము పరిమితంగానే వుంది. అంత స్పీడు చదివినా 45 నిముషాలు పట్టింది. మరి నేను గ్రంథాలన్నీ చదవాలంటే శాసనసభ కాలము సరిపోదు. ఇక్కడ పుస్తకాలలో స్పష్టంగా లెక్కలున్నాయి. గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు రామారావుగారు వాటిని చదవకుండా ఇక్కడ అంటున్నారు. గర్భిణీ స్త్రీలకు కనీసం మేము

పోలయినా ఇవ్వలేదని అన్నారు. మీరు చూశారు. మేము పోయిన సంవత్సరములో ఒక విప్లవాత్మకమైన ఒక అభ్యుదయకాముకమైనది ముఖ్యమంత్రిగారి మేధస్సులోంచి వెలువడిన ఆలోచన అది, భారతదేశములో ఇంతవరకు ఎక్కడా లేనటువంటి కార్యక్రమాన్ని గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని వ్యవసాయ కార్మికులకు - ఈ సంవత్సరములో రిపీట్ చేశామని చెబుతున్నాను. మీ నాయకుడు చూడకుండా చెప్పారు కాబట్టి నేను రిపీట్ చేస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరం 10 కోట్ల రూపాయలు మేము ప్రతిపాదిస్తూ, బడ్జెటులో పొందుపరిస్తే కండ్లు వుండి చూడకుండా ఇక్కడ సభలో ఇష్టము వచ్చినట్లు మాట్లాడితే నేనేమీ చెప్పలేను.

పోయిన సంవత్సరం వేడో పెన్షన్ వ్యవసాయ కూలీలు ముసలివాండ్లకు గానీ, ఈ సంవత్సరం కూడా ప్రభుత్వము 15 వేల మందికి జిల్లాకు 5 వేల చొప్పున ఇచ్చే కార్యక్రమాన్ని రిపీట్ చేస్తున్నాము. ఈ రోజు గొప్పగా చెప్పడం కాదు. మీరు కానీ, మేము కానీ, ఇంకా ఎవరయినా మాట్లాడితే ఎట్రిబ్యూట్ చేయడానికి వీలుంది కానీ, పత్రికలు సునిశితంగా ఆలోచన చేసి, విమర్శించి, విశ్లేషణ చేసి వ్రాసేవారు. జనార్ధన రెడ్డి హయాములో రహదార్ల రాజయోగం అని చెప్పి వారి వారి శీర్షికలలో వ్రాశారు. ఎందుకు వ్రాశారు? అది మీకు తెలుసు. 7 సంవత్సరాలుగా రోడ్ల మీద మట్టి పోసిన పాపాన పోలేదు. దానికిగాను 100 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించాము. హైదరాబాదు రాజధాని నగరంలో 13 కోట్లు తెప్పించి, అది కూడా జాతీయ రహదార్లకు ఇచ్చి, స్టాండర్డ్ మెయింటెయిన్‌చేసి, రోడ్లను నిర్మాణం చేశాము. అంత మాత్రాన ఈ రోజు రోడ్లన్నీ బాగు చేశామని చెప్పడానికి కూడా సిద్ధంగా లేము. 7 సంవత్సరాలు దీర్ఘకాలంగా రోగముతో బాధపడుతున్నవాడు, ఒక్కసారి ఎంత మంచి డాక్టరు వచ్చి మంచి మందు ఇచ్చినా లేక ఇంజెక్షన్ ఇచ్చినా అది తగ్గదు. కనుక దీనికి 2-3-4 సంవత్సరాలు పడుతుంది. కానీ మా ప్రయత్నాన్ని మీరు అభినందించండని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు మాట్లాడిన విఠల్‌రెడ్డిగారు, రాఘవరెడ్డిగారు కానీ, ఓంకార్ గారు కానీ ఇంకా ఇక్కడ మాట్లాడిన చంద్రశేఖర్ గానీ, భూసంస్కరణల గురించి మాకు స్పందన లేదని అన్నారు. 42 వేల ఎకరాల మిగులు భూమిని మా ముఖ్యమంత్రిగారు నాయకత్వము వహించి పంచితే, అవి గుట్టలు, చెట్లు పనికిరానిదని అంటే మరి మంచి భూమిని ఎక్కడ నుండి తేవాలి అధ్యక్షా? వున్న భూములను పంచుతున్నాము. ఇంకేమైనా ఇస్తారేమో ఇవ్వండి. పంచడానికి సిద్ధంగా వున్నాము. వెతికి తీస్తాం. మాకు చిత్తశుద్ధి లేదా? మీకు తెలుసు. మన భారతదేశ ప్రధాన మంత్రి ఆంధ్ర రాష్ట్రములో ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు, ఈ దేశములో మొట్టమొదటి వ్యక్తిగా భూసంస్కరణలను అమలు చేసిన ఘనత కేవలం పి.వి. నరసింహారావు గారికే దక్కిందనే మాటను నేను వేరుగా చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. అదే పరంపరలో పేద ప్రజల అభివృద్ధి కొరకు, శ్రేయస్సు కొరకు ఈ ప్రభుత్వము కృషి చేస్తున్నది. విఠల్‌రెడ్డిగారు చక్కటి సూచనలు చేశారు. మేము కమ్యూనిస్టులము, మొదటి నుండి మాకు భూసంస్కరణల పట్ల విశ్వాసముంది, మేము ఎన్నో పోరాటాలు చేశాము. మమ్ములను రిఫారమ్స్ కమిటీలలో పెట్టుకోవడం లేదని, దయచేసి ఆలోచన చేయండని అన్నారు. అది చక్కటి సూచన. ఈ ప్రభుత్వము పరిశీలన చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. యర్రంనాయుడుగారు చాలా చక్కటి సూచనలు చేశారు. ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు విషయంలో 50 లక్షల రూపాయలు నియోగకవర్గానికి కేటాయించిన విషయంలో ఇది

అభ్యుదయకాముకమైన చర్యగా వారు అభివర్ణించారు. దానికి వారికి నేను హృదయ పూర్వక ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. ఈ విషయంలో ఎవరికీ ఆందోళన కానీ, అపోహలు కానీ వుండడానికి ఆస్కారము లేదు. దీనిపట్ల చక్కటి గైడులైన్సు ఏర్పాటుచేసి, నియోజక వర్గాల అభివృద్ధికి మీరు అన్నట్లుగా వ్యత్యాసాలు వున్నాయి. ఒకేవిధంగా అభివృద్ధి చేయడానికి మేము పాటుపడుతున్నాము. 50 లక్షల రూపాయలు దేని దేనికి కేటాయించాలి, ఏమిచేస్తే పేద ప్రజలకు న్యాయం జరుగుతుంది? వెనుకబడిన ప్రాంతాలు అనేక సంవత్సరాలుగా మారుమూల ప్రాంతాలలో వుండి ఎంతో నిర్లక్ష్యానికి అవి గురయ్యాయి. ఆ ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయాలనే వుద్దేశముతో తప్పనిసరిగా మీ అందరి ఆమోదయోగ్యంగా డబ్బును ఖర్చు పెడతామని మనవి చేస్తున్నాను. పార్లమెంటులో మన ప్రధానమంత్రియొక్క అభ్యుదయ కార్యక్రమాలకు స్పందించి కొంతమంది ఎం.పి.లు సపోర్టు చేస్తే దాన్ని అపహాస్యము చేస్తూ మేము ఏదో వేశాము అన్నారు. మేము ఏదో వేస్తేనే మీరు వచ్చేవారు అయితే మరి ఇంతకన్న మీ బ్రతుకులు ఇంకా నేను ఏమీ అనాలి నాకు అర్థము కావడంలేదు మేం పిలిస్తే వస్తారాండి మీరు? 5.10 సా॥

(ఇంటరప్షన్స్)

అధ్యక్షా, మా చంద్రబాబునాయుడుగారు ఆ ప్రక్కకిపోతే మేము ఏమైనా అన్నామా అధ్యక్షా, మేము ఎప్పుడూ ఏమీ అనలేదు, అక్కడ, ఇక్కడ ఎక్కడ ఉన్నా బాగుండండి మీరు మాకు అభ్యంతరమే లేదు. అధ్యక్షా, ఇంకో విషయం, బంగారాన్ని తాకట్టు పెట్టారు. బడాబాబులకు మేమంతా దాసోహం అన్నారు అధ్యక్షా, మీరు చెప్పండి అప్పుడే మరచిపోయి వ్యవహారం చేస్తే ప్రజలు ఏమైనా గుడ్డివారా. అధ్యక్షా, వారు ఏమైనా అమాయకులా, ఎక్కడ బహిరంగసభ జరిగితే అక్కడ గొంతు ఎత్తి తెలుగు ఆడబడుచులు శుభమా అంటూ పెళ్లి చేసుకుంటాము అంటే తాళి బొట్టుకి నోచుకోలేని దౌర్భాగ్య పరిస్థితులు దేశంలో దాపురించింది అన్నమాట తెచ్చిన మీకు ఈ రోజు ఈ విధానంవల్ల అప్పుడే 600 రూపాయలు తులానికి తక్కువ అయింది ఈ రోజు స్మగ్లింగు తగ్గిపోతున్నది. చక్కని విధానం అనేటటువంటి మాటలు మీకు గుర్తు చేస్తున్నానని మనవి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, మరి మైనారిటీ సోదరులు ఇక్కడ లేనట్లు ఉన్నారు, ఎవరు మాట్లాడినా మీకు తెలుసు మైనారిటీల యొక్క జీవన ప్రమాణాలను మెరుగుపరచడానికి, మైనారిటీల యొక్క హక్కులు కాపాడడానికి ఈ రోజు ఒక చక్కని నిర్ణయం తీసుకుని క్యాబినెట్‌లో సబ కమిటీ ఏర్పాటు చేసి రామచంద్రారెడ్డిగారు, జానీగారు, చంద్రశేఖర్‌గారు సబ్ కమిటీలో సభ్యులుగా ఉన్నటువంటి సంఘం యొక్క నివేదిక ప్రధానంగా మైనారిటీలు ఎదుర్కుంటున్నటు వంటి సమస్యలను పరిష్కారం చేయడానికి, అదే విధంగా వారి విద్యా సంస్థలకు రక్షణ కలిగే విధంగా సాంఘిక ఆర్థికపరమైనటువంటి అంశాలలో వారిని అభివృద్ధిపరచే విధంగా నిర్ణయాలు తీసుకోవడం జరిగింది. అతి త్వరలోనే జి.ఓ. కూడ బయటికి వస్తుంది. అతి తొందరగానే కార్యరూపము దాల్చబోతున్నది అనేటటువంటి మాటను నేను ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. నేను ఇప్పుడు ఏదో చెప్పాలి, బడ్జెటులో చదవలేదు అనే మాట చెప్పారు. మా ప్రభుత్వం వచ్చాక 242 మంది టీచర్సుని ఇచ్చాము. 10 సంవత్సరాలుగా పెండింగులో ఉన్నటువంటి దానిని మేము క్లియర్ చేశాము. అదే విధముగా దరిద్రరేఖకి దిగువన ఉన్నటువంటి మైనారిటీ సోదరులకు మేము ఉచితముగా పుస్తకాలు ఇచ్చే ఏర్పాటు

చేశాము. అదే విధంగా, సుమారు 8 ఉర్దూ భవనాలు నిర్మాణానికి కూడ మంజూరు ఇవ్వడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి ఉర్దూ విషయంలోగాని, మైనారిటీల విషయంలోగాని ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉంది. తప్పనసరిగా వారియొక్క హక్కును కాపాడుతుంది ఈ ప్రభుత్వం అని మనవి చేస్తున్నాను. నేను ఇంకా ఎక్కువగా మాట్లాడి సభ సమయాన్ని తీసుకోదలచుకోలేదు. ఎందుకంటే సభ్యులందరు మాట్లాడిన దానిని ఒక్కటి ఒక్కటే చెప్పాలి అన్నా కూడ చాల సమయం తీసుకుంటుంది కాబట్టి అందరు మాట్లాడింది అంతే కొంత మంది నియోజక వర్గాలకు సంబంధించిన విషయాలు మాట్లాడారు. డా. చిన్నారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ చక్కని సలహాలు ఇచ్చారు. చెక్ డామ్సు నిర్మాణం చేయాలి అన్నారు. కుడిపూడి ప్రభాకరరావుగారు అక్కడ వారి నియోజకవర్గంలో ఒక ప్రాజెక్టు నిర్మాణం కొరకు అది గోదావరి ఉపనది గౌతమి మీద బ్రిడ్జి నిర్మాణం కొరకు చెప్పారు. తప్పనిసరిగా దానిని పరిశీలన చేయడం జరుగుతుంది. అది 40 కోట్ల రూపాయలతో నిర్మాణం అయ్యే కోటిపల్లి బ్రిడ్జి కాబట్టి ఈ విధంగా మీరు ఇచ్చిన సలహాలు అన్ని పాటించి మీరు ఒకరొకరు ఇచ్చిన ప్రశ్నలు గాని, వివరాలు గాని ఉంటే వాటి విషయంలో కూడ చెప్పడం జరుగుతుంది. అయితే బీడీ కార్మికుల విషయంలో కృష్ణయ్య గారు చెప్పారు. బీడీ కార్మికులకు మేము కనీస వేతనాల చట్టాన్ని రూపొందించలేదు, వారికి ఏనాడూ చేయలేదు అనే మాట చెప్పారు. మీకు తెలుసు మేము ఈ సంవత్సరం వారి వేతనాలను సవరించడం జరిగింది. జి.ఓ. కూడ వెలవడింది. 18 రూపాయల 65 పైసలు వెయ్యి బీడీలకుగాను మరి బోనస్ కాకుండా అది నిర్ణయం అయిందనే మాటను నేను ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తూ ఇంకా వి.డి.ఎస్. స్కీము కూడ ఇంట్రడ్యూస్ చేయడం జరిగింది బీడీ కార్మికులకు. అదే విధంగా ఈ సంవత్సరం 10 వేల బీడీ కార్మికులకు బలహీనవర్గాల వారికి గృహనిర్మాణ కార్యక్రమం చేపట్టడం జరిగిందనే విషయాన్ని కూడ ఈ సభ వారికి నేను తెలియజేస్తాను. అధ్యక్షా, బియ్యము విషయములో నేను వేరుగా చెప్ప వలసిన అవసరం లేదు. ఎందుకంటే అధ్యక్షా, మీకు తెలుసు అనేక సందర్భాలలో బాధ్యత కలిగిన మా ముఖ్యమంత్రిగారు, పౌర సరఫరాలశాఖ మంత్రిగారు స్టేటుమెంట్సు కూడ చేశారు కాబట్టి నేను దానిలోనికి పోదలచుకోలేదు. అయితే ఇప్పుడు మేము చేసినటువంటి కార్యక్రమం చక్కని తలంపుతో, పవిత్రమైన ఆశయంతో ఈ రోజు రాష్ట్రంలో ఉండేటటువంటి అందరికి చౌక బియ్యము లభించాలి అనేటటువంటి సదుద్దేశముతో రాష్ట్రము యొక్క ఆర్థిక పరిపుష్టికి ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో పండించేటటువంటి ధాన్యం 105 లక్షల టన్నులు బియ్యము ఉత్పత్తి చేస్తే అందులోనుంచి 16 కిలోల చొప్పున 20 లక్షల టన్నులను మేము గ్రీన్ కార్డు హోల్డర్సుకి సప్లయి చేస్తే 20 లక్షల టన్నుల మేము పర్మిట్సు ఇస్తాము. 40 లక్షలు పోగా ఈ రాష్ట్రంలో 65 లక్షల టన్నులు స్వేచ్ఛా విపణిలో కొనుక్కోడానికి వీలు పడుతుంది తద్వారా మరి అందరికి కూడ బియ్యము చౌకగా లభించేటటువంటి అవకాశము కలుగుతుంది అనేటటువంటి మాట నేను ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇది వరకు అయితే కేవలము 39 లక్షలు మాత్రమే స్వేచ్ఛా విపణిలో ఉండేది. అందుకొరకు 9 రూపాయలు సుమారుగా బియ్యము ఈ రోజు మార్కెట్లో పోయింది కాబట్టి దీనిని కంట్రోలు చేయడానికి అతి త్వరలో ఇవి అన్ని కూడ మామూలు స్థాయికి వస్తాయి అనే విషయం మాకు ఉంది అనే విషయాన్ని మనవి చేస్తూ మరి ఇంకా వేరే విషయాలకు పోకుండా మా ప్రభుత్వము స్వచ్ఛమైన పరిశుభ్రమైన పరిపాలన కొనసాగించడానికి కట్టుబడి ఉంది ఆ విధంగా చేస్తాము అనే మాటను ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. శాంతి భద్రతల పరిస్థితులు ఎవరైనా సంఘవిద్రోహ శక్తులు కాని,

ప్రతిపక్షశక్తులుగాని మత తత్వ శక్తులుగాని ఈ రాష్ట్రంలో విజృంభిస్తే మా ప్రభుత్వము తప్పనిసరిగా నిర్దాక్షిణ్యంగా అణచివేస్తుంది అనే మాటను ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, ఇంకా డిబేట్సులోకి పోయి చర్చించవలసిన అవసరం లేదు. సభ్యులు మాట్లాడిన తీరుతెన్నులే చెబుతున్నాయి. వారు మాట్లాడిన మాటలు పరస్పర వైరుధ్యంతో కూడుకొన్నవిగా ఉన్నాయి. కాబట్టి నేను వీటన్నిటిలోనికి పోకుండా ఇక్కడ గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడిన మాటలు అన్నిటిని పరిగణనలోనికి తీసుకుని మరి వాటిని అన్నిటిని పరిశీలించి న్యాయం జరగడానికి రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి తప్పనిసరిగా ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది అనే మాటను నేను మనవి చేస్తూ ఈ వోట్ ఆన్ ఎకౌంటు బడ్జెట్టును ఆమోదించవలసిందిగా మీ ద్వారా సభను ప్రార్థిస్తూ మీకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, చిన్న మనవి. మామూలుగా జరిగేటటువంటి వెల్ఫు ఎలిగేషన్సు చేసేటటువంటి సాంప్రదాయమైనటువంటి ఈ సందర్భంలో మిత్రులు చంద్రశేఖర్‌గారు మాట్లాడుతూ నా ఇంటిమీద రెండు కోట్లు రూపాయలు ఖర్చు పెట్టినట్టుగా ఆయన చెప్పారు. రెండు కోట్లు కాదు కదా నేను ప్రభుత్వం తరఫున ఖర్చుపెట్టుకో తగిన మొత్తం కూడ నేను ఖర్చు పెట్టుకోలేదు అని మనవి చేస్తున్నాను. మరొక విషయం చెబుతున్నాను, నా ఇంటిలో నేను పొందవలసినటువంటి ఫర్నిచరు కూడ నా స్వంతం. కర్టెన్లు కూడ నావి, ప్రభుత్వానివి కాదు. మిత్రులు చంద్రశేఖర్‌గారు నా ఇంటికి రాలేదు, చాల మంది ప్రతిపక్ష నాయకులు వచ్చారు. నాది చిన్న ఇల్లు. నా ఇల్లు అమ్మితేనే కోటి రూపాయలు రావు. దాని మీద రెండు కోట్లు ఖర్చుపెట్టామని చెప్పడం ఇది ఒక్కటే చాలు తార్కాణం మీ అబద్ధపు ప్రచారాలు ఎంత దూరము పోతున్నాయి అనడానికి. టి.వి. మాత్రము ప్రభుత్వానిది ఉంది తప్ప ఎయిర్ కండిషన్ నాది, ప్రభుత్వానిది కాదు. చంద్రశేఖరుగారు కొంతవరకు అయినా దీనిని గురించి తెలుసుకొని ప్రయత్నం చేసి మాట్లాడి ఉంటే బాగుండేది అందరిలాగ చంద్రశేఖరుగారు అపవాదు వేసినందుకు బాధతో నేను ఇది మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker:- Now the question is:

To reduce the allotment of Rs. 4,10,20,000/- for Transport Department by Rs. 100/-

A.P.S.R.T.C. వారు కేశవగిరి నుండి ఉప్పల్ బస్ సర్వీసును (71-కె) రద్దు చేసి నందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 4,10,20,000/- for Transport Department by Rs. 100/-

కార్వాన్ నియోజక వర్గంలో తగినంతగా ఆర్.టి.సి. బస్సులను పెంచనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 4,10,20,000/- for Transport Department by Rs. 100/-

జంటనగరాలలో హైదరాబాద్, సికిందరాబాదులలో గల్ఫ్ సంక్షోభం కారణంగా రద్దు చేసిన బస్సు రూట్లలో కొన్నింటిని పునరుద్ధరణ చేయనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 150,45,31,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

కార్వాన్ అసెంబ్లీ నియోజక వర్గంలో మతకలహాల నివారణ కోసం పోలీసు స్టేషన్లు పెంచనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 150,45,31,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లాలో బందిపోటు దొంగతనాలు ఆపలేకపోయినందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 150,45,31,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు జంట నగరాల నుండి ద్విచక్ర వాహనాలు, కార్లు, జీపుల వాహనాల దొంగతనాలు అరికట్టనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 150,45,31,000/- for Police Administration by Rs. 100/-

జంటనగరాలు హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు బందిపోటుల బెడదను నివారించి లేక పోయినందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 684,02,84,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

కార్వాన్ అసెంబ్లీ నియోజక వర్గంలో "ప్రభుత్వ ఐ.టి.ఐ. మరియు పాలిటెక్నిక్" కాలేజి నిర్మించనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 684,02,84,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

తగులబడిన రవీంద్రభారతి థియేటర్ యొక్క మరమ్మతు పనులు వెంటనే చేపట్టనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 684,02,84,000/- for General Education, Sports, Art and Culture by Rs. 100/-

కార్వాన్ అసెంబ్లీ నియోజక వర్గంలో ప్రభుత్వ జూనియర్ కాలేజి మరియు డిగ్రీ కాలేజీ నిర్మించనందులకు నిరసనగా·

To reduce the allotment of Rs. 212,29,35,000/- for Medical and Health Services by Rs. 100/-

కార్వాన్ అసెంబ్లీ నియోజక వర్గంలో వైద్య, ఆరోగ్యశాఖ సిబ్బంది తణికీలు లేక పోవడం వల్ల హోటళ్లలో తిను బండారాల విషయంలో పరిశుభ్రత లోపించి వినియోగ దారులు అస్వస్థులకు గురియగుతున్నందులకు నిరసనగా·

To reduce the allotment of Rs. 82,10,07,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

కార్వాన్ నియోజన వర్గంలో "క్రొత్తగా నిర్మించిన అత్తాపూర్ వంతెనను" ప్రారంభించనందులకు నిరసనగా·

To reduce the allotment of Rs. 82,10,07,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

హైదరాబాదు పాత నగరంలో "ఆడిటోరియం" ఇంతవరకు నిర్మించనందులకు నిరసనగా·

To reduce the allotment of Rs. 82,10,07,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

కార్వాన్ అసెంబ్లీ నియోజక వర్గంలో రోజు రోజుకు "దోమల బెడద" పెరుగు తున్నందులకు నిరసనగా·

To reduce the allotment of Rs. 82,10,07,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

చంద్రాయనగుట్ట అసెంబ్లీ నియోజక వర్గంలో మంచి నీటి వ్యవస్థ సరిగా కల్పించ నందులకు నిరసనగా·

To reduce the allotment of Rs. 82,10,07,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

కార్వాన్ అసెంబ్లీ నియోజక వర్గంలో వేలమంది నివసించే బస్తీలలో సత్యనారాయణ నగర్, ప్రశాంత్‌నగర్, బాపూనగర్‌లలో మంచి నీటి లైన్ ఏర్పాటు వేయనందులకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 82,10,07,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

కార్వాన్ అసెంబ్లీ నియోజక వర్గంలో పురానాపూల్ నుండి లంగర్‌హౌస్ వరకు, తాళ్ళ గడ్డ నుండి కార్వాన్ వరకు రోడ్డు వెడల్పు కార్యక్రమం ప్రారంభించనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 82,10,07,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

కార్వాన్ అసెంబ్లీ నియోజక వర్గంలోని 9వ, 12వ మరియు 13వ వార్డులలోని సత్యనారాయణనగర్, బాలాజీనగర్, బాపూనగర్, ప్రశాంత్‌నగర్‌లలో కనీసం మట్టి రోడ్లు కూడ లేనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 82,10,07,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

కార్వాన్ అసెంబ్లీ నియోజక వర్గంలో "హడ్కో" స్కీము ద్వారా డ్రైనేజి పనులు చేయనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 82,10,07,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

కార్వాన్ అసెంబ్లీ నియోజక వర్గంలోని అమ్మాపురం, కార్వాన్ మరియు గుఫానగర్ మంగల్‌హాట్ల బస్తీలలో "నీటి పంపు"లను గ్రౌండ్ లెవెల్ వాటర్ పంప్ నిర్మించనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 82,10,07,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

కార్వాన్ అసెంబ్లీ నియోజక వర్గంలో మంచి నీటికి ఇబ్బందులు పడుతున్న బస్తీలలో "ట్యాంకర్ల ద్వారా" మంచి నీటిని తగినంతగా సప్లై చేయనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 82,10,07,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

కార్వాన్ అసెంబ్లీ నియోజక వర్గంలో ప్రభుత్వ "ఈత కొలను" నిర్మించనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 82,10,07,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

జంట నగరాలలో మంచినీటి ఎద్దడి నివారణకు తగినంతగా "బోరింగు బావులు" వేయనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 82,10,07,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

కార్వాన్ నియోజక వర్గంలో "భూ బకాసురులు" గోల్కొండలో ప్రభుత్వ భూమిని కాజేస్తున్న ప్రభుత్వం పట్టించుకోనందులకు నిరసనగా·

To reduce the allotment of Rs. 82,10,07,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

కార్వాన్ నియోజక వర్గంలో పురానాపూల్ నుండి కేశవస్వామినగర్ వరకు "ఇన్నర్ రింగ్ రోడ్డు" మూసి నదితీరం వెంట నిర్మించనందులకు నిరసనగా·

To reduce the allotment of Rs. 82,10,07,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

కార్వాన్ నియోజక వర్గంలో టప్పాచబుత్రా నుండి కార్వాన్ క్రాస్ రోడ్డు వరకు, టప్పాచబుత్రా నుండి విజయనగర్ కాలనీ వరకు రోడ్డు వెడల్పు పని పూర్తి చేయనందులకు నిరసనగా·

To reduce the allotment of Rs. 82,10,07,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

చార్మినర్ నుండి కేశవగిరి వరకు రోడ్డు వెడల్పు పని చేయనందులకు నిరసనగా·

To reduce the allotment of Rs. 82,10,07,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

కార్వాన్ అసెంబ్లీ నియోజకవర్గంలో "మంచినీటి" ఎద్దడి నివారించనందులకు నిరసనగా·

To reduce the allotment of Rs. 82,10,07,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

చారిత్రాత్మకమైన గోల్కొండ కోట పరిధులను అతిక్రమించి ఆక్రమించుకొంటున్న ప్రభుత్వం పట్టించుకోనందులకు నిరసనగా·

To reduce the allotment of Rs. 82,10,07,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

కార్వాన్ అసెంబ్లీ నియోజకవర్గంలో ప్రధాన రహదారులు చెడిపోయినందులకు నిరసనగా·

To reduce the allotment of Rs. 82,10,07,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

కార్వాన్ అసెంబ్లీ నియోజక వర్గంలోని "9వ వార్డు"కి మొత్తం డ్రయినేజి సౌకర్యం కల్పించనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.180,38,24,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

కార్వాన్ అసెంబ్లీ నియోజక వర్గంలో బలహీన వర్గాల పిల్లలకు తక్కువ ధరలో ఎ.పి.డి.డి.సి. పాలు సరఫరా చేయనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.217,12,77,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

కార్వాన్ నియోజక వర్గంలోని చోటాబజార్ గోల్కొండ ప్రాంతంలోగల బాలికల హాస్టల్ (ప్రభుత్వంది)ను లంగర్‌హౌస్‌కు మార్చనందులకు అక్కడ సెక్యూరిటీ కల్పించనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1,47,62,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

కార్వాన్ అసెంబ్లీ నియోజకవర్గంలోని "తుల్జా భవాని దేవాలయ" ఆవరణ యందు "కళ్యాణ మండపం" నిర్మించనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.180,38,24,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

మేడ్చల్ నియోజకవర్గంలో లోవోల్టేజి సమస్య తీర్చనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.180,38,24,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

కార్వాన్ అసెంబ్లీ నియోజక వర్గంలో "లోవోల్టేజి" సమస్యను పరిష్కరించనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.180,38,24,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

తాండూర్, వికారాబాద్, చేవెళ్ల నియోజకవర్గాలలో లోవోల్టేజి సమస్యను పరిష్కరించనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.180,38,24,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

కార్వాన్ అసెంబ్లీ నియోజకవర్గంలో వీధి దీపాలు సరిగా వెలగనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.132,71,92,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

కార్వాన్ అసెంబ్లీ నియోజక వర్గంలో సకాలంలో కొత్త రేషన్‌కార్డులు యివ్వనందుకు నిరసనగా·

To reduce the allotment of Rs.132,71,92,000/- for Urban Development by Rs. 100/-

కార్వాన్ నియోజక వర్గంలో రేషన్ షాపుల ద్వారా "పామోలిన్ ఆయిల్" సప్లై సరిగా చేయనందులకు, జంట నగరాలలో పెట్రోల్ బంకుల ద్వారా వినియోగదారులకు సరియయిన కొలతలతో పెట్రోల్, డీజిల లభించనందులకు, తూనికల కొలతల శాఖ విఫలతకు నిరసనగా·

Mr. Speaker:- Now the question is:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.37,10,14,60,000 in advance in respect of the essential expenditure for a part of the financial year 1992-93 as per the heads of Demands shown in notice, dated 20th March, 1992."

(Pause)

The motion was adopted and the Demands were granted.

1991-92 సం·నకు వ్యయపు అనుబంధ అంచనాలు·

Sri S. Santosh Reddy:- Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 602,85,06,000 for further expenditure in the year 1991-92 as per the Heads of Demands shown in the notice dated 21st March, 1992."

Mr. Speaker:- Motion moved. Now the question is:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 602,85,06,000 for further expenditure in the year 1991-92 as per the Heads of Demands shown in the notice dated 21st March, 1992."

(Pause)

The motion was adopted and the Demands were granted.

Mr. Speaker:- Now the House is adjourned to meet again at 8.30 A.M. tomorrow.

(The House then adjourned at 5-21 to meet again at 8.30 A.M. on Friday, the 27th March, 1992.)